

STRATEGIE DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ DURABILĂ COMUNA BRUSTUROASA JUDEȚUL BACĂU 2021-2027



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

**Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a comunei Brusturoasa
pentru perioada 2021-2027**

Beneficiar: Comuna Brusturoasa, Jud. Bacău

**Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei Brusturoasa s-a
realizat cu sprijinul UAT Brusturoasa**

Executant: SC YOUR CONSULTING SRL

Adresa: Loc. Lisaura, Com Ipotești, Str. Florilor, nr. 200 E

CIF: RO 17460640

CUI: J33/551/2005

Email: office.yourconsulting@gmail.com



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cuprins	
Context	4
Conceptul De Dezvoltare Durabilă	10
I. Programe și surse de finanțare aferente perioadei 2021-2027	15
II. Analiza socio-economică	30
<i>III.1. Localizarea și prezentarea generală</i>	30
<i>III.2. Istoricul</i>	39
<i>III.3. Prezentare general despre relief, climă, rețea hidrografică, flora și fauna</i>	44
<i>III.4. Informații privind populația, piața muncii, condiții de locuit</i>	58
<i>III.5. Infrastructura educațională , cultura și arta</i>	126
<i>III.6. Infrastructura de sănătate și servicii medicale. Asistența socială</i>	184
<i>III.7. Cadrul socio-economic</i>	212
<i>III.8. Infrastructura</i>	242
<i>III.9. Dezvoltarea rurală și amenajarea teritoriului</i>	260
<i>III.10. Mediul înconjurător</i>	295
III. Analiza SWOT	326
IV. Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiție	349
V. Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei	382
VI. Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție	396
VII. Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027	421
VIII. Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027	478
IX. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare	493

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Context

Prin Strategie de Dezvoltare se înțelege ansamblul obiectivelor majore ale unității administrativ teritoriale pe termen mediu și lung, principalele modalități de realizare, împreună cu resursele alocate, în vederea dezvoltării comunei, creșterii standardului de viață și consolidarea competitivității economice a comunei.

Având în vedere definiția strategiei rezultă trăsăturile definitorii ale strategiei care sunt obligatorii de îndeplinit:

- Întotdeauna strategia are în vedere, în mod explicit și implicit, realizarea unor scopuri bine precizate, specificate sub forma de misiune și obiective.
- Obiectivele reprezintă fundamentul motivațional și acțional al strategiei, calitatea lor fiind determinantă pentru performanțele viitoare ale unității administrativ teritoriale.
- Strategia vizează perioade viitoare, cel mai adesea 6 ani.
- Sfera de cuprindere a strategiei este unitatea administrativ teritorială în ansamblul său – cel mai adesea – sau părți importante ale acesteia. Strategia de dezvoltare locală cuprinde toate domeniile de interes atât din punct de vedere al UAT Brusturoasa cât și din punctul de vedere al locuitorilor acesteia.

Strategia este definită drept cadrul care orientează alegerile ce determină direcția unei comunități. Existența unei strategii contribuie la stabilirea unei

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

direcții unitare pentru comunitate conform obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru atingerea acestor obiective. Astfel pentru obținerea de rezultate și atingerea obiectivelor este necesar ca la nivelul unității administrativ teritoriale să existe un plan strategic concretizat în Strategia de dezvoltare locală a Comunei Brusturoasa.

Strategia de dezvoltare locală este un instrument care implică întreaga comunitate și are ca scop principal asigurarea dezvoltării comunității în toate sectoarele de activitate. Strategia este un demers pe termen lung, respectiv pentru o perioada de 6 ani, fiind o proiecție în viitor a comunității. Astfel pentru a putea realiza obiectivele propuse trebuie implicată întreaga comunitate și toți actorii relevanți de la nivel local. Planificarea acțiunilor în cadrul strategiei este realizată conform cerințelor și posibilităților existente la nivel de comună la momentul elaborării. Această planificare este orientată spre viitor și sunt stabilite o serie de obiective și metode prin care să poată fi atinse aceste obiective. Astfel în urma realizării planificării, respectiv a strategiei, se pot lua decizii cu privire la ce trebuie făcut, cand trebuie făcut și cum trebuie făcut.

Existența unei **strategii de dezvoltare locală**, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele cu care se confruntă o comunitate și pentru a valorifica oportunitățile de orice fel, reprezintă, astfel, o condiție esențială pentru asigurarea unei dezvoltări locale armonioase.

Prezenta lucrare a fost realizată la solicitarea Consiliului local și a Primăriei Comunei Brusturoasa și reflectă atitudinea întregii comunități cu privire la prioritățile de dezvoltare ale comunei pentru perioada 2021 - 2027. Ca parte a

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

comunității europene, comuna Brusturoasa trebuie să adopte și să implementeze o viziune strategică privitor la dezvoltarea sa pe termen scurt și mediu.

Scopul principal al strategiei de dezvoltare a comunei Brusturoasa a constat în identificarea nevoilor reale de dezvoltare ale comunei care au asigurat prioritățile de dezvoltare ale comunei, în definirea direcțiilor de acțiune strategică, pe perioada 2021 - 2027 și în transpunerea lor într-un portofoliu de proiecte, care să asigure implementarea strategiei, dar mai ales în orientarea populației, în special cea tânără, pe canalizarea propriilor nevoi pe alte direcții de dezvoltare decât cele strict legate de infrastructura de bază (apă, canalizare, străzi).

Obiectivul general al strategiei comunei Brusturoasa îl reprezintă dezvoltarea socio-economică a localității prin crearea și prin susținerea unui mediu economico- social competitiv, stabil, sănatos și diversificat , care să asigure creșterea economică continuă și calitatea vieții cetățenilor comunei Brusturoasa.

Prezenta strategie de dezvoltare locală a fost elaborată pornind de la problemele specifice ale localității abordate într-un cadru integrat, corelate cu obiectivele și cu planurile strategice elaborate la nivel regional, național și european.

De aceea este important să se acorde o atenție deosebită elaborării acestui document și să se asigure o participare cât mai largă a factorilor de răspundere și nu numai, la elaborarea lui și mai ales la aplicarea acestuia.

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare locală a comunei Brusturoasa a constat în parcurgerea următoarelor etape:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Etapa de Analiză

Colectarea datelor utilizând toate resursele posibile (analiza situației existente, consultarea statisticilor oficiale, studii de fezabilitate și alte documente care conțin informații relevante) cât și analiza documentelor programatice (POR, POS, PNDR, etc.) pentru identificarea politicilor și direcțiilor de dezvoltare europene și naționale, regionale, județene; a fondurilor, programelor operaționale existente, care pot fi accesate pentru a se asigura o dezvoltare locală durabilă și integrată. Ca urmare va avea loc crearea și dezvoltarea unei baze de date din toate sectoarele de activitate pentru o cunoaștere aprofundată a resurselor și nevoilor comunității, precum și evaluarea potențialului comunei Brusturoasa. Identificarea și evaluarea punctelor tari și a celor slabe se face printr-o evaluare obiectivă a situației existente, iar oportunitățile și riscurile luate în considerare permit identificarea unor ținte și mobilizarea resurselor și eforturilor pentru atingerea lor.

- Etapa de elaborare a strategiei

În funcție de datele culese și problemele identificate se vor stabili obiectivele pe termen scurt și mediu ale comunei. Astfel se vor identifica domeniile de interes, se va concepe formatul strategiei și se va proceda la elaborarea acesteia. Această etapă este cea mai însemnată în cadrul demersului formulării strategiei de dezvoltare locală, solicitând implicarea întregii comunități, de la membrii persoane fizice la organizații publice și private și aleșii locali.

- Etapa de implementare și evaluare a strategiei de dezvoltare locală

Aceasta va include elaborarea portofoliului de proiecte.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Economico - Socială Durabilă este axată pe următoarele direcții de acțiune:

1. Asigurarea unui management organizațional și conceptual, coerent structurat pe cele trei etape/faze de lucru.
2. Aplicarea metodei participativ-activă prin abordarea consultării publice și stabilirea de grupe tematice de lucru pentru fiecare domeniu de interes.

Din aceste grupe de lucru vor face parte atât reprezentanții primăriei, consilieri locali, cât și agenți economici, ONG-uri și persoane fizice interesate. Aceste grupe de lucru vor dezbate în cadrul reuniunilor de lucru ce vor fi organizate pe parcursul procesului de elaborare a strategiei.

3. Monitorizarea și evaluarea permanentă a procesului de elaborare și dezvoltare a strategiei în vederea asigurării calității lucrării, corectitudinii datelor și informațiilor incluse și aplicarea eventualelor revizui/modificări care se impun.

Această strategie se cere aprobată și însușită de administrația locală care trebuie să utilizeze toate pârghiile de antrenare a întregii comunități la aplicarea ei.

Prin activitățile desfășurate pentru elaborarea Strategiei s-au urmărit:

- realizarea unei viziuni clare pentru anii 2021 - 2027 în toate domeniile care privesc dezvoltarea economico-socială durabilă;
- dezvoltarea unei practici democratice prin stimularea participării cetățenilor la formularea problemelor și luarea deciziilor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- promovarea soluțiilor nepoluante și prietenoase cu natura în valorificarea resurselor locale;
- dezvoltarea relațiilor de parteneriat și colaborare bazate pe interese comune;
- creșterea performanței și capacității autorităților locale de a răspunde la așteptările și exigențele cetățenilor;
- creșterea veniturilor populației prin inițierea de activități profitabile și crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea siguranței vieții locuitorilor comunei.

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va avea ca rezultate:

- Situația actuală a comunei din punct de vedere socio-economic
- Analiza SWOT – pe domenii prioritare de activitate
- Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiții
- Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție
- Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027
- Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021 - 2027

Conceptul De Dezvoltare Durabilă



Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

În anul 2015, Adunarea Generală ONU a adoptat Agenda 2030 pentru Dezvoltarea Durabilă, acest nou cadru global a fost dezvoltat pentru redirecționarea umanității către o cale sustenabilă.

Esența Agendei 2030 o reprezintă 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Scopul acestor obiective este de a asigura o viață sustenabilă, pașnică, prosperă și echitabilă pe pământ pentru toată lumea, în prezent și în viitor. Obiectivele acoperă provocările globale care sunt cruciale pentru supraviețuirea umanității. Ele stabilesc limite de mediu și praguri critice pentru utilizarea resurselor naturale. Obiectivele recunosc că eradicarea sărăciei trebuie să meargă mână în mână cu strategiile care clădesc dezvoltarea economică. Ele abordează o gamă de nevoi sociale incluzând educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de locuri de muncă, tratând în același timp schimbările climatice și protecția mediului. ODD-urile abordează barierele sistemice cheie pentru dezvoltarea sustenabilă cum ar fi inegalitatea, modele de consum nesustenabile, capacitatea instituțională slabă și degradarea mediului.

Obiective de Dezvoltare Durabilă

- Fără sărăcie - Eradicarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Zero Foametei - Eradicarea foametei, realizarea securității alimentare și a nutriției îmbunătățite și promovarea agriculturii sustenabile
- Sănătate și bunăstare - Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toți la toate vârstele
- Educație de calitate - Asigurarea unei educații inclusive și echitabile de calitate și promovarea oportunităților de învățare pentru toți
- Egalitatea de gen - Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și fetelor
- Apă curată și salubritate - Asigurarea disponibilității și administrării sustenabile a apei și salubrității pentru toți
- Energie accesibilă și curată - Asigurarea accesului la energie accesibilă, sigură, sustenabilă și curată pentru toți
- Muncă și creștere economică decentă - Promovarea creșterii economice susținute, inclusivă și sustenabilă, angajare totală și productivă și muncă decentă pentru toți
- Industrie, inovație și infrastructură - Construirea infrastructurii, promovarea industrializării inclusive și sustenabile și dezvoltarea inovației
- Inegalități reduse - Reducerea inegalității în cadrul și între țări
- Orașe și comunități sustenabile - Orașe și așezări umane inclusive, sigure, rezistente și sustenabile
- Consum și producție responsabile - Asigurarea modelelor sustenabile de consum și producție

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Acțiuni asupra climei - Întreprinderea de acțiuni urgente pentru combaterea modificării climatice și a impactelor sale
- Viața subacvatică - Conservarea și folosirea sustenabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine pentru dezvoltarea sustenabilă
- Viața terestră – Protejarea, refacerea și depozitarea și promovarea folosirii sustenabile a ecosistemelor terestre, administrarea sustenabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, și oprirea degradării solurilor și refacerea acestora, oprirea pierderii biodiversității
- Pace, justiție și instituții puternice - Promovarea societăților pașnice și inclusive pentru dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și clădirea instituțiilor eficiente, responsabile și inclusive, la toate nivelele
- Parteneriate pentru obiective - Întărirea implementării și revitalizarea parteneriatului pentru dezvoltare sustenabilă

Până în 2030, se propune ca toate persoanele implicate obțin cunoștințele și aptitudinile necesare pentru promovarea dezvoltării sustenabile, incluzând, printre altele, prin educație pentru dezvoltarea sustenabilă și moduri de viață sustenabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenie globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea sustenabilă.

Obiectivele de dezvoltare durabilă își propun să echilibreze cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – cea economică, cea socială și componenta

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

de mediu – prin acțiuni concrete prevăzute pentru următorii 10 ani, axate, printre altele, pe:

- demnitate umană
- stabilitate regională și globală
- planetă sănătoasă
- societăți reziliente și echitabile
- economii prospere.

Obiectivele contribuie la sporirea convergenței între țările UE, în cadrul societăților și în restul lumii.

Principalele măsuri pentru implementarea Agendei 2030:

- integrarea Obiectivelor de dezvoltare durabilă în absolut toate politicile și inițiativele UE – dezvoltarea durabilă este principiul călăuzitor esențial pentru toate politicile Comisiei Europene
- raportări periodice, începând încă din 2017, referitoare la progresul UE
- promovarea Agendei 2030, astfel încât aplicarea acesteia să devină o prioritate și pentru guvernele statelor membre, Parlamentul European, celelalte instituții europene, diverse organizații internaționale și organizații ale societății civile și alte părți interesate
- înființarea unei platforme la nivel înalt care să sprijine schimbul de bune practici în vederea îndeplinirii obiectivelor în toate sectoarele și la toate nivelurile (național și european)
- lansarea unei viziuni pe termen mai lung, pentru perioada de după 2020.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Pentru a promova o dezvoltare durabilă în întreaga lume, UE va continua cooperarea cu partenerii externi, utilizând toate instrumentele disponibile în cadrul politicilor sale externe și sprijinind, în special, eforturile țărilor în curs de dezvoltare.

I. Programe și surse de finanțare aferente perioadei 2021-2027



În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Pentru perioada de programare 2021 – 2027 au fost stabilite următoarele priorități

- Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii ;

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate: Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiu de Cercetare European (European Research Area); Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing); Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora; Consolidarea CDI în domeniul sănătății.
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor: Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească; Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport; Soluții IT și digitizare în sănătate
- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor: Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat; Consolidarea competitivității economiei românești; Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora
- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat: Dezvoltarea unor competențe profesionale

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere; Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială

- *Europă mai verde*, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice ;

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Promovarea energiei din surse regenerabile
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN E
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
- Promovarea gestionării sustenabile a apei
- Promovarea tranziției către o economie circulară
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- îmbunătățirea conectivității digitale
- Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate ;

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în cautarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale
- Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
 - Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere
 - *Europă mai apropiată de cetățenii săi*, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Obiective specifice:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe primele două obiective. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Implementarea politicii de coeziune 2021 - 2027 în România

În propunerea Comisiei Europene pentru bugetul 2021-2027, România are alocate 27 miliarde de euro prin politica de coeziune, ceea ce înseamnă cu 8% în plus față de actuala perioadă.

Propunerile MFE pentru următorul exercițiu financiar¹:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) ;
- Programul Operațional Transport (POT);
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID);
- Programul Național de Sănătate (multifond) (POS);
- Programul Operațional Capital Uman (POCU);
- Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)
- Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
- Programul Operațional Asistență Tehnică (*multifond*) (POAT)
- Programul Operațional pentru Tranziție Echitabilă

Politica de coeziune este unul din instrumentele de promovare a dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene, care oferă cadrul necesar pentru finanțarea unei game variate de proiecte și investiții pentru o dezvoltare socio-economică echilibrată a statelor membre ale UE și în regiunile lor.

Premisele Politicii de coeziune 2021 – 2027 sunt:

- menținerea sistemului de management și control al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020;

¹ Conform Arhitectura Programe Operaționale Politica de Coeziune 2021-2027

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- îmbunătățirea și simplificarea anumitor aspecte pentru a veni în sprijinul beneficiarilor politicii de coeziune;
- descentralizarea implementării și creșterea leadership-ului din partea tuturor actorilor implicați .

Principiile Politicii de coeziune 2021 – 2027:

- O mai bună coordonare între proiectele/operațiunile finanțate luând în calcul noile provocări;
- O abordare unitară în termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autorităților de management în cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontală a structurilor de management;
- O simplificare și mai bună coordonare pentru funcția de AM și funcția contabilă prin integrarea celei din urma în cadrul AM;
- Concentrarea și asigurarea continuității expertizei;
- O adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul ADR-urilor;
- O abordare inovativă și integrată prin elaborarea programelor multifond

Programul Național de Sănătate (POS)

- Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași- faza a II-a
- Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Servicii de recuperare, paliativ și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
- Informatizarea sistemului medical
- Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Programul Operațional Creștere inteligența și digitalizare

- Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
- Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
- Creșterea competitivității economice prin digitalizare
- Dezvoltarea infrastructurii Broadband
- Instrumente financiare pentru întreprinderi
- Creșterea capacității administrative

Programul Operațional Tranziție Echitabilă

- Infrastructura și servicii CLLD (sociale, educaționale, sănătate, etc.);
- Turism;
- Cultura;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Patrimoniu cultural;
- Investiții pentru siguranța cetățeanului;
- Administrare și suport CLLD (strategii, etc.) și ITI.

Programul Operațional Capital Uman

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
- Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
- Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
- Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
- Antreprenariat și economie socială
- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

- Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat) Instrumente financiare
- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Programul Operațional Transport

- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
- Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
- Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
- Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică

- Funcționare sistem (structuri coordonare și AM-uri pentru PO care nu au axă de AT);
- Sprijin pentru beneficiari .

Programul operational Combaterea sărăciei

- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)
- Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
- Comunități marginalizate
- Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Servicii pentru persoane vârstnice
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
- Sprijin pentru grupuri vulnerabile
- Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programul Operațional Regional (POR)

- O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriate)
- O regiune cu orașe Smart
- O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
- Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
- O regiune accesibilă
- O regiune educată
- O regiune atractivă
- Asistență tehnică

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)

Conceput pentru a reduce diferența între nivelurile de dezvoltare a regiunilor europene și a recupera din decalajul regiunilor cel mai puțin favorizate, acesta este cel mai important fond structural, din punct de vedere al resurselor financiare alocate, fiind un important instrument de corecție a dezechilibrelor regionale.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

FEDR definește tipurile de acțiuni care pot să beneficieze de o finanțare și stabilește misiunile și extinderea intervenției FEDR în contextul obiectivelor „convergență”, „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă” și „cooperare teritorială europeană” ale politicii de coeziune reformată.

Este vorba, în special, de finanțări legate de:

- investiții care contribuie la crearea de locuri de muncă durabile;
- investiții în infrastructuri; măsuri de susținere a dezvoltării regionale și locale, care cuprind asistența și serviciile pentru întreprinderi, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);

Fondul Social European (FSE)

Reprezintă principalul instrument creat de Uniunea Europeană cu scopul de a contribui la creșterea gradului de ocupare și implicit la reducerea diferențelor cu privire la standardele de viață în statele membre ale UE.

FSE este conceput pentru finanțarea următoarelor direcții prioritare:

- Creșterea adaptabilității lucrătorilor și întreprinderilor;
- Creșterea accesului și a participării pe piața muncii;
- Promovarea incluziunii sociale prin lupta împotriva discriminării și facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele dezavantajate.

Fondul Social European susține regiunile mai puțin dezvoltate, prin:

- Investiții în capital uman, în special prin îmbunătățirea sistemelor de educație și formare;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Acțiuni având drept scop dezvoltarea capacității instituționale și a eficienței administrațiilor publice, la nivel național, regional sau local.

În România, FSE finanțează două programe operaționale:

- Programul Operațional Capital Uman;
- Programul Operațional Capacitate Administrativă.

Fondul de coeziune (FC)

Fondul de Coeziune a fost creat cu scopul de a ajuta la restabilirea echilibrului economic a statelor membre cu un produs național brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența acelorași reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR.

Fondul de coeziune este destinat proiectelor mari de infrastructură precum:

- rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeană;
- proiecte de mediu și proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atâta vreme ce acestea prezintă avantaje clare pentru mediu: eficacitate energetică, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalității, consolidarea transporturilor publice etc.

II. Analiza socio-economică

III.1. Localizarea și prezentarea generală



Parte a provinciei istorice Moldova, regiunea nord-estică a României este o zonă care se reamarcă prin istoria, cultura și tradiția care se îmbină armonios, dar și prin mediul natural bogat și deosebit de atrăgător. Aceasta este cea mai întinsă regiune a României, astăzi fiind granița estică a Uniunii Europene și a NATO.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Din perspectiva geografică, linia peisajului variază de la lanțurile muntoase împădurite din Vest, spre podișurile line din centrul și apoi către câmpii în Est, cu lacuri, vii și zone agricole extinse.

Principalele orașe

Iași, fostă capitală a Moldovei, este un puternic centru industrial și renumit centru universitar, de cultură, artă, tradiție și spiritualitate.

Bacău, renumit în Evul Mediu ca punct vamal și centru comercial, acesta este și un important centru industrial și universitar, cu o economie puternică, dinamică și cu numeroase investiții străine.

Suceava și Piatra Neamț, orașe industriale, dar care nu și-au pierdut din farmecul istoric, au devenit centrele unei industrii turistice în dezvoltare și importante puncte de plecare în călătoria spirituală de vizitare a mănăstirilor sau pentru plimbările montane pe care le oferă Carpații.

Botoșani și Vaslui, vechi centre comerciale și agricole, în prezent sunt centre importante pentru dezvoltarea regională, în ceea ce privește industria textilă și prelucrătoare.

Conform Balanței Forței de Muncă elaborată de Institutul Național de Statistică, în ianuarie 2011, resursele de muncă ale regiunii Nord-Est au fost în număr de 2385,3 mii persoane, din care populația ocupată civilă reprezintă 50,6% din aceste resurse. Rata șomajului înregistrat la data de 31 iulie 2012 a fost de 5.29%, fiind înregistrați 69.3 mii șomeri.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Regiunea Nord-Est este una din cele mai avantajoase zone pentru investiții din Europa, având în vedere forța de muncă calificată și costurile relativ scăzute. Datorita centrelor universitare din regiune, forța de muncă prezintă un nivel înalt de pregătire profesională și educație.

Județul Bacău face parte din Regiunea de Dezvoltare 1 Nord-Est, constituită în baza Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România și care cuprinde de asemenea județele Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui. Regiunea 1 Nord-Est se învecinează la nord cu Ucraina, la est cu Republica Moldova, la sud cu județele Galați și Vrancea (Regiunea 2 Sud-Est), iar la vest cu județele Maramureș și Bistrița-Năsăud (Regiunea 6 Nord-Vest) și județele Mureș, Harghita și Covasna (Regiunea 7 Centru). Regiunea de Dezvoltare 1 Nord-Est este regiunea cu cel mai mare număr de locuitori, 3.695.831 – reprezentând 17,3% din populația totală a României. Județul Bacău, se învecinează cu următoarele județe:

- Nord - județul Neamț;
- Est - județul Vaslui;
- Sud - județul Vrancea;
- Vest - județele Covasna și Harghita.

Județul Bacău are o suprafață de 6.621 km². Conform rezultatelor recensământului din 2011, populația județului este de 616.168 locuitori. Pentru anul 2015 conform INS - TEMPO online, județul avea o populație de 748.866 locuitori, cu o densitate medie de 113 locuitori / kmp.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Județul Bacău cuprinde 3 municipii (Bacău, Onești, Moinești); 5 orașe (Buhuși, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Dărmănești, Comănești).

Structura rețelei de localități este caracterizată de o dispunere neechilibrată a localităților urbane în teritoriu. Arealele cu densitate mai mare a localităților urbane, se găsesc în zona montană din nord b(în zona Bacău - Buhuși) și în vest (în zonele Comănești-Moinești și Târgu Ocna – Onești). Zonele de est și sud - est ale județului Bacău nu dispun de localități urbane. Municipiul Bacău, ca localitate de rangul I, de importanță națională, cu rol regional și cu influență potențială la nivel european, polarizează în jurul său toate localitățile vecine, fiind amplasat pe drumul expres DN2-E85 de interes european și este un puternic centru economic și cultural.

În ceea ce privește mediul rural, cele 491 sate, se constituie în 85 de comune, comuna medie având 6,06 sate, cu diferențieri destul de mari, începând de la 1 sat (comuna Faraoani, Gioseni și Prăjești) și ajungând până la 16 sate (comuna Vultureni).

Particularitățile cadrului natural și dezvoltarea județului pe direcția principalelor drumuri comerciale din partea de est a județului, au fost determinante în apariția unor diferențieri în cadrul rețelei de localități, legate de form, structura și ordinul de mărime. Astfel, în zona depresionară localitățile au forme alungite și structuri rarefiate, sau afânate cu posibilități limitate de dezvoltare, pe când pe văile principalelor râuri s-au format localități alungite cu structuri adunate, iar în zona podișului, localitățile de forma areolară sau tentaculară cu structuri adunate și compacte, având posibilități de creștere a

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

densităților în interiorul acestora.

Rețeaua actuală de orașe este distribuită în partea de nord, vest și centru a județului, partea estică reprezentată de Colinele Tutovei fiind lipsită de localități urbane.

Rețeaua de localități rurale, dominante ca număr și pondere a populației reprezintă o dispersie relativ eterogenă în teritoriu, prin configurarea sa în condiții istorice, geografice și socio – economice diferite. Deși au evoluat în principal sub acțiunea factorilor economici și sociali așezările rurale au fost condiționate și de particularitățile cadrului natural (localizarea în raport cu sursele de apă, resursele agricole și silvice, microclimate de adăpostire, terenuri prielnice extinderii etc.). În general, satele se grupează în aliniamente (înșiruiuri) sau ciorchini în jurul centrelor urbane sau a unor bazine montane.

Microregiunea Colinele Tutovei cuprinde 23 de comune și un total de 196 de sate, rezultând o medie de 8,5 sate/comună, o valoare foarte ridicată, atât comparativ cu celelalte microregiuni, cât și cu Regiunea de Nord-Est sau cu valoarea la nivel național. Populația totală este de doar 72.887 (2011), rezultând o densitate redusă a populației, de doar 47,5 locuitori / km² și o populație medie a unui sat de doar 372 locuitori. Se deduce așadar predominarea localităților rurale mici (sub 500 de locuitori) și mijlocii (501 – 1000 de locuitori), pe un fond de densitate ridicată a așezărilor (12,8 sate / 100 km²).

Microregiunea Valea Siretului este cea mai mare dintre cele patru de la nivelul județului Bacău, din punct de vedere al numărului de locuitori, peste

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

280.000 la ultimul recensământ. Valoarea mai ridicată se datorează includerii în această microregiune a municipiului Bacău, care concentrează mai mult de jumătate din populația microregiunii. În afara municipiului Bacău, microregiunea mai cuprinde un oraș (Buhuși) și 29 de comune de pe Culoarul Siretului și cursul inferior al Bistriței, zona de maximă dezvoltare din județ. În total sunt 126 de localități (inclusiv cele urbane), iar densitatea populației are o valoare ridicată – 187,6 locuitori / km². Și densitatea așezărilor, de 8,4 localități/100 km², este mai ridicată decât media județeană, dat fiind că regiunea oferă condiții optime de dezvoltare, în apropierea principalelor axe de transport rutier și feroviar. Localitățile rurale sunt mijlocii și mari, media pe așezare fiind de 2225,5 locuitori. Chiar și fără includerea localităților urbane, populația medie a unui sat ar depăși 1000 de locuitori, ceea ce demonstrează tendința de concentrare a populației în această microregiune.

Microregiunea Valea Trotușului include un municipiu (Onești) și 16 comune de pe cursul inferior al Trotușului și al Tazlăului. În total, cele 76 de așezări au o populație de peste 111.000 de locuitori (2011), rezultând o valoare mai scăzută a densității populației, de 85,6 locuitori/km², dar mai ridicată decât în microregiunea Colinele Tutovei. Densitatea mai scăzută a populației se datorează și densității mai scăzute a așezărilor, 5,8 sate / 100 km², ca urmare a restricțiilor impuse de relieful subcarpatic, predominant. Altfel, se evidențiază faptul că populația unei așezări este, în medie, de 1.468,8 locuitori, rezultând faptul că majoritatea satelor se încadrează în categoria celor mijlocii.

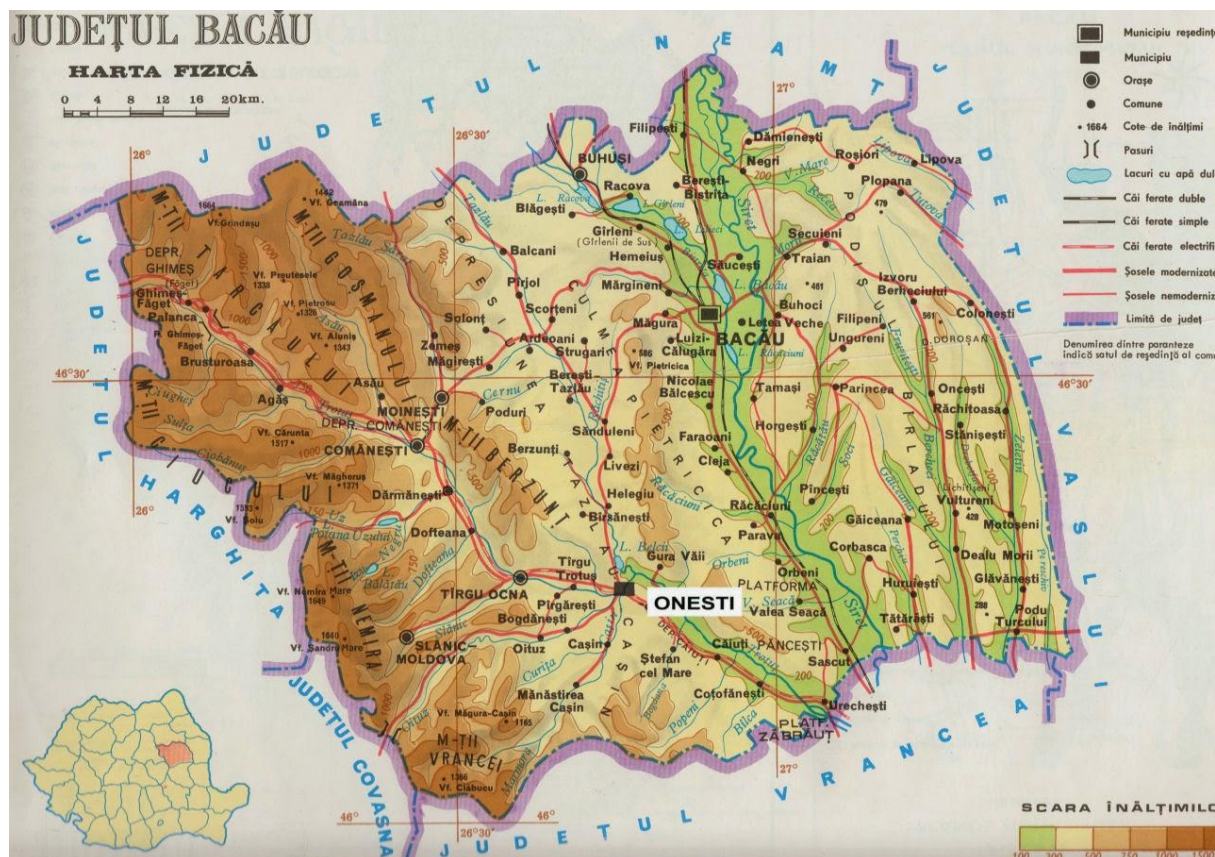
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Microregiunea Valea Muntelui este cea mai întinsă dintre microregiunile județului Bacău, acoperind o suprafață de 2.288,6 km² în aria carpatică și subcarpatică a județului. Populația sa (în 2011) este de peste 151.000 de locuitori, din care peste o treime trăiesc într-un municipiu (Moinești) și în cele 4 orașe (Comănești, Dărmănești, Slănic Moldova, Târgu-Ocna), care formează o microregiune urbană axată pe cursul mijlociu al Trotușului. Pe lângă unitățile administrativ-teritoriale urbane amintite, în microregiune se mai află 17 comune, iar în total sunt 111 localități, din care 4 au statut urban, 17 sunt sate aparținătoare de municipii și orașe și restul de 90 sunt satele componente celor 17 comune. Rezultă o densitate destul de ridicată a populației, 66,1 locuitori / km², mai ales în condițiile unei densități scăzute a așezărilor, de doar 4,7 localități / 100 km, în condițiile unui relief accidentat, restrictiv din punct de vedere al dezvoltării habitatului.

Populația medie a unei localități, de 1.400,3 locuitori, este ridicată datorită prezenței așezărilor urbane. Localitățile rurale fac parte mai ales din categoria așezărilor mijlocii, fiind concentrate pe cursurile văilor, Trotușul și Tazlăul, precum și afluenții acestora.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Comuna Brusturoasa este situata pe o latură a județului Bacău, la o distanță de 90 km de municipiul Bacău și 20 km de orașul Comănești.

Comuna se compune din următoarele sale:

- Brusturoasa
- Buruieniș
- Buruienișu de Sus
- Camenca
- Cuchiniș

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Hingănești

Din punct de vedere administrativ, comuna se învecinează la nord cu județul Neamț, la sud cu comuna Agaș, la est cu comunele Agaș și Asau și la vest cu comunele Ghimeș și Palanca.

Datorită condițiilor naturale ale amplasamentului, localitățile componente au forme liniare cu lungimi excesive în comparație cu lățimea acestora, ceea ce a condus la dificultăți în organizarea și dotarea fondului construit. Localități ca Brusturoasa, Camenca, Cuchiniș și-au dezvoltat o parte a intravilanelor de-a lungul DN 12A ce asigură legătura comunei cu orașul Comănești și municipiul Miercurea- Ciuc.

Localitatea Brusturoasa s-a dezvoltat de-a lungul râului Brusturoasa și a DN 12A. Datorită văii relativ înguste cu pante pronunțate, satul nu s-a dezvoltat prea mult în lățime, fapt ce a condus la o forma dezavantajoasă din punct de vedere al dotărilor.

Localitatea Buruieniș este amplasată în partea de S-E a comunei și este prima ce apare pe DN 12A venind dinspre Bacău. Ca și celelalte sate ale comunei, are o lățime mică, cuprinzând câte un rând de case pe de o parte și de alta a drumului având pe una din lațurile lungi ale intravilanului râul Troțuș.

Desprinzându-se din corpul satului Buruieniș, spre sud și mergând mai aproape paralel cu acesta s-a dezvoltat localitatea Hinganești care este străbătută de drumuri locale și ulițe, acesta este cel mai sudic sat al comunei.

Localitatea Camenca este amplasată pe valea râului Camenca, se dezvoltă liniar spre N-E și este legată de Brusturoasa prin drumul comunal DC 143, care

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

pornește din DN 12A. Cel mai mic sat din cuprinsul comunei este Buruienișul de Sus rupt complet de restul teritoriului și este format din două trupuri. Satul este situat în estul comunei și este legat de satul Buruieniș prin DC 144.

La ieșirea din comuna Brusturoasa de-a lungul DN12A, spre municipiul Miercurea-Ciuc, se află satul Cuchiniș și este amplasat pe ambele maluri ale râului Trotuș. Din satul Brusturoasa pornind din DN12 A și făcând legătura cu satul Hingănești este un drum local care se prelungește în comuna Agaș cu DC 133 și face legătura cu satul Cotumba.



III.2. Istoricul

Pe teritoriul județului Bacău, au fost descoperite urme arheologice ce atestă locuirea încă din neolitic, însă așezările urbane cele mai importante ale județului s-au încheiat în secolele 14 – 15: municipiul Bacău este atestat documentar din 1408, cu ocazia privilegiului acordat lipovenilor de Alexandru cel Bun.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Crearea de noi așezări a fost stimulată și datorită traversării județului de către drumurile comerciale spre vest (cu Transilvania prin pasul Oituz – Ghimeș) și principalele drumuri de legătură cu țările vecine: Drumul Liovlui, spre nord, (prin Bacău – Roman – Suceava – Siret), și cu Țara Românească spre sud (prin Adjud – Focșani).

În cadrul județului Bacău, așezările urbane, care în majoritatea lor datează din secolul 14, reprezintă un element important de concentrare a vieții economice și social – culturale. Urmând geneza și evoluția lor, se constată rolul important al factorilor social – economici, factori ce au pus în valoare acele resurse care au corespuns intereselor majore de dezvoltare economică, funcțiile așezărilor fiind dirijate de-a lungul timpului de aceste interese.

Primele unități administrative ale Moldovei au fost înființate în timpul domnitorului Alexandru cel Bun și se numeau ținuturi. Ținutul, ca unitate administrativă, a fost înlocuit pentru o scurtă perioadă cu districtul, dar reforma administrativă din timpul lui Alexandru Ioan Cuza a impus denumirea de județ. Astfel, la 2 aprilie 1864 a fost publicată Legea pentru consiliile județene, care, cu unele modificări în anii 1866, 1872, 1883, 1894, 1925, s-a aplicat până în 1939.

Prin Decretul Regal nr. 2919/18.08.1938 România a fost împărțită în 10 ținuturi conduse de rezidenți regali, județul Bacău făcând parte din ținutul Prut. În cadrul județului Bacău se poate spune că se disting 3 generații de localități, în funcție de perioada de înflorire:

- generația orașelor feudale – din care face parte Bacăul;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- generația orașelor cu dezvoltare semnificativă în sec. 17-19, din care fac parte orașele Buhuși, Moinești, Tg. Ocna și Slănic Moldova;
- generația orașelor din epoca modernă: Onești, Comănești, Dărmănești.

Prin Decretul – Lege nr. 3219/21.09.1940 se desființează ținuturile, județele recăpătându-și personalitate juridică. În conformitate cu Legea nr. 5/6.09.1950, ținutul României a fost împărțit în regiuni și raioane, s-a înființat regiunea Bacău care cuprindea raioanele: Bacău, Piatra Neamț, Moinești, Tg. Ocna, Buhuși, Tg. Neamț, iar în anul 1956 s-au adăugat raioanele Adjud și Zeletin de la regiunea Bârlad și raionul Roman de la regiunea Iași.

În anul 1968 s-a realizat o nouă organizare administrativ – teritorială a țării, fiind desființate regiunile și s-au reînființat județele. Județul Bacău cuprindea 2 municipii, 5 orașe și 80 de comune. Prin Legea nr. 5/19.07.1990 a încetat activitatea consiliilor județene de uniune națională, administrarea județului fiind preluată de prefectură, iar a municipiilor, orașelor și comunelor de către primării, ca organe ale administrației de stat cu competență generală. În baza Legii nr. 70/1991 s-au organizat alegeri locale generale, prin care s-au ales primarii și consiliile locale la 9 februarie 1992, în cele 87 unități administrativ – teritoriale.

Instaurarea regimului comunist a coincis și cu o reformă administrativă, prin care s-a renunțat la județe. În conformitate cu Legea nr. 5/6.09.1950, România a fost împărțită în regiuni și raioane, s-a înființat regiunea Bacău care cuprindea raioanele: Bacău, Piatra Neamț, Moinești, Tg. Ocna, Buhuși, Tg. Neamț, iar în anul 1956 s-au adăugat raioanele Adjud și Zeletin de la regiunea

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Bârlad și raionul Roman de la regiunea Iași. Regiunea, ca unitate administrativă, era condusă de Sfatul Popular al Regiunii Bacău. Reședințele de raion erau de pe teritoriul actualului județ Bacău erau: Bacău, Buhuși, Moinești, Târgu Ocna și Podu Turcului (reședința raionului Zeletin). Totodată, din anii 1950 apar și următoarele două localități urbane din județ, Comănești și Onești (acesta din urmă, în 1956). Trecerea lor de la statutul rural la cel urban a avut drept cauză dezvoltarea industrială, care a atras după sine și un puternic flux migratoriu.

În anul 1968 s-a realizat o nouă organizare administrativ-teritorială a țării, fiind desființate regiunile și s-au reînființat județele. Județul Bacău primește configurația actuală, singurele modificări fiind cele prezentate la începutul capitolului, vizând statutul urban al orașului Dărmănești (din 1989), înființarea a cinci noi comune (în perioada 2003-2005) și a unui sat (în 2003).

Localitatea Brusturoasa a existat din vechime pe aceste meleaguri, cu toate ca documente scrise nu există. Calea de acces spre Tansilvania prin trecătoarea Ghimeș Brusturoasa, după unele documente, era des folosită. Păcura de la Lucăcești și sarea de la Târgu Ocna erau mult căutate de Austro-Ungaria și carele încărcate se duceau și se întorceau pe această cale. Prin locul de așezare al comunei Brusturoasa, în 1467, Matei Corvinul regale Ungariei, a trecut munții prin pasul Ghimeș și Oituz pentru a se lupta cu Ștefan cel Mare. Primele date despre Brusturoasa se situează în perioada sec. XIV-XV.

În studiul „Tipuri de așezări în bazinul superior al Trotușului”, se precizează că satele de pe valea principală a Trotușului, bazinul superior, nu au putut să-și definitiveze vatra, decât în perioada feudalismului dezvoltat (sec.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

XVIII). Ele au fost lipsite de posibilitatea așezărilor din depresiunea Dărmănești, sau din zona subcarpatică, care și-au strămutat vatra temporar din cauza popoarelor migratoare, creindu-și cătune la marginea pădurilor, întrucât pădurile ocupau ținutul în totalitate. Numele comunei Brusturoasa ar deriva de la un anume Brustur, care împreună cu un prieten de al său Țară-Lungă și-au făcut case în acest ținut, și ocupându-se cu tăierea copacilor și cultivarea unor produse agricole de strictă necesitate pentru viața de zi cu zi. Trecând timpul, au început să se adune mai multe familii, care au format trei grupuri de case: Brusturoasa, Camenca și Cuchiniș. Denumirea satului Camenca vine de la lucrătorii forestieri „caminca” în dialectul local.

Fiind situate în imediata apropiere de fosta graniță Austro-Ungariei, la numai 8 km, comuna Brusturoasa a avut de suferit în cele două războaie mondiale. În perioada 1916-1918 comuna Brusturoasa a fost ocupată de trupele maghiare. Al doilea război mondial a adus comunei Brusturoasa distrugeri mult mai mari, pentru că în retragerea lor, armata germană, a incendiat satul, iar puținele case rămase au fost distruse de aviație.

Biserica Nașterea Maicii Domnului a fost construită în anul 1871 pe temelia fostei biserici de lemn, din fondurile primăriei. Biserica este din cărămidă, acoperită cu tablă, în stil moldovenesc sub formă de navă.

În 1992 parohia Nașterii Maicii Domnului din Brusturoasa, primește prin decizia prefectului județului Bacău locul denumit Șura Popii, din satul Camenca, ca restituire din cea ce a deținut în anul 1945.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cu toate greutățile întâmpinate, obiceiurile străvechi, în special cele de la sărbătorile de iarnă, își păstrează autenticitatea.

Condițiile de trai și posibilitățile de muncă au atras tot mai mulți locuitori în zona care s-au așezat de-a lungul cursurilor de apă, apărând noi localități ca: Buruieniş, Hanganesti și chiar o mică așezare dezvoltată în două trupuri, Buruienişul de Sus.

III.3. Prezentare general despre relief, climă, rețea hidrografică, flora și fauna

Relief



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Relieful bogat oferă zone de deal și câmpie care se pretează unei game largi de culturi agricole, iar zonele de munte cu peisaje spectaculoase sunt favorabile dezvoltării turismului. Regiunea este caracterizată printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief : 30% munți, 30% relieful subcarpatic, iar 40% podiș. Regiunea este delimitată geografic astfel:

Vest - Munții Carpați cu înălțimi apropiate de 2000 m în Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarău, Vf. Giumalău, Vf. Ocolașu Mare, Vf. Hasmașu Mare) și cu o scădere de înălțime spre Sud (Munții Ciuc, Munții Troțușului și, în mică măsură, Munții Vrancei).

Jumătatea estică este împărțită în două mari zone: Câmpia colinară a Moldovei, în partea nordică și Podișul Bârladului, în partea de Sud.

Nord –Vest - Podișul Sucevei cu o înălțime medie de 500 metri și este faimoasă pentru “obcinele” sale (ușoare ondulații ale reliefului, ca un lanț de unde pietrificate).

Formele de relief au înălțimi cuprinse între 1907 m (vârful Ocolașul Mare) și 169 m (lunca Siretului). Astfel forma de relief predominantă a județului este cea muntoasă, suprapusă parțial Carpaților Orientali, Subcarpaților Moldovei și Podișului Moldovenesc. Carpații Orientali (prin munții Bistriței, masivul Ceahlau, munții Hașmaș, munții Tarcău și munții Stănișoarei), ocupă 278.769 ha (51% din suprafața județului).

Relieful județului Bacău este format dintr-o zonă muntoasă, puternic cutată, la vest înglobând grupa central - estică a Carpaților Orientali, o zonă deluroasă cuprinzând subcarpații și depresiunea Tazlău - Cașin și, în fine, o parte

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

din lunca Siretului și a podișului Bârladului.

Astfel toată treimea vestică a județului Bacău este ocupată de unitatea montană. După înălțimile pe care le are (cea mai mare altitudine se atinge în munții Tarcăului, pe vârful Grindușul-Tărbăuș – 1662 m), relieful se încadrează în categoria munților mijlocii și joși.

Carpații de pe raza județului sunt formați din munții Tarcăului (Vf. Grindușul- Tărbăuș – 1662 m), Oituzului, Goșmanului, Nemira (Vf. Nemira Mare – 1649 m), din grupa munților Trotușului și Berzunțului. În ansamblu, munții de pe teritoriul județului Bacău prezintă o fragmentare puternică datorită eroziunii și tectonicii, explicându-se astfel existența multor văi largi bine populate (Troțuș, Oituz, Cașin), pasuri de trecere spre Transilvania (Ghimeș – Făget și Oituz), precum și a unor depresiuni (Agăș, Dărmănești, Hârja).

Cea de-a doua unitate morfologică de pe teritoriul județului Bacău, și anume unitatea subcarpatică, este reprezentată de Subcarpații Tazlău – Cașin (Troțușului). Numai în extremitatea nordică, pe o suprafață redusă, sunt prezenți și Subcarpații Cracău – Bistrița, care de fapt se rezumă la versantul drept al Bistriței până la sud de Buhuși.

Unitatea de podiș ocupă partea estică a județului și este reprezentată prin Podișul Bârladului, ce prezintă la rândul său două subunități: Colinele Tutovei în sud și Podișul Central Moldovenesc în nord.

Această subunitate prezintă interfluvii prelungi nu prea înalte (400 - 500 m), cea mai mare înălțime a acestora fiind întâlnită la est de Berheci, în dealul Doroșanu (564 m). În general culmile interfluviale sunt mai înalte în jumătatea

nordică și coboară în altitudine spre sud la valori mai mici de 300 m.

Culoarul Siretului, unul din cele mai importante culoare din țară, traversat de râul cu același nume, străbate teritoriul județului pe mai bine de 80 de km de la nord la sud, sub forma unui culoar depresionar, între Hârlești și Șişcani.

Clima

Clima diferă în funcție de diferitele tipuri de relief.

În zona muntoasă a regiunii (zona vestică a județelor Suceava, Neamț și Bacău) climatul este continental moderat, cu veri răcoroase și ierni bogate în precipitații sub formă de ninsoare.

În zona subcarpatică de dealuri și câmpie (părțile estice ale județelor Suceava, Neamț, Bacău precum și întreg teritoriul județelor Botoșani, Iași, Vaslui), climatul este continental, cu veri călduroase și secetoase și ierni reci și de cele mai multe ori fără zăpadă. Temperatura medie anuală a aerului este de 2 °C în zona de munte și de 9 °C în zona subcarpatică de dealuri și câmpie.

Clima județului Bacău este specifică zonei de dealuri și podișuri, respectiv climatul subcarpaților estici și într-o măsură restrânsă climatul montan, în extremitatea vestică.

Partea de vest a județului este caracterizată de o climă temperat continentală cu caracter răcoros datorită reliefului predominant muntos, iar partea estică are un pronunțat caracter continental marcat de amplitudini termice mari, lunare și anuale, verile fiind călduroase și secetoase și iernile friguroase cu viscole puternice.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Temperatura aerului înregistrează valori medii anuale cuprinse între 9°C în jumătatea estică a județului și 2° - 3° C în extremitatea vestică, mediile lunii celei mai calde (iulie) având valori cuprinse între 18°C în vest și 35°C în est și mediile lunii celei mai reci (ianuarie) cu valori cuprinse între -10°C în estul și centrul județului ajungând în dreptul ariilor montane la -15°C.

Regimul precipitațiilor atmosferice se încadrează între 550 mm (la limita de est a județului) și 1.000 mm pe culmile montane. Cantitățile medii anuale ale lunii iulie sunt cuprinse între 60 - 100 mm (în vest) ajungând în partea de est la 20 - 30 mm și cantitățile medii anuale ale lunii ianuarie cuprinse între 30 - 60 mm.

Clima zonei din Comuna Brusturoasa se înscrie în cadrul climatului temperat-continental, prezentând însă anumite particularități determinate de altitudinea reliefului.

Temperatura medie multianuală este de 9,40 C. Cea mai scăzută temperatura medie anuală (7,80C) s-a înregistrat în anul 1985, iar cea mai ridicată (10,6 grade C) s-a înregistrat în anii 1994 și 1999. Luna cea mai caldă este iulie, cu media multianuală de 20,1 grade C, iar cea mai rece este ianuarie, cu media multianuală de - 1,2 grade C, rezultând pentru perioada menționată o amplitudine termică medie multianuală de 18,9 grade C. Valoarea anuală a precipitațiilor este de sub 500 mm în anii secetoși, ajungând la valori de peste 800 mm în anii ploioși. Vânturile dominante în comuna Brusturoasa sunt cele din sectorul nordic și nord-vestic.

Rețeaua Hidrografică

Se evidențiază opt cursuri importante de apă, repartizate pe direcția Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) și Prutului (10.990 kmp).

Din punct de vedere al regimului de alimentare, apele subterane au o pondere de 15-30%, iar cele din topirea zăpezii între 30-40%.

Rețeaua hidrografică a județului Bacău este bine dezvoltată, fiind reprezentată de râurile Siret, Bistrița, Trotuș și afluenții acestora.

Râul Siret străbate județul Bacău de la nord (în dreptul localității Lerești), la sud (în dreptul localității Costișa), constituie colectorul principal al rețelei hidrografice ce se desfășoară pe o lungime de 125 km.

Râul Siret are ca principali afluenți râurile Trotuș și Bistrița. Râul Trotuș are o lungime totală de 158 km, din care 125 km, în județul Bacău, între localitățile Făgetu de Sus și Slobozia, având un bazin cu o suprafață de 4.440 kmp, (90 % în județul Bacău).

Principalii săi afluenți sunt:

- pe stânga: Asăul și Tazlăul, ambele cu izvoarele în munții Goșmanu - jud. Neamț;
- pe dreapta: Sulta (izv. Vf. Ghempar), Ciobănuș, (izv. Vf. Viscol), Uzul (izv. Vf. Alb jud. Harghita), Dofteana (izv. Vf. Nemira Mare și Vf. șandru Mare), Slănicul (izv. Vf. Ghempar, cu 16 izvoare minerale pe cursul superior unde s-a dezvoltat stațiunea Slănic Moldova), Oituz (izv.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Vf. Mușat jud. Vrancea), Cașinul (izv. Vf. Clăbuc și Zboina Neagră), Bogdana, Căiuți și Bâlca (care datorită debitului mic și a rocilor permeabile seacă destul de frecvent).

Râul Bistrița străbate județul Bacău de la Nord (în aval de Buhuși) la sud pe o lungime de cca. 42 km, intrând pe o veche albie a Siretului (în aval de Bacău).

Râurile: Tutova (cca. 15 km), Pereschivul (cca. 25 km), Zeletinul (cca. 68 km), Berheciul (cca. 66 km), Răcătăul (cca. 29 km), Soci, Mora, sunt principali afluenți ai Siretului în partea de nord - est.

Regimurile de alimentare ale râurilor se modifică treptat în funcție de relief. Debitul mediu multianual specific variază pe teritoriul județului Bacău între 10 l/s.kmp în regiunea montană și 2l/s.kmp în zona colinară.

Lacurile din județul Bacău au luat naștere ca urmare a amenajărilor făcute pe râurile:

- Bistrița: Bacău I (Vol= 9,3 mil.mc.), Bacău II (Vol= 5 mil.mc.), Racova (Vol= 10 mil.mc.), Gârleni (Vol= 90 mil.mc.); • Tazlău: Belci (Vol = 12 mil. mc), actualmente avariati;
- Uz: Poiana Uzului (Vol= 9,3 mil.mc.). Singurul lac natural este Lacul Bălătău (Vol=150000 mil.mc.), situat pe Izvorul Negru, afluent al Uzului, care a luat naștere printr-o barare naturală, în anul 1883.

În Comuna Brusturoasa alimentarea pluvială superficială este dominantă (70%) deși ploile de vară sunt relativ scurte. Văile pâraielor sunt de regulă adânci și înguste fapt ce constituie greutate la construcția drumurilor forestiere și la scoaterea materialului lemnos.

Ape de adâncime

Apa freatică iese la suprafață sub formă de izvoare din care sunt alimentate pâraiele. Nivelul pânzei de apă freatică variază în funcție de relief astfel:

- pe cumpene se găsește până la 20 m adâncime
- pe versanți se găsește sub 15-20 m
- pe terasă se găsește între 10-15 m adâncime.

Soluri

Solurile sunt variate : în partea estică sunt cernoziomuri podzalite, iar în vatra comunei și în partea vestică sunt soluri brune, podzalice, care în mare parte sunt supuse eroziunii și alunecărilor de teren, ceea ce a făcut ca în urma inundațiilor din 1970-1972, mulți locuitori din partea de vest a comunei în partea de est.

În comuna Brusturoasa sunt specifice două mari grupe de soluri: montane și intrazonale.

Solurile montane (forestiere) prezintă subtipuri diverse de soluri brune de pădure, datorită diferențelor teritoriale de relief, climă și vegetație: soluri brune podzolite (prielnice pentru cultura cartofului și a porumbului), soluri argilo-iluviale podzolice (favorabile culturii porumbului, orzului, cartofilor, secarei și plantelor furajere), soluri brune-aluviale (folosite pentru culturile de porumb, orz, cartofi, secara, dar și pentru viticultură și pomicultură). Pe alocuri, apar soluri brune acide, soluri brune mezobazice (fiind folosite pentru păduri și pășuni), soluri brune- podzolite și soluri brune-acide, soluri brune feriiluviale.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Solurile intrazonale cuprind: pseudorendzinele montane din categoria solurilor litomorfe (care sunt legate de roci argiloase și luto-argiloase, fiind utilizate pentru pășuni și fânețe naturale), soluri aluviale de luncă din categoria solurilor hidromorfe.

Fenomenul se datorează defrișărilor pentru pășunat, extinderii culturilor și așezărilor umane. Eroziunea se manifestă prin spălări și șiroiri de suprafață, intense pe pantele mai înclinate, ravene și alunecări de teren. Pentru combaterea fenomenului trebuie luate măsuri ca: terasarea versanților, împădurirea pantelor mai înclinate cu esențe care au rădăcini pivotante, dirijarea organismelor torențiale.

Resurse naturale

Regiunea dispune de următoarele resurse exploatabile ale subsolului:

- Mangan în județele Neamț și Suceava;
- Sulfuri polimetalice în Județul Suceava;
- Ape minerale carbogazoase în județele Neamț și Suceava;
- Ape minerale sulfuroase și feruginoase în județele Iași, Vaslui și Bacău;
- Materiale de construcții: Calcare; Argile; Gresii; Gipsuri; Nisipuri cuarțoase; Nisipuri pentru construcții. Acestea se găsesc în toate județele regiunii;
- Turba în județele Botoșani și Suceava;
- Sare în județele Bacău și Suceava;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Zăcământ de sulf în masivul Căliman;
- Zăcămintele de șisturi bituminoase la Tazlău-Neamț;
- Gaze naturale în județele Bacău și Neamț.

Vegetația

Vegetația este condiționată de relief și de elementele pedo-climatice, întâlnindu-se o dispunere etajată a acestora.

Județul Bacău are o suprafață totală de fond forestier de 275593 ha din care pădurile ocupă 243054 ha. Pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră reprezintă 40,4 % din suprafața totală a județului.

Această suprafață se află răspândită relativ neuniform pe cele trei mari grupe de relief ale județului - câmpie, deal, munte - un procent însemnat aflându-se în zona montană (44 %).

Repartizarea geografică pe trepte de relief a pădurilor este de 44 % în zona de munte, 43 % în zona de deal - podiș și 13 % câmpie - lunci, generând o energie de relief altitudinală între 1664 m (Vf. Grinduș-Ocolul Silvic Agăș) și 95 m (Lunca Siretului).

Din punct de vedere structural, o pondere însemnată o dețin rășinoasele și fagul (74 %), rezultanta directă a concentrării suprafețelor păduroase în zona montană și de dealuri înalte a județului. Zona silvostepii este localizată în partea de sud-est a Colinelor Tutovei, unde datorită fragmentării reliefului se întrepătrunde cu pădurea de foioase.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În cea mai mare parte, silvostepa a fost înlocuită cu pajiști secundare și culturi agricole. Etajul pădurilor de foioase este prezent pe Colinele Tutovei, fiind reprezentat de etajele fagului la peste 400 m și stejarului la altitudini mai mici de 400 m, compoziția floristică fiind mozaicată.

În dealurile subcarpatice din vest, învelișul vegetal este reprezentat prin păduri de stejar și gorun (peste 90% din suprafață). În părțile sudice și joase predomină stejarul și gorunul, în timp ce pe culmile mai înalte domină fagul.

Etajul pădurilor de conifere ocupă suprafețe relativ reduse pe culmile mai înalte din nord-vest. Se remarcă prezența speciilor endemice în masivele Șandru și Nemira. Vegetația azonală este prezentă în luncile râurilor, reprezentată prin pajiști secundare, zăvoaie de salcie și plop.

Flora sălbatică a județului Bacău este reprezentată de peste 2000 specii, dintre care unele sunt de importanță deosebită, cum ar fi: relice eurasiatice: *Angelica palustris*, *Carex elongata*, *Ligularia sibirica*, *Ribes nigrum*, *Spiraea salicifolia*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*; relice circum-boreale: *Carex pauciflora*, *Stellaria longifolia*, *Trientalis europaea*, *Empetrum nigrum*, *Vaccinium oxycoccus*; endemite carpatice: *Aconitum moldavicum*, *Astragalus pseudopurpureus*, *Campanula carpatica*, *Silene dubia*, *Symphytum cordatum*; europene: *Iris pseudocyperus*; central-europene: *Pulsatilla nigricans*; (sub)mediteraneene: *Calamintha officinalis*, *Euphorbia falcata*, *Innula conyza*, *Orithogalum pyramidale*, *Valerianella dentata*; pontice: *Alyssum linifolium*, *Centaurea adpressa*, *C. indurata*, *Hyacinthella leucophaea*; mediterano-pontice: *Ferulago galbanifera*, *Iris graminea*; continentale: *Amygdalus nana*, *Cerasus*

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

fruticosa, Serratula wolffii, sisymbrium strictissimum; balcano-dacice: Potentilla tomassiniana; cosmopolite: Isolepis setacea; adventive: Sorghum halepense.

Pe teritoriul județului Bacău se întâlnesc o serie de specii ocrotite: Centaurea pugioniformis, Hepatica transilvanica, Saxifraga cymbalaria, Astragalus pseudopurpureus, Trollius europaeus.

Animalele

Lumea animală din pădure este formată din specii larg răspândite ca: Iepurele; Vulpea; Lupul; Mistrețul; Căprioara; Bursucul; Nevăstuica.

Mult mai caracteristice sunt păsările, așa sunt majoritatea corvidelor ca: Cioara; Stâncuța;



Coțofana (Pica-Pica); Grangurul (Oriolus- Oriolus) bot gros; Privighetoarea (LusciniaLuscinia), în scorbura copacilor își face cuibul Dumbrăveanca (Caraceas

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

garula); Pupăza (Upupa-epos); Ciocănitoarea pestrița (Dryobotres-minarohortorum) .

Reptilele sunt reprezentate prin: Gușter (Lacerta –viridis), Șopârla (Pelabates – fuscus). Printre insectele de pădure, există multe specii care provoacă însemnate pagube, atacând diferite esențe forestiere.

În lungul apelor curgătoare și bălților există o faună bogată, peste vară rămân: Stârcul cenușiu (Ardea cynerea); Găinușa de baltă (Galinula chloropus); Cristeiul de baltă (Rallus aquaticus); Lisița (Fulica ottra).

În apă trăiesc reptile cum sunt: Broasca țestoasă de baltă; Șopârla de apă; Broasca de lac; Tritonii. Prin smârcuri trăiește Buhaiul de baltă. În râul Moldova se întâlnește Cleonul (Leuciscus cephalus); Mreana (Barbus fluviatilis); Scobarul (Chondrostoma toxostoma) precum și Crapul, Carasul, Bibanul, Maiaga, Babușca, Albetul. În bălțile “Tulbuc” și “Chișcăroaia” se găsesc știuci și chișcari.

Rezervații naturale pe teritoriul comunei noastre nu se găsesc.

Fauna sălbatică a județului Bacău se caracterizează prin expansiunea speciilor de rozătoare (șoarece, popândău, iepure) și a celor de prădători (vulpe, uliu) și restrângerea arealului mistrețului în zona de est a județului.

Dintre speciile ocrotite fac parte:

- mamifere: Ursus arctos (urs), Lynx lynx (râs), Felis silvestris (pisica sălbatică), Canis lupus (lup), Lutra lutra (vidra), Lutreola lutreola (nurca), liliicii;
- păsări: Hyrunda sp. (rândunica), Delichon sp. (lăstun), Merops apiaster (prigorie), Coracias garrulus (dumbrăveanca), Upupa epops (pupăza), Conturnix conturnix (pitpalac), Ciconia ciconia (barza albă), C.nigra (barza neagră), Egretta

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

garzetta (egreta mică), Egrettaalba (egreta mare), Phalacrocorax pygmaeus (cormoran mic), Haliaetus albicilla (codalb), Cygnus cygnus (lebăda de iarnă), Cygnus olor (lebăda de vară), Platalea leucoroida (lopătar), toate răpitoarele de zi și de noapte;

- batracieni: Bufo viridis (broasca râioasă verde), Bufo bufo (broasca râioasă cenușie de pădure).

În vederea protejării acestui valoros capital natural și asigurării unei stări favorabile de conservare a habitatelor naturale de importanță deosebită, în ultimii ani s-au făcut pași importanți în implementarea Directivelor Uniunii Europene privind conservarea habitatelor și a biodiversității.

În preajma comunei sunt prezente mai ales speciile care au o mai mare adaptabilitate la mediu antropizat și mai ales diferite specii de insecte și gasteropode, păsări, rozătoare.

Sunt prezente specii sinantropice (adaptate mediului antropizat) reprezentate prin specii de mamifere precum șoarecele de casă, șobolanul de casă, păsări diverse (vrăbii, ciori, rândunele, lăstuni), reptile și amfibieni (șarpele de casă, șopârla, broaște).

Animalele sălbatice din această zonă sunt: lupul, vulpea, bursucul, veverița, dihorul, iepurele, căprioara, jderul, mistrețul, cerbul. În păduri, în timpul verii, numeroase păsări cântătoare ne încântă auzul cu trilurile lor. Aceste păsări sunt: privighetoarea, mierla, graurul, sturzul, ciocănitoarea, pupăza, cucul.

În zona comunei Brusturoasa nu există specii sau asociații vegetale și faunistice ocrotite.

III.4. Informații privind populația, piața muncii, condiții de locuit

Demografia studiază fenomene și procese cu privire la numărul, repartiția geografică, structura, densitatea, mișcarea populației umane și compoziția ei pe grupe de vârstă.



Acestea se studiază cu ajutorul metodelor cantitative. Situația demografică a României în ultimii ani arată o scădere a populației ca urmare a sporului natural negativ. În țara noastră, principalul grup etnic îl formează românii, aceștia reprezentând 88.9% din totalul populației, conform recensământului realizat în anul 2011.

După români, următoarea comunitate etnică importantă este cea a maghiarilor, care reprezintă 6.5% din populație. În ceea ce privește religia, cea

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mai mare parte a populației României se declară de religie ortodoxă. De asemenea, importante comunități religioase ce aparțin altor religii decât ortodoxia sunt reprezentate de romano-catolici, protestanți, penticostali și greco-catolici.

Astfel, populația creștină din România reprezintă 99.3% din totalul populației țării.

Conform datelor statistice existente la 1 iulie 2013, regiunea Nord-Est avea o populație stabilă de 3.705.145 locuitori, reprezentând 17,4% din populația totală a țării. Sub acest aspect, dintre cele opt regiuni de dezvoltare, regiunea Nord-Est are cel mai mare număr de locuitori. Distribuția pe județe este următoarea: Bacău – 707.045 loc, Botoșani – 439.152 loc, Iași – 849.670 loc, Neamț – 554.240 loc, Suceava – 708.302 loc și Vaslui – 446.736 loc

În raport cu datele colectate și centralizate cu ocazia realizării Recensământului populației și locuințelor 2011 (date finale iul. 2013) se constată că populația totală stabilă a regiunii este de 3.302.217 locuitori, reprezentând 16,41% din populația totală a țării. 616.168 persoane locuiesc în județul Bacău, 412.626 în județul Botoșani, 772.348 în județul Iași, 470.766 în județul Neamț, 634.810 în județul Suceava și 395.499 în județul Vaslui. În comparație cu datele publicate ale Recensământului Populației din 2002 populația regiunii a scăzut cu 11,8%.

La 20 octombrie 2011 populația stabilă a județului Bacău era de 616.168 persoane, din care 312.168 femei (50,66%). Față de situația existentă la recensământul din 2002, populația stabilă (înregistrată atunci la 706.623 locuitori)

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

a scăzut cu 90.455 persoane (din care, 45.403 femei) – o scădere procentuală de 12.8%.

Populația stabilă a celor mai importante municipii și orașe este următoarea: municipiul Bacău (144.307 persoane), municipiul Onești (39.172 persoane), municipiul Moinești (21.787 persoane) și orașul Comănești (19.568 persoane).

Comunele cu cel mai mare număr de populație stabilă sunt: Dofteana (9.346 persoane), Sascut (8.564 persoane), Oituz (8.152 persoane), Mărgineni (7.993 persoane), Răcăciuni (7.252 persoane), Balcani (7.173 persoane) și Nicolae Bălcescu (7.169 persoane); comunele cu cel mai mic număr de populație stabilă sunt: Izvoru Berheciului (1.537 persoane), Itești (1.598 persoane), Oncești (1.621 persoane), Damieneni (1.715 persoane), Prăjești (1.869 persoane), Sărata (1.914 persoane) și Berești-Bistrița (1.983 persoane).

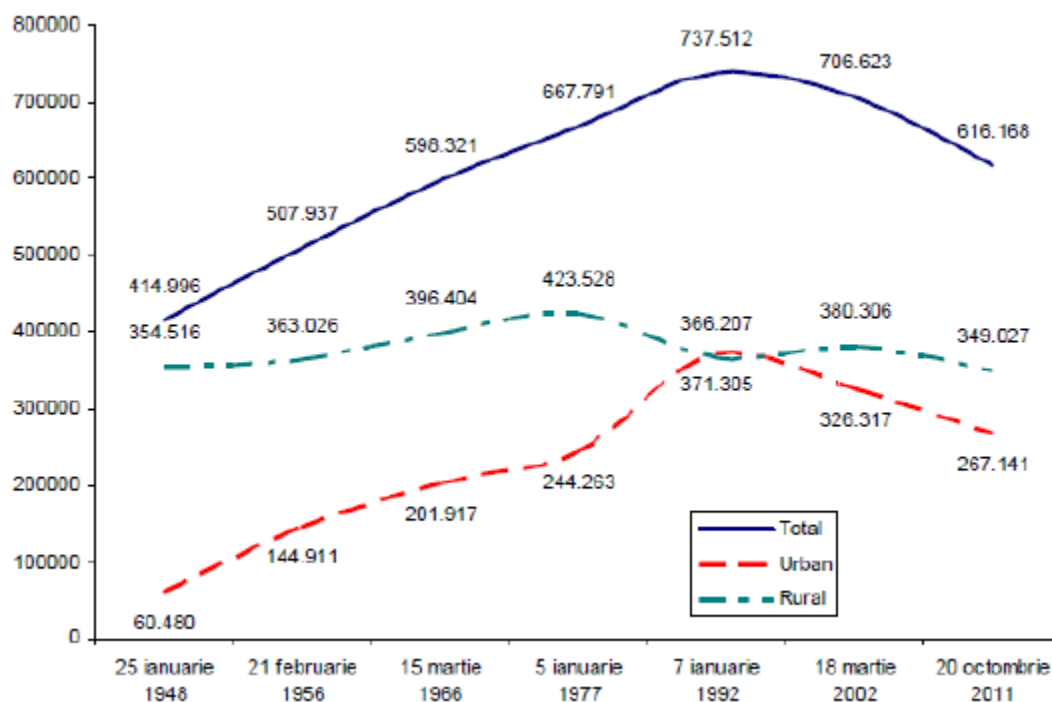
Recensământul General al Populației și Locuințelor din 2011, a relevat următoarele aspecte ce au schimbat structura demografică a județului (comparativ cu anul 2002):

- primul loc la nivel național în ceea ce privește scăderea populației ca număr absolut (-90.455 de locuitori);
- locul 9 la nivel național în ceea ce privește scăderea populației ca procent (-12.8%), peste media națională de -7,19%; locul 2- scăderea populației în mediul urban (-18,13%), peste media națională de 5,04%; locul 12 – scăderea populației în mediul rural (-8,22%), sub media națională de -9,59%;
- locul 15 la nivel național – populație ce locuiește în mediul urban;
- locul 5 la nivel național – populație ce locuiește în mediul rural;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- primul loc la nivel național – persoane plecate pentru o perioadă îndelungată în străinătate 57.340 persoane plecate pe o perioadă îndelungată; 7,88% din totalul persoanelor din România plecate pe o perioadă îndelungată.

Populația la recensăminte

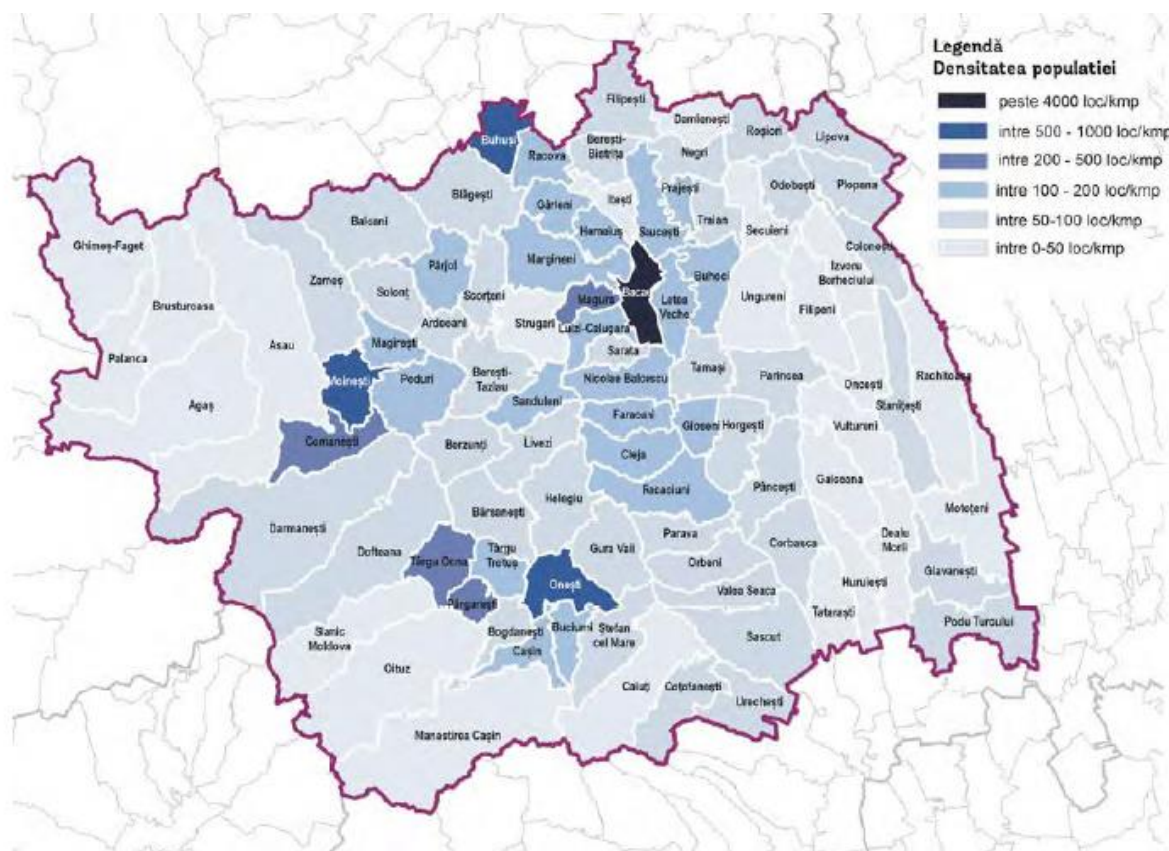


La nivel de unitate administrativ teritorială, scăderile cele mai mari ale populației au fost înregistrate în comunele Tamași, Secuieni și Traian (peste 50%), urmate de Berești Bistrița, Stefan cel Mare și Nicolae Bălcescu (între 30% – 42%); comunele care au înregistrat creșteri ale populației sunt Hemeiș (+23%), Letea veche, Săucești, Valea Seacă, Măgura și Răchitoasa (creștere de până la 20%). În mediul urban, toate orașele și municipiile au înregistrat scăderi ale populației cuprinse între 23% și 10%.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Densitatea populației



Localitățile din mediul rural, care în componența lor au sate cu mai puțin de 100 de locuitori (conform RGPL 2011) sunt: satul Florești (com. Caiuți), sat Pădureni (com. Damieneni), satele Bălănești, Boboș, Calapodești, Dorofei, Ghionoiaia și Grădești (com. Dealu Morii), sat Poglet (com. Corbasca), sat Pădureni (com. Filipeni), sat Cotu Grosului (com. Filipești), sat Putredeni (com. Glăvănești), sat Făgețel (com. Itești), sat Faghieni (com. Izvorul Berheciului), satele Marascu și

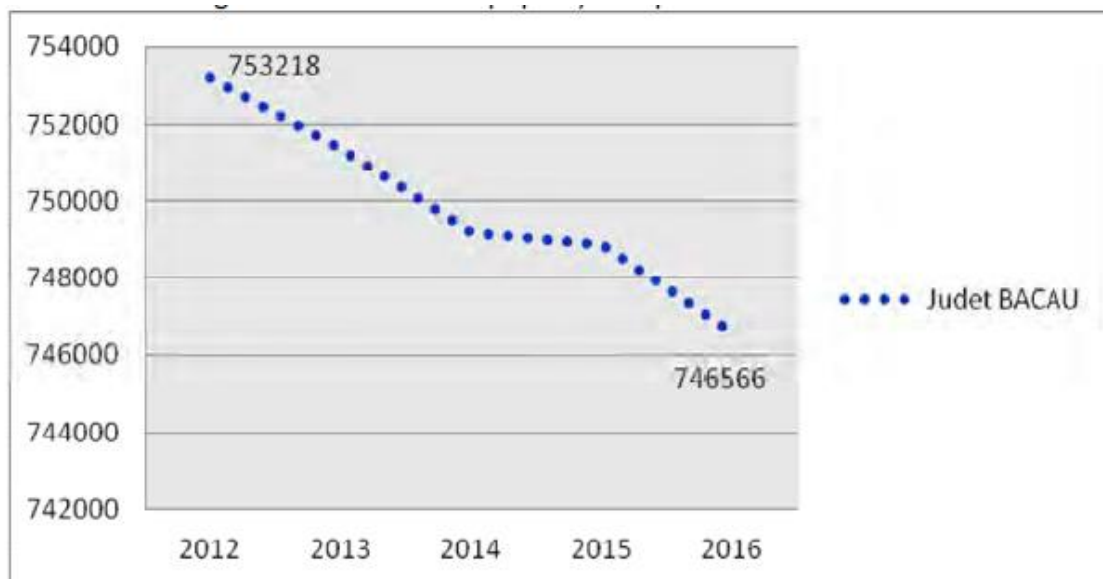
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Răcățău de Jos (com. Horgești), satele Valea Mărului și Valea (com. Lipova), sat Scutaru (com. Mănăstirea Cașin), satele Oncești Vechi și Taula (com. Oncești), sat Ursoaia (com. Negri), satele Barna, Poieni și Satu Nou (com. Parincea), sat Dorneni (com. Plopana), sat Negreni (com. Poduri), satele Bucșa și Haghiac (com. Răchitoasa), satele Fichitesti, Giurgioana și Racusana (com. Podu Turcului), satele Misihanești, Neguseni și Valea Mică (com. Roșiori), sat Mateiesti (com. Sănduleni), satele Gorghești și Văleni (com. Stănișești), satele Bogdănești, Serpeni și Stejaru (com. Scorțeni), satele Valea Finatului și Văleni (com. Secuieni), sat Ungureni (com. Tătăraști), sat Herțioana (com. Traian), satele Bosia, Dorneni, Reprivat, Valea Lupului, Valea Merilor și Valea Salciei (com. Vultureni).

Pentru perioada 2012 – 2015 (datele pentru anul 2016 sunt provizorii), conform INS – TEMPO online, populația la nivelul județului a continuat să scadă. Această tendință este manifestată în 57 din localități, scăderile cele mai mari fiind înregistrate în comunele Motoșeni, Glăvănești, Huruieși, Negri și Gura Văii (între -6% și -4%); creșteri ale populației s-au înregistrat în comunele Stefan cel Mare, Valea Seacă, Horgești, Sărata, Gioseni, Berești Bistrița, Mărgineni, Buciumi, Măgura, Letea Veche, Săucești și Hemeiuș (creșteri cuprinse între 10% și 21%). Față de RGPL 2011, tendințele par a se fi păstrat aceleași, singurele localități care înregistrează creșteri fiind cele din mediul rural, pe când cele din mediul urban continuă să înregistreze scăderi (între -2% și -1%).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

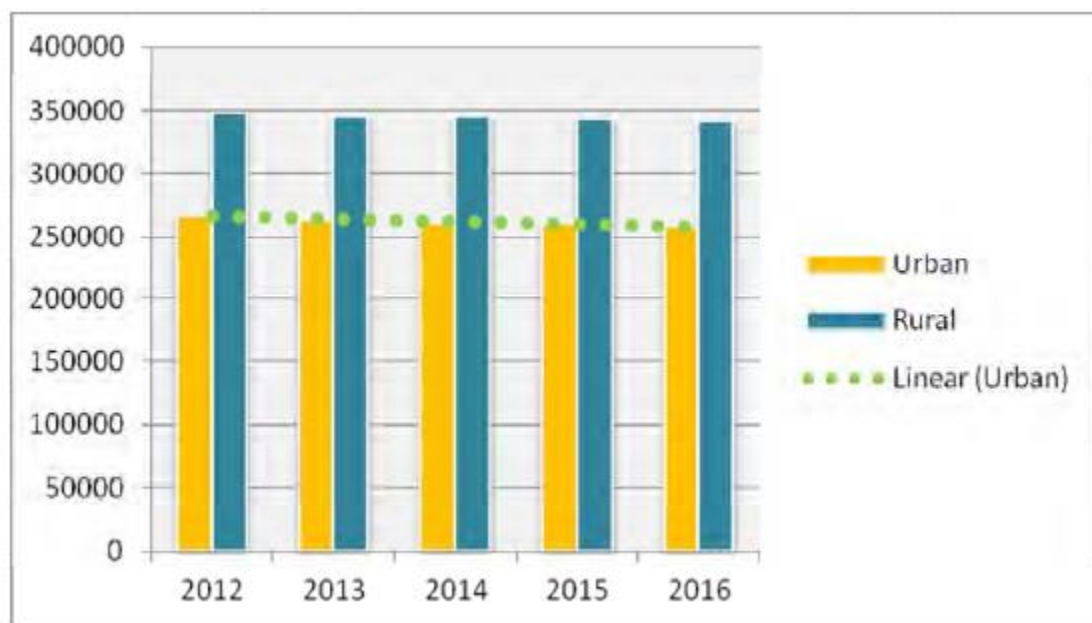
Dinamica populației 2012-2016



În urma RGPL 2011, în municipii și orașe trăiau 267.141 persoane, reprezentând 43,4% din totalul populației stabile. Față de situația de la penultimul recensământ (2002), ponderea populației stabile din mediul urban a scăzut cu 2,8 puncte procentuale în detrimentul mediului rural. Pentru perioada analizată – 2012 – 2015, se constată că în mediul urban populația continuă să scadă; pentru mediul rural, zonele mai puțin dense (din nord – vestul și estul județului) înregistrează, în continuare, scăderi ale populației, singurele zone rurale unde sunt înregistrate creșteri, fiind cele din lungul râului Siret și din zona adiacentă municipiului Onești.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

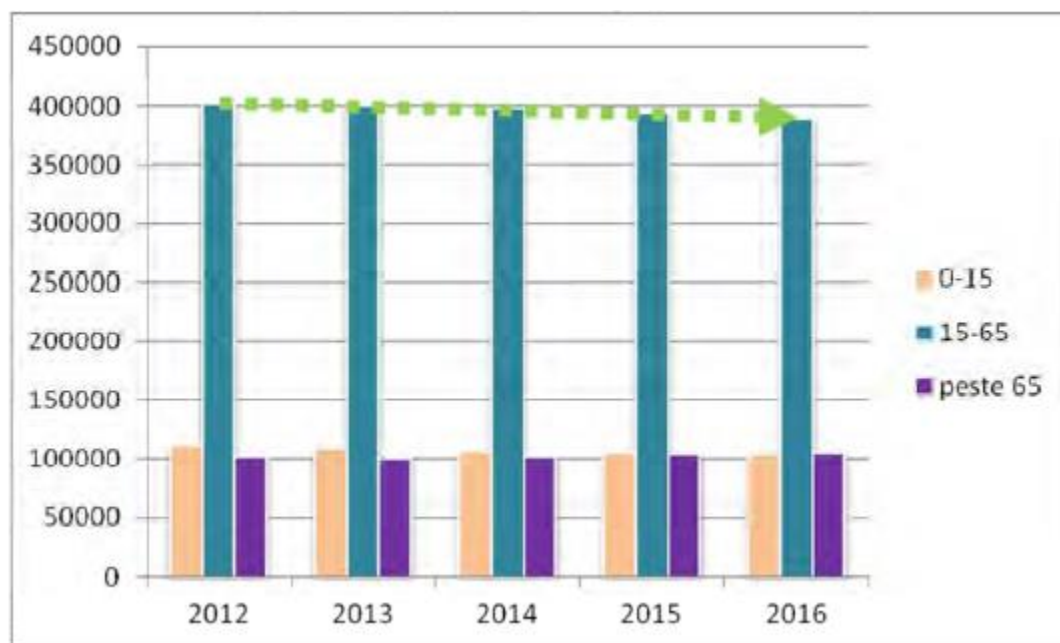
*Evoluția demografică pe medii de rezidență (urban/rural) pentru perioada
2012-2016*



În perioada 2012 – 2015 (pentru anul 2016 – datele sunt provizorii), se poate constata că, pe medii de rezidență, populația a scăzut atât în mediul urban, cât și în mediul rural, cu 3 procente, respectiv 2 procente. Pentru anul 2015, în mediul urban trăia 43% din populația stabilă, județul Bacău fiind în continuare un județ predominant rural.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Dinamica populației pe principalele grupe de vârstă în perioada 2012-2016

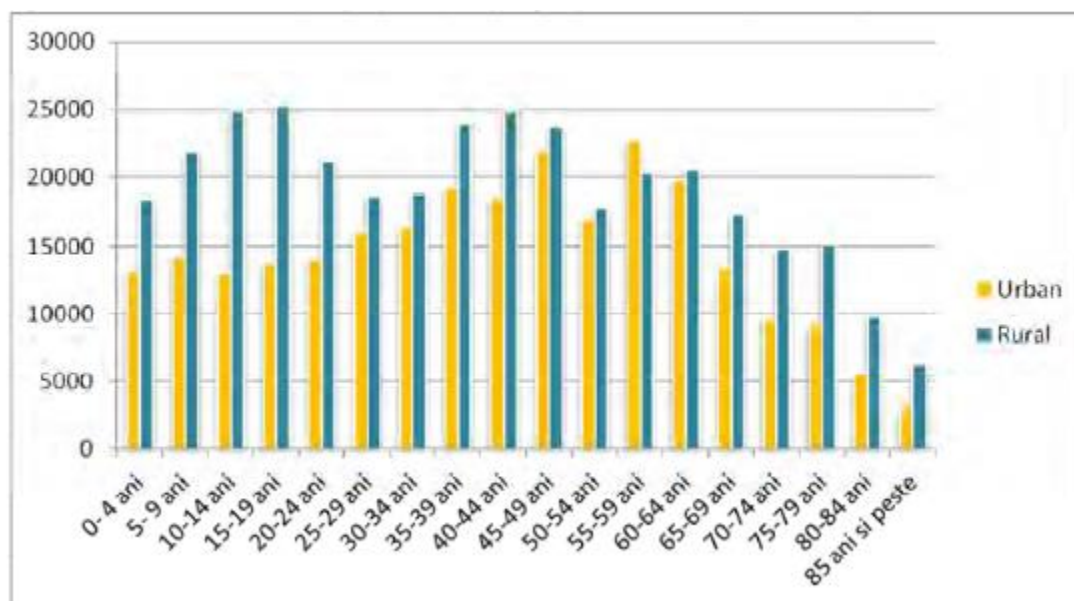


În 20 octombrie 2011, copiii (0-14 ani) dețineau o pondere de 18,0% în totalul populației stabile a județului, populația tânără (15 - 24 ani) reprezintă un procentaj de 12,2%, persoanele mature (25 –64 ani) formau majoritatea (53,3%), iar persoanele în vârstă de 65 ani și peste reprezentau 16,5% din total. Persoanele în vârstă de 85 ani și peste dețineau o pondere de 1,2% în totalul populației stabile.

Pentru anul 2015, populația era astfel distribuită: persoane între 0-15 ani reprezentau 18% din totalul populației înregistrate, populația în vârstă de muncă (15-65 de ani) reprezentau 65%, iar populația de peste 65% - 17% - distribuție care nu relevă schimbări relevante față de RGPL 2011.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Distribuția populației pe grupe de vârstă și medii pentru anul 2015



Pe medii de rezidență, distribuția la nivel rural se păstrează la fel, iar pentru mediul urban populația de până la 15 ani reprezintă 16%, populația activă reprezintă 69%, iar populația de peste 65 de ani – 15%. Defalcăt pe grupe de vârstă, populația cu vârste cuprinse între 10 – 19 și vârste cuprinse 35 – 49 de ani reprezintă procentul cel mai mare din totalul populației în mediul rural; pentru mediul urban, populația cu vârste cuprinse între 45-49 ani, 55-59 ani și 60-64 ani reprezintă procentul cel mai mare din totalul populației. În mediul urban populația cu vârste cuprinse între 55-59 de ani este singura care depășește populația cu aceeași vârstă în mediul rural, restul indicatorilor pe mediul urban situându-se sub cei din mediul rural. Această situație relevă o tendință de îmbătrânire demografică în mediul urban.

O analiză a populației pe grupe de vârstă, la ultimele trei recensăminte, relevă o scădere cu 8 procente a populației sub 15 ani (comparativ pentru anul 2011

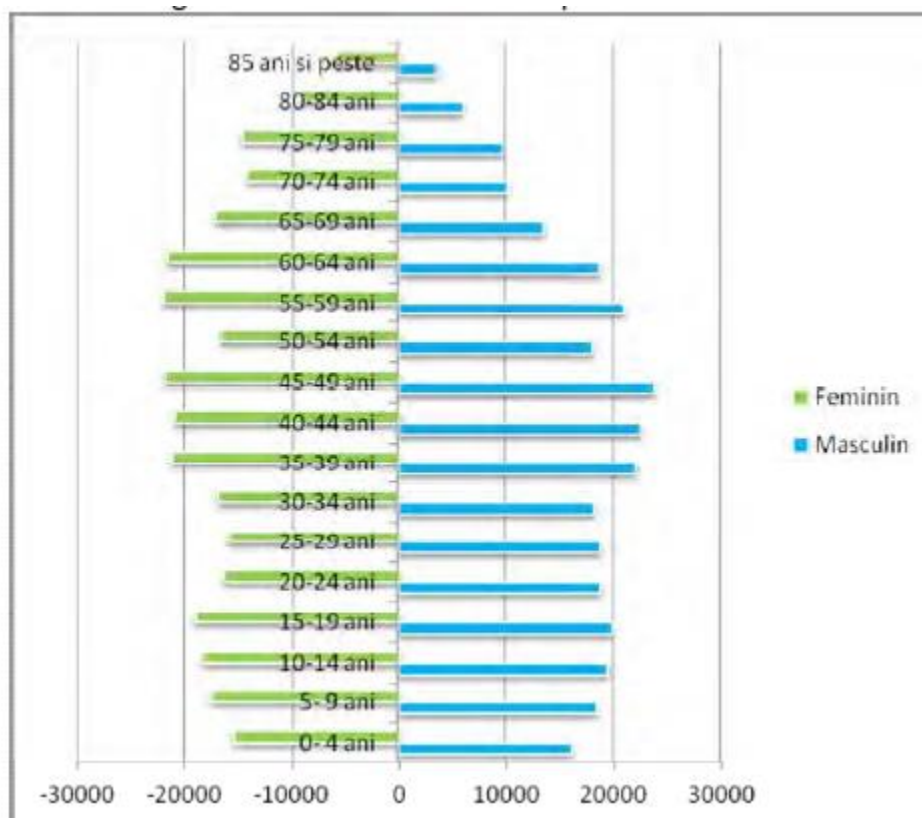
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

față de anul 1992), o scădere a populației cu vârste între 15 – 24 ani – cu 6 procente; o creștere a populației cu vârste între 25 – 54 ani – cu 4 procente, tendință manifestată și pentru grupele de vârstă 55 – 64, 65 – 75 și peste 75 de ani. Această schimbare în structura populației denotă o tendință de îmbătrânire a populației – tendință ce se manifestă și în perioada analizată (2012 – 2016).

În ceea ce privește raportul de dependență demografică se observă, că acest indicator este cu mult peste media națională (conform datelor RGPL 2011). În pofida accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică, populația în vârstă de muncă (14-59 ani) continuă să reprezinte aproape 2/3 din populația totală, ceea ce reprezintă un stoc important de forță de muncă.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Piramida vârstei pentru anul 2015



Din perspectiva structurii populației pe sexe, se observă o tendință de feminizare a populației, persoanele de sex feminin reprezentând, în 2015, 51% din totalul populației la nivel județean.

Acest fenomen este cauzat de supramortalitatea masculină la majoritatea grupelor de vârstă (speranța de viață a femeilor este cu circa 7 ani mai ridicată decât a bărbaților), populația feminină cu vârste peste 70 de ani fiind cu 20% mai numeroasă ca cea masculină. În schimb se poate observa o pondere mai mare a populației masculine în grupele de vârstă 0 - 15 ani și 20 - 59 de ani.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Conform INSSE populația comunei Brusturoasa se prezintă astfel:

	2016	2017	2018	2020
Total	3511	3507	3479	3417
Masculin	1828	1818	1799	1762
Feminin	1683	1689	1680	1655

Conform datelor furnizate de INSSE, în urmă recensământului din 2011 structura populației în Comuna Brusturoasa se prezintă astfel:

- Brusturoasa – 1175;
- Buruieniș – 206;
- Buruienișu de Sus – 113;
- Camenca – 893;
- Cuchiniș – 328;
- Hinganești – 423.

În anul 2020, conform INSSE, structura populației pe grupe de vârstă se prezintă astfel:

	Total	0-19 ani	20-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	Peste 65
2017	3507	856	715	815	566	555
2018	3479	841	720	796	561	561
2020	3417	801	683	799	567	567

Mișcarea naturală a populației



Conform sursei citate, la nivelul lunii martie 2020, numărul născuților-vii a fost mai mic cu 702 în comparație cu luna similară din anul anterior, respectiv cu 247 în luna februarie 2020 față de aceeași lună din 2019.

De asemenea, numărul persoanelor care au decedat în prima lună de primăvară din anul curent a fost cu 298 mai mic comparativ cu martie 2019 și cu 411 mai mic în luna februarie 2020, față de luna februarie din anul precedent. Sporul natural a fost negativ atât în lunile februarie și martie 2020, cât și în lunile februarie și martie 2019. Numărul copiilor cu vârsta sub un an care au decedat a fost mai mic atât în februarie (-19), cât și în martie (-21) comparativ cu aceleași luni din anul anterior.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Astfel, în luna martie 2020, s-a înregistrat nașterea a 11.857 de copii, cu 270 mai puțini decât cu o lună în urmă, iar în luna februarie s-a consemnat nașterea a 12.127 de copii, cu 3.844 mai puțini decât în prima lună a anului în curs.

Pe parcursul lunii martie din acest an, numărul deceselor a ajuns la 22.591, cu 892 decese mai multe decât în februarie 2020, în timp ce numărul deceselor copiilor cu vârstă sub 1 an, înregistrate în aceeași perioadă, a fost de 83, în scădere cu 19 decese față de datele înregistrate în februarie, anul curent. În luna februarie 2020, numărul deceselor înregistrate a fost de 21.699, cu 1.653 mai puține decât în luna ianuarie 2020, iar numărul deceselor copiilor cu vârstă sub 1 an a fost de 102, în creștere cu 11 decese față de luna ianuarie 2020.

La nivel general, sporul natural a fost negativ atât în luna martie 2020, decedații având un excedent față de nașcuții-vii de 10.734 de persoane, cât și în luna februarie 2020, decedații având un excedent față de nașcuții-vii de 9.572 de persoane.

Numărul nașcuților-vii și cel al deceselor înregistrate în luna februarie 2020 urmează tendința generală din ultimii 10 ani. Din luna martie 2020, criza sanitară începe să aibă efecte asupra fenomenelor demografice, prin scăderi ușor mai pronunțate ale acestora față de anul precedent", se arată în comunicatul INS.

În anul 2013, rata sporului natural în raport cu populația domiciliată în Regiunea Nord-Est era de 0,6‰ , fiind primul an cu o valoare pozitivă, după o serie de 4 ani consecutivi în care s-au înregistrat valori negative. În anul 2014, sporul natural revine la valori negative, intrând pe un trend descrescător, ajungând

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

la -2,4% în 2017. Din graficul prezentat se observă ca județele Iași și Suceava sunt singurele care, în perioada 2011-2016 au avut un spor natural pozitiv; cu un vârf în 2013. Conform datelor din 2017, toate județele regiunii au înregistrat o rată negativă a sporului natural.

Referitor la diferențele existente pe medii de rezidență, în zona urbană s-au înregistrat valori pozitive până în 2016, în 2017 coborând până la valoarea de -0,5 ‰, iar în cea rurală valori negative în descreștere anuală, ajungând la -4‰ în 2017. Urmare a modificării metodei de calcul al indicatorului (noua baza de calcul o reprezintă populația rezidentă) în perioada 2012-2016 se constată o ajustare substanțială a ratei sporului natural a populației rezidente, în Regiunea Nord Est înregistrându-se valori semnificativ mai mici: -3‰ în 2012, -1,6‰ în 2013, -1,4‰ în 2014, -1,9‰ în 2015 și -1,8‰ în 2016.

Rata mortalității infantile înregistrează un vârf în anul 2012 atât la nivel național (10‰), cât și la cel regional (11,9‰), descrescând în perioada ulterioară (9,7‰ în anul 2013, 8,7‰ în 2014, 7,7‰ în 2015, 7,3‰ în 2016 și 7,7‰ în 2017 la nivel regional).

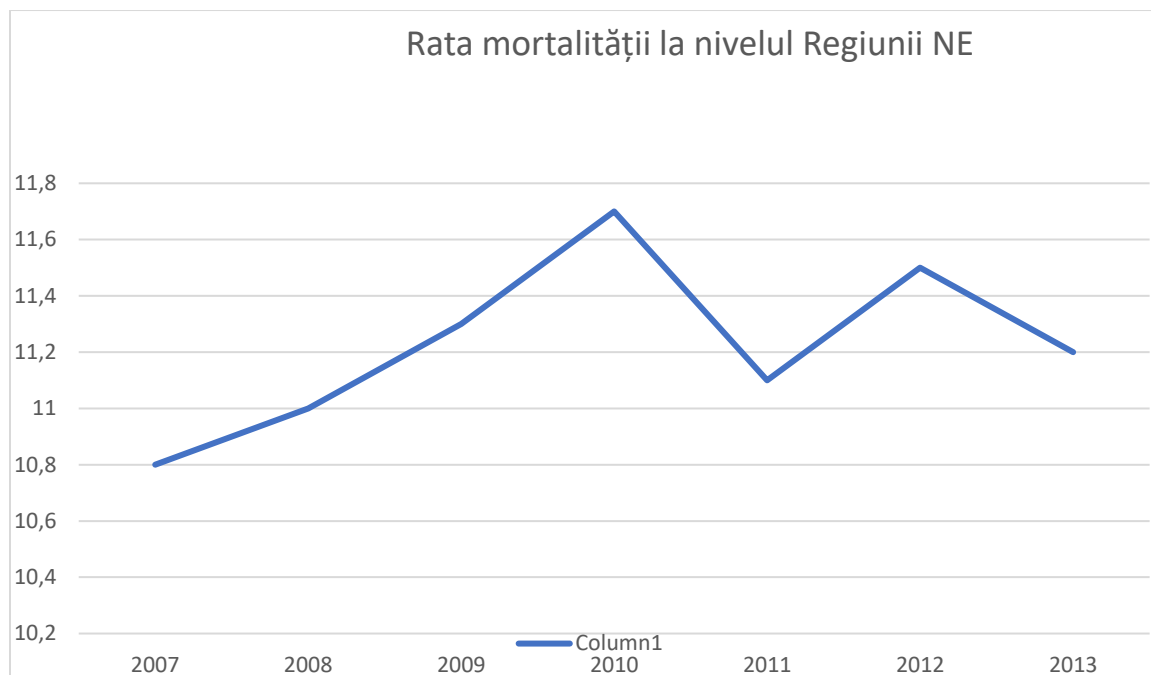
Analizând situația pe județe și pe medii de rezidență, în privința ratei mortalității infantile pentru decedații cu reședința obișnuită în Regiunea Nord-Est, în anul 2013 cele mai ridicate nivele în mediul urban se înregistrează în județele Suceava (9,1‰) și Botoșani (13,6‰), iar cele mai scăzute în județele Iași (5,3‰) și Vaslui (5,5‰). În mediul rural cele mai mari nivele ale ratei mortalității infantile sunt în județele Botoșani (14,7‰), Vaslui (14,3‰), iar cel mai scăzut în județul Bacău (9,5‰). Totodată, la nivel regional, rata mortalității infantile era de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

7,8‰ în mediul urban (valoare ușor superioară nivelului național de 7,2‰), în timp ce în mediul rural era de 11,1‰ (valoare apropiată nivelului național – 10,9‰). Per total, județele cu cele mai mari nivele ale ratei mortalității infantile erau Botoșani (14,3‰) și Vaslui (10,4‰), iar cu cele mai mici nivele județele Iași (7,9‰) și Bacău (8,7‰). În perioada 2014-2017, în mediul urban, rata mortalității infantile a înregistrat variații oscilante scăzând până la 4,7‰ în 2015 și crescând din nou până la 5,8‰ în 2017. În zona rurală se constată o ușoară scădere a valorii indicatorului de la 11,1‰ în 2013 la 9‰ în 2017. La nivel de județ situația cea mai gravă este în zona rurală din Botoșani, unde în 2017 s-a înregistrat o rată a mortalității infantile de 14,2‰.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
România	11,7	11,8	12	12,1	11,8	12	11,7
Regiunea NE	10,8	11	11,3	11,7	11,1	11,5	11,2

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Deși, în prezent, are loc o trecere epidemiologică spre profilul modern „occidental”, profilul mortalității în România păstrează încă multe caracteristice ale unei țări mai puțin dezvoltate în comparație cu Statele Membre UE, mortalitatea cauzată de boli infecțioase și mortalitatea infantilă rămânând la valori ridicate, ceea ce poate fi explicat prin arealele de subdezvoltare socială existente mai ales în zonele rurale.

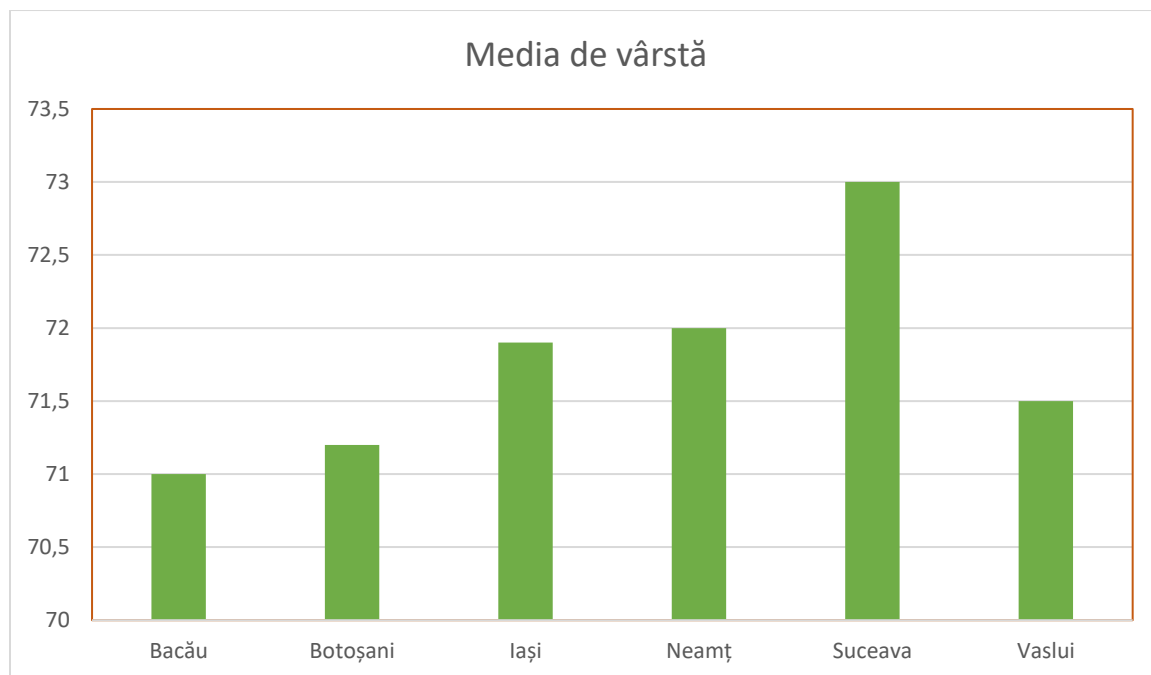
Din datele existente în Raportul Național al Dezvoltării Umane (2006 – ultimul publicat), Regiunea Nord-Est se situează la nivelul mediei pe țară în ceea ce privește speranța de viață și gradul de alfabetizare (ponderea persoanelor de 15 ani și peste care au frecventat sau absolvit o școală sau care știu să scrie și să citească fără a avea școala absolvită, în totalul populației de 15 ani și peste) și cu 6,5 puncte procentuale sub medie și în ceea ce privește rata brută de cuprindere

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

în învățământ (numărul de elevi înscriși într-un nivel de învățământ, indiferent dacă aparțin sau nu grupei de vârstă corespunzătoare nivelului, ca procent din total populației din grupa de vârstă respectivă). Regiunea Nord-Est se situează pe ultimul loc cu cel mai scăzut nivel al Indicelui dezvoltării umane (IDU=0,773), în creștere față de 1999, când acest indice a avut valoarea de 0,738.

Unitatea teritorială	Speranța de viață
România	71,8
Nord-Est	71,8
Bacău	71
Botoșani	71,2
Iași	71,9
Neamț	72
Suceava	73
Vaslui	71,5

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



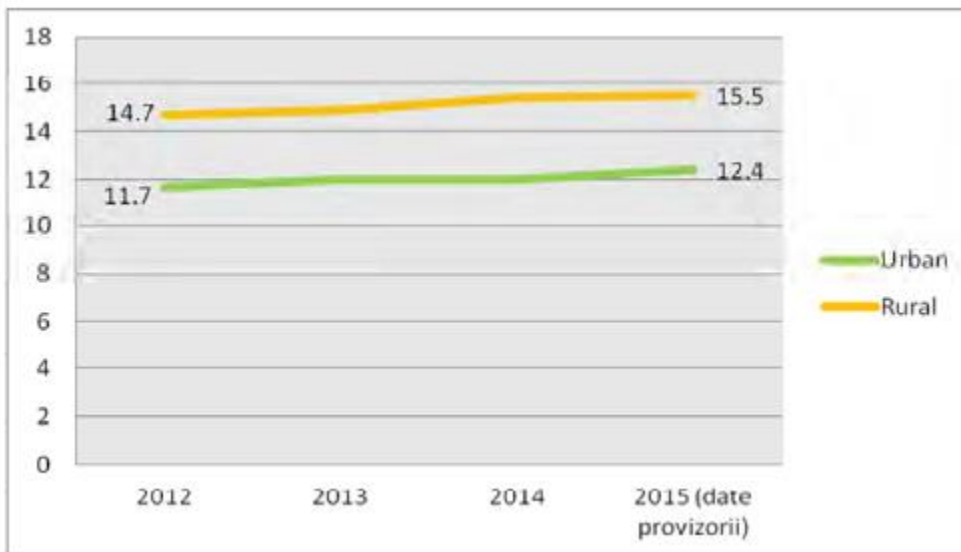
În ceea ce privește mișcarea naturală a populației, se constată că la nivelul județului, pe fondul scăderii natalității, concomitent cu o ușoară creștere a mortalității, înscriindu-se în tendința de la nivel european, sporul natural înregistrează valori negative.

Cauzele sunt legate de condițiile socio-economice vitrige pentru întemeierea unei familii, emigrația persoanelor tinere și îmbătrânirea populației. Distribuția pe localități, relevă că în comunele Agaș, Helegiu, Sascut, Glăvănești, Motoșeni și orașele Târgu Ocna și Buhuși și municipiul Onești, s-au înregistrat cele mai mari valori negative ale indicelui între – 150 și – 50. La polul opus, comunele Horgești, Lipova, Secuinei, Ungureni, Letea Veche, Gârleni, Zemeș, Livezi, Buciumi, Coțofenești, Colonești, Corbasca, Răcăciuni, Stănișești și municipiul Bacău, înregistrează valori pozitive în ceea ce privește sporul natural.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește mortalitatea infantilă, valorile cele mai mari au fost înregistrate în comunele Palanca, Huruiești, Prăjești, Bogdănești, Roșiori, Colonești, Cașin (peste 30 de copii decedați la 1000 născuți).

Dinamica decedați la 1000 locuitori

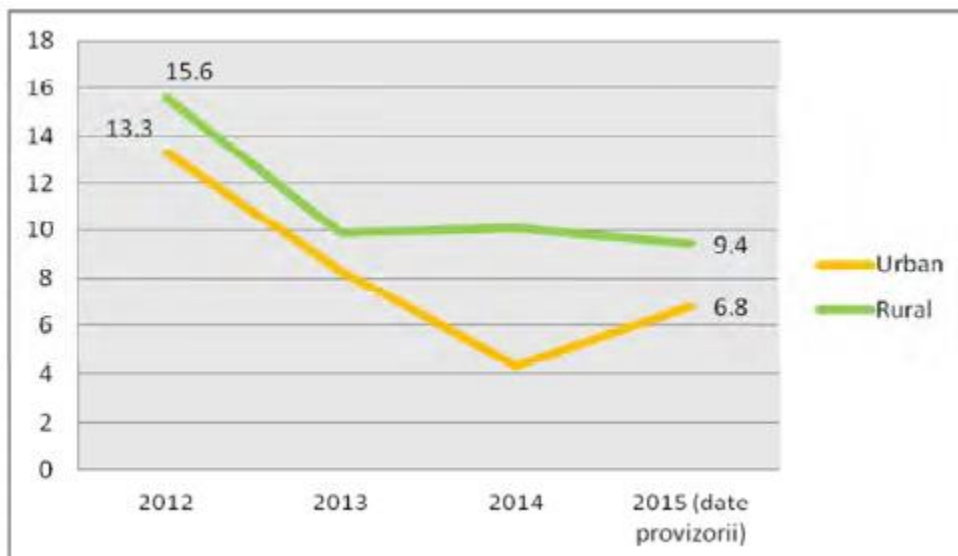


În paralel, rata mortalității a crescut de la 14,7‰ la 15,5‰ în intervalul 2012- 2015, în pofida creșterii speranței de viață. Indicatorul se situează peste media națională (11,4), ceea ce denotă accesul îngreunat la serviciile medicale. Pe medii de rezidență, în mediul urban rata mortalității este mai mare ca în mediul rural cu 3,1 puncte procentuale.

În ceea ce privește rata mortalității infantile, la nivel județean, s-a înregistrat o scădere a pentru anul 2014, față de anul 2012, cu 6,2 puncte procentuale în mediul urban, și cu 6,5 puncte procentuale în mediul rural. Comparativ cu media națională, indicatorul este încă peste medie (8,4‰).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Dinamica decedați sub 1 an la 1000 născuți vii



Conform datelor furnizate de INSSE în Comuna Brusturoasa s-au înregistrat:

	2017	2018	2019	2020
Născuți vii	40	33	33	25
Decedați	43	46	33	59
Căsătorii	21	22	14	12
Divorțuri	3	4	2	4



Diversitatea etnică

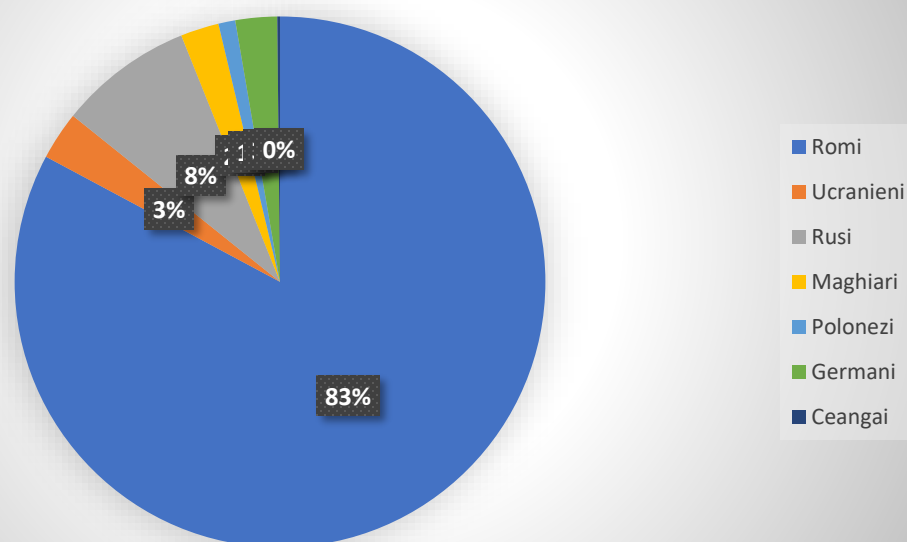
În urma rezultatelor finale ale recensământului din 2011, populația declarată de altă etnie decât cea română numă aproximativ 260 mii de persoane, adică 7,85% din totalul populației. Dintre aceștia, 5,45% au refuzat să își declare etnia. Analizând repartiția acestora în teritoriu, se observă, pentru unele etnii, o concentrare de populație într-o anumită zonă, fapt datorat, în principal, specificului populației sau a considerentelor istorice.

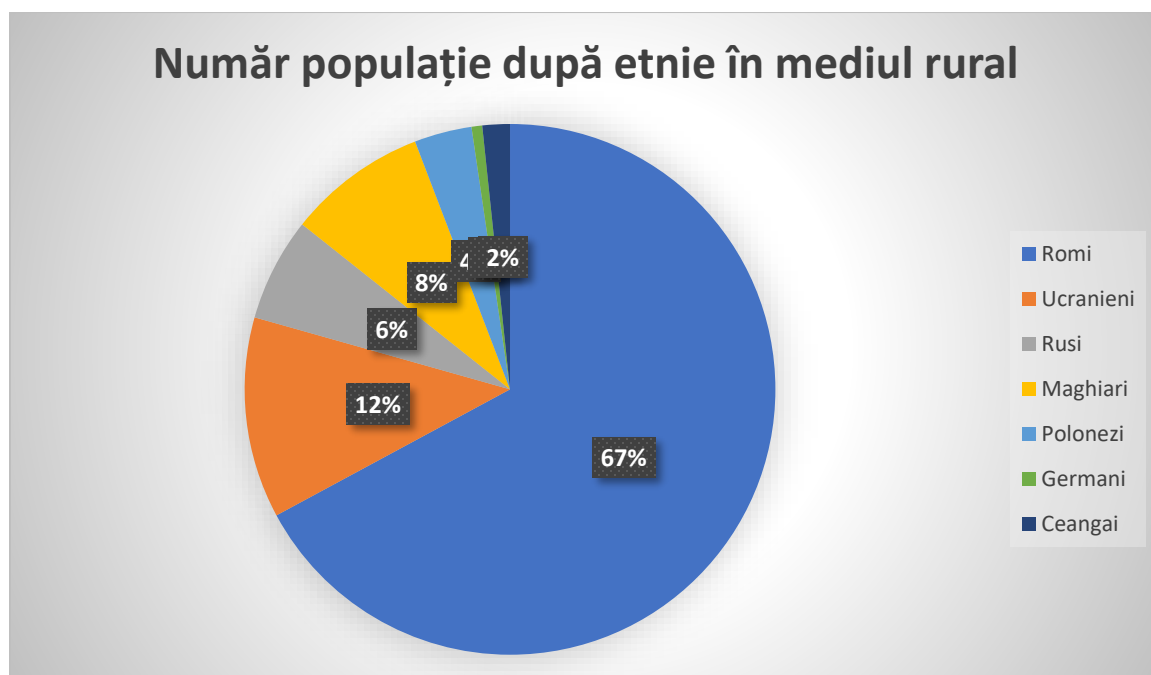
Etnie	În mediul urban	În mediul rural
Romi	23017	32199
Ucranieni	818	5877
Rusi – lipoveni	2272	3024

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Maghiari	649	4076
Polonezi	286	1680
Germani	705	312
Ceangai	46	802
Alte etnii	3016	697
Etnie nedeclarată	110989	68892

Număr populație după etnie în mediul urban





Ucrainenii sunt prezenți în principal în partea nordică a județului Suceava, dar și în două comune din extremitatea nord-vestică a județului Botoșani. Comuna cu cel mai mare procent de ucrainieni este Balcauți, din Suceava, unde aproape 70% din populație face parte din aceasta etnie. De asemenea, în mai multe comune aflate în partea nordică a Obcinii Mestecăniș locuiesc etnici ucrainieni (formând comunitatea huțulă).

Rușii-Lipoveni au o distribuție neconcentrată, fiind prezenți în municipii și orașe sau în proximitatea acestora, preponderent însă în partea de vest a județului Iași și în estul județului Suceava. Ocupațiile tradiționale ale acestora fiind grădinăritul și viticultura, ei aprovizionează permanent piețele din orașe, în special pe cele din Târgu Frumos, unde comunitatea este destul de bine organizată. Comuna cu procentul maxim de ruși-lipoveni este Musenita (19,6%), situat în nordul județului Suceava. Maghiarii din regiunea Nord-Est sunt prezenți

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

preponderent în județul Bacău, în partea centrală și vestică. Cea mai importantă comunitate de maghiari se găsește în comuna Ghimeș-Făget, unde 50,6% din populație (2578) s-a declarat ca făcând parte din această etnie (peste jumătate dintre maghiarii din regiune).

Această comună a făcut parte până în 1950 din județul Ciuc, aferent Transilvaniei. Polonezii alcătuiesc o comunitate importantă în partea centrală a județului Suceava, cu predilecție în zona Cacica – Mănăstirea Humorului. Procentul de polonezi din Cacica ajunge la 20%, aici fiind prezentă o importantă comunitate, încă de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când au început lucrările la mina de sare. Biserica romano-catolică din Cacica reprezintă un important centru de pelerinaj catolic. Germanii sunt prezenți în principal în zonele urbane ale județului Suceava, dar și în Iași.

Cu toate acestea, cel mai mare procent de germani se află în comuna Cârlibaba, din extremitatea nord-vestică a județului Suceava (5,1%) Ceangăii reprezintă o ramură a populației maghiare, stabilite în zona Moldovei. Cea mai mare comunitate de ceangăi se află în comuna Răcăciuni (2,4%), aflată la sud de municipiul Bacău. În majoritatea comunelor în care este prezentă o comunitate de ceangăi, este prezentă și o comunitate de maghiari.

Conform rezultatelor finale ale Recensământului Populației și Locuințelor din 2011, în Regiunea Nord-Est locuiesc 55.216 de romi (1,67% din populația totală a regiunii), fiind mai numeroși în mediul rural – 32.199, decât în mediul urban – 23.017. Județul Bacău se află pe primul loc în ceea ce privește ponderea

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

populației de etnie romă, atât în mediul rural, cât și în mediul urban, la celălalt pol aflându-se județul Botoșani, cu cele mai mici valori pentru ambele medii.

Analizând situația la nivel de unitate administrativ teritorială de bază (municipii, orașe, comune), se pot individualiza câteva comune în care se concentrează un număr sau procent mare de populație de etnie romă. Astfel, comuna Lungani din județul Iași are cea mai numeroasă populație stabilă de romi din regiune - 1863 locuitori, reprezentând 31,8% din totalul populației comunei. Între UAT-urile în care sunt prezenți peste 1000 de romi, amintim comunele Corbasca, județul Bacău – 1601 romi, Valea Moldovei – 1500 romi și Valea Seacă – 1280 romi, dar și municipiile Roman – 1549, Iași – 1376, Bacău – 1253, Botoșani – 1245 și Moinești – 1108, precum și orașele Murgeni – 1384, Buhuși – 1264 și Dolhasca – 1258. În ceea ce privește procentul populației rome din totalul locuitorilor din UAT, comunele care trec de pragul de 25% sunt Valea Moldovei – 39% (județul Suceava), Valea Seacă – 33,1% și Corbasca – 32,6%, ambele din județul Bacău și Lungani – 31,8% (județul Iași).

În județul Bacău, conform ultimelor date de la recensământul populației din 2011, mare majoritate a populației din județ (90,64%) era de etnie română. Distribuția etnică a populației pe teritoriul județului este în general uniformă, dar există și câteva excepții.

Conform recensământului din 2011, s-au înregistrat în comuna Brusturoasa 97,48% - români, 2,52% - apartenență etnică necunoscută.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Structura populației după religie

Din punct de vedere confesional, la nivelul regiunii Nord Est marea majoritate a populației a regiunii este de religie ortodoxa (84,48%), aspect care se află într-o stransă corelație cu structura etnică. Celelalte religii dețin ponderi mai mici, după cum urmează: romano-catolică 5,75%, penticostală 2,26%, adventistă 0,38%, alte religii 7,13% și ateism și fără religie 0,08%.

Județul Bacău este un județ multiconfesional, în care sunt reprezentate 14 religii. Pe site-ul <http://www.biserici.org/> sunt înscrise 707 biserici amplasate în teritoriul județului Bacău (față de 696 în județul Iași, 626 în Neamț, 547 în Vaslui, 516 în Botoșani și 753 în Suceava), din care aproximativ 72% sunt biserici ortodoxe și 17% romano-catolice.

Pe plan sportiv, județul Bacău are reputația originii gimnastelor Nadia Comăneci și Monica Roșu și a atletei Doina Melinte. Dezvoltarea acestei tradiții a fost menținută constant, susținută de o infrastructură consistentă, chiar dacă performanțele ultimilor ani nu sunt de notorietate. Conform Anuarului Statistic al județului Bacău – ediția 2016, în anul 2014 existau în județ 155 de secții sportive și 4.271 de sportivi legitimați, numărul acestora din urmă fiind într-o ușoară scădere din 2009, când erau 6.087 de sportivi.

Conform recensământului din 2011, s-au înregistrat în comuna Brusturoasa 76,45% ortodocși, 21,45 % - romano - catolici, 2,1%-religie necunoscută.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mișcarea migratorie a populației

Criza financiară precum și procesul simplificat de tranziție au contribuit la creșterea emigrației definitive din regiunea Nord – Est. Astfel în 2014 se înregistrau 44.475 persoane ce au emigrat, reprezentând 8,8% din totalul de emigranți definitiv din România în intervalul 1990 – 2014 (504.363 nr. persoane). Raportat la nivelul regiunii, județele dețin din cota regională următoarele procente:

- 24,80% Suceava;
- 23,22% Iași;
- 19,66% Bacău;
- 17,57% Neamț;
- 7,60% Botoșani;
- 7,06% Vaslui.

Pe categorii de vârstă, valorile pentru anul 2015 sunt apropiate, singura categorie care înregistrează o creștere și este relevantă pentru ÎPT este categoria de vârstă 15-19 ani care a crescut de la 5,78% în 2014 la 6,23% în 2015. Grupa de vârstă 25 – 64 ani este cea mai numeroasă, reprezentând categoria care este interesată și motivată să ocupe un loc de muncă, de regulă dețin o calificare iar piața locurilor de muncă oferă posibilități de angajare. Această categorie este urmată ca dimensiune de categoria de vârstă 0-14 ani, ce reprezintă copii/minori acestora (considerați emigranți forțat de situație). Pe categorii de vârstă situația se prezintă astfel :

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- 62,69 % – categoria de vârstă 25-64 de ani;
- 18,19 % – categoria de vârstă 0-14 de ani;
- 10,84% – categoria de vârstă 20-24 de ani;
- 6,23% – categoria de vârstă 15-19 de ani.

Prezintă interes și analiza numărului de emigranți temporari la nivelul regiunii și județelor. Datele oficiale disponibile arată că în perioada de după 2012 – 2015 numărul tinerilor (categoriile 0 – 14 ani, 15 – 19 ani, 20 – 24 ani) care pleacă din țară este în continuă scădere, dar, după în 2014, pentru categoria de vârstă 20 – 24 ani este în creștere, în timp ce categoria de vârstă 25 – 64 de ani este în creștere în întreg intervalul.

În intervalul 2012-2015 emigrația temporară din totalul regiunii Nord – Est de 31.403 persoane pe categorii de vârstă astfel :

- 2,96 % Pentru categoria de vârstă 0-14 ani
- 5,22% Pentru categoria de vârstă 15-19 ani
- 16,43 % Pentru categoria de vârstă 20-14 ani
- 66,6% Pentru categoria de vârstă 25-64 ani

Situația este generată de lipsa locurilor de muncă, în special pentru persoane calificate și cu experiență și/sau lipsa de motivare a salariilor care se pot oferi în țară pentru locuri de muncă similare.

Datele statistice oficiale înregistrează însă doar migrația internă și externă rezultată din schimbările oficiale de domiciliu. În realitate nu poate fi însă ignorat fenomenul îngrijorător al emigrației la nivel național, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, cu tendință de accentuare pe termen mediu.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Fenomenul de migrare este cauzat și de nivelul de sărăcie ridicat existent în zona, unde avem o rata a deprivării materiale cu o valoare mare de 43,5%, (ocupând ca mărime locul al III-lea în România).

În regiunea Nord – Est riscul de sărăcie este printre cele mai mari din țară astfel în 2007 avea valoarea de 56,7% față de 47% media la nivel național, acest indicator înregistrează o scădere de 10,5%, până în anul 2015 la valoarea 46,2% dar păstrează primul loc pe țară, în același timp media la nivel național a scăzut de asemenea cu apr 10 % ajungând la valoarea de 37,3%.

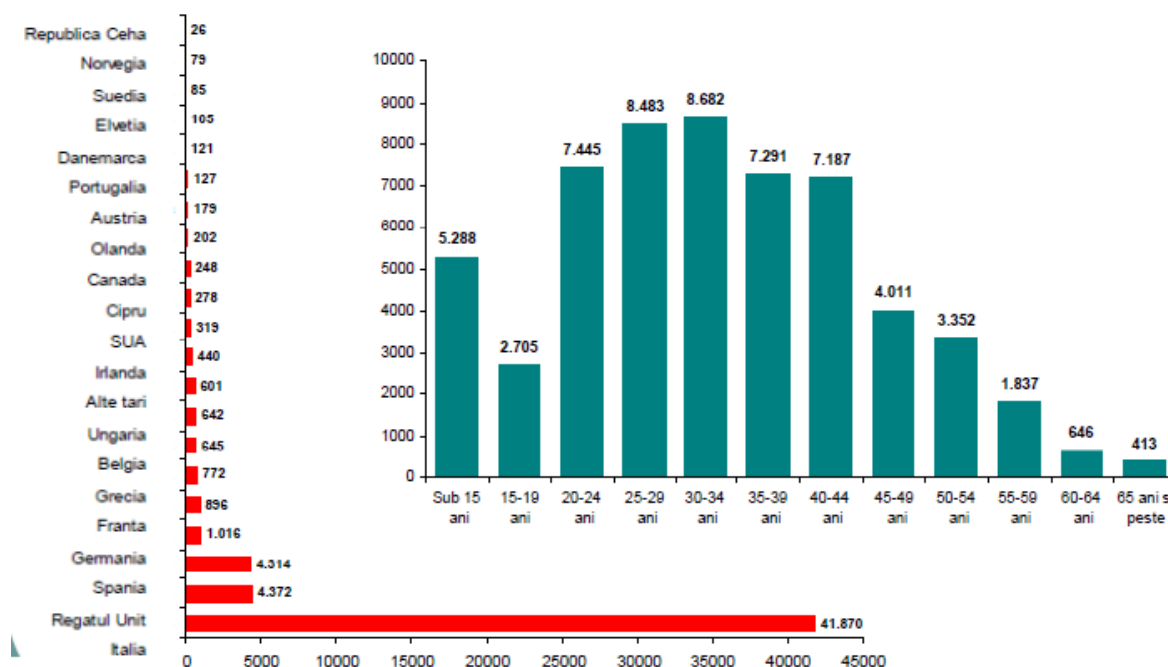
Pentru anul 2011, conform RGPL, numărul persoanelor plecate în străinătate pentru o perioadă de cel puțin un an, dar care nu fac parte din populația stabilă, este de 57.340 și, nu cuprinde decât o parte a numărului de emigranți externi. Sub-înregistrarea semnificativă a fost cauzată de faptul că, la momentul critic al recensământului, mare parte dintre aceste persoane erau plecate cu întreaga familie în strainatate si nici nu au existat alte persoane (în tara) care sa declare informatiile solicitate despre aceștia.

Rezultatele definitive ale RPL 2011, relevă că pentru județul Bacău, țara preferată de migranți, rămâne Italia – cu peste 40.000 de persoane emigrate, fiind urmate de Regatul Unit și Spania, cu aproape 10.000 de persoane. Pe grupe de vârstă, se constată ca mai mult de 43% din persoanele plecate sunt cuprinse în grupele de vârstă 20 – 44 de ani – populație în vârstă de muncă.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

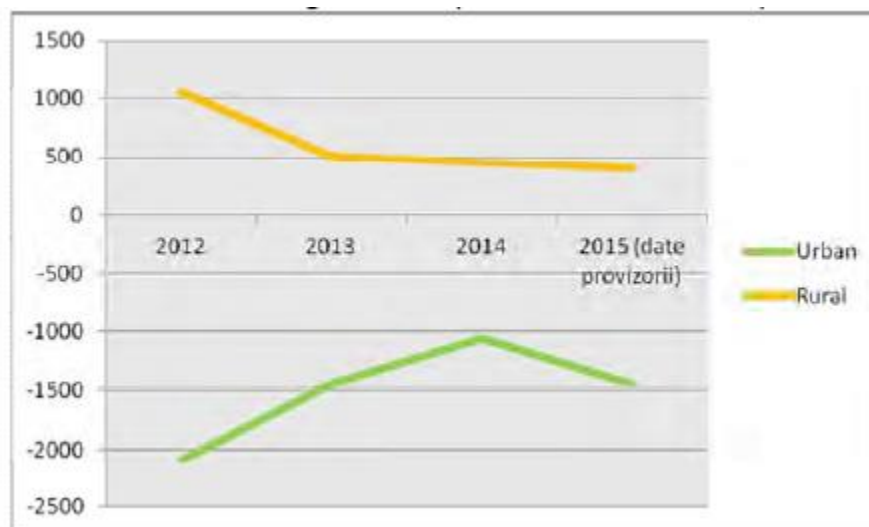
Persoanele plecate pentru o perioadă îndelungată în străinătate după țara de destinație și grupe de vârstă în județul Bacău, 2011



Pentru perioada 2012 – 2014, soldul migratoriu este negativ pentru mediul urban, numărul plecărilor fiind mai mare decât cel al stabilirilor; ca trend se observă o încetinire a fenomenului migratoriu, numărul de persoane ce își schimbă domiciliul fiind în continuă scădere din anul 2012 (o scădere procentuală aproximativ de 50%). Valori negative ale soldului migratoriu, din punct de vedere teritorial, se înregistrează în comunele din estul și nord-estul județului (de exemplu, în zonele adiacente comunelor Plopana, Răchitoasa, sau Corbasca) și în partea de vest și nord – vest a județului (de exemplu în zonele adiacente comunelor Zemeș, inclusiv municipiul Moinești, sau zonelor adiacente orașului Târgu Ocna sau municipiului Onești).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

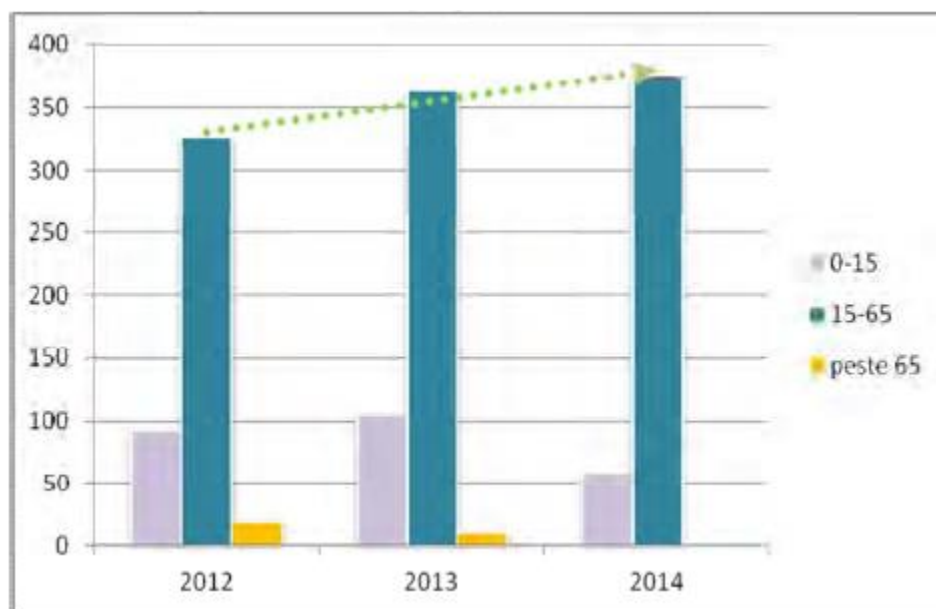
Dinamica soldului migratoriu în perioada 2012-2015 pe medii de rezidență



Pe grupe de vârstă, se observă că populația activă, cu vârsta cuprinsă între 15-65 de ani, este cea mai afectată de fenomenul migrator, având un trend crescător pentru perioada 2012 – 2015; următoarea grupă de vârstă afectată este cea a populației tinere, însă aceasta manifestă un trend descendent.

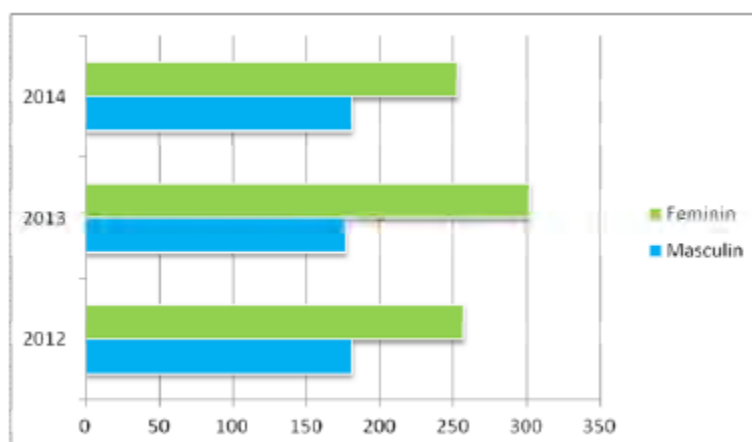
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Emigranți definitivi pe grupe de vârstă în perioada 2012-2015



Din punct de vedere al sexelor, se observă că populația feminină este preponderentă în cazul migrațiilor definitive, cu un procent de 58% pentru anul 2014 în defavoarea populației de sex masculin.

Emigranți definitivi în perioada 2012-2015



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La nivel de unitate administrativ teritorială, deși pe un trend ascendent, se constată o încetinire a ritmului de emigrări din mediul urban pentru perioada 2012 – 2014; municipiul Bacău înregistrează în continuare cele mai mari cifre la nivel județean (3417 persoane plecate în 2014), fiind urmat de municipiile Onești, Moinești și orașul Comănești; în mediul rural, cele mai mari cifre sunt înregistrate în comunele Mărgineni, Sascut și Dofteana (între 150 – 220 de persoane plecate în anul 2014).



Comparativ, dinamica stabilirilor arată, la nivel de unitate administrativ teritorială, tot municipiul Bacău ca fiind pe primul loc (pentru anul 2014, populația stabilită a crescut cu 205% față de anul 2012), urmat de municipiile Onești și Moinești; mediul urban a înregistrat un trend ascendent în ceea ce privește populația care se stabilește acolo; în mediul rural, comunele Hemeiș, Mărgineni și Letea Veche sunt cele care au înregistrat cele mai mari valori (între 270 – 290 persoane stabilite în anul 2014).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Conform INSSE în Comuna Brusturoasa s-au înregistrat următoarele stabiliri de domiciliu:

	2017	2018	2019	2020
Pers. stabilite	9	7	8	9

Conform INSSE în Comuna Brusturoasa s-au înregistrat următoarele plecări cu domiciliu:

	2017	2018	2019	2020
Pers. plecate	41	28	27	29

Analiza pieței muncii

Conform metodologiei Balanței forței de muncă, în anul 2012 , la nivel regional, oferta potențială de forță de muncă, exprimată prin populația activă civilă, însumă 1.302,9 mii persoane. Rata de activitate a populației în 2014 avea nivelul 54%, mai mică decât nivelul național (64,6%). Diferența dintre rata de activitate pe sexe este mică, pentru bărbați fiind de 54,2%, iar pentru femei 53,9% (nivel regional).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



	2013	2014	2015	2016	2017
Populația activă în regiunea NE	1289	1263,1	1227,2	1194,3	1190,6
Rata de activitate în regiunea NE	53,1	58,7	61,5	59,4	57,7
Rata de activitate în RO	64,6	70,7	70,3	69,5	70,1

Dacă în 2013 nivelul acesteia stagnează, în 2014- 2015 are loc o creștere până la 61,5% (inferioară valorii naționale). În perioada 2016-2017 se constată o tendință de scădere a ratei de activitate atât pe plan național, cât și regional pe fondul scăderii continue a populației active civile din regiune. De menționat,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

nivelul în regiune a ratei de activitate este cu 12 procente mai mic față de nivelul național (2017). Analizând situația pe județe, în anul 2017 se constată ca în județul Neamț se înregistra cea mai mare rată de activitate (67,4%), urmat de Vaslui (60,9%). Cea mai mica rată de activitate s-a înregistrat în județul Iași – 56,8%. Diferența dintre rata de activitate pe sexe este în continuare mică (bărbați - 61,5%, femei – 57,6%).

Rata de ocupare , în anul 2012 era la nivel regional de 50,8% și național de 61,1%. În anul 2013 se înregistrează o ușoară descreștere la nivel regional și național, urmată de o creștere semnificativă în anul 2014. Această creștere derivă nu din creșterea totalului populației ocupate (în scădere, de altfel), ci din descreșterea accentuată a resurselor de munca (aprox. 420 mii de persoane mai puțin în anul 2014 la nivel regional față de anul precedent). Perioada 2015-2017 aduce o scădere cu 1 pp. a ratei de ocupare în regiune, aceasta ajungând la 56,4% (cu un minim în 2016). Județul cu cea mai spectaculoasă evoluție este Neamț, cu o creștere de aproape 12 procente, ajungând până la 68%, urmată de o ușoară scădere până la 64% în 2017.

La sfârșitul anului 2017, populația ocupată civilă a regiunii Nord-Est era de 1.124.100 persoane, reprezentând 13,4% în totalul populației active ocupate a țării. La nivel regional cea mai mare parte a populației ocupate activează în servicii (49,6%) și agricultură (30,9%), în timp ce în industrie ponderea este de numai 19,5%. În agricultură, ponderea populației ocupate este mare (30,9%), cu 10,1 pp mai mult decât nivelul existent la nivel național.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Acest aspect reprezintă un punct slab important întrucât, în populația ocupată în acest domeniu figurează în special lucrătorii pe cont propriu, lucrătorii familiari, cei care produc bunuri agricole destinate consumului propriu și/sau vânzării directe, practic persoane care practica o agricultură de subzistență și în mult mai mică măsură salariați. În industrie, procentul înregistrat (19,5%) este inferior celui național (23,5%) - cea mai mare parte a persoanelor ocupate (88,7%) activând în industria prelucrătoare. Și în servicii situația este similară cu cea din industrie, procentul populației ocupate în acest domeniu la nivel regional (49,6%), fiind inferior față de cel național (55,7%) - cele mai multe persoane activand în comerț (27,2% din total persoane ocupate în servicii) și construcții (15,1%).

Învățământul, sănătatea și administrația publică sunt singurele secțiuni ale serviciilor unde ponderea populației ocupate este superioară nivelului național. Urmărind distribuția populației ocupate pe județe se constată că cele mai mari ponderi sunt în județele Iași (25%), Suceava (19%), Bacău (18%), iar cele mai mici în județele Vaslui (11%) și Botoșani (12%). Continuând analiza pe activitățile economiei naționale se constată în raport cu profilul economic al fiecărui județ diferențe față de valorile înregistrate la nivel regional.

Astfel, ponderea populației ocupate în agricultură este superioară nivelului regional (30,9%) în județele Botoșani (40,6%), Vaslui (39,5%), Suceava (34,4%) și Neamț (34,1%) și inferioară în județele Bacău (23,7%) și Iași (23,2%). Menționăm ca în nici un județ al regiunii nu se înregistrează nivele inferioare celui național (20,8%). Totuși, ca aspect pozitiv se remarcă tendința de scădere față de anii precedenți a ponderii populației ocupate în agricultură atât la nivel regional

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(cu 0,1 pp fata de 2016, 4,2 pp fata de 2015 și 8,5 pp fata de 2014) cât și la nivelul fiecărui județ. În industrie, doar în județele Bacău și Neamț ponderea populației ocupate este superioară valorii regionale. La polul opus, cele mai mici valori sunt în județele Iași, Botoșani și Suceava.

Totodată, în toate județele regiunii, industria prelucrătoare deține cea mai mare cota din populația ocupată în industrie (peste 88%). Nici în cazul industriei nu există nici un județ în regiune care să aibă o valoare a populației ocupate superioară față de valoarea națională. Pentru secțiunea construcții, cele mai mari nivele ale ponderii populației ocupate sunt în județele Bacău și Iași, în timp ce cele mai mici sunt în județele Botoșani și Vaslui. O situație aproximativ similară se înregistrează și în comerț, unde primele locuri le dețin județele Neamț, Bacău și Suceava. Se observă că învățământul, sănătatea (inclusiv servicii sociale) și administrația publică sunt singurele activități ale economiei naționale, pentru care, în unele județe în regiune, se înregistrează o pondere a populației ocupate mai mare decât cea de la nivel național.

Astfel, este cazul județelor Bacău, Botoșani, Iași și Vaslui pentru sănătate, Vaslui pentru administrația publică și toate județele regiunii pentru învățământ. Cele mai mari ponderi ale populației ocupate în servicii sunt în județele Iași (58,9%) și Bacău (54,6%), iar cele mai reduse în județele Botoșani (40,3%) și Vaslui (41,2%). Totodată, în anul 2017, se constată la nivel regional, o stagnare a ponderii populației ocupate în servicii după creșteri în 2016 cu 2,6 procente față de 2015 și 5,4 procente față de 2014.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În raport cu datele existente (conform metodologiei AMIGO), evoluția ratei de activitate, respectiv de ocupare pentru Regiunea Nord-Est, pe medii de rezidență, pentru intervalele de timp 2012 -2017 este prezentată în tabelul următor:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rata de activitate pentru grupa de vârstă 15 ani și peste						
Total RNE	59,5	59,8	60,1	62,2	60,5	61,1
Mediu urban	53,9	53,8	55,3	56,1	55,2	56,8
Mediu rural	63,7	64,4	63,6	66,7	64,3	64,2
Rata de ocupare pentru grupa de vârstă 15 ani și peste						
Total RNE	57	57,2	57,6	59,9	58,7	59,3
Mediu urban	49,5	49,	50,8	53,2	53,2	55
Mediu rural	62,7	63,3	62,6	64,9	62,7	62,5
Rata de ocupare pentru grupa de vârstă 20-64 ani și peste						
UE	68,4	68,4	69,2	70,1	71,1	72,2
România	64,8	64,7	65,7	66	66,3	68,8
Total RNE	71,3	71,8	72,7	75,7	74,9	76,2

Se constată că la nivelul Regiunii Nord-Est rata de activitate, precum și rata de ocupare au înregistrat, în general, o creștere continuă în perioada analizată, atât în mediu urban cât și în cel rural, excepția fiind anul 2016, în care aproape toți indicatorii au înregistrat o scădere. Din totalul populației ocupate civile, 45,6%

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

sunt femei, fiind ușor superior valorii naționale (45,5% - 2016) și a celei comunitare (45,5% - 2016).

De menționat că în perioada 2015-2017 nivelul ratei de ocupare pentru grupa de vârstă 20-64 ani a depășit ținta prevăzută de Strategia Europa 2020 (75%) și a avut valori superioare mediei naționale și celei comunitare (76,2% în 2017, cu 5 procente mai mare față de 2012). Pentru grupa de vârstă 15 ani și peste se constată că atât rata de activitate cât și rata de ocupare sunt mai mari în mediul rural față de urban pentru întreaga perioadă analizată.

Salariați



În regiune, în anul 2013 , numărul mediu al salariaților era de 536.899, în scădere cu 11,9% față de 2007 (an în care s-a înregistrat numărul maxim de salariați). Această scădere caracterizează și fiecare județ al regiunii. În perioada 2014-2017 se observă o creștere cu 11,5% la nivel regional a efectivului de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

salariați, ajungând la 598.809 persoane. Aceeași tendință se poate constata și la nivelul fiecărui județ.

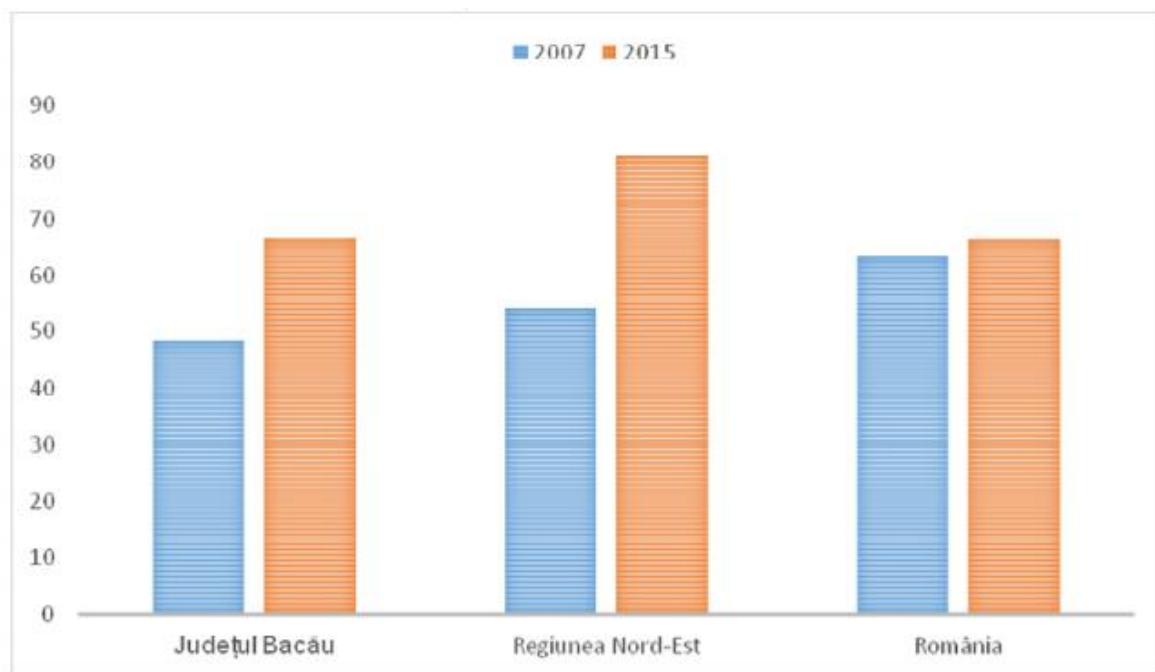
La nivelul județului Bacău existau, la nivelul anului 2015, un număr de 366.900 de persoane cu vârstă de muncă rezidente (60% din populația totală), dintre care 195.200 sunt bărbați (53,2% din total) și 171.700 sunt femei (46,8%). Față de anul 2007, se constată o scădere a resurselor de muncă din județ cu 21,1%, situație valabilă pentru ambele sexe (-19,1% pentru bărbați, respectiv -23,2% pentru femei) în principal ca urmare a migrației externe și interne a forței de muncă, dar și a îmbătrânirii populației.

Populația activă a județului numără în anul 2014, doar 215.500 persoane, dintre care 119.700 sunt bărbați (55,5% din total) și 95.800 sunt femei (44,5%), în scădere cu 8,5% față de anul 2007. În aceste condiții, rata de activitate a populației era de 58,7%, în creștere cu 8 puncte procentuale față de 2007 (ca urmare a revizuirii în scădere a numărului de persoane cu vârstă de muncă în urma recensământului din 2011), nivel inferior mediei regionale (61,5%) și naționale (70,3%).

Rata de activitate în rândul bărbaților era de 61,3%, iar în rândul femeilor de 55,8%. Comparând numărul persoanelor în vârstă de muncă cu cel al persoanelor active economic se constată de peste 150.000 de persoane, care fie sunt șomeri ieșiți din evidențe, fie persoane pensionate anticipat, cu incapacitate de muncă, plecate în străinătate, casnice etc.

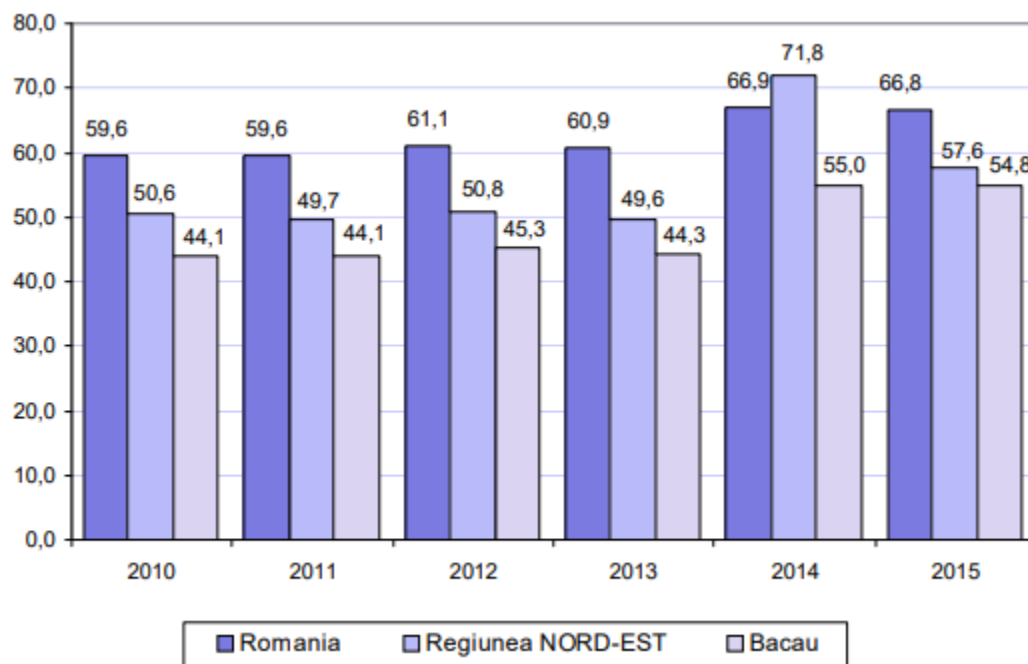
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Dinamica ratei de ocupare (%) a populației, la nivel județean, regional și național, în perioada 2007-2015



Numărul persoanelor ocupate la nivelul județului Bacău se ridică, conform estimărilor INS, la nivelul anului 2015, la 201.200, dintre care 110.900 erau bărbați (55,1% din total), iar 90.300 femei (44,9%).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

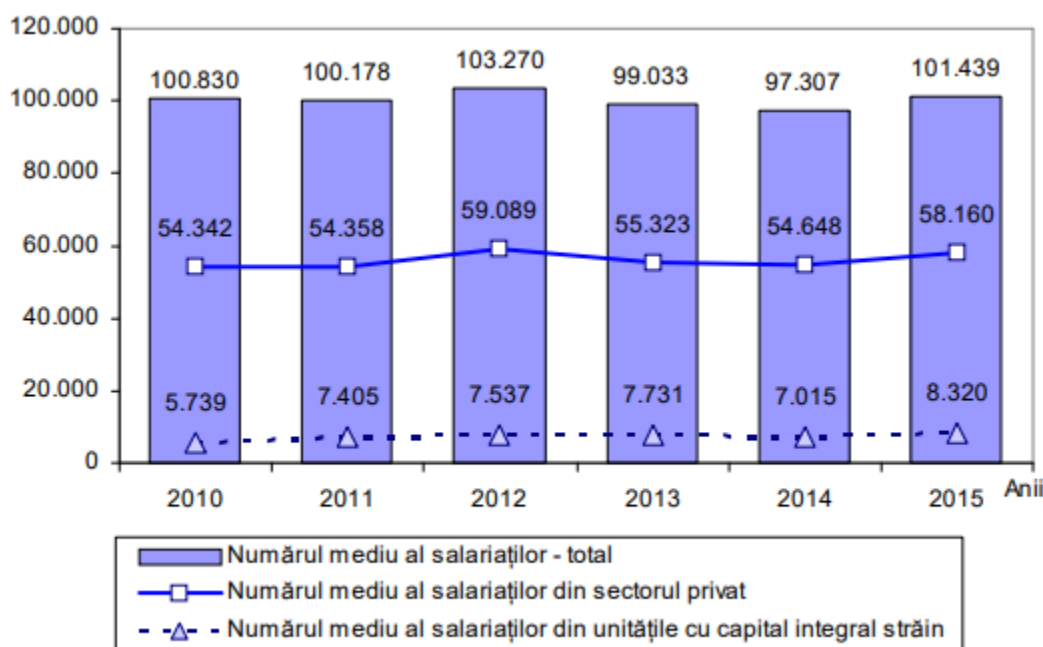


Evoluția ratei de ocupare a resurselor de muncă

Față de anul 2007, se constată o scădere a numărului de persoane ocupate cu 10,7%, în condițiile în care la nivel național s-a înregistrat o scădere cu 4,4%, iar la nivel regional de 8,9%. Aceste date diferă de cele obținute la recensământul din 2011 (269.200 de persoane ocupate), metodologia de calcul fiind diferită. În aceste condiții, rata de ocupare a populației județului era de 54,8% în 2015, sub media regională (57,6%) și națională (66,8%). Diferența față de rata de ocupare asumată ca țintă națională pentru anul 2020 este de peste 15 puncte procentuale la nivel județean, fiind necesare măsuri active de creștere a acesteia pentru a atinge obiectivele politicii naționale în domeniu. Față de anul 2007, se constată o creștere a ratei de ocupare la toate nivelurile teritoriale, mai accentuată la nivel

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

județului (cu 6,3 puncte procentuale), în principal ca urmare a actualizării bazei de raportare după recensământul din 2011.



Evoluția numărului mediu al salariaților

În ceea ce privește structura ocupării, județul Bacău se remarcă, în context național, printr-o pondere mai ridicată a ocupării în sectorul primar, de peste 27%. Chiar dacă ponderea ocupării forței de muncă în agricultură la nivel județean, ca și numărul absolut de persoane ocupate, au scăzut față de anul 2007, acestea se mențin peste media națională (24%), însă sub cea regională (35,1%).

Principalul sector economic ca importanță din perspectiva ocupării este cel al serviciilor, care asigura, la nivelul anului 2015, 40,7% din totalul locurilor de muncă, în creștere cu 1,9 puncte procentuale față de anul 2007. O analiză pe

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

subsectoarele de servicii relevă numărul mare de persoane ocupate în domeniul comerțului și reparațiilor (14,6% din total), transporturilor și depozitării (3,7%), învățământului (5,7%), sănătății și asistenței sociale (5,1%).

În domeniul industriei, numărul de persoane ocupate reprezintă 20,1% din total, peste media regională, dar sub cea națională, și în scădere cu 2,8 puncte procentuale față de anul 2007, pe fondul dispariției sau restructurării unor agenți economici importanți din domeniul energiei, chimiei și petrochimiei, construcțiilor de mașini etc. În sectorul construcțiilor, ponderea ocupării la nivel județean era de 12,1%, în creștere față de anul 2007 și mult peste media națională (7,7%) și regională (6,8%).

Față de anul 2007, s-a înregistrat o creștere în termeni absoluți a ocupării doar pentru activitățile din sfera comerțului (+2,1%), în principal ca urmare a expansiunii lanțurilor de supermarketuri cu capital străin, turismului și alimentației publice (+13%), prin inaugurarea de noi unități de cazare, multe realizate cu fonduri europene, serviciilor administrative și suport (+30%), prin externalizarea tot mai multor activități (pază, curățenie, call-center etc.) de către persoane fizice și juridice, respectiv activități culturale și recreative (+44%).

În ceea ce privește numărul persoanelor ocupate cu statut de salariat, acesta a ajuns în anul 2014 la 97.307, în scădere cu 20,1% față de anul 2007, în condițiile în care companiile private din județ au operat disponibilizării (ca urmare a sistării sau restrângerii activității), iar angajările din sectorul public au fost limitate pe durata crizei. La nivelul județului Bacău, se observă o concentrare a locurilor de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

muncă în mediul urban (Bacău – 55,5% din total, Onești – 11,3%, Moinești, Comănești, Buhuși, Târgu Ocna, Slănic-Moldova) și în câteva comune din imediata apropiere a municipiului Bacău (de ex. Hemeiș).

În ceea ce privește dinamica locurilor de muncă în perioada 2007-2014, se observă o creștere a numărului acestora în unele localități rurale (Agăș, Blăgești, Bogdănești, Buciumi, Dealu Morii, Filipeni, Hemeiș, Huruiești, Izvoru Berheciului, Letea Veche, Lipova, Negri, Parincea, Pâncești, Plopana, Sărata, Târgu Trotuș. Scăderi semnificative ale numărului de locuri de muncă s-au produs mai ales în centrele urbane industrializate, supuse restructurării pe durata crizei, dar și în unele localități rurale (Moinești, Onești, Comănești, Dărmănești, Târgu Ocna, Slănic-Moldova, Berești- Bistrița, Berești-Tazlău, Brusturoasa, Cleja, Corbasca, Coțofănești, Faraoani, Gura Văii, Helegiu, Măgirești, Mărgineni, Nicolae Bălcescu, Odobești, Oituz, Prăjești, Răchitoasa, Racova, Săucești, Scorțeni, Ștefan cel Mare, Traian, Ungureni, Zemeș - toate cu o scădere de peste 30%).

Conform INSSE, în Comuna Brusturoasa s-au înregistrat salariații:

	2016	2017	2018	2019
Nr. salariați	105	130	121	134

Dintre persoanele ocupate din Comuna Brusturoasa: 1338 persoane sunt din agricultură, 64 persoane – industrie și construcție, 47 persoane – servicii și transport.

Șomaj



La sfârșitul anului 2017, în regiunea Nord-Est erau înregistrați 66.569 șomeri, în scădere față de anii precedenți, inclusiv față de anul de referință 2012 (78.203 șomeri). Dintre aceștia 60,5% erau bărbați, iar 39,5% femei și doar 17,9% primeau indemnizație de șomaj. Analizând pe categorii de personal și nivel de pregătire, 49,1% din totalul șomerilor (beneficiari de ajutor de șomaj) au studii primare, gimnaziale și profesionale, 40,8% studii liceale și postliceale și 10% studii superioare (2016). Dintre șomerii neindemnizași, 92,8% sunt cu studii primare, gimnaziale și profesionale, 6,3% sunt cu studii medii iar 0,9% sunt cu studii superioare. Rata șomajului a atins în anul 2017 valoarea de 5,6% la nivel regional, superioară față de valoare a națională de 4%.

În perioada 2012 -2016 rata șomajului a fost în ușoară creștere, tendința inversa față de cea de la nivel național și comunitar. În 2017 rata șomajului a

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

înregistrat o scădere cu aproape 1 pp atât la nivel regional, cât și național și comunitar.

Pe plan intraregional județele cu cele mai mari rate ale șomajului sunt Vaslui (10,4%) și Bacău (6,6%), având o tendință de creștere atât față de 2012, cât și față de 2015, dar în scădere față de ultimul an analizat.

În anul 2017, pentru grupa de vârstă 15-24 ani, ponderea numărului de șomeri BIM în total populație activă înregistrează cel mai ridicat nivel (în creștere cu 0,6 pp față de 2016 și în scădere cu 0,1 pp față de 2015 și cu 2,9 pp față de 2013) dintre toate grupele de vârstă – 9,8%.

Mai mult, în mediul urban, rata șomajului BIM pentru această grupă de vârstă se situează la nivelul de 15,9% (în creștere cu 1,1 pp față de 2016, în scădere cu 2,4 pp față de 2015 și cu 11,5 pp față de 2013).

Deși nu se ridică la valorile șomajului grupei de vârstă analizate anterior, populația cu vârstă cuprinsă între 25-34 și 55-64 de ani din mediul urban este afectată de șomaj (BIM) în proporție de 4,8%, respectiv 2,4% (în scădere de la 10,5% și 6% în 2013). Pe medii de rezidență, ponderea numărului de șomeri BIM pentru grupa de vârstă 25-34 de ani este mai mare în mediul urban (4,8%), față de mediul rural (2,9%).

Diferența este mai accentuată pentru grupa 15-24 de ani, cu ponderi de 15,9%, respectiv 8,2%. Față de anul 2016 se observă o creștere a ratei șomajului BIM pentru grupele de vârstă 15-24 și 25-34, mai pronunțată în mediul urban. Urmărind distribuția pe genuri, se constată că rata șomajului BIM pentru grupa de vârstă 15-24 a crescut față de anul precedent în rândul bărbaților cu 1,3 pp

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(10% - 2017) și a scăzut în rândul populației feminine cu 0,4 pp (9,5%). În general, se constată că rata șomajului BIM este mai ridicată în rândul populației masculine, pentru toate categoriile de vârstă.

O categorie aparte o reprezintă tinerii cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 ani, care nu sunt angajați, nu sunt incluși în sistemul de învățământ sau de formare profesională (NEET). În perioada 2013 -2017, la nivelul Regiunii Nord-Est, cât și la nivel național și comunitar se constată o scădere a procentului de tineri NEET. Față de anul precedent, în 2017 se constată o scădere a nivelului regional cu 1,2 pp, conform tendințelor naționale și comunitare. Pentru perioada de analiză 2013-2017 se înregistrează o scădere cu 2,5 pp. Astfel, în anul 2017, la nivelul Regiunii Nord-Est, procentul tinerilor NEET a fost de 13,5%, nivel apropiat de cel comunitar (14,3%) și inferior nivelului național (19.3%). În schimb, pentru grupa de vârstă 15-24 ani nivelul acestui indicator în regiunea Nord-Est a scăzut de la 11,9% în 2013 la 10,2% în 2017, atingând valoarea de 11,3% în 2016.

Conform datelor ANOFM, numărul mediu oficial al șomerilor înregistrați la nivelul județului Bacău a fost, în anul 2015, de 14.254, în creștere cu 37,7% față de anul 2007, dar în scădere față de nivelul maxim atins la debutul crizei (21.094 de șomeri în 2009). Din totalul șomerilor din județ, 61,5% sunt bărbați, iar 38,5% sunt femei, oportunitățile de ocupare pentru femei, în domenii precum industria alimentară, cea textilă, servicii, fiind mai ridicate decât pentru persoanele de sex masculin, care activau în domenii aflate în regres, precum industrie extractivă, chimică, energetică etc.

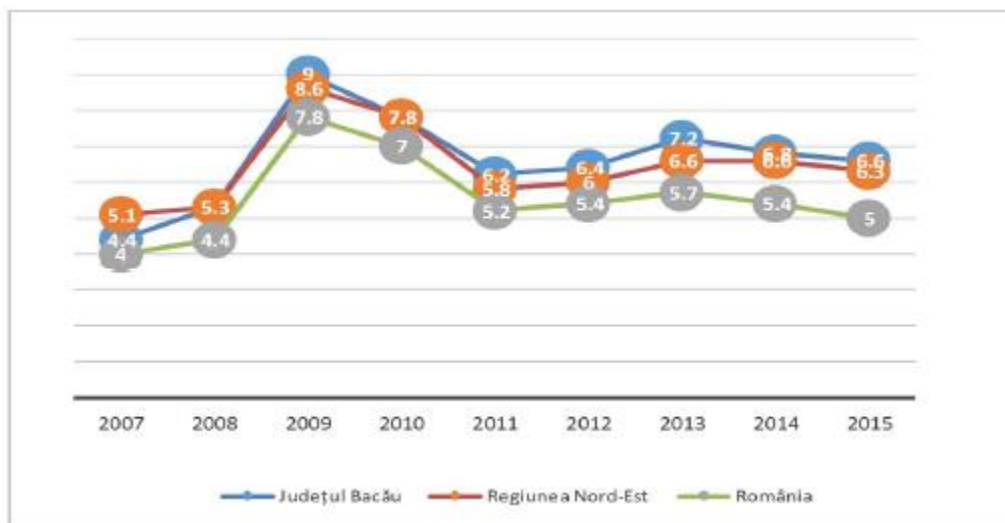
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Prin urmare, rata șomajului de la nivel județean a crescut de la 4,4% în anul 2007, la 6,6% în anul 2015, peste media regională (6,3%) și națională (5%).

La nivelul anului 2015, din totalul șomerilor înregistrați din județ, 82,9% aveau studii primare, gimnaziale și profesionale, 13,9% studii liceale și postliceale, iar 3,2% studii universitare. Față de anul 2007, se constată creșterea numărului de șomeri cu nivel scăzut și mediu de instruire (+44,1% cu studii primare, gimnaziale și profesionale și +16,9% liceale și postliceale), în detrimentul celor cu studii superioare (-1,3%). Pe de altă parte, se poate observa că 77,2% (față de 53,2% în anul 2007) dintre șomeri erau neindemnizați, aceștia fiind cei care nu au reușit să-și găsească un loc de muncă pentru o perioadă îndelungată, ceea ce indică o creștere a incidenței șomajului pe termen lung.

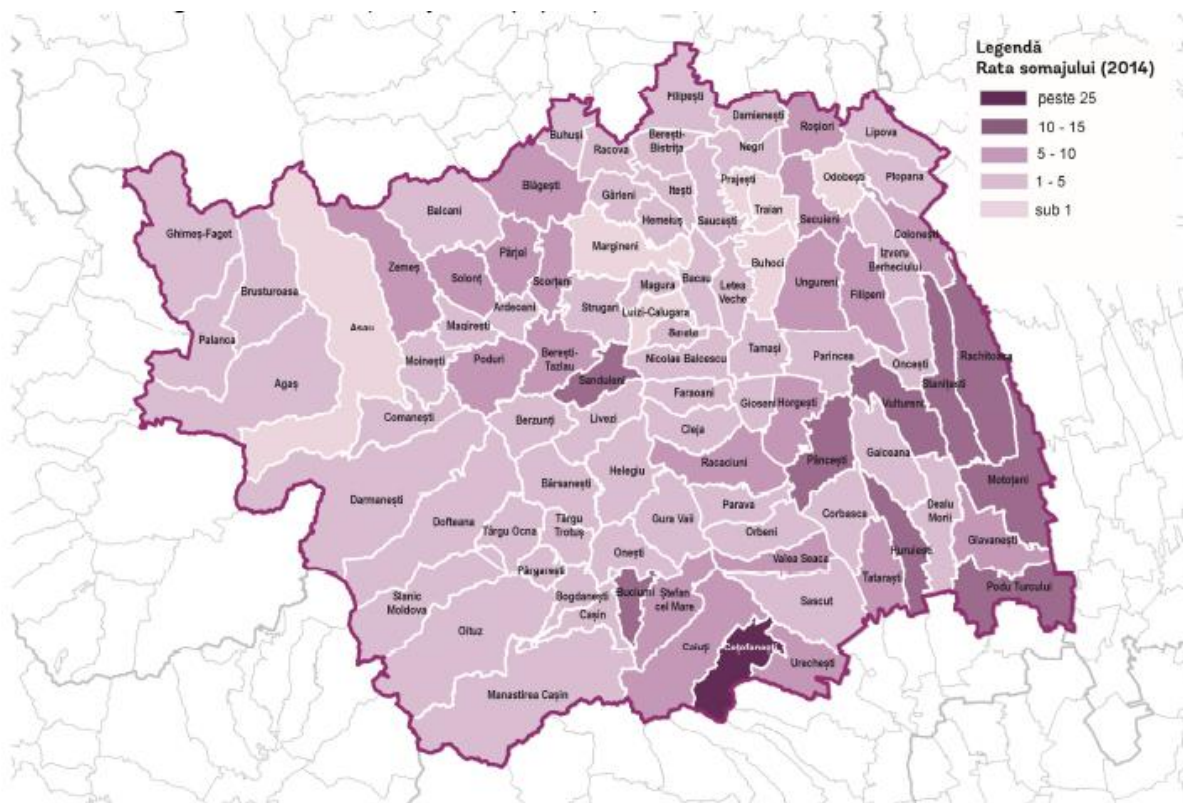
Rata șomajului la nivel județean, regional și național, în perioada 2007-2015



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Rata șomajului la populația activă, la nivel UAT, în anul 2014



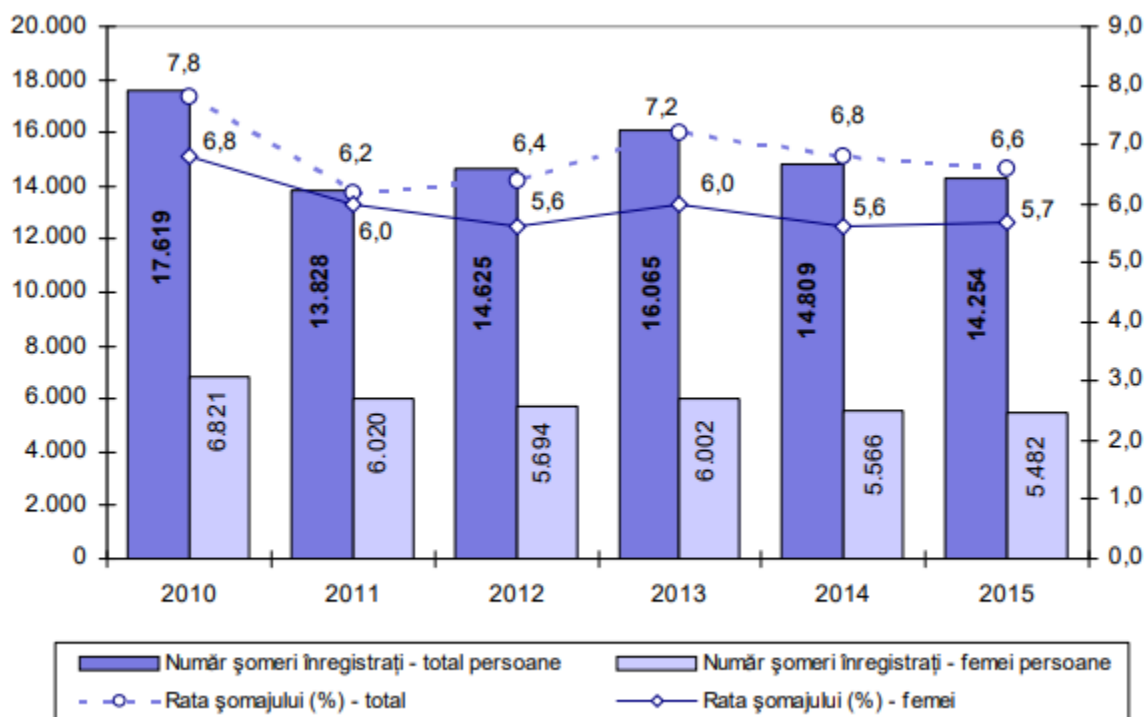
Pe medii de rezidență, 24% dintre șomeri proveneau în 2015 din mediul urban, iar 76% din mediul rural. Comunele care aveau cei mai mulți șomeri în evidențele AJOFM Bacău erau Blăgești, Coțofănești, Pârjol, Podu Turcului, Poduri, Răcăciuni, Răchitoasa, Sânduleni, Stănișești, Ștefan cel Mare (peste 300 fiecare, majoritatea fiind beneficiari de ajutor social). Pe grupe de vârstă, se poate observa că 20% dintre șomeri au sub 25 de ani (majoritatea absolvenți), iar 26% au peste 50 de ani, aceste două categorii întâmpinând cele mai mari dificultăți la găsirea unui loc de muncă. Cele mai vulnerabile la șomaj sunt persoanele

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

calificate înainte de anul 1989 în ocupații care nu mai sunt cerute pe piața locală a muncii, precum și tinerii absolvenți care nu au experiență și au fost pregătiți preponderent în licee teoretice.

Datele recensământului din anul 2011 diferă de cele ale ANOFM, indicând un număr mai mare de șomeri (20.970, corespunzătoare unei rate a șomajului de 7,2%), ca urmare a aplicării unei metodologii diferite de cuantificare a acestora, pe baza propriei declarații. Acesta a relevat faptul că 62,5% dintre șomerii din județ locuiesc în mediul urban, cei din mediul rural fiind, în mare parte, ocupați în agricultura informală. Pe sexe, numărul de șomeri bărbați reprezenta 61,9%, iar cel al femeilor 38,1%. Cei mai mulți șomeri se înregistrau la grupele de vârstă 20-24 de ani (23,9% din total), 25-29 de ani (12,1%) și 40-44 de ani (12,7%), ceea ce denotă un risc sporit de excluziune de pe piața muncii pentru tineri.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Numărul șomerilor înregistrați în județul Bacău la sfârșitul anului și rata șomajului

De asemenea, 22,3% dintre șomeri nu avuseseră un loc de muncă de peste 27 de luni, iar 40% de peste 9 luni. Localitățile din județ cu cea mai ridicată rată a șomajului (de peste 10% din populația activă), la recensământul din anul 2011, erau Zemeș, Lipova, Dărmănești, Buhuși, Comănești, Moinești și Onești – în principal orașe mici cu un profil economic puțin diversificat înainte de 1989 și cu excedent de forță de muncă, care au trecut printr-un amplu proces de restructurare economică.

La polul opus, o rată a șomajului de mai puțin de 2% se înregistra în comunele Bogdănești, Dămieniști, Glăvănești, Oncești, Orbeni, Pârgărești,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Plopana, Stănișești, Ungureni, Vultureni - însă în aceste cazuri putem vorbi de un șomaj mascat în rata foarte ridicată de ocupare în agricultura de subzistență și de migrația externă, oportunitățile de ocupare la nivel local fiind foarte reduse.

Conform datelor furnizate de INSSE, în Comuna Brusturoasa, s-au înregistrat 25 de șomeri dintre care 7 bărbați și 18 femei.

	2017	2018	2019	2020
Nr. șomeri – total	40	38	20	18
Masculin	60	42	31	7
Feminin	40	38	20	18

Condiții de locuit

În perioada 2013 -2017, deși a avut loc o creștere continuă a salariului mediu net lunar, Regiunea Nord Est se situează în continuare pe ultimul loc în țară - 446 euro/lună, cu 13% mai puțin față de nivelul național. La nivel județean, singurul județ care depășește media regională este Iași (511 euro/lună – 2017), cel mai mic salariu mediu lunar înregistrându-se în județul Neamț (408 euro/lună – 2017).



În ceea ce privește egalitatea de gen în privința salarizării, se constată că în 2017, la nivelul regiunii femeile câștigau ușor mai mult decât bărbații (cu 2,7%), față de situația la nivel național, unde bărbații câștigă apr. 100 lei/lună mai mult decât femeile. Județele în care se regăsesc aceste diferențe salariale sunt Botoșani, Neamț, Suceava și Vaslui. Cea mai mare diferență dintre salariile lunare nete întâlnim în județul Vaslui – apr. 11% în 2017. Aceasta se explică prin diferențele de salarizări în domenii și subdomenii precum construcții, transporturi, telecomunicații, activități de asigurări, cercetare-dezvoltare, administrație publică și învățământ. Analizând nivelul veniturilor totale medii lunare, dintr-o gospodărie pe persoană, pentru perioada 2012-2017, se constată creșterea valorii acestui indicator până la valoarea de 235 euro/persoană în 2017, la nivel regional (creștere cu 18,1% față de anul precedent). Creșterea în lei la nivel regional este cu 20,1% (față de 2016).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Totodată, analizând nivelul acestor venituri pe categorii sociale și profesionale, se constată că la nivel regional șomerii și agricultorii au nivelul cel mai scăzut al veniturilor (171 euro/persoană șomeră și 143 euro/agricultor).

Riscul de sărăcie sau excluziune socială este un concept multidimensional, indicând procentul populației care se încadrează în cel puțin una din următoarele trei situații: - au venituri disponibile inferioare pragului de sărăcie; - sunt într-o stare de deprivare materială severă; - trăiesc într-o gospodărie cu o intensitate foarte redusă a muncii. În perioada 2013-2016 nivelul ratei riscului de sărăcie sau excluziune socială a scăzut cu 6,1 pp fata de 2012 , ajungând la 46%. Cu toate acestea valoarea indicatorului este superioară nivelului național (38,8%-2016).

Rata sărăciei relative se definește ca fiind ponderea persoanelor sărace (după metoda relativă de estimare) în totalul populației. Se consideră sărace persoanele din gospodăriile care au un venit disponibil pe adult-echivalent (inclusiv sau exclusiv contravaloarea consumului din resurse proprii) mai mic decât nivelul pragului de sărăcie. În 2014, valoarea acestui indicator a crescut cu 6 p.p. față de 2012, atingând cea mai înaltă valoare din perioada 2008-2014 (36,1%), fiind în același timp și cea mai mare dintre toate regiunile țării. În perioada 2015-2016 se constată stagnarea la nivelul de aprox. 36%.

Rata deprivării materiale severe reprezintă ponderea în total populație a persoanelor în stare de deprivare materială severă, adică a persoanelor în vârstă de 18 ani și peste care, datorită lipsei resurselor financiare, nu își pot permite cel puțin patru dintre următoarele situații: - Achitarea la timp, fără restante, a unor utilități și a altor obligații curente; - Plata unei vacanțe de o săptămână pe an,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

departe de casă; - Consumul de carne, pui, pește (sau alt echivalent de proteina) cel puțin o dată la 2 zile; - Posibilitatea de a face față, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului național de sărăcie); - Deținerea unui telefon fix sau mobil; - Deținerea unui televizor color; - Deținerea unei mașini de spălat; - Deținerea unui autoturism personal; - Asigurarea plății unei încălziri adecvate a locuinței.

Analizând datele statistice pentru perioada 2013- 2015 se constată că deși acest indicator are valori superioare mediei naționale, trendul este descrescător, ajungând la valoarea de 23,8% (egală cu cea la nivel național) în 2016. Pentru perioada 2013-2015, la nivelul Regiunii Nord-Est se constată o evoluție oscilantă a ponderii persoanelor sub 60 ani care trăiesc în gospodării cu intensitate redusă a muncii, în concordanță cu tendința existentă la nivel național. Astfel, după scăderea din 2014, în anul 2015 indicatorul crește până la 4,6%, urmând din nou o scădere până la valoarea de 2,9% în 2016. De remarcat că acest nivel este sub valoarea înregistrată la nivel național (8,2%-2016).

În caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020, desfășurată în localitățile mici și mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocări cu care se confruntă comunitățile locale.

Conform estimărilor Băncii Mondiale, care a realizat o hartă a sărăciei la nivel național, pe baza datelor de la recensământul din 2011 și a datelor EU-SILC colectate de INS în anul 2012, județul Bacău are o rată a riscului de sărăcie medie în context național, respectiv redusă în context regional, fiind inferioară celei

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

înregistrate de celelalte 5 județe din regiunea Nord-Est (care rămâne cea mai săracă regiune din țară). Totuși, studiul indică faptul că aproximativ 25% din populația județului trăiește cu mai puțin de 60% din venitul național mediu echivalat după transferuri sociale.

Totuși dacă datele sunt privite în termeni absoluți, respectiv prin prisma numărului de persoane aflate în risc de sărăcie, județul Bacău se poziționează în rândul primelor 10 județe din țară, alături de Dolj, Galați, Vaslui, Iași, Suceava, Botoșani sau Constanța.

Studiile efectuate de Prof. Univ. Dr. Dumitru Sandu, de la Universitatea din București, în colaborare cu Banca Mondială, care au calculat un indice de dezvoltare umană locală, tot pe baza datelor de la recensământul din 2011 (în care analizează capitalul total al fiecărei UAT din România, funcție de stocul de educație, speranța de viață, media de vârstă a populației, suprafața locuibilă, numărul de autoturisme, consumul de utilități etc.), confirmă disparitățile intra-județene mari dintre UAT-uri.

Astfel, centrele urbane (Bacău, Onești, Moinești, Târgu Ocna, Comănești), precum și o serie de localități rurale din imediata apropiere a acestora (Hemeiș, Măgura) au un nivel de dezvoltare mult mai ridicat decât comunele din partea de est a județului, o zonă exclusiv rurală și îndepărtată de orașe.

Conform acestor date, comunele cu cel mai scăzut nivel de dezvoltare din județul Bacău sunt Filipeni, Dămieniști, Vultureni, Găiceana, Colonești, Coțofănești, Motoșeni, Lipova, Oncești, Tătăraști, Izvoru Berheciului, Valea Seacă, Răchitoasa, Secuieni, Huruiști, Roșiori, Parincea, Negri și Odobești. Un

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

aspect pozitiv de remarcat aici este că toate UAT-urile din județ au înregistrat în 2011 un indice de dezvoltare mai ridicat decât cel din anul 2002.

Atlasele zonelor urbane, respectiv rurale marginalizate din România, elaborate recent tot de Banca Mondială, indică următoarele concluzii relevante pentru județul Bacău:

- majoritatea satelor din partea de est a județului Bacău sunt comunități rurale marginalizate cu o pondere redusă a populației de etnie romă;
- în zona de sud a județului există un număr relativ mare de comunități rurale marginalizate cu o pondere ridicată a populației de etnie romă;
- comunitățile rurale marginalizate cu populația cea mai numeroasă sunt Temelia (comuna Gura Văii), Rădeana (Ștefan cel Mare), Dragomir (Berzunți), Poiana Negustorului (Blăgești), Colonești, Băcioiu și Scărișoara (Corbasca), Coțofănești, Bâlca și Tămășoia (Coțofănești), Sohodor (Horgești), Mălosu (Lipova), Oituz, Scurta (Orbeni), Rădoaia (Parava), Dienes (Pâncești), Budești (Plopana), Gâșteni (Răcăciuni), Slobozia (Stănișești), Valea Seacă și Cucova (Valea Seacă), Răcăuți (Buciumi)
- 37% din populația urbană a județului Bacău trăiește în zone dezavantajate (peste procentul înregistrat în cazul orașelor din județele Iași și Neamț, dar sub cel din Botoșani, Suceava și Vaslui), mai ales din perspectiva capitalului uman și a ocupării, iar 3,4% în zone marginalizate (penultimul loc la nivel regional, o pondere mai redusă fiind înregistrată doar în Iași);
- peste 75% din populația stabilă a orașelor Dărmănești și Slănic-Moldova, respectiv peste 50% din cea a municipiului Moinești și a orașelor Buhuși,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Comănești și Târgu Ocna trăiește în zone dezavantajate, în timp ce în cazul municipiilor Bacău și Onești această pondere este de circa 25%;

- zonele urbane dezavantajate din perspectiva locuirii sunt localizate mai ales în Slănic- Moldova și Bacău, cele cu probleme de ocupare în Moinești, Dărmănești, Buhuși și Târgu Ocna, iar cele cu deficiențe legate de capitalul uman în Dărmănești, Slănic-Moldova, Comănești și Târgu Ocna;
- cea mai mare pondere a populației urbane marginalizate se înregistrează în orașele Buhuși (10,8%), Moinești (9,4%), Comănești (7,5%) și Slănic-Moldova (6,7%);
- autoritățile locale din județ au identificat zone urbane de tip ghetou cu blocuri în municipiul Bacău (de ex. cartierele Milcov, Cremenea, Aviatori, Republicii, Gării), Moinești (Bloc E1 și E2), Onești (Blocul ”Evazatul”, Str. Victor Babeș), Buhuși (Colonia Bistriței, Bloc NATO, Poarta Fabricii), Comănești (Zăvoi); zone de tip mahala cu adăposturi improvizate în Moinești (Str. Ștefan Luchian, Str. Mihail Sadoveanu); zone de tip mahala cu case în Comănești (cartierele Supan și Vermești) și Dărmănești (Valea Uzului); zone de tip ghetou în foste colonii de muncitori în Comănești (Pârâul Sec și Clădirea Socială ”Carpați”).

Datele statistice ale ANPIS aferente anului 2016 indică faptul că un număr foarte mare de locuitori ai județului Bacău sunt dependenți de diferitele forme de prestații sociale acordate de la bugetul de stat, după cum urmează:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- 11.300 de familii (+58% față de anul 2011), cu peste 30.000 de persoane (circa 5% din populația stabilă a județului) beneficiază de venit minim garantat – locul IV la nivel național;
- 15.100 de familii (-7%) cu peste 28.000 de copii beneficiază de alocații de susținere a familiei, 20% dintre acestea fiind familii monoparentale, iar 85% provenind din mediul rural;
- 130.300 de copii (-7%) beneficiază de alocație de stat – locul IV la nivel național;
- 3.400 de persoane (-32%) beneficiază de indemnizații pentru creșterea copilului;
- 900 de persoane (+233%) beneficiază de stimulent lunar pentru inserția copilului.

La nivelul județului Bacău sunt înregistrate peste 18.000 de persoane cu handicap (aproape 3% din populația stabilă), dintre care circa 1.900 sunt copii, dintre care doar 800 sunt instituționalizate, restul beneficiind de buget complementar (16.400) sau indemnizație lunară în cazul handicapului grav și accentuat (13.600), precum și de plata însoțitorilor în aproape 1.200 de cazuri.

Numărul pensionarilor din județ este de peste 141.000 (23% din populația stabilă), majoritatea acestora având venituri reduse. Un număr de peste 400 de persoane cu HIV/SIDA primesc indemnizație lunară de hrană. Circa 500 de copii sunt ocrotiți în sistem rezidențial, dintre care jumătate au dizabilități, și 1.200 în sistem familial (plasați la asistenți maternali, rude, în tutelă, în plasament la familie sau alte persoane. Pe de altă parte), 200 de tineri părăsesc anual sistemul

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

de protecție, 200 de copii abuzați și neglijăți sunt protejați în regim de urgență din cei 800 pentru care se sesizează astfel de situații, 20 sunt încredințați pentru adopție, 30 locuiesc în stradă, iar 7.500 au părinți plecați în străinătate.

Numărul de cazuri de violență în familie raportate anual este de aproape 200, iar numărul de infracțiuni intrafamiliale ajunge la peste 1.000 (locul IV la nivel național). De asemenea, circa 172.000 de locuitori ai județului (28% din populația stabilă), dintre care cei mai mulți pensionari și alte persoane cu venituri reduse sau lipsite de venituri, șomeri, persoane cu dizabilități, beneficiază de ajutoare alimentare anuale în cadrul programului POAD al Uniunii Europene.

Prin urmare, numărul mare de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială și care beneficiază deja de diferite servicii sociale și beneficii este foarte mare în raport cu numărul organizațiilor active în acest domeniu. La nivel județean există circa 70 de furnizori acreditați de servicii sociale, dintre care mai bine de jumătate sunt privați (ONG-uri), iar restul sunt servicii publice furnizate de UAT-uri (prin direcțiile și serviciile publice de asistență socială), de DGASPC și de alte instituții publice (de ex. penitenciare și școli de reeducare).

De remarcat aici este și faptul că peste jumătate dintre primăriile din județ nu au serviciile publice de asistență socială acreditate sau acestea funcționează la un nivel necorespunzător din perspectiva resurselor alocate, cele mai mari probleme fiind înregistrate în mediul rural, unde există și cel mai mare risc de excluziune socială. Dintre furnizorii de servicii sociale acreditați la nivel județean, 46% furnizează servicii pentru copii, 27% pentru vârstnici, 11% doar pentru adulți și 7% pentru tineri.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În condițiile în care sectorul privat de servicii sociale este încă subdezvoltat, iar peste jumătate dintre SPAS-uri sunt neacreditate și lipsite de resurse, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC) din subordinea Consiliului Județean Bacău rămâne principalul actor din domeniu.

Aceasta este o instituție publică cu personalitate juridică care oferă asistență și sprijin pentru copii, familie, persoane singure, persoane vârstnice, persoane aflate în nevoie, abuzate, marginalizate sau cu dizabilități.

În cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, funcționează următoarele substructuri:

a) pentru adulți:

- Serviciul pentru Îngrijire de tip Familial în domeniul Asistenței Sociale a Persoanelor Adulte
- Serviciul pentru Îngrijire de tip Rezidențial în domeniul Asistenței Sociale a Persoanelor Adulte (Centrul de îngrijire și asistență a persoanelor cu dizabilități "Costache Negri" Târgu Ocna; Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanei cu Dizabilități Târgu Ocna; Complex de servicii comunitare pentru persoane cu handicap neuropsihic Filipești; Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Dizabilități "Condorul" Bacău; Centru de recuperare și reabilitare a persoanelor cu handicap Comănești; Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanei cu Handicap Ungureni; Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Răcăciuni; Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Vârstnice Răchitoasa; Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică ”Pietricica” Comănești; Centrul de îngrijire și asistență a persoanei cu dizabilități Comănești; Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Dărmănești; Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională „Miorița” Parincea)

- Biroul de Prestații Sociale pentru Persoane cu Handicap
- Secretariatul Comisiilor pentru Protecția Copilului și de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap
- Serviciul de Evaluare Complexă a Persoanelor Adulte cu Handicap
- Presedintele Comisiei Județene de Evaluare a Persoanelor cu Handicap pentru Adulți

b) pentru copii:

- Complexul de servicii sociale pentru intervenție specializată în situații de urgență în domeniul protecției copilului și a drepturilor copilului Bacău
- Centrul pentru servicii de tip familial
- Serviciul pentru îngrijire de tip rezidențial în domeniul protecției copilului (Centrul de Primire în Regim de Urgență a Copilului, Adăpostul de zi și de noapte pentru copilul străzii ”Morcoveață”, Centrul Maternal, Centrele rezidențiale „Henri Coandă”, ”Ghiocelul”, ”Pro Familia” și ”Pinochio”)
- Serviciul de evaluare complexă a copilului cu dizabilități
- Serviciul adopții

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Secretariatul Comisiei pentru protecția copilului
- Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii
- Rețeaua de apartamente "Casa Mea"
- Serviciul Management de Caz

La nivelul anului 2015, de serviciile instituției beneficiau peste 21.000 de locuitori ai județului Bacău, după cum urmează: 528 de copii/tineri beneficiari ai sistemelor de tip rezidențial, 1.231 de copii/tineri beneficiari ai serviciilor specializate de tip familial, 200 de copii și familiile lor beneficiari de servicii de sprijin pentru prevenirea situațiilor de risc prin îmbunătățirea condițiilor de locuire și responsabilizarea părinților, 534 de copii cu dizabilități beneficiari ai serviciilor de recuperare, 931 de persoane adulte cu dizabilități și vârstnici beneficiari în servicii rezidențiale, 9.642 de persoane pentru care s-au eliberat certificate de încadrare în grad de handicap (din care 2.952 de cazuri noi), 18.050 de persoane cu handicap neinstituționalizate beneficiare de drepturi financiare și facilități, 26 de adopții finalizate, 197 de copii și tineri care au părăsit sistemul de protecție specială (dintre care 54 de copii reintegrați în familie).

Numărul de angajați al instituției este de 1.850, cu circa 150 mai puține decât cele existente în organigramă, dintre care 69% au participat la activități de formare profesională continuă. Nivelul de salarizare al acestora a crescut în ultimii ani, dar rămâne inferior altor servicii publice (educație, sănătate etc.). Bugetul total al instituției a fost în anul 2015 de circa 126 mil. Lei, dintre care

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

52% transferuri de la ministerul de profil. Cea mai mare parte a fondurilor (52%) sunt alocate pentru plata beneficiilor sociale, iar 34% pentru costurile cu personalul propriu.

Toate locuințele din Comuna Brusturoasa sunt racordate la rețeaua de electricitate. 50 % din locuințe au centrală termică pe lemne, restul locuințelor se încălzesc cu sobă pe lemne.

Locuințe existente la sfârșitul anului în Comuna Brusturoasa

	2017	2018	2019	2020
Locuințe	1302	1302	1306	1306

Conform INSSE, în 2019 s-au eliberat 3 autorizații de construcții de către primărie.

III.5. Infrastructura educațională , cultura și arta



În anul 2017 numărul unităților de educație din regiune (1100) reprezenta 15,6% din numărul total al unităților de învățământ existente la nivel național, iar populația școlară 17,4% din totalul populației școlare la nivel național (față de 15,7%, respectiv 18% în 2013). Acest aspect exprimă corelarea cu faptul că regiunea deține cea mai mare populație și suprafață dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale României.

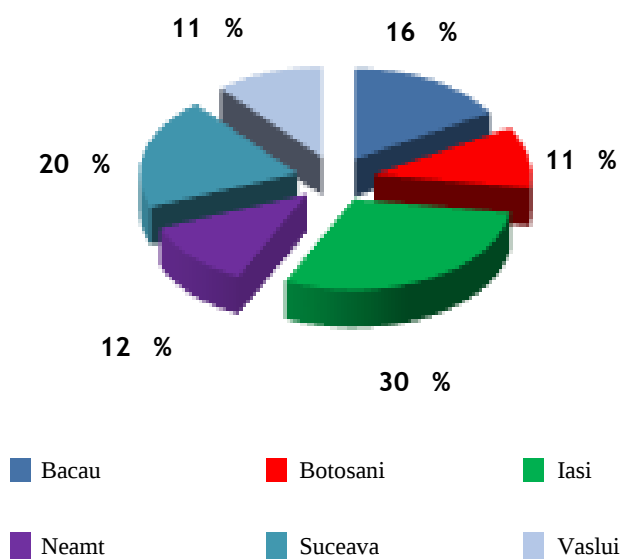
În regiune funcționează 15,7% din numărul total de licee din România și 17,4% din cel al școlilor generale. În schimb, deși în regiune se află 17,5% din populația preșcolară a României numărul grădinițelor existente reprezenta doar 9,3% din totalul național (2017).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Unitatea teritorială	Grădinițe		Școli - gimnazial		Liceal și profesional		Postliceal		Învățământ superior	
	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017
N-E	113	110	712	701	252	245	22	31	14	11
România	118	117	404	402	161	156	127	160	103	95
	7	5	5	7	2	0				

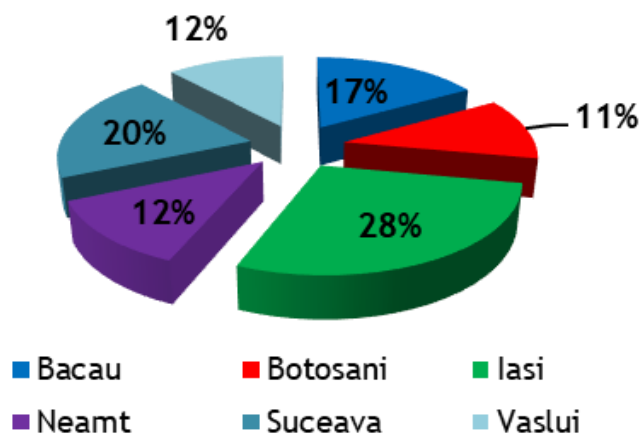
Situația comparativă a numărului de unități școlare pe niveluri de educație 2013/2017

Repartizarea populației școlare pe județe 2017



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Repartizarea populație școlare pe județe, 2013



În anul 2017, față de anul precedent se constată o ușoară scădere a populației școlare în regiune, atât numeric (658410 – 2013; 644768 – 2015; 632429 – 2016; 622986 - 2017), cât și ca pondere în total populație școlară la nivel național (18% - 2013; 17,7% - 2015; 17,5% - 2016; 17,4% - 2017).

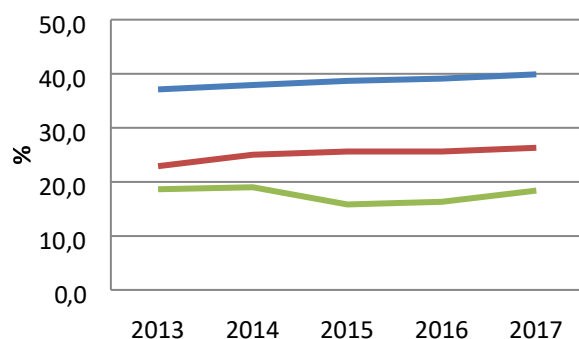
Această scădere a populației școlare este caracteristică fiecărui județ din regiune. Pentru întreaga perioadă 2013-2017 a avut loc o reducere a populației școlare cu aprox. 36.000 persoane (cu 5,3% mai puțin)

În ceea ce privește repartitia unităților școlare pe județe se observă ca în 2017 cele mai multe (24%) dintre unitățile școlare erau localizate în județul Iași, iar cel mai puține (12%) în județul Botoșani. Ca evoluție, în perioada 2013-2017 se constată o scădere a numărului de unități școlare (cu excepția județului Botoșani), parte datorându-se procesului de comasare, parte chiar desființării unor unități de învățământ.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	2014- 2015		2015-2016		2016-2017		2017-2018	
	Total unitați	Unități autoritate	Total unitați	Unități autoritate	Total unitați	Unități autoritate	Total unitați	Unități autoritate
N-E	2874	1894	2801	1882	3044	1842	3381	2217
Bacău	814	699	771	673	171	136	934	845
Botoșani	702	414	704	417	506	212	488	269
Iași	227	212	226	219	225	207	223	182
Neamț	337	292	337	311	660	566	341	289
Suceava	794	277	763	262	754	263	760	273
Vaslui	n/a	n/a	n/a	n/a	728	458	635	359

Ponderea populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terciară



În perioada 2009-2013 în Regiunea Nord-Est a avut loc o creștere cu 6 pp a ponderii populației cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 ani având cel puțin educație

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

terțiară (nivel ISCED 5 sau 6). Cu toate acestea nivelul înregistrat (18,6%) era sub cel național și mult sub nivelul mediu european (37,1%). În anul 2014 continuă creșterea atât la nivel regional, cât național (RNE: 19%; RO: 25%). În anul 2015 indicatorul înregistrează o scădere semnificativă în regiune, pe când la nivel național și comunitar continuă trendul crescător (RNE: 15,8%; RO: 25,6%; UE28: 38,7%). În perioada 2016-2017 se constată o revenire ușoară, neatingându-se însă valoarea din anul de referință 2013.

În anul școlar 2010-2011 a avut loc o creștere alarmantă a abandonului școlar în învățământul profesional, rata abandonului la nivel regional practic, dublându-se (18%). Față de perioada de referință, în intervalul 2014-2018 are loc o reducere substanțială a nivelului acestui indicator (cu excepția județelor Neamț și Vaslui). Astfel, maximele înregistrate sunt în județul Neamț (12,5%) și Vaslui (8,89%), iar minimul în județul Iași (1,86%).

	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018
Bacău	7,8	8,5	5,7	5,66
Botoșani	4,2	3,2	5,1	4,73
Iași	1,5	1,4	1,7	1,86
Neamț	4,1	5,7	6	12,5
Suceava	1,9	1,7	6,9	3,4
Vaslui	4,3	3,5	3,4	8,89

Rata abandonului școlar în învățământul profesional %

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește rata de părăsire timpurie a școlii, se constată o scădere ușoară a nivelului acesteia în Nord-Est, de la 22,5% în 2013 la 21,7% în 2014. În anul 2015 are loc o creștere semnificativă, ajungând la nivelul de 25,3% (RO: 19,1%, UE28: 11%). Fenomenul este ușor mai ridicat în rândul populației de sex masculin (26,8%). În perioada 2016-2017 se constată o descreștere a acestui indicator, atât pe plan regional (23,6% în 2017) cât și pe plan național (18,1% în 2017).

În anul 2012, în învățământul preșcolar, numărul minim și maxim de copii per educator, pe fiecare județ și pe medii de rezidență (urban/rural) se prezintă după cum urmează: Bacău (12-21/11- 43), Botoșani (14-21/15-33), Iași (15-22/15-39), Neamț (13-20/12-26), Suceava (11-25/11-29) și Vaslui (13-21/16-25).

Ținând cont că situația optimă la nivel preșcolar presupune existența a doi educatori la 30 de copii rezultă din datele prezentate că în puține localități din regiune este îndeplinit acest criteriu. Practic aproape toate localitățile din mediul rural se confruntă cu un număr insuficient de educatori. În 2017 nu au avut loc modificări majore în ceea ce privește numărul de copii preșcolari per educator. Astfel, pe județ și medii de rezidență (urban/rural): județul Bacău (12- 21/13-25), județul Botoșani (13-21/12-25), județul Iași (13-20/14-35 cu maxim în comuna Probota), județul Neamț (14-23/12-30), județul Suceava (10-24/11-29) și județul Vaslui (12- 20/11-25).



În învățământul primar-gimnazial, din prelucrările făcute rezultă următoarea situație, în 2012, pentru numărul de elevi înscriși ce revin per cadru didactic: Bacău (11-18/10-31), Botoșani (13-47 cu maxim în localitatea Bucecea/10-39), Iași (14-20/9-25), Neamț (13- 22/7-23), Suceava (12-38 cu maxim în localitatea Solca/10-39), Vaslui (12-20/7-22).

Se observă că dacă în localitățile urbane există un relativ echilibru, în schimb, în mediul rural sunt pe de o parte localități care se confruntă cu o lipsă acută de cadre didactice, iar pe de altă parte altele care au un număr foarte mic de elevi per cadru didactic.

În 2017 în învățământul primar-gimnazial nu au fost schimbări majore, datele pentru numărul de elevi per cadru didactic sunt: Bacău (11-21/8- 18), Botoșani (15-40 cu maxim în localitatea Bucecea/6-43 cu maxim în localitatea Pomârla), Iași (11-19/8-35 cu maxim în Hălăucești), Neamț (15-23/6-20), Suceava (12-45 cu maxim în localitatea Broșteni/6-40 cu maxim în localitatea Dumbrăveni) și Vaslui (12-20/6-19).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În învățământul liceal situația indicatorului, în 2012, este următoarea: Bacău (12-19/6-19), Botoșani (7-17/6-26), Iași (13-19/8-54), Neamț (12-18/5-88), Suceava (6-22/6-16) și Vaslui (17- 21/7-18). Și în acest caz, localitățile din mediul rural se confruntă cu același tip de probleme menționat la învățământul primar și gimnazial.



În 2017, în învățământul liceal datele arată astfel: Bacău (5-15/4-15), Botoșani (7-17/4-22), Iași (11-14/4-16), Neamț (7-19/3-20), Suceava (4-17/4-15) și Vaslui (7-15/5-19).

În ceea ce privește învățământul universitar, la nivelul anului 2017, în Regiunea Nord-Est existau 11 instituții de învățământ universitar: 7 publice și 4 private, ceea ce reprezintă o micșorare cu 4 (instituții private) a numărului lor față de anul 2012.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În 2017 numărul studenților înscriși în învățământul superior era de 67.772 persoane, majoritatea (76%) fiind înscriși la cursuri de licență, 20,3% la cursuri de master, iar restul la cursuri doctorale și postdoctorale.

În învățământul liceal numărul calculatoarelor existente însumă 18.373 bucati în 201.244, ceea ce presupune un raport de 8 elevi per calculator.

În învățământul superior figurau 10.623 unități – asigurând un raport de 5,6 studenți per calculator. În perioada analizată se observă ușoare scăderi pentru învățământul primar, gimnazial și cel superior.

	Învățământ primar și gimnazial			Învățământ liceal			Învățământ superior		
	2013	2016	2017	2013	2016	2017	2013	2016	2017
România	13,2	12,4	n/a	6,7	5,6	5,5	4,1	5	5
RNE	12,9	12,	n/a	7,6	6,4	6,3	5,2	4,8	5,2
Bacău	11,6	10,3	n/a	6,4	5,7	5,8	4,8	6	6,7
Botoșani	14	13,6	n/a	7,8	6,7	6,6	-	-	-
Iași	13,3	13,1	n/a	7,3	6,1	5,9	5,2	6,1	6,2
Neamț	10,8	10,3	n/a	7,2	5,7	5,5	10,2	11,2	10,8
Suceava	15,3	13,2	n/a	8,5	7,4	7,1	5,1	1,8	2,3
Vaslui	12,6	11,4	n/a	9,9	7,5	7,2	-	-	-

Evoluția indicatorului nr. elevi/calculator, pe niveluri de învățământ, pe perioada 2013-2017

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Totodată, are loc o îmbunătățire a situației în învățământul liceal, însă aceasta nu înseamnă neapărat creșterea numărului de calculatoare în licee, ci mai ales scăderea accentuată (cu 22,8% în 2017 față de 2012) a populației școlare pentru acest nivel de învățământ.

În anul 2012, la nivelul regiunii Nord-Est figurau 2.92 biblioteci, din care aproximativ 70% îl reprezentau bibliotecile școlare.

Numărul lor a continuat să scadă în perioada 2013-2017, ajungând la 1.898 biblioteci, din care 1.329 erau biblioteci școlare.

Analizând procentul populației cu educație terțiară în grupa de vârstă 30-34 obținem o imagine de ansamblu asupra competențelor avansate. Indicatorul nu se limitează la aria științifică și tehnică, deoarece adoptarea inovațiilor în multe domenii, inclusiv în sectoarele serviciilor, depinde de o gamă largă de competențe. Indicatorul se concentrează pe o proporție restrânsă a populației - cea cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani – pentru a evidenția, relativ rapid, schimbările în politici educaționale care duc la un număr crescut de absolvenți de educație terțiară prin care mediul antreprenorial poate inova. Aceștia modelează indirect dinamica mediului antreprenorial din regiune.

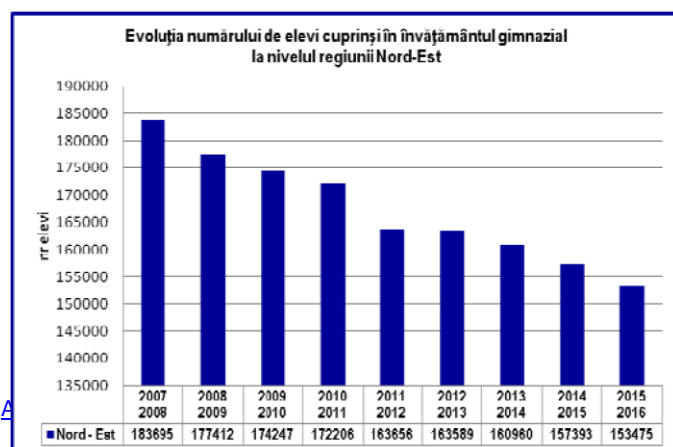
Comparativ cu media UE-28, la nivelul celor 8 regiuni din România, Regiunea Nord-Est se află pe locul VI în anul 2019, cu o valoare ce reprezintă doar 10,96% din valoarea Regiunii București-Ilfov (locul I – 157,81%). În Regiunea Nord-Est, în perioada 2015-2017, valoarea indicatorului a scăzut considerabil de la 19,83% la 6,33%, dar s-a redresat în 2019 ajungând la 17,3%.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Populația tânără (0-14 ani) va cunoaște o scădere semnificativă în perioada 2011-2060, de aproape 1,6 milioane persoane în varianta cu migrație și de 1,5 milioane persoane în varianta fără migrație (ponderea tinerilor în totalul populației se va diminua de la 15,9% în 2011 la 12,1%-12,5% în 2060). Scăderea continuă a populației are aceeași tendință și pentru populația de vârstă școlară, 7-14 ani, dar și pentru populația de vârstă școlară 15-24 ani, care poate continua procesul de învățământ în licee, școli profesionale, colegii și universități (acestea se vor reduce în perioada 2011-2060 cu câte 49,4%).



Învățământ gimnazial

În intervalul 2007-2015 numărul elevilor cuprinși în învățământul gimnazial a scăzut cu 16,45%, scăderea este vizibilă în toate regiunile României. Regiunea cu cea mai mică scădere este regiunea București-Ilfov înregistrându-se o scădere de 2%, iar cea mai mare scădere de 25,73% apare în regiunea Sud-Vest Oltenia. Din analiza numărului elevilor cuprinși în învățământul gimnazial la nivelul județelor regiunii Nord-Est se constată că în județul Iași sunt înscriși cei mai mulți elevi de gimnaziu și de asemenea este județul în care se înregistrează cea mai mică scădere în intervalul 2007-2015 de doar 10,74%. La polul opus, respectiv cu cea mai mare scădere, se remarcă județele Bacău 20,60%, Neamț 21,43% și Vaslui 18,73 urmate de Suceava 16,7% pe ultimul loc fiind județul Botoșani cu 12,9%. Din datele furnizate de INS privind mediul de rezidență al elevi de gimnaziu pentru regiunea Nord-Est, pentru anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul rural: - 39,3% persoane provin din mediul urban; - 60,7% persoane provin din mediul rural; iar datele privind repartitia pe sexe, pentru regiunea Nord-Est, rezultă că în anul 2015, cele mai multe persoane sunt de sex masculin: - 48,3 % sunt persoane de sex feminin - 51,7 % sunt persoane de sex masculin.

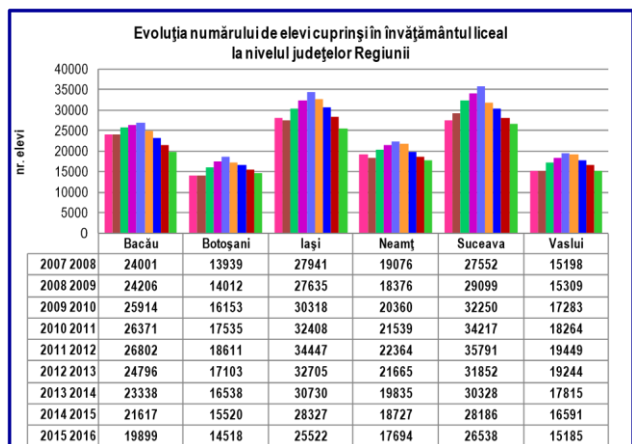
Învățământ liceal

Din analiza evoluției numărului de elevi înscriși la învățământul liceal între anii 2007 – 2016, se constată că a avut loc o creștere în anul școlar 2011-2012, generată de desființarea formei de învățământ SAM, perioadă ce a fost urmată de o scădere până în anul școlar 2015-2016 apropiată dar sub nivelul înregistrat în

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

anul 2007-2008 în toate regiunile țării. Din nou regiunea Nord-Est se evidențiază ca regiunea cu cel mai mare număr de elevi de liceu față de celelalte regiuni ale țării. Din analiza evoluției numărului de elevi, cuprinși în învățământul liceal din județele regiunii, se remarcă aceeași fluctuație cu o creștere ce atinge un maxim în 2011 urmată de o scădere. Județele cu cei mai mulți elevi din învățământul liceal sunt Iași și Suceava, menținându-se pe aceste locuri în întreg intervalul analizat 2007-2015. Din datele privind mediul de rezidență al elevilor din învățământul liceal, pentru regiunea Nord-Est, în anul 2015 rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul urban: - 91,8% persoane provin din mediul urban; - 8,2% persoane provin din mediul rural. Din datele privind repartitia pe sexe pentru regiunea Nord-Est, pentru anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin: - 53,0 % sunt persoane de sex feminin; - 47,0 % sunt persoane de sex masculin.

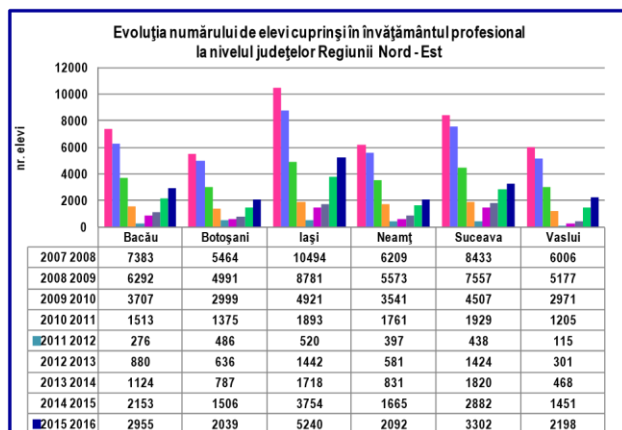


Învățământul profesional

Așa cum a rezultat și din analiza anterioară anul 2011 a însemnat o pierdere importantă pentru învățământul profesional prin desființarea SAM, școli înființate preponderent în mediul rural cu scopul eliminării disparităților și oferirii de șanse egale copiilor dezavantajați din mediul rural. Reconstituirea sistemului profesional presupune un efort susținut nu numai de sistemul educativ dar și de comunitatea locală, astfel deși a înregistrat, raportat la anul 2011, o scădere de 94,9% (de la 43.989 elevi în 2007 la 2.322 elevi în anul 2011) când aproape a dispărut total la nivelul regiunii. Învățământul profesional, a avut o revenire până în 2015 la aproximativ 40% din dimensiunea înregistrată în 2007. Situația este similară în toate regiunile țării. La nivelul județelor regiunii Nord-Est, se constată și de această dată că județul Iași deține cele mai valori ale numărului elevilor din învățământul profesional pe toata perioada până în 2015 când înregistrează 5.240 elevi aproape dublu celorlalte județe. Din datele furnizate, pentru regiunea Nord-Est la nivelul anului 2015, privind mediul de rezidență rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul urban: - 73% persoane provin din mediul urban; - 27% persoane provin din mediul rural. Analiza datelor privind repartitia pe sexe, a elevilor din învățământul profesional, pentru regiunea Nord-Est în anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de masculin: - 30,7 % sunt persoane de sex feminin; - 69,3% sunt persoane de sex masculin.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

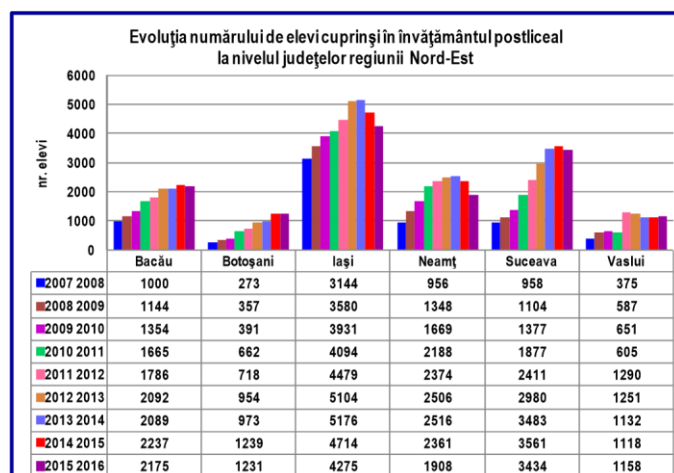


Învățământul postliceal

Situația învățământului postliceal la nivel național a înregistrat schimbări dar nu dramatice ca învățământul profesional, astfel se înregistrează o creștere din 2007 în unele regiuni (Nord-Est, București-Ilfov, Centru, Nord-Vest) până în 2013-2014 sau în altele (Sud Est,Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest,) până în anul școlar 2014-2015 urmată de o scădere în anul școlar 2015-2016. În regiunea NordEst creșterea a fost evidentă în intervalul 2013-2014 urmată apoi de o scădere de 7,82%. Analiza pe județele regiunii Nord-Est, evidențiază un prim aspect legat de dimensiunea respectiv numărul de elevi cuprinși în învățământul postliceal care este cea mai mare în județul Iași (4.275 elevi în 2015) aproape dublu decât în celelalte județe ale regiunii, un număr mare de elevi cuprinși în învățământul postliceal se înregistrează și în județul Suceava 3.434 elevi, Bacău 2.175 elevi și cei mai puțini elevi fiind în: Vaslui 1.158 elevi și Botoșani 1.231,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Neamț 1.908 elevi. Din datele furnizate pentru regiunea Nord-Est la nivelul anului 2015 privind mediul de rezidență rezultă că aproape toate persoanele, din învățământul postliceal, provin din mediul urban: - 99,1% persoane provin din mediul urban; - 0,9 % persoane provin din mediul rural. Din datele privind repartitia pe sexe pentru regiunea Nord-Est, anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin: - 71,6% sunt persoane de sex feminin - 28,4 % sunt persoane de sex masculin.



Învățământul superior

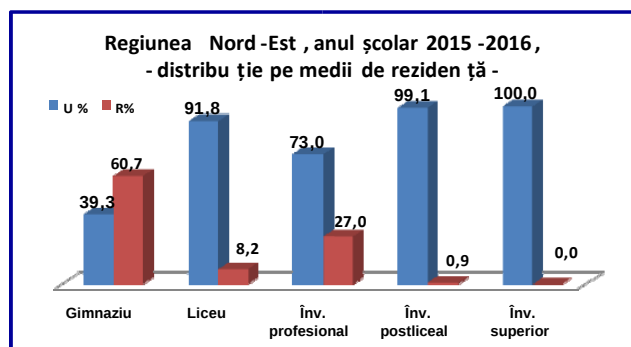
Evoluția numărului de persoane cuprinse în învățământul superior, a înregistrat din 2007 până în 2015, în linii mari, un declin la nivelul tuturor regiunilor, astfel regiunea Nord-Est a înregistrat o scădere până în 2013, urmată de o ușoară creștere până la nivelul anului universitar în 2015-2016. În anul 2015-

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

2016 cel mai mare număr de persoane cuprinse în învățământul superior sunt în regiunea București-Ilfov, 170.542 elevi, urmate de regiunea Nord-Vest 90.977 studenții și pe locul III fiind regiunea Nord-Est cu 69.502 studenți. La nivelul județelor regiunii Nord-Est, numărul studenților înscriși în învățământul superior se concentrează în județul Iași 54.653 studenți, ceea ce reprezintă 78,63% din totalul regiunii, urmat de județul Suceava 12,8 % și de județul Bacău cu un procent de 8%.

Din datele furnizate pentru regiunea Nord-Est anul 2015 privind mediul de rezidență rezultă că majoritatea persoanele provin din mediul urban. Din datele privind repartitia pe sexe, a numărului de persoane cuprinse în învățământul superior, pentru regiunea Nord-Est în anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin: - 54,0 % sunt persoane de sex feminin; - 45,0 % sunt persoane de sex masculin.



Concluzia care se desprinde este că în învățământul liceal, profesional și postliceal mediul de rezidență dominat este urban în timp ce în învățământul

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

gimnazial mediul predominant este rural. În ceea ce privește distribuția pe categorii de sex se evidențiază faptul că în timp ce în învățământul gimnazial și liceal repartizarea pe sexe este echilibrată și reflectă structura populației din această categorie de vârstă, în cazul învățământului profesional băieții sunt predominanți (o posibilă explicație este că aceștia aleg o meserie pentru a intra mai rapid pe piața forței de muncă, fetele vizează continuarea studiilor alegând învățământul postliceal și superior).

De reținut că la nivel național cel mai mare număr de elevi din învățământul gimnazial și profesional se găsesc în regiunea Nord-Est (gimnaziu 153.475 elevi; învățământ profesional 17.826 elevi). Și la nivelul județelor regiunii cel mai mare număr de elevi din învățământul gimnazial și profesional se găsesc în județul Iași (gimnaziu 35.894 elevi; învățământ profesional 5.240 elevi) și județul Suceava (gimnaziu 31304 elevi; învățământ profesional 3.302 elevi). De asemenea majoritatea studenților înscriși în învățământul superior sunt în județul Iași (54.653 studenți din total de 69.502 studenți). De menționat că orașul Iași este cel mai vechi și cel mai mare centru universitar din regiune, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” este a treia universitate tehnică din țară.

Rețeaua educațională de la nivelul județului Bacău cuprinde unități de învățământ, publice și private, care acoperă toate nivelurile educaționale, de la învățământul antepreșcolar, până la cel postuniversitar și la formarea profesională continuă. Astfel, la nivelul anului școlar 2015/2016, în județul Bacău funcționau 198 de instituții de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică (inclusiv palate ale copiilor, cluburi sportive școlare, unități conexe), publice și private, cu

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

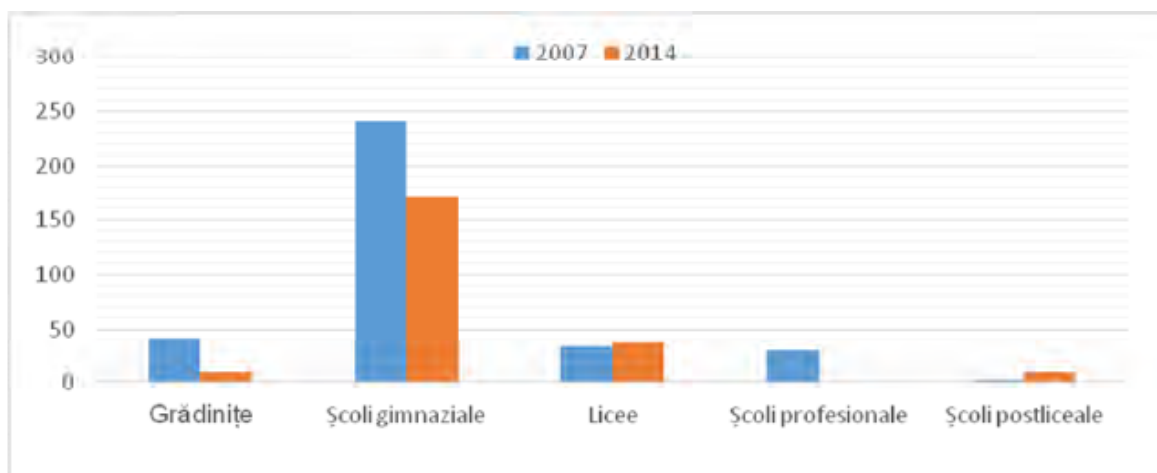
un număr total de 597 de unități arondate, în urma procesului de reformă din sistemul educațional, rezultând un număr total de 795 de unități. Dintre acestea, 90 își aveau sediul în mediul urban, iar 108 în rural.

Din totalul unităților de învățământ cu personalitate juridică, 175 sunt în sistemul public și 23 în cel privat (acreditate și autorizate). Pe niveluri de educație, 11 sunt grădinițe, 128 școli, 38 licee și colegii, 10 școli postliceale, 5 unități de învățământ special, un palat al elevilor, un centru de excelență, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, un centru de învățământ militar, la care se adaugă Inspectoratul Școlar Județean și Casa Corpului Didactic.

În subordinea Consiliului Județean Bacău funcționează Școala Populară de Arte și Meserii Bacău, care oferă cursuri de lungă durată cu pregătire individuală (pentru disciplinele canto, pian, orgă, vioară, acordeon, chitară, instrumente de suflat, instrumente populare), respectiv cursuri de scurtă și lungă durată, cu predare colectivă (pictură, iconografie, grafică, design vestimentar, actorie, teorie solfegii).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Numărul unităților de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică din județul Bacău, pe niveluri de educație



O dată cu aprobarea Legii Educației nr. 1/2011 (care a impus ca numărul minim de elevi pentru menținerea personalității juridice să fie de 300, iar cel al preșcolarilor și antepreșcolarilor de 150, cu mențiunea că fiecare UAT păstrează cel puțin o unitate de învățământ cu personalitate juridică indiferent de populația școlară existentă), precum și cu scăderea dramatică a natalității din ultimele două decenii, un număr important de unități de învățământ din județ au fost desființate, comasate, sau și-au pierdut personalitatea juridică.

Astfel, doar în perioada 2012-2015, au fost desființate 63 de unități de învățământ din localități precum: Nicolae Bălcescu, Strugari, Tătăraști, Mănăstirea Cașin, Urechești, Agăș, Bacău, Zemeș, Coțofănești, Motoșeni, Orbeni, Parincea, Gura Văii, Stănișești, Buhoci, Ardeoani, Berești-Bistrița, Căiuți, Dofteana, Huruiești, Ghimeș-Făget, Izvoru Berheciului, Plopana, Mărgineni, Scorțeni, Secuieni, Răchitoasa etc. După cum se poate observa, cele

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mai multe dintre unitățile de învățământ desființate erau amplasate în mediul rural, în sate cu o populație redusă și în proces de îmbătrânire.

În prezent, circa 5.000 de elevi și 1.500 de cadre didactice fac zilnic naveta la o unitate de învățământ (una dintre cele mai ridicate valori înregistrate la nivel național), cei mai mulți din mediul rural către cel urban, dar și în interiorul aceleiași UAT, după desființarea și comasarea unor unități de învățământ. În vederea facilitării transportului elevilor, la nivelul județului Bacău există 164 de microbuze școlare, dintre care 153 se află în stare bună, fiind achiziționate printr-un proiect derulat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

La nivelul tuturor UAT-urilor din județ există unități de învățământ preșcolar, primar și gimnazial, în conformitate cu prevederile Legii Educației. Învățământul antepreșcolar este asigurat în doar patru localități urbane (Bacău, Moinești, Onești și Comănești), cel special în Bacău, Onești, Comănești, cel liceal și profesional în 11 localități (6 urbane, mai puțin Slănic-Moldova, și 5 rurale – Ghimeș-Făget, Parincea, Podu Turcului, Răchitoasa, Sascut), cel postliceal și de maiștri în Bacău, Moinești, Onești, iar cel superior doar în municipiul Bacău.

Rata de promovabilitate la evaluarea națională în rândul absolvenților de gimnaziu din județul Bacău se situează peste media națională, însă există diferențe semnificative între școlile din mediul urban și rural.

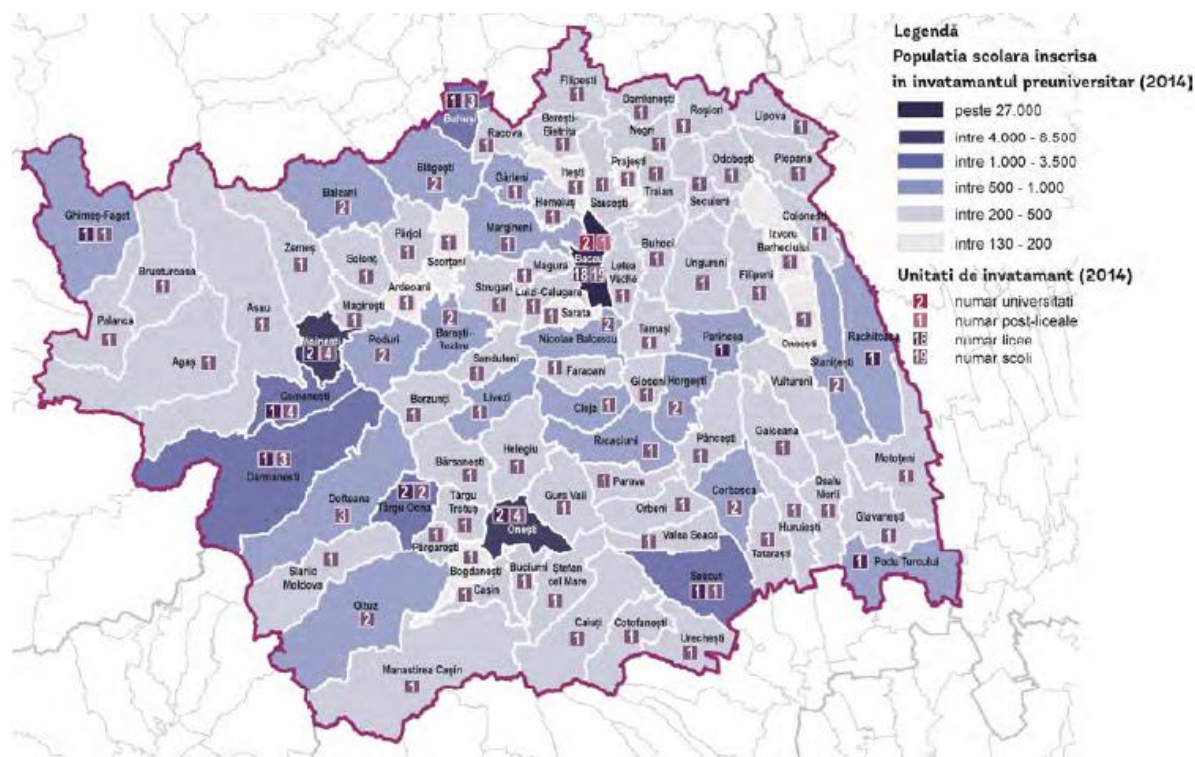
Astfel, unitățile de învățământ cu cele mai bune performanțe din această perspectivă sunt Colegiul Național "Gh. Vrânceanu" Bacău, Colegiul Național „D. Cantemir” Onești, Colegiul Național „Ferdinand I” Bacău, Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Bacău, Școala Gimnazială nr. 10 Bacău, Școala Gimnazială

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

”Alexandru Ioan Cuza,, Bacău, Școala Gimnazială ”Mihai Drăgan” Bacău (cu o medie a notelor de peste 8), în timp ce cele mai slabe rezultate s-au înregistrat la școlile din Dumbrava, Cociu, Șendrești, Burdusaci, Dragomir, Prăjești, Vladnic, Rădoaia, Buda, Fulgeriș, Satu Nou, Ghimeș, Răchitoasa, Coțofănești, Fântânele, Coșnea, Valea Seacă, Parincea etc. (o medie a notelor sub 5).

Rețeaua de unități de învățământ din județul Bacău, în anul 2015



În ceea ce privește oferta de specializări a liceelor din județ, aceasta se prezintă astfel:

- colegii și licee cu filieră teoretică și profil real - cu specializări matematică-informatică și științe ale naturii (Bacău, Onești,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Comănești, Moinești, Târgu Ocna, Dărmănești, Buhuși, Podu Turcului) – 1.512 locuri disponibile pentru admitere în anul 2016;
- colegii și licee cu filieră teoretică și profil uman – cu specializări filologie și științe sociale (Bacău, Onești, Buhuși, Comănești, Moinești, Târgu Ocna, Podu Turcului) – 1.008 locuri;
 - colegii și licee cu filieră tehnologică și profil tehnic – cu specializări electronică și automatizări, industrie textilă și pielărie, mecanică, electromecanică, electric (Bacău, Moinești, Dărmănești, Onești, Comănești, Buhuși) – 784 de locuri;
 - colegii și licee cu filieră tehnologică și profil servicii – cu specializări economic, comerț, estetică și igienă, turism și alimentație (Bacău, Comănești, Onești, Moinești, Dărmănești, Sascut, Podu Turcului, Buhuși) – 1.092 de locuri;
 - colegii și licee cu filieră tehnologică și profil resurse și protecția mediului – cu specializări protecția mediului, industrie alimentară și agricultură (Onești, Moinești, Comănești, Bacău, Sascut, Parincea, Răchitoasa, Făget) – 336 de locuri;
- colegii și licee cu filieră vocațională – cu profil sportiv, teologic, muzică, arte plastice și decorative, arhitectură, arte ambientale și design, pedagogie (Bacău, Onești) – 392 de locuri.

Analizând datele de mai sus, se remarcă faptul că există disparități între accesibilitatea la ciclul secundar și terțiar de studii și între oferta educațională din

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mediul urban și cea din mediul rural, aceasta din urmă fiind mult mai puțin diversificată.

Din cele circa 5.124 de locuri disponibile în anul 2016 pentru admiterea absolvenților de gimnaziu la liceu (inclusiv seral și fără frecvență), cele mai multe sunt alocate filierei teoretice (51%), urmată de cea tehnologică (42%), în timp ce doar 7% revin filierei vocaționale, concentrată teritorial în municipiile Bacău și Onești.

Analizând structura economică și ocupațională a populației active a județului și oferta educațională a liceelor, se observă unele neconcordanțe, respectiv: lipsa ofertei educaționale sau numărul redus de locuri în licee pentru unele sectoare economice bine reprezentate la nivel județean (chimie, poligrafie, producție media, materiale de construcții, comerț, estetică și igienă, silvicultură și prelucrarea lemnului, industrie textilă etc.), respectiv numărul mare de locuri disponibile pentru unele ramuri economice mai slab dezvoltate (protecția mediului, turism și alimentație, mecanică, electronică și automatizări etc.).

Astfel, deși majoritatea locurilor de muncă oferite în județ solicită studii medii în domeniul serviciilor, al industriei și agriculturii, cei mai mulți absolvenți de gimnaziu se orientează către licee care le oferă o pregătire preponderent teoretică și care nu asigură tuturor ocuparea cu ușurință a unui loc de muncă după absolvire.

Nu în ultimul rând, merită menționat faptul că majoritatea absolvenților de liceu se orientează către marile centre universitare din țară, mai ales către București și Iași, ponderea celor care rămân să studieze la facultățile din Bacău

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

fiind de maxim 20-30%. Motivul îl reprezintă oferta educațională mai diversificată de studii superioare a marilor centre universitare, tradiția acestora, dar și posibilitatea de a găsi un loc de muncă în domeniul studiilor absolvite, cu un nivel de salarizare satisfăcător.

Colegiile și liceele cu cel mai mare număr de elevi din județ sunt: Colegiul Tehnic de Comunicații "N. Vasilescu-Karpen" Bacău, Colegiul Economic "Ion Ghica" Bacău, Colegiul Tehnic "Grigore Cobălcescu" Moinești, Colegiul Tehnic "Dimitrie Ghika" Comănești, Liceul Tehnologic "Al. Vlahuță" Podu Turcului, Colegiul Național "Vasile Alecsandri" Bacău, Colegiul Național „Ferdinand I” Bacău, Colegiul Tehnic "Grigore Asachi" Onești, Colegiul "Grigore Antipa,, Bacău și Colegiul Tehnic "A. Saligny" Bacău – fiecare cu peste 1.000 de elevi în ciclul liceal.

În anul 2016, cele mai căutate licee din județ sunt Colegiul Național „Gh. Vrânceanu” Bacău, Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Bacău, Colegiul Național „Ferdinand I” Bacău, Colegiul Național „Dimitrie Cantemir” Onești, Colegiul Național "Grigore C. Moisil" Onești, Colegiul Național Pedagogic „Ștefan cel Mare” Bacău, Liceul Teoretic "Spiru Haret" Moinești și Colegiul „Mihai Eminescu” Bacău.

În ceea ce privește promovabilitatea la examenul de bacalaureat în județul Bacău, aceasta s-a situat la peste 75% în ultimii 3 ani, fiind una dintre cele mai ridicate din țară. Liceele și colegiile care au înregistrat cele mai bune performanțe în anul 2016 din această perspectivă sunt, în general, cele cu profil teoretic, respectiv: Colegiul Național "Vasile Alecsandri" Bacău, Colegiul Național „Gh.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Vrânceanu” Bacău, Colegiul Național „Dimitrie Cantemir” Onești, Colegiul Național „Gr. Moisil” Onești, Liceul Teoretic ”Spiru Haret,, Moinești, Colegiul Național ”Ferdinand I” Bacău, Colegiul ”Mihai Eminescu” Bacău și Colegiul Național Catolic „Sf. Iosif” Bacău (peste 90% dintre candidații înscriși).

La polul opus, regăsim o serie de licee tehnologice precum Liceul Tehnologic ”Petru Rareș,, Bacău, Colegiul Tehnic ”Anghel Saligny” Bacău, Liceul Tehnologic Onești, Liceul Tehnologic Răchitoasa, Liceul Tehnologic ”Gergeta Canciov” Parincea și Colegiul ”Grigore Antipa” Bacău.

Numărul de absolvenți care se orientează către învățământul profesional a scăzut dramatic în ultimul deceniu, aceștia preferând să urmeze o pregătire preponderent teoretică la colegiile și liceele din județ. Acest fenomen a condus la scăderea ratei de ocupare în rândul absolvenților, respectiv la un deficit de forță de muncă calificată cu studii medii. În acest context, mulți angajatori au fost obligați să asigure programe proprii de formare la locul de muncă. Totuși, măsurile de stimulare luate la nivel național și județean au condus la o revitalizare a învățământului profesional.

La nivelul anului 2016, în județul Bacău au fost incluse în oferta educațională a liceelor și colegiilor un număr de 53 de clase de învățământ profesional de stat cu durata de 3 ani, cu un număr de 1.484 de locuri pentru absolvenții de gimnaziu. Specializările oferite sunt cele de mecanică (504 locuri), turism și alimentație (280), electric (112), construcții-instalații-lucrări publice (112), comerț (56), industrie alimentară (56), electromecanică (28), electronică și automatizări (28), chimie industrială (14).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Absolvenții care urmează astfel de studii cu o durată de 3 ani pot beneficia de o bursă profesională de 200 de lei și au șanse mai ridicate de a găsi un loc de muncă în domeniul în care se pregătesc, dată fiind structura ofertei de locuri de muncă de la nivel județean, orientată către calificări cu studii medii.

Astfel, la nivelul anului 2015, în județul Bacău funcționau 11 școli postliceale, în localitățile Bacău, Onești, Moinești și Comănești. Acestea oferă următoarele specializări: asistent medical general, balneofiziokinetoterapie și recuperare, radiologie, tehnician în activități de secretariat, operator economic – dirigente de oficiu poștal, maestru electrician centrale, tehnician proiectant, tehnician tehnolog, tehnician operator mașini cu comandă numerică, optician, analist programator, tehnician maseur etc.

În ceea ce privește învățământul superior, în județul Bacău funcționează 2 universități, dintre care una publică și una privată, cu peste 5.600 de studenți (dintre care 4.345 la nivel licență, 1.246 la nivel masterat și 41 la nivel doctorat), municipiul Bacău având o tradiție în domeniul învățământului superior de peste 55 de ani (în 1961 fiind înființat Institutul Pedagogic, transformat apoi în Institutul de Învățământ Superior în 1976, respectiv în Institutul de Subingineri în 1984).

Cele două instituții de învățământ superior care își au sediul în municipiul Bacău sunt:

- Universitatea "Vasile Alecsandri" Bacău – este o instituție de învățământ superior de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

stat, cu 5 facultăți: Inginerie, Litere, Științe, Științe Economice și Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății. Acestea au departamente de Matematică-Informatică, Chimie Biologie, Științe Economice și Fizică, Filologie și Studii Culturale, Științe Socio-Umane, Teologie și Arte, Inginerie și Managementul Tehnologiei, Inginerie Electrică, Electronică și Calculatoare, Ingineria Resurselor Minerale, Materialelor și Mediului.

Universitatea pune la dispoziție 34 de programe de studii universitare de licență, 32 de programe de studii universitare de master, 3 programe de studii universitare de doctorat și o serie de programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă în domenii precum ingineria mediului, inginerie chimică, inginerie energetică, inginerie mecanică, calculatoare și tehnologia informației, inginerie industrială, mecatronică și robotică, inginerie și management, limbă și literatură, științe ale comunicării, limbi moderne aplicate, matematică, informatică, biologie, știința mediului, științele educației, administrarea afacerilor, contabilitate, marketing, educație fizică și sport, kinetoterapie, psihologie. De asemenea, studenții pot accesa cursurile Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, pot obține Permisul European de Conducere a Computerului (ECDL), care este cel mai răspândit program de certificare a aptitudinilor de operare pe calculator sau pot urma Programul Academic CISCO NETWORKING.

Instituția funcționează în două campusuri – ”Mărășești” și ”Spiru Haret”, care cuprind 4 cămine studențești, o bibliotecă, o cantină și 9 corpuri de clădiri cu caracter didactic și administrativ;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Universitatea "George Bacovia" Bacău– este o instituție privată de învățământ superior, înființată în anul 1992, cu o singură facultate - Științe Economice, Juridice și Administrative – care oferă 4 programe la nivel licență (finanțe și bănci, ECTS, management, drept) și șase la nivel masterat (contabilitate, management, marketing).

Cele mai multe locuri disponibile în universități se înregistrează la programele de studii administrarea afacerilor, contabilitate, marketing, ingineria mediului, educație fizică și sport, kinetoterapie – domenii pentru care cererea de forță de muncă la nivel județean se menține relativ scăzută, context în care o mică parte dintre absolvenți se pot angaja în domeniul studiilor absolvite.

În județul Bacău funcționează Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, denumit CJRAE, o unitate conexă a învățământului preuniversitar, cu personalitate juridică, subordonat Ministerului Educației Naționale și coordonat metodologic de Inspectoratul Școlar Județean Bacău (ISJ). CJRAE Bacău reprezintă o instituție de învățământ integrat, specializată în oferirea, coordonarea și monitorizarea de servicii educaționale specifice acordate copiilor/elevilor, cadrelor didactice, părinților și membrilor comunității, pentru a asigura tuturor accesul la o educație de calitate, precum și asistența necesară în acest sens. CJRAE Bacău coordonează, monitorizează și evaluează, la nivel județean, activitatea Centrului Județean de Asistență Psihopedagogică Bacău (CJAP) și a Rețelei de Cabinete Școlare/Interșcolare de Asistență Psihopedagogică Bacău, colaborează cu Centrele Școlare pentru

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Educație Incluzivă în vederea asigurării serviciilor educaționale specializate, coordonează, monitorizează și evaluează servicii specializate de mediere școlară.

În anul 2015, prin cei 63 de consilieri școlari, CJRAE a acordat servicii de consiliere individuală pentru 2.632 de preșcolari, 6.906 elevi, 1.152 de cadre didactice și 1.970 de părinți, respectiv consiliere de grup pentru 1.712 preșcolari, 15.324 de elevi, 1.293 de cadre didactice și 3.230 de părinți. În plus, peste 9.800 de elevi au fost consiliați cu privire la carieră.

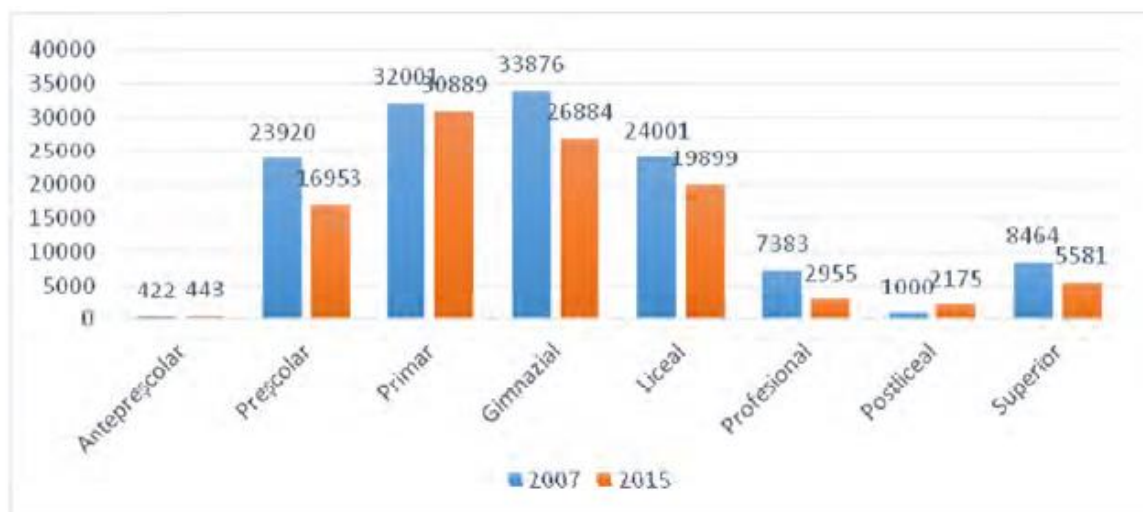
Populația școlară (din învățământul public și privat, la toate nivelurile) a județului Bacău se ridică, în anul școlar 2015/2016, la 105.779 de copii, elevi și studenți, ceea ce reprezenta peste 17% din populația stabilă. Dintre acestea, 62.391 de persoane (59% din total) studiau în mediul urban, unde există inclusiv unități de învățământ postliceal și superior, iar 43.388 (41%) în mediul rural.

Numărul mai mic de elevi din mediul rural este explicabil prin faptul că majoritatea absolvenților de gimnaziu de la sate se orientează către liceele din mediul urban pentru continuarea studiilor.

Toată populația școlară studiază în limba română, exceptând un număr de 279 de elevi care învață (de la nivel preșcolar, la nivel liceal/profesional) în limba maghiară în comuna Ghimeș-Făget, locuită preponderent de membri ai acestei etnii. Din totalul populației școlare, 104.152 de persoane (98,5%) urmau cursuri de zi, 408 de tip seral (0,4%), 1.121 cu frecvență redusă (1%), iar 98 la distanță (0,1%). Pe de altă parte în unitățile de stat studiau 103.216 persoane (97,6% din total), iar restul de 2.563 în cele private (2,4% din total).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Dinamica populației școlare a județului Bacău, pe nivele de educație, în perioada 2007-2015



În intervalul 2007-2015, populația școlară de la nivelul județului Bacău a scăzut cu 19%, peste ritmul înregistrat la nivel regional (-13,8%) și la nivel național (-17,3%). S-au înregistrat scăderi la toate nivelurile de studii – preșcolar (-29,1%), primar (-3,5%), gimnazial (-20,6%), liceal (-17,1%), profesional (-60%) și universitar (-34,1%), cu excepția celui antepreșcolar (+5%), respectiv postliceal și de maiștri (+117,5%), ca urmare a numărului tot mare de absolvenți de liceu, mai ales al celor care nu au promovat bacalaureatul, care s-au îndreptat către școlile postliceale.

Cauzele scăderii numărului de elevi sunt legate de scăderea drastică a natalității după 1990, de migrația externă masivă a populației tinere, dar și de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

existența fenomenului de părăsire timpurie a școlii. Numărul de născuți vii înregistrat în anul 2015 în județul Bacău a fost cu 51% mai mic decât cel raportat în anul 1990 și cu 32% mai redus decât cel din anul 2000. Prin urmare, dacă actualul nivel al natalității se menține, populația de vârstă școlară a județului va continua să scadă în ritm accelerat (cu aproape 20% până în anul 2025, conform proiecțiilor INS), ceea ce va conduce la restructurarea rețelei de unități școlare, unele unități fiind în situația de a nu mai îndeplini criteriile minimale impuse de legislația în domeniu.

În ceea ce privește fenomenul abandonului școlar, deși este mai ridicat la nivel județean decât media regională și națională (județul este de altfel identificat ca având risc ridicat de abandon școlar și în Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România), acesta și-a redus din intensitate în intervalul 2010-2014, la nivelul învățământului primar și gimnazial, dar rămâne ridicat în cazul învățământului liceal, profesional și postliceal. Per ansamblu, peste 400 de elevi din județ abandonează anual școala, cei mai mulți cu vârsta între 15-19 ani, provenind din mediul rural, respectiv din comunitățile de romi, familiile monoparentale și cu venituri foarte scăzute.

O contribuție la scăderea abandonului școlar l-a avut și implementarea programului "A doua șansă" la nivelul mai multor unități de învățământ din Bacău, Onești, Buhuși, Dărmănești, Buciumi etc., care a asigurat reluarea învățământului primar și gimnazial pentru circa 350 de persoane care nu și-au finalizat studiile și au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta de școlarizare corespunzătoare clasei. De asemenea, la nivelul a circa 50 de comunități din județ

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

se derulează un proiect-pilot al UNICEF, cu fonduri norvegiciene, care vizează furnizarea de servicii comunitare integrate pentru aproximativ 54.000 de copii și familiile acestora, dintre care 5.400 sunt copii aflați în risc sever de excluziune socială.

Proiectul a condus deja la reducerea semnificativă a absenteismului școlar din respectivele comunități, un exemplu de succes fiind școala din Motoșeni.

Populația școlară a scăzut, în intervalul 2007-2015, în majoritatea localităților din județ, excepție făcând doar localitățile Târgu Ocna, Berești-Bistrița, Buciumi, Filipeni, Ghimeș-Făget, Glăvănești, Parincea și Ștefan cel Mare. Scăderi mai accentuate ale populației școlare, de peste 25%, s-au produs în Moinești, Comănești, Agăș, Ardeoani, Balcani, Berești-Tazlău, Bârsănești, Buhoci, Cleja, Corbasca, Faraoani, Filipești, Gura Văii, Helegiu, Hemeiuș, Huruiești, Luizi-Măgura, Măgirești, Motoșeni, Nicolae

Bălcescu, Odobești, Palanca, Pârjol, Pârgărești, Poduri, Prăjești, Răcăciuni, Scorțeni, Solonț, Tătăraști, Urechești și Zemeș. Pe de altă parte, există multe UAT cu o populație școlară foarte redusă (sub 150 de elevi și preșcolari), precum Itești și Prăjești.

În toate aceste zone, investițiile în infrastructura educațională trebuie evaluate cu atenție, existând riscul desființării unor unități de învățământ. Pe de altă parte, există localități din județ cu o populație școlară numeroasă, care depășește infrastructura existentă la nivel local. Un exemplu elocvent în acest sens este cel al creșelor din mediul urban, a căror capacitate este mult inferioară

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

numărului de cereri înregistrate din partea părinților, mai ales în municipiul Bacău, unde și numărul de copii deja înscriși depășește cu mult numărul locurilor existente.

În ceea ce privește măsurile sociale întreprinse de autoritățile centrale pentru sprijinirea accesului la educație al elevilor din județ, acestea au constatat în anul 2015 în acordarea de rechizite școlare pentru 35.834 de elevi, derularea programului de furnizare corn și lapte (73.872 de elevi), respectiv de fructe în școli (60.299), a programului „Bani de liceu” (4.997 de elevi), burse profesionale (589 de elevi) etc.

În 33 de unități de învățământ din județ se studiază limba română, iar în 25 dintre acestea există și mediatori școlari (de ex. în localitățile Corbasca, Parava, Dărmănești, Valea Seacă, Coțofănești, Ștefan cel Mare, Berzunți, Plopana, Gura Văii, Buhuși, Bacău etc.). De asemenea, în județ funcționează 10 grupe de grădiniță interculturale. Învățământul alternativ de la nivelul județului Bacău este reprezentat de programele Step-by-Step, care cuprind peste 500 de elevi și preșcolari, respectiv Freinet – pentru peste 50 de preșcolari.

Palatul Copiilor Bacău are filiale la Buhuși, Comănești, Moinești, Onești și Târgu Ocna și derulează activități în cadrul cercurilor cultural-artistice, științifice și tehnico-aplicative cu un număr de peste 5.900 de elevi. Cele două cluburi sportive școlare din județ - cel din Bacău, respectiv Onești – au 83 de grupe, cu peste 1.100 de elevi, la secțiile atletism, badminton, baschet, handbal, lupte, tenis, volei, judo, fotbal etc.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Învățământul special din județ este reprezentat de un număr de 5 unități din Bacău, Onești și Comănești, cu un număr de peste 360 de elevi (majoritatea cu deficiențe mintale asociate, TSA, dar și deficiențe de auz) și peste 100 de cadre didactice.

Județul Bacău este reprezentat anual la majoritatea olimpiadelor și concursurilor naționale și internaționale, inclusiv sportive, performanțele elevilor băcăuani plasându-l în topul celor mai performante 5-10 județe din țară, funcție de domeniu.

Infrastructura educațională de la nivelul județului Bacău era alcătuită, la nivelul anului 2015, din:

- 3.864 de săli de clasă, inclusiv cabinete școlare și amfiteatre (-5,7% față de anul 2007);
- 639 de laboratoare școlare (+27,8%);
- 126 de săli de gimnastică (+9,6%);
- 131 de ateliere școlare (-40%);
- 171 de terenuri de sport școlare (+12,5%);
- 9.893 de computere (+95,4%).

Datele statistice colectate de INS pentru perioada 2007-2015, indică o reducere a numărului de spații utilizate în scop educațional la nivelul județului Bacău, în principal ca urmare a închiderii, comasării sau restrângerii activității unor unități de învățământ. Localitățile în care s-au înregistrat creșteri ale numărului de săli de clasă (de regulă, prin construcția de noi unități de învățământ, extinderea și amenajarea celor existente) sunt: Dărmănești, Târgu Ocna, Berești-

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Bistrița, Berești-Tazlău, Bârsănești, Blăgești, Buciumi, Buhoci, Coțofănești, Dămieniști, Dofteana, Filipești, Ghimeș-Făget, Itești, Luizi-Călugara, Motoșeni, Pârjol, Plopana, Roșiori, Săucești, Solonț, Ștefan cel Mare, Tătăraști, Traian, Valea Seacă, Urechești și Vultureni. Pe de altă parte, numărul de săli de curs s-a redus semnificativ în localitățile Moinești, Cașin, Colonești, Gura Văii, Hemeiș, Huruiști, Izvoru Berheciului, Lipova, Măgura, Mărgineni, Oncești, Pâncești, Răchitoasa, Racova, Zemeș, Podu Turcului, Palanca, Orbeni, Măgirești, Găiceana, Căiuți, Ardeoani etc.

La nivelul anului 2015, la nivelul județului Bacău, se înregistra o medie de 27,4 elevi/sală de clasă, față de 31,9 în anul 2007 și mai scăzută decât media națională (30,5) și regională (29,4). Cea mai mare încărcare a spațiilor educaționale se înregistrează în localitățile Moinești, Gioseni, Lipova, Mănăstirea Cașin, Orbeni, Poduri, Scorțeni, Ștefan cel Mare și Târgu Trotuș - unde media este de peste 35 de elevi/sală de clasă. Prin urmare, în aceste localități merită analizată oportunitatea extinderii sau reconfigurării infrastructurii educaționale existente.

În altă ordine de idei, există localități cu o infrastructură educațională aparent excedentară (sub 15 de elevi/sală de clasă): Bârsănești, Dămieniști, Filipești, Letea Veche, Luizi-Călugăra, Motoșeni, Solonț și Vultureni. La nivelul acestora, se recomandă evitarea investițiilor în construcția/extinderea unităților de învățământ și focalizarea acestora pe modernizarea și dotarea celor viabile, concomitent cu reutilizarea spațiilor excedentare, de exemplu pentru programe after-school.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Laboratoarele unităților de învățământ din județ sunt, în general, deficitare, atât din perspectiva numărului acestora, cât și a dotărilor cu aparatură și consumabile de specialitate. Comunele în care nu sunt amenajate laboratoare școlare sunt Colonești, Dămieniști, Săucești, Scorțeni și Strugari.

Situația atelierelor școlare este mai proastă, multe dintre acestea fiind desființate în ultimele două decenii, în pofida derulării unor programe cu finanțare PHARE și guvernamentală pentru modernizarea și dotarea acestora. În prezent, la nivelul județului, funcționează astfel de ateliere în toate centrele urbane și în comunele Berești-Tazlău, Buhoci, Cleja, Dofteana, Filipeni, Parincea, Pârgărești, Podu Turcului, Răchitoasa, Sascut și Solonț. Această situație este cu atât mai îngrijorătoare cu cât mulți angajatori reclamă insuficienta pregătire practică a absolvenților de învățământ tehnic și profesional.

Infrastructura sportivă didactică de la nivelul județului Bacău este, de asemenea, una deficitară, existând, în medie, o sală de gimnastică la peste 800 de elevi, respectiv un teren de sport la peste 600 de elevi, fără a mai menționa faptul că nu toate sălile și terenurile existente sunt modernizate. În aceste condiții, orele de educație fizică pentru elevi se desfășoară, în general, în condiții improprii, cu un impact negativ pe termen lung asupra stării de sănătate și a siguranței acestora. Comunele Agăș, Asău, Brusturoasa, Filipeni, Helegiu, Horgești, Luizi-Călugăra, Poduri, Scorțeni etc. nu dispun de nici o sală de gimnastică, conform datelor INS, iar comunele Berești-Bistrița, Dofteana, Măgura, Negri, Săucești, Scorțeni, Urechești, Vultureni nu dispun de terenuri de sport pentru elevi.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La nivelul județului Bacău nu există bazine de înot didactic. În municipiul Bacău există un bazin de înot olimpic acoperit, construit în anul 1985 și modernizat în 2008, administrat de municipalitate, precum și mai multe piscine acoperite și descoperite private în Bacău, Onești, Slănic-Moldova, Măgura, Sărata, Gârleni, Târgu Ocna, Comănești, Gherăiești, Hemeiș etc. La Onești există un proiect pentru amenajarea unui bazin de polo cu fonduri guvernamentale, însă investiția nu a fost realizată din lipsă de fonduri.

În pofida derulării unor programe guvernamentale de dotare a laboratoarelor de informatică, numărul de computere la care au acces elevii în procesul educațional este foarte redus în localități precum Berești-Bistrița, Buciumi, Dămieniști, Faraoani, Pârjol, Prăjești, Roșiori, Ștefan cel Mare, Cașin, Filipeni, Găiceana, Huruiești, Itești, Negri, Parava, Sărata (sub 25 de unități).

Conform datelor ISJ Bacău, la nivelul județului au existat în anul 2016 peste 100 de unități de învățământ care nu au obținut autorizație sanitară, cele mai multe fiind grădinițe și școli din mediul rural (95% din total). Cele mai frecvente probleme sesizate de autoritățile din domeniul sanitar cu privire la aceste unități de învățământ sunt: lipsa apei potabile și a canalizării, lipsa grupurilor sanitare interioare sau defectarea acestora, împrejmuirea necorespunzătoare a curților și existența unor denivelări la nivelul acestora, starea avansată a structurilor, fațadelor și acoperișurilor clădirilor, sălile de curs subdimensionate, mobilierul neadecvat și degradat, litigii asupra proprietății clădirii, iluminatul necorespunzător, neasigurarea cubajului de aer, lipsa pazei, lucrări nefinalizate sau în curs etc.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Astfel de probleme se înregistrează în localități precum Blăgești, Brusturoasa, Colonești, Berzunți, Vultureni, Buhuși, Comănești, Moinești etc. În altă ordine de idei, dintre cele 881 de clădiri cu destinație educațională din județ (403 în mediul urban și 478 în cel rural), 573 nu au autorizație de la ISU, prezentând pericol în caz de incendiu.

În fosta perioadă de programare, s-au derulat lucrări de investiții în infrastructura educațională din POR 2007-2013 în localitățile Onești (5 unități de învățământ), Odobești (2), Palanca, Buciumi, Tămași, Lipova, Vultureni, Asău, Găiceana și Podu Turcului. Cu fonduri de la bugetul de stat sau local s-au realizat, după 2007, lucrări de extindere, consolidare, reabilitare, modernizare și dotare a unităților de învățământ din diferite localități din județ (de ex. construcția unor grădinițe noi la Dărmănești, Blăgești, Corbaca, Tătăraști, Vultureni, Huruiești, Racova, Horgești, a unei școli în Ardeoani, a unor săli de sport în Onești, Slănic-Moldova, Bacău, Dofteana, Nicolae Bălcescu, Gioseni, Palanca etc.).

Pentru perioada următoare sunt prevăzute fonduri de la bugetul de stat (prin programul PNDL, dar și prin CNI) pentru investiții în infrastructura educațională la Asău (sală de sport), Strugari, Coțofănești (grădinițe), Orbeni, Răchitoasa, Sănduleni, Tamași (școli) etc.

Cu toate acestea, investițiile deja finalizate sau în curs de pregătire nu au reușit să rezolve decât parțial problemele cu care se confruntă infrastructura educațională din județ, cu precădere cele legate de lipsa alimentării cu apă și canalizare, a toaletelor interioare, a încălzirii centralizate, starea avansată de degradare a clădirilor și a mobilierului, lipsa sălilor și terenurilor de sport, dotarea

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

precară cu aparatură de laborator și sisteme TIC, numărul insuficient de locuri în creșe și grădinițe din anumite zone ale județului, existența unor spații educaționale abandonate odată cu restructurarea rețelei de școli etc.

În ceea ce privește proiectele cu finanțare europeană din domeniul educației și formării profesionale continue, se remarcă următoarele proiecte implementate de beneficiari din județ (la care se adaugă și proiecte din alte județe în care entități din județ au avut rolul de parteneri):

- *"Calificări și standardizare europeană în asistența socială (Eur-AS), – beneficiar Universitatea „George Barițiu” Bacău;*
- *"TEORO - terapia ocupațională și ingineria aplicată în echipamente pentru reabilitare și tehnologie asistivă - specializări universitare europene, nou introduse în România, pentru o societate bazată pe cunoaștere și egalitate de șanse” – beneficiar Universitatea "Vasile Alecsandri" Bacău;*
- *"Extinderea oportunităților de învățare prin inovare, cercetare și interacțiune cu mediul de afaceri” – beneficiar Universitatea "Vasile Alecsandri" Bacău;*
- *"Noi abordări în formarea profesională a specialiștilor din domeniul Ingineria Mediului în vederea dezvoltării durabile regionale și a corelării la cerințele actuale ale pieții muncii (REGIOSIM)” - beneficiar Universitatea "Vasile Alecsandri" Bacău;*

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- *"Evaluare națională la standarde europene!"* - beneficiar Inspectoratul Școlar Județean Bacău;
- *"Profesionalizarea carierei didactice - noi competențe pentru actori ai schimbărilor în educație din județele Bacău și Covasna"* - beneficiar Inspectoratul Școlar Județean Bacău;
- *"Șansa unui nou început pentru tineri"* – beneficiar UAT Blăgești;
- *"Instruire și calificare în domenii cerute pe piața muncii – un răspuns la mai multe întrebări"* – beneficiar S.C. Arhiproiect S.R.L.;
- *"Consiliere, inovare, simulare pentru acces real pe piața muncii (C.I.S.)"* – beneficiar Inspectoratul Școlar Județean Bacău;
- *„Calificarea resurselor umane din întreprinderi – stimulent al performanței și adaptabilității pe piața muncii"* – beneficiar S.C. Infoprob S.R.L.;
- *"Instruirea, calificarea și certificarea rezultatelor învățării anterioare în domenii de succes*
calea spre un viitor mai bun" - beneficiar S.C. Arhiproiect S.R.L.;
- *"Școala face diferența"* – beneficiar Fundația pentru Educație, Dezvoltare și Sprijin Comunitar "Constantin Brâncoveanu";
- *"Califică-te, e șansa ta"* – beneficiar S.C. Alexral Consult S.R.L.;
- *"Acces și participare pe piața muncii prin programe de FPC"* – beneficiar S.C. Esthetique Beauty Center S.R.L.;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- *"Sprijinirea studenților în tranziția spre viața activă prin stagii de practică specializate, orientare în carieră și consiliere profesională – Sprijin pentru viitor"* – beneficiar Asociația Sfântul Voievod Ștefan cel Mare – Harja;
- *"Calificarea – temelia casei tale"* – beneficiar S.C. Interactiv Ro Consult S.R.L. ;
- *"Șanse egale la educație, prin prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii"* – beneficiar Inspectoratul Școlar Județean Bacău;
- *"Pregătire practică pentru piața muncii"* - beneficiar Universitatea "Vasile Alecsandri" Bacău.

De asemenea, multe unități de învățământ din județ sunt implicate în programele europene Comenius, Erasmus, Grundtvig, Leonardo da Vinci etc. Conform datelor puse la dispoziție de Autoritatea Națională pentru Calificări, la nivelul județului Bacău sunt autorizați în prezent 16 furnizori de servicii de formare profesională continuă – instituții/entități publice (AJOFM, Camera Agricolă Județeană, Colegiul Tehnic "Anghel Saligny", DGASPC, Grupul Școlar Auto, OJCA), ONG-uri și structuri asociative ale mediului de afaceri (Asociația pentru Promovarea Învățământului European, Asociația REPERE – Filiala Bacău, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură, Fundația pentru Educație, Dezvoltare și Sprijin Comunitar "Constantin Brâncoveanu", Fundația „Sf. Ioan Bosco”), respectiv companii private (Astra Universal S.R.L., Cat Guard S.R.L., Group 4 Falck Valahia S.R.L., Dovale S.R.L., Perfect Body S.R.L.).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La furnizorii înregistrați la nivel județean se adaugă și cei care își au sediul în alte zone din țară și care furnizează temporar servicii în Bacău. Aceștia oferă o paletă largă de cursuri de perfecționare și specializare (de ex. formator, manager de proiect, expert achiziții publice, expert accesare fonduri europene, administrator, limbi străine, inspector SSM, evaluator de competențe profesionale, consultant etc.), adresate în principal persoanelor cu studii superioare, respectiv de inițiere și calificare (ocupații din domeniul esteticii și igienei corporale, comerțului, turismului și alimentației publice, prelucrării lemnului, industriei textile, construcțiilor, industriei alimentare, prelucrării metalelor, contabilității, resurselor umane, prelucrării datelor, asistenței sociale și îngrijirii persoanelor, agriculturii, pazei și securității etc.).

În pofida ofertei diversificate de servicii de formare profesională continuă, numărul de participanți la astfel de cursuri se menține scăzut. Astfel, conform Autorității Naționale pentru Calificări, în anul 2014 s-au înregistrat, la nivelul județului Bacău, 441 de absolvenți, dintre care 159 au primit certificate de calificare, iar 282 de absolvire, de la 3 furnizori (AJOFM, S.C. Alexral Consult S.R.L. și S.C. Expert Aktiv Group), în timp ce în anul 2015 s-au înregistrat doar 42 de absolvenți care au primit certificate de calificare de la Camera Agricolă Județeană.

Activitatea de formare profesională continuă de la nivel județean a fost sprijinită semnificativ în ultimii ani de implementarea unor proiecte cu finanțare POS DRU 2007-2013 care au vizat activități orientate în general către persoanele provenind din grupuri defavorizate și cu acces dificil la servicii de educație,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

formare și ocupare. Astfel de proiecte au fost implementate de companii private (S.C. Chimcomplex S.A., S.C. Interactiv Ro Consult S.R.L., S.C. Autoservice Marini S.R.L, S.C. Ecorec Recycling S.R.L., S.C. Ferom Trading S.R.L., S.C. Arhiproiect S.R.L., S.C. Infoprob S.R.L., S.C. Alexral Consult S.R.L., S.C. Esthetique Beauty Center S.R.L. etc.), de instituții publice (AJOFM, UAT Comuna Poduri, UAT Comuna Valea Seacă, UAT Comuna Brusturoasa, UAT Comuna Plopana, UAT Municipiul Bacău, DGASPC etc.) și ONG-uri (Fundația ”Sf. Ioan Bosco”, Fundația Școala Comercială și de Servicii, Asociația ”Pas în Doi” Onești, Fundația pentru Educație, Dezvoltare și Sprijin Comunitar „C-tin Brâncoveanu”, Asociația Patronală UGIR 1903, Asociația ”Perspectivă Globală, Acțiune Locală”, Camera de Comerț și Industrie etc.).

În Comuna Brusturoasa există o școală gimnazială în cadrul căreia funcționează și grădinița.

Structura populației școlare din Comuna Brusturoasa se prezintă astfel:

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Total	400	388	377	354
Preșcolar	77	71	68	64
Primar	175	168	160	147
Gimnazial	148	149	149	143

Școala gimnazială din Comuna Brusturoasa are 23 de clase, dintre care 3 laboratoare școlare. Unitatea este dotată cu 15 calculatoare.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

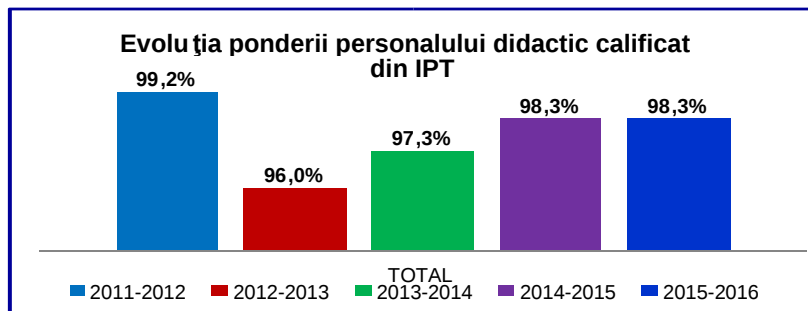
Conform chestionarelor realizate la nivelul comunei Brusturoasa, populația este mulțumită de calitatea sistemului de învățământ, de pregătirea cadrelor didactice, dar și de numărul unităților de învățământ. Locuitorii comunei Brusturoasa își doresc și terminarea lucrării de reabilitare a școlii Gimnaziale Ioana R. Rosetti.

Resursele umane

Resursa umană este una din condițiile esențiale necesare asigurării calității în formarea profesională, de calitatea și nivelul pregătirii/calificării resursei umane depinde atingerea obiectivelor ÎPT.

Dacă analizăm evoluția ponderii personalului didactic calificat, din perioada 2011 – 2016, la nivel național se constată o scădere față de anul 2011-2012 de la 99,2% la 98,3%, și un minim de 96% în 2012-2013.

Evoluția ponderii personalului calificat din ÎPT pe scăderi pentru toate nivele de educație, astfel:



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- învățământ liceal tehnologic - de la 99,2 % în 2011-2012 la 98,5% în 2015-2016;
- învățământ profesional - de la 100% în 2011-2012 la 88% în 2015-2016;
- învățământ postliceal - de la 96,5% în 2011-2012 la 95,9% în 2015-2016. Evoluția ponderii personalului calificat din învățământ liceal tehnologic, pe profiluri indică scăderi pentru toate profilele:
- profil tehnic de la 99,2 % în 2011-2012 la 98,7% în 2015-2016;
- profil resurse natural și protecția mediului de la 98,9 % în 2011-2012 la 98,1% în 2015-2016;
- profil servicii de la 99,4 % în 2011-2012 la 98,1% în 2015-2016,



În intervalul 2011-2016 ponderea cea mai mare o deține categoria de profesori cu vârste cuprinse între 35-54 de ani, ponderea este de peste jumătate din total 54,2% în 2011-2012 și a crescut la 59,9% în 2015-2016. Celelalte categorii de profesori cu vârste cuprinse între 25-34 ani și 55- 64 ani dețin o

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

pondere de aproximativ 20%, categoria de profesori tineri (25-34 ani) este în scădere în intervalul analizat.

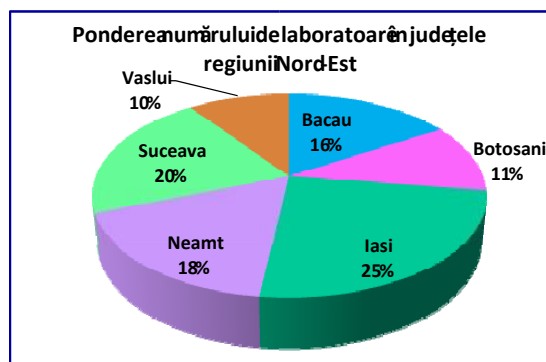
Ponderea personalului didactic calificat din regiunea Nord-Est și județele regiunii indică scăderi ușoare. Pe regiune se produce o scădere de la 99,03% în 2011-2012 la 98,36% în 2015-2016, iar pe județe fluctuațiile sunt:

- județul Bacău de la 99,33% în 2011-2012 la 99,19% în 2015-2016;
- județul Botoșani de la 95,98% în 2011-2012 la 95,89% în 2015-2016;
- județul Iași de la 100% în 2011-2012 la 98,69% în 2015-2016;
- județul Neamț de la 98,55% în 2011-2012 la 98,66% în 2015-2016;
- județul Suceava de la 99,95% în 2011-2012 la 98,72% în 2015-2016; - județul Vaslui de la 98,61% în 2011-2012 la 98,19% în 2015-2016.

Analizând baza materială (număr de laboratoare) constatăm că în regiunea Nord Est sunt în total 1.347 de laboratoare, ceea ce reprezintă 15,7 % din total național (8.526). Din totalul numărului de laboratoare din regiune se observă că județul Iași are cea mai mare pondere 24% (334 laboratoare), urmat de județul Suceava 20,48% (276 laboratoare), și cu cele mai puține laboratoare este județul Vaslui 10,02% (135 laboratoare).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Numărul total al PC-urilor, în regiunea Nord-Est, la începutul anului școlar 2015-2016 era de 19.304 unități și care se distribuiau pe județe: Bacău – 3.610 bucăți, Botoșani – 2.337, Iași – 4.448, Neamț - 3.051 unități, Suceava - 3.817 și Vaslui – 2.041 bucăți.

La nivelul instituțiilor de învățământ, strategiile utilizate pentru a reduce rata de părăsire timpurie a școlii se află la baza întregii politici de dezvoltare instituțională. Ele au scopul de a crea un mediu de învățare pozitiv, de a consolida calitatea și inovația la nivel pedagogic, de a spori calitatea competențelor corpului didactic în vederea unei abordări corecte a diversității sociale și culturale, precum și în vederea dezvoltării unor tactici adecvate de combatere a violenței și intimidării în școală.,

La nivelul anului 2015, în județul Bacău activau 6.959 de cadre didactice (în învățământul public și privat, la toate nivelurile), în scădere cu 14,7% față de anul 2007. Scăderile s-au înregistrat la toate nivelurile de studii – preșcolar (-17,2%), primar și gimnazial (-3,3%), liceal și profesional (-33,3%), și universitar (-30,9%), excepție făcând învățământul postliceal (+1000%), unde și numărul de

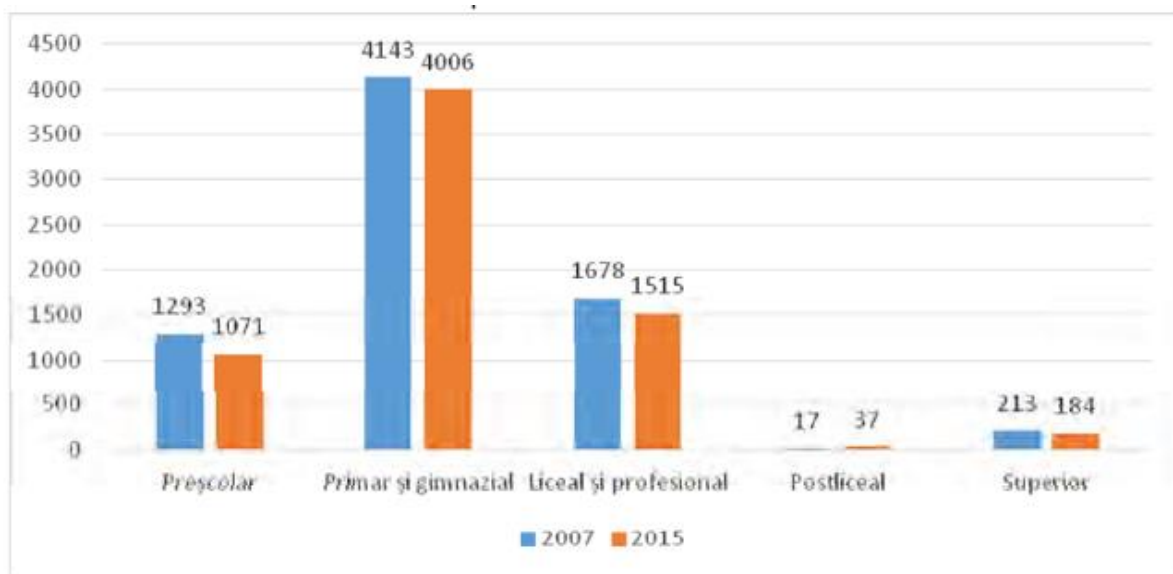
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

elevi a crescut semnificativ. Dintre aceștia, 6.840 (98,3% din total) activează în sectorul public, iar 119 (1,7%) în cel privat.

La nivelul județului există 7.352 de norme didactice, respectiv 9.955 de posturi în unitățile de învățământ. 80,7% dintre normele didactice erau ocupate în 2015 de titulari, procent în creștere față de anii anteriori, în timp ce restul erau ocupate de suplinitori calificați, pensionari, personal asociat sau plătit cu ora.

Probleme mai mari în ocuparea normelor de către titulari se înregistrează mai ales în mediul rural, în condițiile în care există deja circa 1.500 de cadre didactice care practică naveta, ceea ce, pe fondul cheltuielilor mari cu transportul, al nivelului redus al salariilor din domeniu și al deficiențelor de infrastructură educațională, conduce la scăderea interesului tinerilor pentru o carieră didactică.

Evoluția numărului de cadre didactice din județul Bacău, pe niveluri de studii, în perioada 2007-2015



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Localitățile în care deservirea cu cadre didactice este mai redusă (peste 17 elevi/cadru didactic) sunt Moinești, Ardeoani, Bogdănești, Cașin, Scorțeni, Ștefan cel Mare, Târgu Trotuș. La polul opus, localitățile cu cel mai mare număr de cadre didactice raportat la populația școlară sunt: Strugari, Negri, Itești, Filipeni, Ghimeș-Făget, Letea Veche, Măgirești, Parincea (un cadru didactic la mai puțin de 11 elevi).

Formarea profesională continuă a cadrelor didactice din județ se asigură în primul rând prin Casa Corpului Didactic "Grigore Tăbăcaru", care derulează, printre altele, 6 programe de formare acreditate, la care au participat în 2015 peste 1.600 de cadre didactice. De asemenea, instituția a derulat mai multe proiecte cu finanțare europeană în perioadă de programare trecută, axate în principal pe promovarea formării și dezvoltării profesionale și pe profesionalizarea carierei didactice prin dobândirea de noi competențe. Participarea cadrelor didactice la programe de formare continuă rămâne, însă, una deficitară (20-25% din total cadre didactice, mai ales din mediul urban).

Structura cadrelor didactice din Comuna Brusturoasa se prezintă astfel:

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Total	28	25	26	33
Preșcolar	4	4	4	4
Primar	10	9	9	9
Gimnazial	14	12	13	20

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cultură

În ultimii ani s-a constatat o continuă degradare a mediului cultural al României pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public, cât și din partea finanțatorilor privați.

În majoritatea zonelor rurale, situația mediului cultural este critică. Căminele culturale deși beneficiază de un sediu propriu, fie nu sunt dotate corespunzător, fie și-au încetat activitatea și servesc altor destinații, fie se află într-o stare avansată de degradare.

Infrastructura culturală cuprinde săli de spectacole, case de cultură, muzee, colecții și case memoriale, biblioteci. Majoritatea instituțiilor culturale sunt concentrate în municipiul Bacău, fiind în administrarea autorităților publice locale/județene și naționale. Astfel, în județul Bacău există 25 de muzee și colecții publice.

Instituțiile de spectacol cuprind 3 teatre și o filarmonică, toate în municipiul Bacău. Biblioteci există în toate UAT-urile din județ, numărul lor total fiind de 371 în 2015, din care 62 în municipiul Bacău. Cititorii activi/județ sunt în număr de 104.323.

În plus, județul Bacău are un număr de 2270 de locuri în săli de cinematografe, unde au avut loc 14560 de spectacole în 2014. Numărul de spectatori și auditori la reprezentațiile artistice, dar și la spectacolele cinematografice Evenimentele culturale sunt organizate preponderent în mediul urban, fiind structurate în Concerte, Festivaluri de Căntece și Dansuri, Spectacole și Filme, Târguri, Expoziții și lansări de carte și evenimente Lifestyle.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Biserica-romano-catolică „Trupul și Sângele Domnului,, .Biserică din 1885, renovată și mărită, sfințită la 13/26 septembrie 1920, renovată în anii 1936-1937.

În Comuna Brusturoasa biserica "Nasterea Maicii Domnului" a fost construita în anul 1871 pe temelia fostei bisericii din lemn, din fondurile primariei. Biserica este din caramida, acoperita cu tabla, în stil moldovenesc sub forma de nava. Pe parcursul anilor au fost executate lucrari de intretinere, inlocuirea pridvorului vechi din lemn, cu actualul din caramida, restaurarea picturii; In anul 2007 a fost pictata in interior si exterior, a fost inlocuita catapeteasma cu una sculptata in lemn de stejar si stranele. Icoanele de pe catapeteasma au fost pictate de fratii Pascu fii ai satului. Cerintele actuale ale parohiei ar fi: construirea unei case praznicale, capela mortuara, refacerea gardului imprejmuitoar a cimitirului si bisericii si a unei clopotnite.

In anul 1992, parohia "Nasterea Maicii Domnului" - Brusturoasa primeste prin decizia prefectului judetului Bacau locul denumit "Sura Popii" din satul Camenca, ca restituire din ceea ce a detinut in anul 1945. Restituirea totala a bunurilor mobile si imobile înca nu s-a realizat, suntem singura comuna din judetul Bacau la ora actuala care nu a primit ceea ce i se cuvinea prin lege, asa cum s-a întâmplat in restul judetului Bacau. Aici s-a început din anul 1993 zidirea lacasului de cult, pe fundatie de piatra, din lemn, tencuit cu nisip, var si câlți. Totul a fost posibil datorita credinciosilor comunei Brusturoasa si sponsorilor din Societatea Nationala a Petrolului din Zemes, fara implicarea autoritatilor locale.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Lucrarile merg greu si astfel in anul 2001 era inaltat doar lacasul de cult, si prin decizia Episcopiei Romanului este numit preot paroh Chelaru Adrian.

Din anul 2001 până in 2008 s-a amenajat lacasul de cult pentru exercitarea cultului (podea, geamuri, acoperirea acoperisului cu tabla, mobilier, carti de slujba, casa paznica, amenajarea cimitirului, curent electric, apa curenta in curtea bisericii, catapeteasma, vopsirea tâmplariei etc).

Biserica este in forma de cruce bizantina; parohia cuprinde 250 familii ortodoxe. Arhitectura este moldoveneasca cu arcade rotunde. Este un lacas de cult realizat dupa modelul bisericii din Brusturoasa. Este lunga de 25 m, latime 7 m, inaltime, turla 10 m.

Pictura murala din interiorul bisercii a fost executată de către pictori autorizați Pascu Ioan si Pascu Petronel, locuitori ai comunei Brusturoasa. Tehnica de pictare este "fresca". Stilul este bizantin ortodox respectându-se întocmai planurile de pictura. Bolta altarului impresioneaza atat prin forta de aer, cât si prin executarea in relief, in fresca moale, a motivelor spiralate, florale, realizându-se un efect vizual deosebit, rar intalnit. De asemenea, un alt aspect demn de mentionat este stilul de poleire a stâlpilor care delimiteaza altarul de naos, si naosul de pronaos: peste foita de aur este realizata in culoare purpurie, un brau stilizat floral, spiralat alcatuit din motivul vitei de vie si funiei impletite, astfel incat cei patru stalpi devin adeverate "coloane ale infinitului".

Parohia Romano-Catolica "Sfintii Apostoli Petru si Paul" Brusturoasa, a luat fiinta odata cu Decretul Episcopal din 1 ianuarie 1995 când filiala Brusturoasa a fost despartita de Parohia Ciughes. Suprafata acestei parohii o

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

formeaza întreg teritoriu localitatilor Brusturoasa, Buruienis, Agas, Camenca, judetul Bacau, decanatul de Piatra.

Din anul 2004 parohia face parte din Decanatul de Moinesti. Constructia Bisericii "Sfintii Apostoli Pentru si Paul" a fost începută în anul 1992 de Pr.Vernica Petru si avea ca valoare estimativa: 8.047.200 lei. Biserica a fost finalizata de Pr. Inocentiu Arcana în anul 1995 prin contributia benevola a credinciosilor. Cu toate acestea, biserica a fost sfintita în anul 2004. Biserica are ca lungime 20 m si ca latime 10,5 m. Zidaria este executata din caramida arsa, iar acoperisul din tabla zincata. Forma arhitecturala este tip hala. Temelia este din beton armat si are o adancime de 2m. Stalpii de sustinere au o adancime de 3m, iar stâlpii de la turnul bisericii au o adâncime de 6m. Pictura a fost executata de meseriasii din Bacau pe placaj si aplicata pe tavan. Altarul este realizat din lambriu de lemn. Statuile, 4 la numar, sunt din gips si au fost aduse de Pr.Inocentiu Arcana-2 si de Pr.Blaj Ioan-2. Starea actuala a bisericii este buna si necesita doar o centrala termica cu tota instalatia aferenta. Cerintele actuale ale parohiei reclama construirea imediata a unei capele mortuare.

Brustureanul trăiește într-o cuprinzătoare viziune metafizică și religioasă.

Viața sa este străbătută de un bogat suflu mistic. Pentru împlinirea rosturilor sale superioare de om, răspunde cu o intensă viață interioară și religioasă.

Așezarea sa în lume și viața lui sunt în așa fel întocmite încât luptă pentru împăcarea și câștigarea unui prisos de bine în sensul soartei sale, adică de ființă spirituală.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Religia apare în viața comunei noastre ca o expresie a nevoilor omului de a-și găsi o cale de împăcare și stabilitate a existenței lui în lume. Legată de anumite legi, înconjurat de lucruri al căror rost nu-l știe pe deplin și de forțe care îl depășesc până la nimicire, omul își rânduiește viața și învinge aceste condiții numai prin credința sa și legătura cu Dumnezeu.

Viața religioasă a comunei Brusturoasa cuprinde o seamă de fenomene, care printr-o abstracție pot fi reduse la două categorii: un sistem de reprezentări și unul de practici religioase care dau expresie concretă celor dintâi. La temelia amândorura stă trăirea religioasă, forța interioară care însuflețește și face cu putință funcționarea celorlalte două. Biserica, forma tradițională cu un conținut de viață actuală, reprezintă funcțional viața religioasă și spiritualitatea satului.

La cumpăna dintre ani este o intensă trăire emoțională care de cele mai multe ori, reflectă o realitate cotidiană, legând punți nevăzute între om și cosmos, între om și mediul înconjurător, între om și semenii săi. În această zonă, Anul Nou este sărbătorit prin diverse datini și obiceiuri specifice momentului derulându-se atât în intimitatea casei cât și în spații deschise, în centrul satului.

Brusturenii și-au dorit din totdeauna holde bogate. Această dorință transpare în cunoscutul Plugușor, datină prin excelență agrară, și este evidențiată de recuzita plugușorului (plug, bici, clopote, buhai), de elementele din scenariu dar mai ales de textul literar, care nu este altceva decât o descriere hiperbolizată cu ecouri mitice, a unei agriculturi ideale. În seara de Ajun, copii și tineri mascați în bizare costume încep a umbla pe la casele oamenilor, rostind urături de bun augur, primind în schimb daruri, colaci, fructe sau bani.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Între jocurile cu măști din comuna Brusturoasa, un loc aparte îl ocupă jocurile Ursului și Caprei.

Jocul ursului, o prezență la fel de agreată în obiceiurile de Anul Nou, se practică și astăzi pe teritoriul comunei. Pe fundalul bățăilor de dobe de către doboșarii frumos costumați, persoanele îmbrăcate în blană de urs naturală, execută mișcările cerute de către conducătorul cetei de ursari. Astfel, rostogolirea ursilor în cerc, bătutul și moartea ursului, apoi învierea miraculoasă ca și urcarea acestuia pe bătă redau în chip metaforic succesiunea anotimpurilor care, cândva, stăteau sub semnul acestui animal, capabil să învingă iarna și să vestească primăvara.

Jocul caprei, se integrează armonios în cortegiul obiceiurilor legate de sărbătorile de peste an, fiind și în prezent practicat. Acest animal a întruchipat în societățile ancestrale personificarea prolificității zoologice și fertilității telurice. Capra, ca personaj mito-zoomorf, își subordonează de cele mai multe ori, în timpul desfășurării jocului, toate celelalte personaje. Masca costumului de capră este constituită dintr-un cap de capră, sculptată în lemn încadrat de două cornițe împodobite cu oglinzi, panglici multicolore și flori, fiind fixat pe un băț suport care se sprijină pe pământ. Persoana care joacă capra este acoperită cu o țesătură (scoarță sau lăicer), împodobită cu numeroase panglici colorate. Jocul caprei este derulat pe un fond muzical, însoțit totodată de versuri.

Mărțișorul este strâns legat de tradiția românească. Obiceiul este cu mult anterior creștinismului, stând în legătură cu scenariul ritual al noului an agrar, celebrat primăvara. Șnurul de mărțișor, format din două fire de lână răsucite,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

colorate în alb și roșu, reprezintă unitatea contrariilor: vară-iarnă, căldură-frig, lumină-întuneric, fertilitate-sterilitate. Șnurul era legat la mână sau prins în piept și purtat până la înflorirea primilor pomi. Apoi era agățat, ca semn benefic, pe ramurile înflorite de cireș, ori era agățat la icoană.

Ziua scoaterii măștișorului era marcată de o petrecere numită „băutul măștișorului”. În ziua de astăzi, de acest șnur, realizat din mătase se atârna obiecte artizanale, întruchipând diferite animale, flori, litere, etc. Unele legende populare spun că măștișorul ar fi fost tors de Baba Dochia, probabil o veche zeităte agrară, care, ajunsă la vârsta senectuții, moare și apoi renaște la echinocțiul de primăvară. Măștișorul rămâne peste veacuri „funia anului”, care adună laolaltă săptămânile și lunile în cele două anotimpuri străvechi ale calendarului popular: vara și iarna, simbolizate de șnurul bicolor.

Încondeierea sau „împistruiatul” ouălor, reprezintă un obicei străvechi în tradiția brusturenilor.

Deoarece oul roșu este purtătorul unei semnificații profunde legate de învierea lui Hristos și de reînnoirea naturii, creștinii comunei s-au ostenit să-l încondeieze, desenând cu ceară diverse motive decorative, de o rară frumusețe.

Oul văzut ca un simbol primordial sămânța vieții, potrivit tradiției, este vopsit și încondeiat în zilele de joi și sâmbătă din Săptămâna Mare, îndeletnicirea înroșirii ouălor fiind rezervată aproape în exclusivitate femeilor. Oul încondeiat ne transmite bucurie, împăcare, pentru că în ornamentația lui, de fapt se operează cu simboluri (Soare, Luna, cruce, etc.), cu modele din natură (plante, animale) și cu modele de țesături populare, cu tot repertoriul lor de semne sacre.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Grupul Vocal “Dor Strabun” a luat ființa în anul 2012, la inițiativa Primăriei Brusturoasa, în colaborare cu Centrul Județean pentru Conservarea Culturii Tradiționale Bacău (director Florin Zancescu), care asigură, prin specialiștii săi, îndrumarea artistică. A participat pentru prima dată anul acesta la un festival județean de la Slănic Moldova, unde a obținut Premiul I.

În cei doi ani de activitate, artiștii populari din Brusturoasa au mai participat la nenumărate spectacole organizate în diferite comune și orașe din județul Bacău, concursul de la Mioveni fiind primul cu caracter național. Gheorghe Rosu, voce și vioară, Marian Coman, Simion Boia, Florin Chitioje (flaut), Constantin Hanganu, Petre Farcas și Dumitrel Acaraoaie (cobza) și-au unit dragostea pentru folclorul moștenit de la bătrânii satului, pasiunea, talentul și măiestria interpretativă, formând acest grup, care urcă, an de an, pe treptele afirmării, fiind astfel apreciat și invitat la tot mai multe concursuri și festivaluri, în județ și în țară.

Conform chestionarelor, populația Comunei Brusturoasa este mulțumită de existența căminului cultural în comună, dar își dorește mai multe evenimente culturale.

III.6. Infrastructura de sănătate și servicii medicale. Asistența socială

În urma întâlnirilor organizate la nivelul regiunii de Nord-Est cu reprezentanții comitetelor județene și regionale, președinți și vicepreședinți de consilii județene, primari, managerii unităților sanitare din județ și cu alte persoane interesate, a reieșit necesitatea actualizării acestora având în vedere modificările intervenite până în prezent în structura spitalelor și a existenței de date validate în 2017 sau 2018, menționa referatul de aprobare al ordinului.

În 2019 au fost constituite două grupuri de lucru: Grupul tehnic de lucru și Grupul decizional interinstituțional, desemnate în vederea actualizării masterplanurilor regionale de sănătate.

Astfel, au fost analizate datele existente la nivelul instituțiilor implicate comparativ cu datele menționate în master planurile regionale de servicii, precum și propunerile transmise de unitățile sanitare din Regiunea NE în urma cărora a rezultat masterplanul de servicii medicale pentru Regiunea NE – document de politică sanitară, care trasează linii directoare în vederea optimizării serviciilor medicale, în vederea asigurării accesului la serviciile medicale de calitate, având ca orizont de implementare anul 2027, mai indica documentul.



MEDICINA PRIMARĂ

Noul plan menționează necesitatea îmbunătățirii acoperirii populației cu medici de familie. Astfel, în 2015, România avea un medic de familie (MF) la 1.607 de persoane, față de o medie a UE de un MF la 1.257 de persoane.

“Aceste cifre nu sugerează o penurie severă de MF la nivel național. Chestiunea problematică pentru România este administrarea penuriei severe de MF în anumite localități”, se arată în masterplan.

Autorii documentului consideră că, pentru perioada 2021-2027, se impune revizuirea mecanismelor de plată a furnizorilor din asistență medicală primară, stimularea medicilor de familie în vederea îmbunătățirii calității serviciilor și creșterea ponderii serviciilor de prevenție în asistenta medicală.

Medicii de familie sunt plătiți în funcție de capitație (o rată fixă pe asigurat) și plata pe serviciu. Cea mai bună practică din întreaga lume este ajustarea capitației în funcție de riscul de boală, astfel încât furnizorii să nu respingă grupul cu risc ridicat.

De subliniat este faptul ca la același nivel de plată, actualmente, grupul cu risc ridicat aduce venituri mai mici furnizorilor datorită solicitării frecvente a

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

serviciilor medicale. În România rata capitației este ajustată doar pentru vârstă și necesită o ajustare suplimentară pentru alți factori determinanți ai riscului de boală, arată documentul.

Mai mult, în prezent sunt decontate de către casa de asigurări de sănătate un număr de 20 de consultații în medie/zi, inclusiv servicii de prevenție și monitorizare a cazurilor, ceea ce duce la imposibilitatea acoperirii necesarului de servicii de acest tip. Plățile bazate pe performanță pentru obiectivele de acoperire a calității sau serviciilor sunt implementate într-o anumită măsură, dar nu suficient.



Pe lângă dezvoltarea mecanismelor de plată pe performanță, susținerea pachetului de beneficii în asistența medicală primară se va face prin includerea anumitor servicii care în prezent sunt acordate de către medicul specialist și prin creșterea responsabilităților medicului de familie în ceea ce privește prescrierea medicamentelor pentru boli cronice.

Astfel, actualele reglementări nu permit medicilor de familie din România să inițieze îngrijiri pentru mai multe afecțiuni din sfera serviciilor acordate în

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ambulatoriu, cum ar fi: diabetul zaharat, astm, boli pulmonare obstructive cronice, afecțiuni psihiatrice, dureri cronice de diverse etiologii.

De exemplu, diabetul zaharat poate fi diagnosticat, tratat și urmărit în mod corespunzător la nivelul medicului de familie, cu trimitere către medicul specialist pentru complicații, după cum este necesar, așa cum este reglementat în sistemele de sănătate din alte țări. Cu toate acestea, în România, medicul de familie nu poate prescrie medicamente de bază și tehnologii necesare pentru a gestiona eficient diabetul, în funcție de complicațiile acestuia”, precizează documentul.

Masterplanul prevede și că un prim pas în orientarea asiguratului către medicul de familie este acordarea și decontarea serviciilor pentru depistarea bolnavului TBC nou descoperit activ de către acesta, precum și recompensarea administrării schemei de tratament direct observat (DOT) pentru bolnavul TBC confirmat, serviciu acordat de către medicul de familie asiguraților de pe lista proprie.



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În regiunea Nord-Est, o simulare efectuată pentru a estima numărul ideal de medici de familie a indicat un deficit de peste 1.000 de medici de familie în zonele rurale, în timp ce în mediul urban a existat un excedent de peste 300 de medici de familie. În anul 2019 au fost identificate 35 de localități din regiune cu deficit de medici de familie.

Masterplanul propune o creștere a numărului de MF din regiunea Nord-Est cu 2%-4%. Acești medici vor fi trași în special în comunele fără MF și în zonele rurale, în special în județele Botoșani (care înregistrează cel mai scăzut indice de acoperire), Suceava, Neamț și Vaslui, utilizând diverse mecanisme de stimulare.

Potrivit documentului, capacitatea ambulatorie de îngrijire din regiune va fi consolidată prin reabilitarea, re tehnologizarea și echiparea ambulatoriilor integrate, cu accent special pe județele în care aceste unități sunt în număr limitat (adică Botoșani, Vaslui, Suceava și Neamț) sau în stare proastă.

Accentul va fi pus pe consolidarea furnizării de servicii în specialitățile clinice de bază și în specialitățile cu deficit ridicat și adresabilitate ridicată la nivel regional (de exemplu, reumatologie, oncologie și pediatrie neurologie).

În cele șase județe ale Moldovei, cel mai mare număr de unități de ambulatoriu se află în județul Iași (42%), “probabil ca urmare a existenței centrului universitar”, urmat de județul Suceava, cu 24% din numărul total de spitale din regiune. Pe de altă parte, cele mai puține unități de ambulatoriu sunt în județul Botoșani (2%), urmate de județul Vaslui (8%).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește tipurile de facilități de ambulatoriu, practicile medicale individuale (CMI) sunt predominante la nivel regional, urmate de facilități specializate în ambulatoriu și facilități integrate de ambulatoriu.

Județele cu cel mai mare număr de CMI sunt Iași și Suceava, cel mai mic număr fiind întâlnit în județul Botoșani (1), urmat de județul Vaslui (12). Pentru spitalele specializate, cel mai mare număr este în județul Iași (45), urmat de Bacău (22) și Vaslui (16).

Dintre cele 42 ambulatorii integrate din regiunea de Nord-Est (inclusiv ambulatorii integrate în spitalele cronice), 12 au fost renovate, reabilitate sau modernizate ca parte a Programului Operațional Regional 2007-2013.

Cele mai multe ambulatorii care au primit finanțare au fost în Iași (4 din 15), în timp ce în Vaslui niciuna dintre cele trei ambulatorii integrate nu a primit finanțare prin POR”, arată masterplanul.

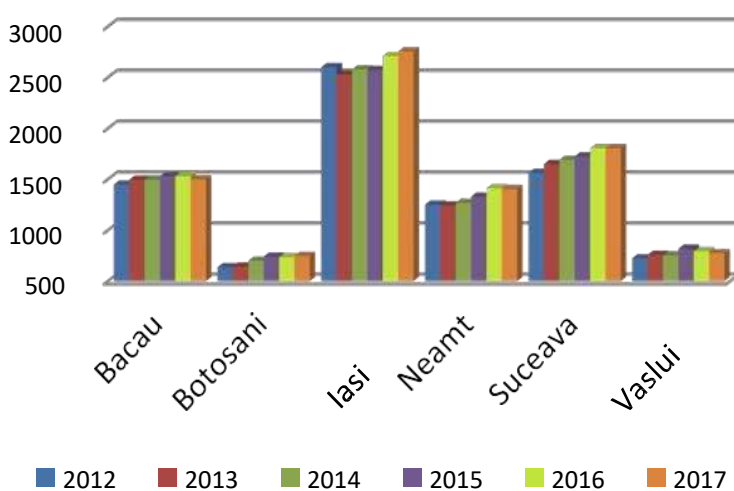
Procesul de îmbunătățire a infrastructurii ambulatoriilor de specialitate a continuat și în exercițiul financiar 2014-2020.

Asfel au fost inițiate, finalizate sau aflate în curs de finalizare proiecte de reabilitare, reorganizare, extindere a 24 de ambulatorii din regiunea NE, care au beneficiat de rambursarea cheltuielilor cu echipamente și investiții efectuate în perioada 2014-2020, mai arată documentul.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Distributia unitatilor sanitare pe judete



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

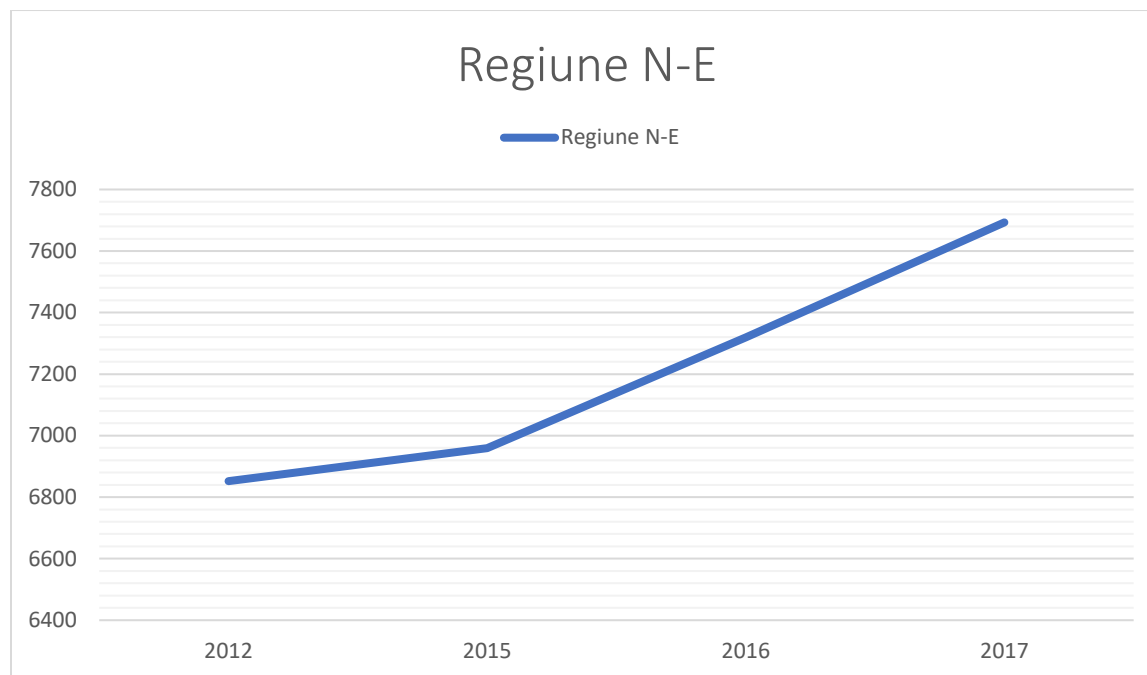
În anul 2017 au fost modificări în ceea ce privește infrastructura de sanitate, după cum urmează:

- Județul Bacău: 3 spitale private cu ambulatoriile aferente s-au închis, numărul ambulatoriilor de specialitate a scăzut la 8 (de la 17 în 2016);
- Județul Iași: numărul cabinetelor medicale de familie a scăzut cu 4,5%;
- Județul Neamț: numărul laboratoarelor medicale a scăzut cu apr. 10%;
- Județul Vaslui: cu 2 policlinici și 2 centre medicale de specialitate mai puține față de 2016;

	2012	2015	2016	2017
Bacău	1049	1110	1086	1097
Botoșani	578	606	610	624
Iași	3007	2955	3339	3674
Neamț	764	819	811	823
Suceava	885	924	942	953
Vaslui	569	545	531	522
N-E	6852	6959	7319	7693

Numărul de medici in spitale

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Evoluția numărului de medici în spitale în regiunea N-E

Pe ansamblu, la nivel regional figurează în 2016 un număr total de 7.319 medici, în creștere față de 2012 cu 6,8%. Cei mai mulți activează în județul Iași (3.339, 45% din total medici pe regiune), iar cel mai puțini în județul Vaslui (531). În ceea ce privește repartizarea medicilor pe medii de rezidență, discrepanțele existente dintre mediul urban și cel rural s-au adâncit în perioada analizată (2012-2016), în sensul că în zona urbană numărul de medici la 10.000 locuitori a crescut de la 43 la 47, în timp ce în mediul rural acest indicator a rămas aproximativ la aceeași valoare (4,7).

Disparitățile interjudețene se manifestă mai ales în zonele urbane: cei mai puțini medici, raportați la populație sunt în orașele din Suceava și Vaslui (30

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

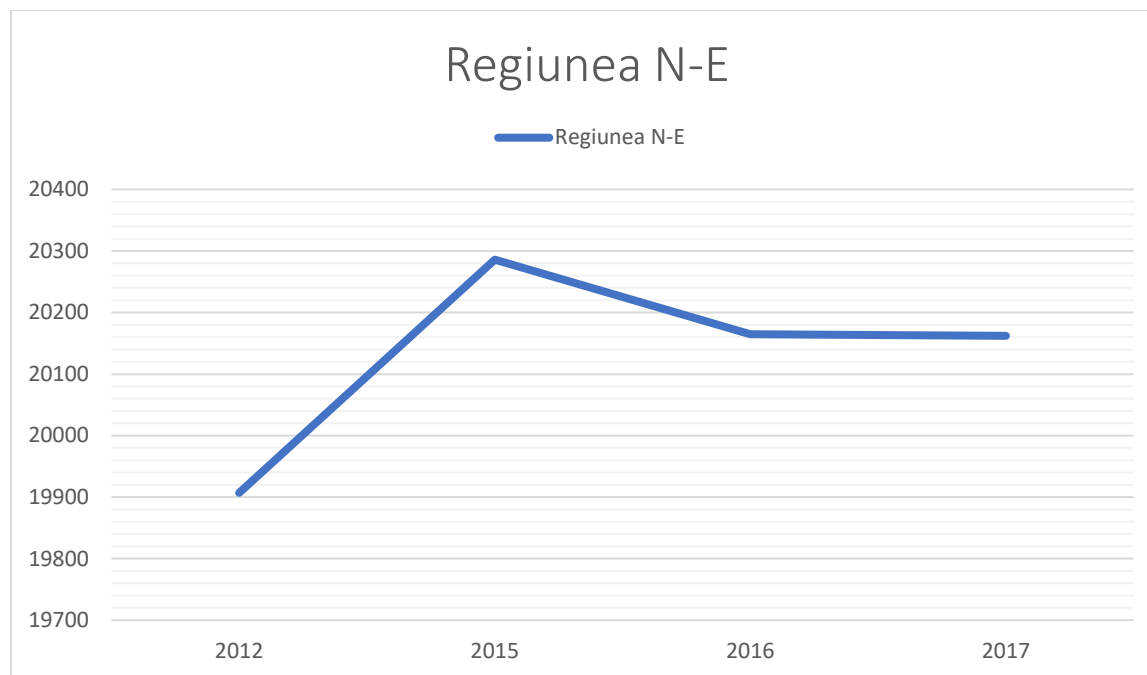
respectiv 27 medici/10000 loc.), iar cei mai mulți în județul Iași (87 medici/10000 loc.).

Per total, la nivel regional indicatorul a crescut de la 20,8 în 2012 la 22,5 în 2016, datorită atât creșterii numărului de medici, cât și scăderii populației rezidente în regiune.

	2012	2015	2016	2017
Bacău	3163	3246	3244	3249
Botoșani	2191	2191	2191	2191
Iași	7242	7491	7497	7489
Neamț	2259	2250	2250	2250
Suceava	2950	3006	3006	3006
Vaslui	2102	2102	1977	1977
N-E	19907	20286	20165	20162

Numărul de paturi în spitale

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Evoluția numărului de paturi în spitale în regiunea N-E

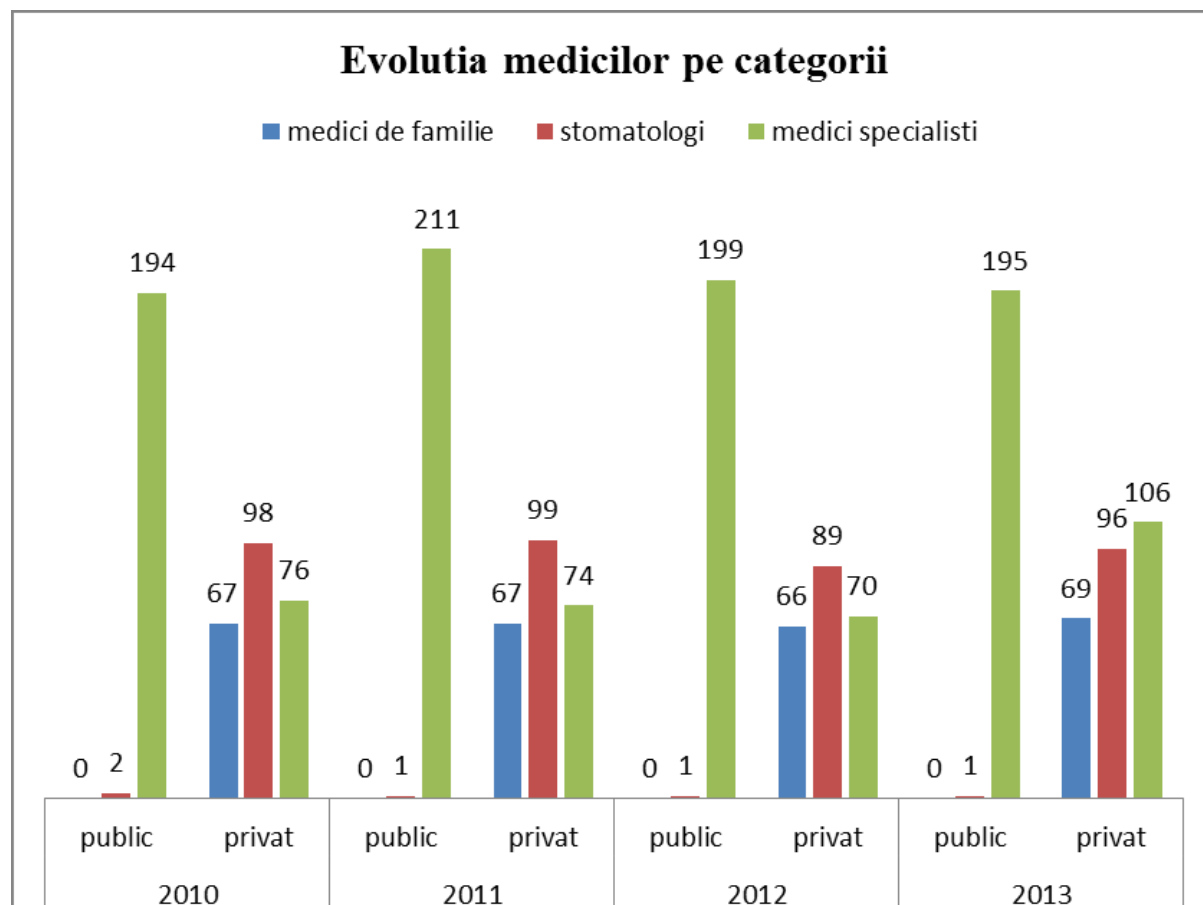
În ceea ce privește evoluția numărului de paturi din spitale se constată o ușoară creștere a acestora la nivel regional (cu 1,2% în 2017 față de 2012). Astfel, per total, în Regiunea Nord-Est figurează un număr total de 20.162 paturi în spitale, reprezentând 15,2% din totalul național. Totodată, analizând evoluția numărului total de medici, se constată o creștere, ușor mai accentuată în perioada 2016-2017 la nivelul județelor și, implicit la nivel regional, în aceeași tendință cu evoluția indicatorului la nivel național. Cea mai mare parte a creșterii provine din creșterea efectivului total din județul Iași. O situație aparte este în județul Vaslui unde asistăm la o scădere anuală a valorii indicatorului.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Deși nu există standarde unificate ale îngrijirilor medicale, Uniunea Europeană consideră dreptul cetățenilor la îngrijiri de înaltă calitate, ca pe un drept fundamental și sprijină politicile naționale pentru introducerea măsurilor de garantare a produselor, serviciilor și managementului de cea mai înaltă calitate în interiorul sistemului de sănătate.

În ceea ce privește numărul total de medici, acesta nu suferă schimbări deosebite în intervalul analizat 2010 – 2013, în domeniul public. Cu toate acestea, fluctuațiile apar cu precădere în mediul privat. O reducere semnificativă se observă, în cadrul tuturor categoriilor de medici din privat, în anul 2012, urmând ca în 2013 să fie înregistrate cele mai mari valori din perioada de analiză. Cele mai mari fluctuații au fost înregistrate în mediul privat, în cadrul Medicilor stomatologi 89 (2012) – 96 (2013) și Medicilor specialiști 70 (2012) – 106 (2013).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Referitor la personalul medico-sanitar, acesta reprezintă totalitatea personalului medical de specialitate care activează în unități de ocrotire a sănătății, de învățământ medico-farmaceutic și în unități de cercetare științifică în domeniul medical, atât în sectorul public cât și în cel privat.

Personalul sanitar este format din:

- personal sanitar cu pregătire medicală superioară;
- personal sanitar cu pregătire medicală superioară;

- personal sanitar mediu;
- personal sanitar auxiliar.

Raportându-ne la un număr de 85.055 locuitori (conform Recensământului 2011 efectuat), am analizat indicatorul Număr de locuitori/medic de familie și astfel reiese că unui medic de familie îi revin 1.288 de locuitori, valoarea acestui indicator fiind mai mare față de media UE de 1.034 locuitori / medic de familie.



Din datele statistice referitoare la incidența morbidității (definiție Dex = raportul dintre numărul bolnavilor și întreaga populație dintr-un loc dat într-o anumită perioadă de timp) în funcție de indicii de mai jos, se poate observa că deficiențele aparatului respirator, în ultimii 4 ani, au provocat cele mai multe îmbolnăviri. Pe locul 2 se situează îmbolnăvirile cauzate de bolile sistemului osteo-articular, ale mușchilor și țesutului conjunctiv, urmat de bolile aparatului circulator.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Sectorul sanitar public s-a restructurat semnificativ după 2007, proces care s-a concretizat în închiderea unei unități spitalicești, reorganizarea celor rămase în funcțiune, precum și în trecerea treptată a majorității serviciilor de medicină de familie, stomatologie, medicină de specialitate în ambulatorii și de laborator către sectorul privat. Companiile private din domeniu s-au extins la nivelul județului, investind sume importante în clinici, ambulatorii, laboratoare și farmacii. Cu toate acestea, sectorul public continuă să domine categoric în sfera serviciilor de medicină de urgență, în cele de spitalizare continuă și de zi, oferind o serie de specializări, tratamente și intervenții care nu pot fi încă furnizate în sistemul privat.

Dintr-o perspectivă teritorială, serviciile medicale sunt concentrate în centrele urbane, cu precădere în municipiul Bacău, unde există unități spitalicești complexe, clinici private, ambulatorii care acoperă o paletă largă de specialități, laboratoare de analize, stații de ambulanță etc.

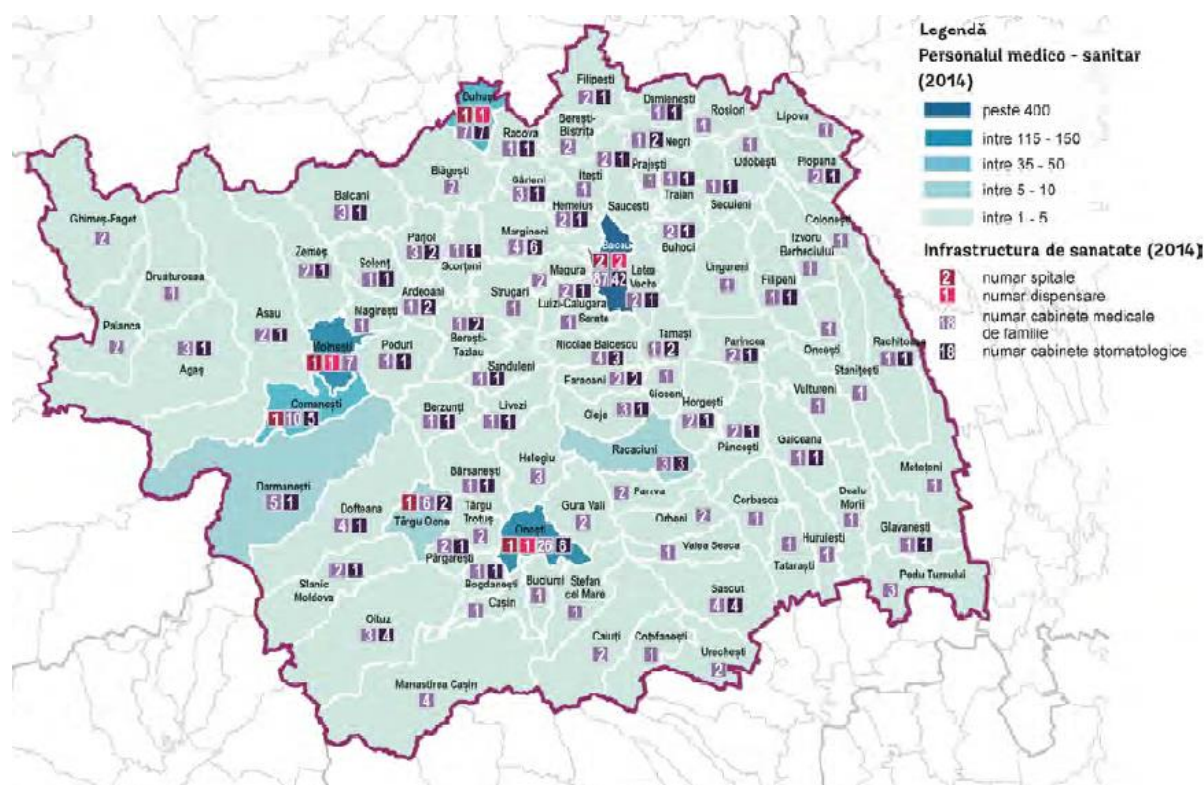
De altfel, disparități teritoriale în asigurarea de servicii medicale complexe există și între orașele mici (Slănic-Moldova, Târgu Ocna) și centrele urbane mai mari (Bacău, Moinești, Onești). În mediul rural sunt furnizate doar servicii medicale de bază (medicină de familie) și, în unele comune, cabinete stomatologice și farmacii, excepție făcând comuna Podu Turcului, unde există un spital privat, cu servicii de spitalizare, ambulatoriu, de laborator, de urgență etc. În toate UAT-urile din județ există cel puțin un cabinet de medicină de familie (excepție făcând doar comunele Itești și Sărata, recent înființate, unde locuitorii sunt înscriși la medicii de familie din comuna din care s-au desprins), cele mai

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

multe funcționând în localitățile urbane, dar și în unele comune precum Sascut, Nicolae Bălcescu, Dofteana, Balcani, Cleja, Gârleni, Helegiu, Oituz, Pârjol, Podu Turcului, Răcăciuni etc.

Infrastructura de sănătate și personalul medico-sanitar din județul Bacău, în anul 2014



De asemenea, există farmacii și/sau puncte farmaceutice în toate localitățile urbane și în majoritatea comunelor din județ, excepție făcând Bârsănești, Brusturoasa, Gura Văii, Oncești, Berești-Bistrița, Buciumi, Glăvănești, Lipova, Odobești, Parava, Pârgărești, Plopana, Sărata, Strugari, Tătărești, Urechești și Valea Seacă. Cabinetele stomatologice sunt concentrate, de asemenea, în mediul

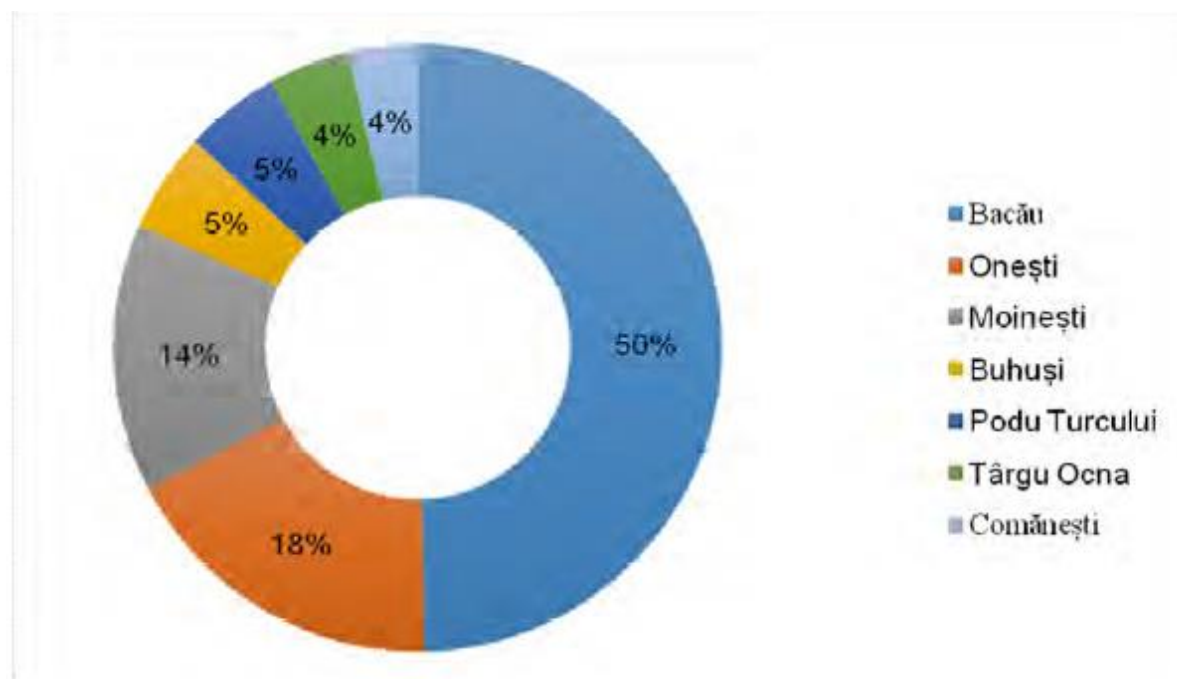
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

urban, precum și în circa jumătate dintre comune. Cele lipsite de asistență stomatologică sunt: Berești-Bistrița, Blăgești, Colonești, Coțofănești, Gioseni, Izvoru Berheciului, Târgu Trotuș, Corbasca, Odobești, Ștefan cel Mare, Brusturoasa, Buciumi, Căiuți, Dealu Morii, Ghimeș-Făget, Gura Văii, Huruiești, Itești, Lipova, Măgirești, Mănăstirea Cașin, Motoșeni, Orbeni, Palanca, Parava, Prăjești, Roșiori, Sărata, Stănișești, Strugari, Tătăraști, Ungureni, Urechești, Valea Seacă și Vultureni.

Numărul de paturi de spital a scăzut cu 4,1%, în intervalul 2007-2015, până la 3.246, dintre care 2.951 sunt în sistemul public (-7,8%), iar 295 în cel privat (+60,3%). Dintre acestea, 232 sunt pentru specialitățile obstetrică-ginecologie (-17,1%), iar 245 pentru pediatrie (-9,9%). Din perspectiva numărului de paturi la 1000 de locuitori, cu o valoare de 5,4, județul Bacău se situează sub media regională (6,2) și națională (6,6). La paturile de spital se adaugă și 188 de paturi (+495% față de anul 2007) la sanatoriile balneare publice și private din Slănic-Moldova și Târgu Ocna.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Numărul de paturi de spital pe centre medicale din județul Bacău, în anul 2015



La nivel teritorial se observă o concentrare a numărului de paturi de spital în municipiul reședință de județ (peste 1.600, 50% din total), care deservește cu servicii medicale cea mai mare parte a județului Bacău, urmat la mare distanță de Onești și Moinești, cu un rol important la nivel microregional.

Unitățile spitalicești cele mai importante din județul Bacău sunt:

1) *Spitalul Județean de Urgență Bacău* – din subordinea Consiliului Județean Bacău, este cea mai mare și mai complexă unitate spitalicească din județul Bacău, de categoria a III-a conform clasificării Ministerului Sănătății, înregistrând, în

201

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

anul 2014, 52.000 de internări în regim de spitalizare continuă, 16.000 în regim de spitalizare de zi și 201.000 consultații în ambulatoriu.

Spitalul dispune de 1.361 de paturi pentru spitalizarea continuă, la care se adaugă 83 de paturi pentru spitalizarea de zi și 65 pentru însoțitori. Spitalul are 26 de secții, 20 de compartimente, o Unitate de Primire Urgențe – SMURD (care deservește circa 75.000 de pacienți/an), 3 farmacii, 4 laboratoare, un ambulator integrat cu 27 de cabinete, 2 centre de sănătate mintală, 7 cabinete de specialitate, un serviciu de medicină legală etc. În această unitate medicală lucrează peste 1.800 de salariați, dintre care circa 250 sunt medici.

Spitalul dispune de unele secții și compartimente unice la nivel județean, care se adresează unui număr potențial de peste 600.000 de pacienți (de ex. neuropsihiatrie infantilă, alergologie și imunologie, chirurgie maxilo-facială, toxicologie, arși, chirurgie toracică, neurochirurgie, endocrinologie etc.). Spitalul se întinde pe o suprafață de circa 9 ha și are o structură pavilionară (14 clădiri).

2) *Spitalul de Pneumoftiziologie Bacău* – din subordinea Consiliului Local Bacău, este o unitate medicală specializată, de categoria a V-a, care a înregistrat, în anul 2014, 3.000 de internări în regim de specializare continuă și a acordat peste 23.000 de consultații în ambulatoriu.

Unitatea are 170 de paturi în regim de spitalizare de zi, 6 în regim de spitalizare de zi și dispune de 2 secții, amplasate în 2 pavilioane, la care se adaugă un dispensar, un cabinet în Comănești, un ambulatoriu integrat, 2 laboratoare și o farmacie. În cadrul unității lucrează circa 150 de salariați, dintre care circa 10% medici.

3) *Spitalul Municipal de Urgență Moinești* – din subordinea Consiliului Local Moinești, este o unitate medicală de categoria a III-a, care a înregistrat, în anul 2014, un număr de peste 40.000 de internări în regim de spitalizare continuă și de zi, 30.000 de pacienți tratați în CPU și 100.900 de consultații în ambulatoriu. Acesta dispune de 414 paturi pentru spitalizare continuă, la care se adaugă 20 în regim de spitalizare de zi, organizate pe 7 secții și 17 compartimente, la care se adaugă un compartiment de primiri urgențe, o farmacie, 3 laboratoare, ambulatoriu integrat cu 32 de cabinete, departament de cercetare științifică etc. Unitatea are circa 500 de salariați, din care 20% medici.

4) *Spitalul Municipal Onești* – din subordinea Consiliului Local Onești, este un spital de categoria a III-a, fiind a doua unitate medicală ca mărime din județ. Anual, spitalul deservește peste 40.000 de pacienți internați în regim de spitalizare continuă sau de zi, 30.000 în compartimentul de primiri urgențe și oferă peste 90.000 de consultații în ambulatoriu.

Unitatea are un număr de 573 de paturi, organizate pe 12 secții și 9 compartimente, la care se adaugă un compartiment de primiri urgențe, farmacie, 5 laboratoare, un dispensar TBC, 5 cabinete medicale și un ambulator integrat cu 10 cabinete.

5) *Spitalul Orășenesc Comănești* – din subordinea Consiliului Local Comănești, este un spital de categoria a IV-a, care înregistrează anual circa 3.000 de internări, 14.000 de pacienți tratați în CPU și 39.000 de consultații oferite în ambulator. Acesta dispune de 120 paturi, organizate pe 2 secții și 5 compartimente, la care

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

se adaugă un compartiment de primiri urgențe, un cabinet de obstetrică-ginecologie, 2 laboratoare și un ambulatoriu integrat cu 8 cabinete.

6) *Spitalul Orășenesc Buhuși* – din subordinea Consiliului Local Buhuși, este o unitate spitalicească de categoria a IV-a, înregistrează anual 12.000 de pacienți internați în regim de spitalizare continuă sau de zi, 30.000 de consultații în ambulatoriu și 8.000 în compartimentul de primiri urgențe. Spitalul are 173 de paturi, două secții și 10 compartimente, la care se adaugă un compartiment de primiri urgențe, farmacie, laboratoare și un ambulatoriu integrat cu 12 cabinete. În această unitate lucrează în total circa 250 de salariați.

7) *Spitalul Penitenciar Târgu-Ocna* – din subordinea ANP, este o unitate spitalicească de categoria a IV-a, care deservește, în principal deținuții de la penitenciarele din regiune. Spitalul înregistrează peste 1.000 de internări anual și 20.000 de consultații în ambulatoriu, dispunând de circa 180 de salariați, dintre care circa 10 sunt medici. Spitalul are 140 de paturi, organizate în 3 secții.

8) *Spitalul "Polimed" Podu Turcului* – este un spital privat categoria a IV-a, care a înregistrat, în anul 2014, circa 4.000 de internări în regim de spitalizare continuă, 3.000 în regim de spitalizare de zi, 4.000 de consultații în ambulatoriu și 8.000 la camera de gardă. Spitalul are 3 secții, 6 compartimente, farmacie, 3 laboratoare și ambulatoriu integrat cu 8 cabinete. În această unitate lucrează circa 100 de salariați, dintre care 20% sunt medici.

Dintre unitățile private din județ care oferă servicii de spitalizare (continuă sau de zi), pe lângă Spitalul Polimed din Podu Turcului, putem enumera: Malp

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Moinești, Eldimed Materna Bacău, Clinica Palade Bacău, Medical Prexis Bacău, Psihomed Laboratory Bacău etc. – toate unități de categoria a V-a.

În județul Bacău funcționează în prezent 2 centre de permanență medicală, la Stănișești și Ghimeș- Palanca, unde asigură gărzi 10 medici din zonă. Există nevoi pentru amenajarea de noi astfel decente, în condițiile în care unitățile de primire a urgențelor aferente spitalelor din județ sunt suprasolicitate de multe solicitări care ar putea fi rezolvate în astfel de unități. De remarcat este și faptul că în județ nu funcționează în prezent nicio unitate medico-socială, în pofida numărului mare de persoane, mai ales vârstnici cu probleme de sănătate, provenind din grupuri defavorizate.

În perioada anterioară de programare, la nivelul infrastructurii sanitare din județ s-au realizat investiții importante cu fonduri europene, de la bugetul de stat și local. Dintre acestea se pot menționa lucrările de reabilitare, modernizare și dotare a ambulatoriilor integrate și de specialitate ale Spitalului Județean de Urgență, precum și ale spitalelor din Moinești și Comănești – toate realizate cu fonduri POR 2007-2013, în valoare de peste 5 mil. Euro. De asemenea, CJ Bacău a investit sume importante în executarea unor lucrări de reabilitare și reparații curente la diferite secții ale Spitalului Județean (cele mai recente în secțiile Boli Infecțioase Copii, Pediatrie, Laborator Clinic și Radiologie, spații interioare și căi de acces, Ambulatoriu Copii etc.), dar și în cele de extindere a CPU Onești, dar și în reabilitarea a 4 secții ale spitalului municipal din localitate, la Moinești a fost amenajat un heliport etc.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

CNI finanțează, la rândul său, cu 6 mil. Euro modernizarea și dotarea compartimentului de radioterapie de la Spitalul Județean, care va fi unul dintre cele mai moderne din țară și care va deservi circa 7.000 de pacienți. Tot cu fonduri de la bugetul de stat s-au realizat investiții la secțiile de obstetrică-ginecologie și de neonatologie de la Spitalul Municipal Onești.

Fonduri semnificative de la bugetele locale și din fonduri s-au investit în toate unitățile medicale,

remarcându-se din această perspectivă mai ales spitalele din Moinești și Buhuși.

În pofida eforturilor depuse și a investițiilor realizate de autoritățile locale și de unitățile spitalicești din județ, la nivelul acestora există unele deficiențe, legate mai ales de starea avansată de degradare a clădirilor, dar și de dotarea deficitară cu aparatură medicală:

- toate unitățile spitalicești din județ necesită dotarea cu echipamente și aparatură medicală performantă, cu mobilier, dar și reabilitarea și modernizarea unor secții;
- Spitalul Municipal Onești are nevoie de un heliport;
- finalizarea lucrărilor la Spitalul Municipal Bacău, care au fost demarate cu fonduri de la bugetul local (credit) și de stat încă din anul 2007 și întârziate din rațiuni financiare și legale, unitate cu circa 300 de locuri, care va funcționa complementar cu Spitalul Județean de Urgență, confruntat cu un număr foarte mare de solicitări;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- unitățile medicale din județ se confruntă cu costuri foarte ridicate pentru asigurarea încălzirii și a apei calde, fiind necesare lucrări de reabilitare termică și de asigurare a necesarului de energie din surse alternative.

Serviciul de Ambulanță Județean Bacău dispune de o stație centrală la Bacău, precum și de substații în Buhuși, Comănești, Moinești, Onești, Podu Turcului și Târgu Ocna. Acestea dispun de 43 de ambulanțe și au un număr de circa 300 de salariați, dintre care doar 11 sunt medici. În anul 2015 s-au înregistrat la nivelul județului peste 85.000 de apeluri la Dispeceratul Comun ISU-SAJ, dintre care 73.000 au fost adresate serviciilor de ambulanță. Cele mai mari probleme ale instituției sunt legate de personalul operativ deficitar, dar și de starea de degradare a clădirilor aferente stațiilor Bacău, Moinești și Onești. Județul și Municipiul Bacău s-au asociat încă din anul 2013 pentru construirea unor spații destinate SMURD, SAJ, dispeceratului unic integrat și comitetului de coordonare și conducere a intervenției al județului Bacău, dar proiectul nu a fost încă finalizat.

În ceea ce privește dinamica personalului medical din județ, pentru intervalul 2007-2015 se remarcă o creștere cu 10,7% a numărului de medici, cu 18,1% în cazul stomatologilor, cu 8,7% în cazul farmaciștilor, concomitent cu scăderea numărului de asistenți cu 2,3%, respectiv a personalului auxiliar cu 3,4%.

Creșterea numărului de cadre medicale s-a realizat exclusiv pe seama dezvoltării sectorului privat, în timp ce în sectorul public numărul de medici a scăzut cu 26,9%, iar cel al cadrelor medii cu 23,7%. Spre comparație, în sectorul privat numărul medicilor a crescut, în aceeași perioadă, de 3,9 ori, iar al

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

asistentelor cu 91,6%. În ultimul deceniu, spitalele publice din județ au pierdut sute de angajați, mai ales asistente și personal auxiliar, dar și medici, care au preferat să se îndrepte către alte țări sau către unitățile private, unde condițiile de salarizare și de lucru sunt mai atractive.

Ocuparea posturilor disponibile din sectorul public a fost blocată o perioadă de timp, din rațiuni financiare, ceea ce a condus la accentuarea deficitului de personal și la suprasolicitarea celui existent.

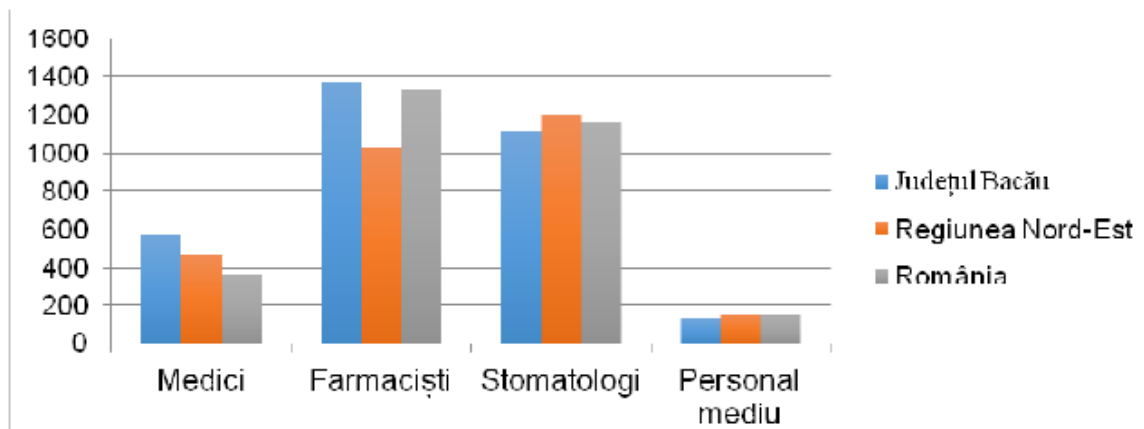
Astfel, doar la nivelul Spitalului Județean de Urgență Bacău există circa 700 de posturi neocupate, dintre care aproape 100 pentru medici. O situație similară se înregistrează și la spitalele din Buhuși, Comănești sau Onești. Specializările cele mai deficitare din perspectiva personalului sunt ATI, radiologie, neonatologie, urgență, neurologie etc. Deficiențe se resimt și în ceea ce privește numărul medicilor de familie, aceștia deservind adesea mai multe localități din aceeași comună, cu mii de pacienți. Astfel, în localități precum Poduri, Corbasca, Livezi, Berzunți, Gura Văii, Ștefan cel Mare, Răchitoasa, Pârgărești, Stănișești, Sănduleni, Măgirești, Valea Seacă, Gioseni, Moinești, Cașin, Ungureni, Blăgești, Solonț, Coțofănești, Racova, Asău, Brusturoasa, Motoșeni etc. există peste 3.000 de locuitori cu domiciliul/medic de familie.

Din perspectiva gradului de deservire cu personal medical, județul Bacău se plasa în anul 2015 sub media națională și regională în cazul tuturor categoriilor de cadre (medici, stomatologi, farmaciști, asistenți). Distribuția personalului medical în teritoriu este una dezechilibrată, în condițiile în care 85% dintre medici activează în mediul urban (dintre care 47,5% doar în municipiul Bacău), iar numai

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

15% în mediul rural, majoritatea fiind medici de familie.

Număr de locuitori ce revin la un cadru medical, la nivel județean, regional și național, în anul 2015



În ceea ce privește asistența medicală comunitară, aceasta se asigură la nivelul județului Bacău cu un număr de 13 asistenți medicali comunitari (în localitățile Gura Văii, Podu Turcului, Plopana, Blăgești, Motoșeni, Berzunți, Lipova, Glăvănești, Urechești, Tătăraști, Itești, Pârgărești și Bârsănești), respectiv cu 6 mediatori sanitari (Moinești, Comănești, Buhuși, Gura Văii și Valea Seacă – număr deficitar prin raportare la numărul mare al comunităților de etnie romă care se confruntă cu un risc major de excluziune de la serviciile de sănătate, dar și cu practici specifice, precum nașterile la vârste precoc.

Rețeaua de asistenți comunitari și mediatorii sanitari este implicată activ în proiectul-pilot UNICEF de incluziune a copiilor și tinerilor din circa 50 de comunități defavorizate din județ.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Raportul cu privire la starea de sănătate a populației aferent anului 2015 și elaborat de Direcția de Sănătate Publică Bacău reflectă faptul că cele mai frecvente afecțiuni de care suferă băcăuani sunt cele ale aparatului respirator (22% din total), digestiv (17%), oste-articular (13%), genito-urinar (8%), ale pielii (7%), endocrine, de metabolism și de nutriție (6%) și ale aparatului circulator (5%).

Bolile cronice cu cea mai ridicată incidență în rândul locuitorilor județului sunt hipertensiunea arterială (75.000 de cazuri), cardiopatia ischemică (43.000), diabetul zaharat (24.000), ciroza hepatică (14.000), bolile cerebro-vasculare (11.000), BPCO (11.000), boala ulceroasă (8.000) și cancerul (8.000). Doar în anul 2015 au fost raportate 1.500 de cazuri noi de cancer (mai ales de sân, pulmonar, de prostată, stomac, col uterin și piele) și peste 1.400 de cazuri de diabet zaharat.

De asemenea, bolile psihice au o incidență tot mai ridicată. În total, la nivelul județului Bacău se înregistrează anual aproape 200.000 de internări în spitale, atât în regim continuu, cât și de zi, în pofida accentului tot mai ridicat pus pe tratamentul în ambulatoriu (peste 500.000 de consultații pe an).

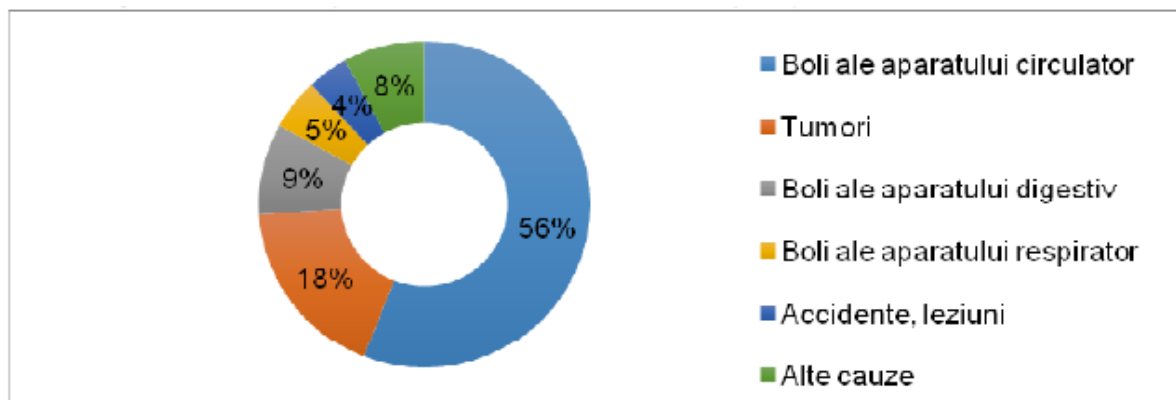
Explicațiile pentru adresabilitatea ridicată înregistrată de spitalele din județ, care depășesc frecvent numărul de pacienți contractați anual cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate este lipsa prevenției și a programelor de screening pentru un număr mai mare de afecțiuni, numărul mic de centre de permanență, de medici de familie, dotarea deficitară a cabinetelor de medicină de familie cu aparatură,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

veniturile reduse ale locuitorilor, mentalitatea populației și educația sanitară deficitară etc.

În ceea ce privește fenomenul mortalității generale, cele mai multe decese înregistrate în județ sunt generate de bolile aparatului circulator (56%), de tumori (18%), de bolile aparatului digestiv (9% - procent aproape dublu față de media națională), de afecțiunile respiratorii (5%) și de accidente, sinucideri și alte leziuni externe (4%). În comparație cu media națională, județul Bacău înregistrează o pondere mai ridicată a deceselor prin afecțiuni digestive, respectiv o pondere mai scăzută a deceselor prin afecțiuni oncologice și de aparat circulator.

Principalele cauze de deces la nivel județului Bacău, în anul 2015



Durata medie a vieții locuitorilor județului Bacău a crescut semnificativ în perioada 2007-2015, de la 71,9 ani, la 74,2 ani, dar rămâne sub media regională (75,1) și națională (75,4). De asemenea, se remarcă diferențe majore între sexe (70,5 ani la bărbați și 78,2 ani la femei), precum și între mediile de rezidență (76,3 ani în urban și 72,5 ani în rural). Această tendință de creștere a speranței de viață

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

poate fi pusă pe seama accesului mai ridicat al populației la infrastructură și servicii medicale noi, precum și la noi scheme de tratament.

De asemenea, mortalitatea infantilă a înregistrat un regres semnificativ, de la 13,5 decedați/1000 de născuți vii, în 2007, la 8,2 în 2015 (valoarea similară cu media națională – 8 și regională – 8,6), dar continuă să fie mai ridicată în mediul rural (9,8), unde accesul la servicii medicale de calitate e mai redus, față de mediul urban (6,3). Cele mai multe decese în rândul copiilor cu vârsta de sub 1 an, sau înregistrat, în termeni absoluți, în comunele Dofteana (19), Corbasca (15), Sascut (13), Coțofănești (12), Balcani, Răcăciuni și Berzunți (11) etc.

În Comuna Brusturoasa există 1 medic de familie și un asistent, nu există medic stomatolog, aceștia își desfășoară activitatea într-un cabinet de familie. În Comună există 2 farmacii, una în Moinești și una în Comănești.

Conform chestionarelor, populația comunei Brusturoasa este mulțumită de calitatea sistemului sanitar, de pregătirea cadrelor medicale, dar și de dotarea cabinetului medical.

III.7. Cadrul socio-economic

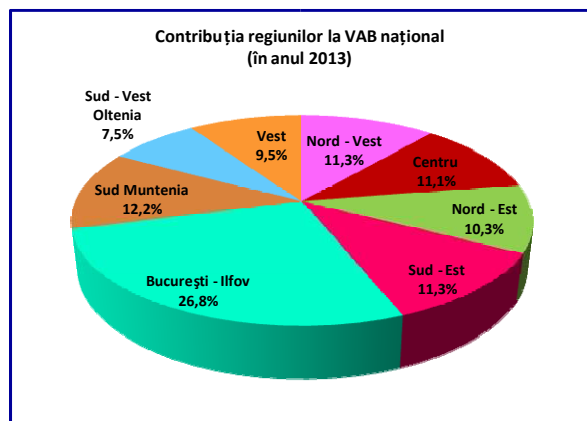
Regiunea Nord-Est este o regiune de dezvoltare, cea mai întinsă regiune a României. Regiunea se caracterizează printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief, 30% munți, 30% relieful subcarpatic, 40% podișului. Această ultimă formă de relief ocupă peste 70% din suprafață în județele Botoșani, Vaslui și Iași. Direcțiile de dezvoltare sunt influențate de poziționare și de distribuția

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

terenurilor agricole, neagricole. Relieful bogat oferă zone de deal și câmpie care sunt adecvate unei game largi de culturi agricole, iar zonele de munte cu peisaje spectaculoase sunt favorabile dezvoltării turismului.

Valoarea adăugată brută (VAB) reprezintă valoarea nou creată (rezultată din valoarea noilor produse și servicii create minus valoarea consumului intermediar pentru producerea acestora). Evoluția contribuției regiunilor de dezvoltare la formarea VAB Național - evidențiază următoarele: în 2013 cea mai mare contribuție la VAB Națională avut-o regiunea București-Ilfov 26,8%, urmată de regiunile Sud Muntenia 12,2%; Sud-Est, Nord-Vest 11,3%; Centru 11,1%; Nord-Est 10,3%. Regiunea Nord-Est nu este pe ultimul loc (pe ultimul loc este regiunea Sud Vest Oltenia 7,5% și penultimul loc regiunea Vest 9,5%)

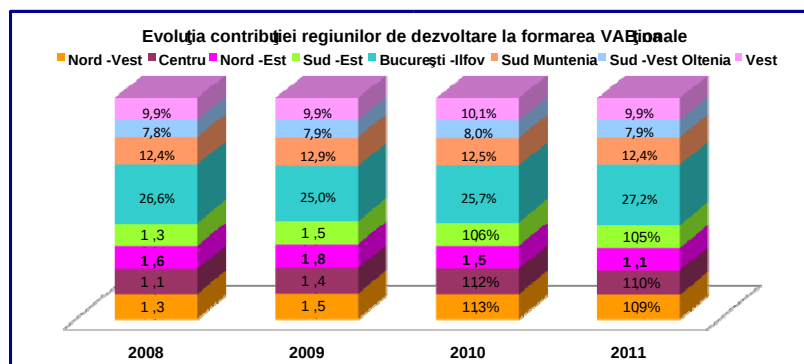


În ceea ce privește evoluția contribuției regiunilor de dezvoltare la formarea VAB Naționale, în regiunea Nord-Est apare o ușoară scădere de 0,3% ajungând

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

la 10,6% în anul 2008. În intervalul 2008-2014 trendul descrescător a fost resimțit în toate regiunile mai puțin București-Ilfov care a înregistrat o creștere 0,2% iar regiunile Nord-Vest și Sud-Est au înregistrat o staționare (în intervalul menționat 2008-2014). Din analiza datelor INS în 2013 contribuția sectoarelor economiei naționale la formarea VAB indică sectorul industrie ca fiind cu cea mai mare contribuție de 28,6%, urmat de comerț care are o contribuție 16,6%, administrație 11,4%, tranzacții imobiliare 9,09%, construcții 8,0%, 6,1 % agricultură.



În perioada 2008-2013 la nivel național, se constată că sectoarele economice au deținut ponderi cu unele schimbări fără mutații semnificative. Astfel în anul 2013 față de 2008 se constată o creștere a sectorului industrie cu 3,5%, și o scădere a sectorului comerț cu 4,7%, și cu 1,1% în sectorul agricultură.

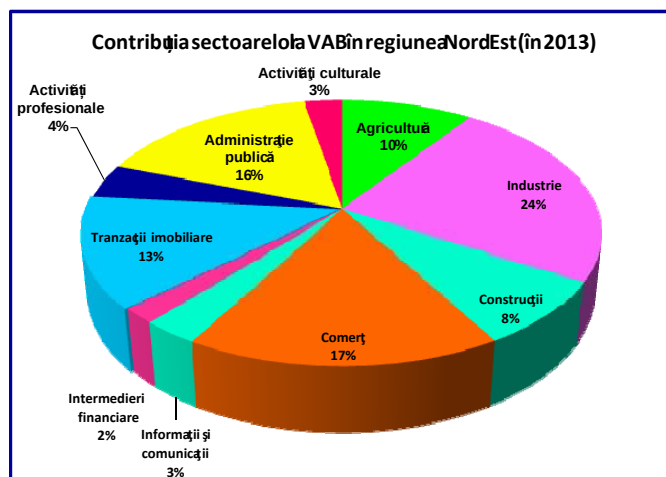
Sectoarele economiei la nivel național înregistrează creșteri sau scăderi raportat la anul 2008 astfel :

- o creștere cu 3,5% în sectorul industrie,
- o creștere cu 2,4% în sectorul administrație,
- o creștere cu 1,0% în sectorul tranzacții,
- scădere cu 1,1% sectorul agricultură 6,1% în 2013,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- scădere cu 4,0% în sectorul construcții,
- scădere cu 4,7% în sectorul comerț.



La nivel regional contribuția sectoarelor la VAB - regional este în mare măsură asemănătoare structurii naționale, sectorul cu cea mai mare pondere este industrie 24%, urmat de comerț 17%, administrație publică 16% Tranzacții imobiliare 13%. Diferențe se înregistrează în sectorul agricultură care deține o pondere însemnată 10 %, mai mare decât cea de la nivel național care este de 6,1%.

Acest aspect scoate în evidență faptul că una din resursele importante ale regiunii este terenul agricol și implicit activitățile din domeniul agricol. De menționat însă și faptul că acest sector înregistrează o scădere foarte mică de 0,7% față de anul 2008. Din analiza evoluției sectoarelor economiei regiunii Nord-Est, rezultă că cele mai semnificative schimbări raportate la anul 2008 se înregistrează în sectoarele:

- scădere cu 4,4% în sectorul comerț;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- scădere de 3,7% pentru sectorul construcții;
- creștere de 2,8% survenită sectorul tranzacții;
- creștere de 2,7% în sectorul industrie.

Evoluția produsul intern brut (PIB) – Scopul indicatorului este de a cuantifica rezultatele activității economice desfășurate pe parcursul unui an și de a permite realizarea de comparații în timp și spațiu. PIB pe locuitor reprezintă un indicator al bunăstării. Astfel o valoare ridicată a PIB pe locuitor relevă un rezultat bun al activității economiei naționale, reflectându-se în nivelul de trai al populației.

Conform datelor din 2014, sursa: Eurostat, Regiunea Nord-Est are cea mai mică valoare a PIB, fiind astfel pe ultimul loc din cele opt regiuni privind PIB/locuitor, deși înregistrează o creștere de la 2.400 euro/locuitor în 2005 la 4.700 euro/locuitor, regiunea Nord-Est își menține ultimul loc în lista regiunilor din România.



Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

De remarcat că valoarea PIB/locuitor la nivel național în 2014 este de 7.500 euro/locuitor, și valoarea la nivelul UE de 27.500 euro/locuitor, astfel România și regiunea Nord-Est se situează la extremă având cele mai mici valori, în consecință acest indicator al „bunăstării” reflectă nivelul de trai foarte scăzut al Regiunii Nord-Est (locul al IV-lea pe națiune).

Din analiza evoluției indicelui de disparitate al produsului intern brut pe locuitor, calculat pe baza puterii de cumpărare (conform sursei Eurostat, regiunea Nord-Est se situează din nou pe ultimul loc la nivel național dar și în UE cu cea mai mică valoare euro pe cap de locuitor 9.500, în 2014 (deși înregistrează o creștere de la 5.200 euro/ cap de locuitor în 2005), față de nivelul național 15.200 euro/ cap de locuitor și UE 27.500 euro/ cap de locuitor.



În anul 2014, regiunea Nord-Est se situează pe ultimul loc, la nivel național, cu cel maimic procent de 62,7% produs intern brut/locuitor. La nivel național pe primul loc se situează regiunea București-Ilfov cu 236,0%, urmată de regiunile Centru 94%, Sud-Est 90,7%, Nord-Vest 86,7%.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Evoluția numărului de unități locale active pe sectoare la nivel regional pentru anul 2014 indică următoarele: cea mai mare valoare a unităților locale active este de 21.212 pentru sectorul de activitate comerț (G), urmat de industrie prelucrătoare (C) 6.257 unități, construcții (F) 5.047 unități, activități profesionale (M) 4595 unități, hoteluri și restaurante(I) 2954 unități, agricultură (A) 2342 unități, situația este similară în toate județele.



Din analiza indicatorului numărul de unități locale, pe regiuni de dezvoltare, (Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO ONLINE) pentru care ultimele date sunt din 2012, rezultă că din 4.101.750 unități locale din România, existente la acea dată, cele mai multe sunt în regiunea București-Ilfov 960.305, urmată de regiunea Nord- Vest 533.614, regiunea Centru 530.377, regiunea Sud Muntenia 473.924, regiunea Sud-Est 450.920, regiunea Nord-Est 406.591, regiunea Sud-Vest Oltenia cu doar 312.422. La nivelul anului 2012 conform datelor furnizate de INS, Baza de date TEMPOONLINE, 23,41% din unitățile locale, erau dispuse în regiunea București-Ilfov, urmată de regiunea Nord-Vest cu 13,01% de regiunea Centru cu 12,93 %.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

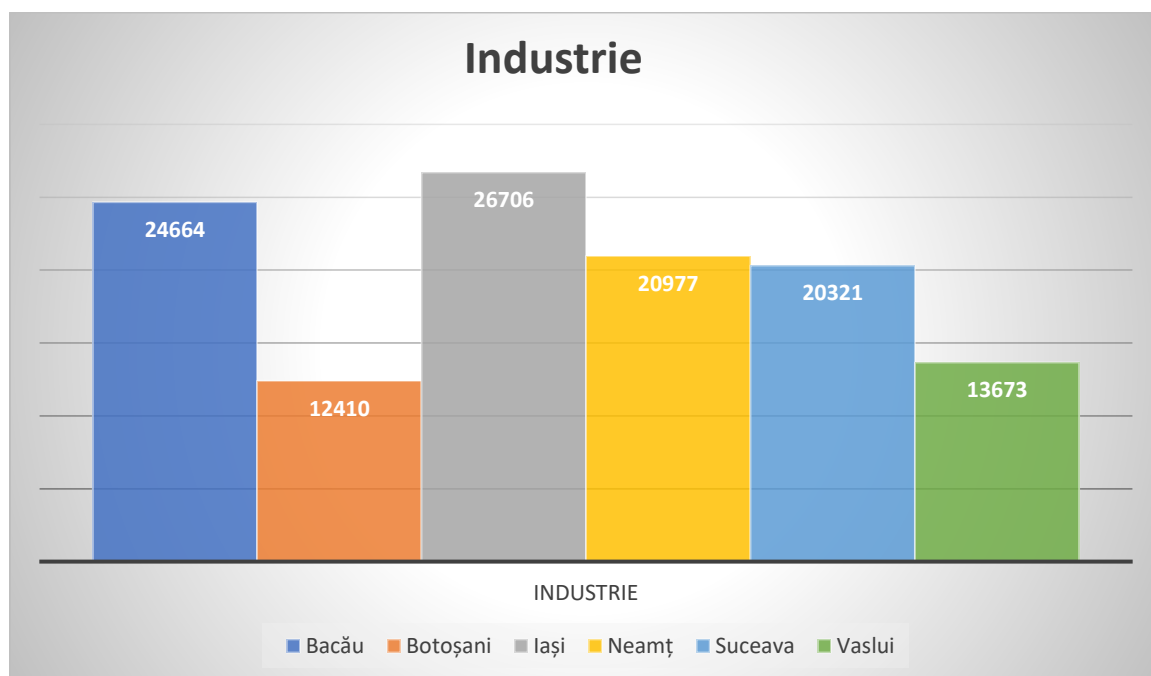
Repartiția personalului din unitățile locale pe activități ale economiei naționale în regiunea Nord-Est, la nivel de secțiune CAEN Rev.2, este:

- 31,0% industrie;
- 25,7 % comerț;
- 10,7% construcții;
- 9,3% tranzacții imobiliare;
- 8,2% transport;
- 4,1% hoteluri și restaurante;
- 2,9% informații și comunicații.

Analiza la nivelul județelor, a personalului din unitățile locale, pentru anul 2014, evidențiază aceeași distribuție cu cele mai mari valori pentru industrie, urmată de comerț, construcții și tranzacții. Județul Iași deține ponderea în regiune urmat de județele Bacău și Suceava, iar la extremă cu cele mai mici valori județele Botoșani și Vaslui. Dacă se analizează variațiile numărului personalului din unitățile locale, în intervalul 2008-2014, pe activități ale economiei, se constată că industria, comerțul și construcțiile înregistrează o scădere foarte mare iar sectorul tranzacții imobiliare înregistrează o creștere.

	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
Industrie	24664	12410	26706	20977	20321	13673
Comerț	21551	7687	26340	14187	20510	8229
Construcții	9272	3170	12300	5404	7851	2849
Tranzacții	6074	2126	15658	4735	4991	2223

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Investițiile nete, făcute în anul 2014, pe activități în regiunea Nord-Est sunt cele mai mici dintre cele realizate la nivel național. Cea mai mare investiție, în regiunea Nord-Est, realizată în anul 2014, este în cadrul industriei prelucrătoare aproape dublă față de investiția în comerț și construcții:

- Industrie prelucrătoare 1.201 mil lei
- Comerț 592 mil.lei
- Construcții 543 mil lei
- Industrie extractivă 379 mil lei
- Tranzacții servicii 298 mil.lei

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Datele prezentate indică faptul că în România, în regiunea Nord-Est populația, într-un procent apreciabil, mult peste 50%, are ca obiective finalizarea studiilor de nivel liceal/universitar. De asemenea se constată că au ca scop acela de a avea inițiativa de a întemeia firme, cu intenția de a-și crea singuri propriul loc de muncă.

Distribuția întreprinderilor nou create, după categoria socio-profesională anterioară a fondatorului/managerului, ne permite să exprimăm că, la nivel național, aceștia provin din rândul celor care:

- au avut profesii tehnice 46,6%;
- au fost muncitori necalificați 28,8%;
- au fost muncitori calificați 21,2 %;
- au deținut funcții de conducere 3,4%.

Analiza la nivelul regiunilor de dezvoltare scoate în evidență faptul că majoritatea fondatorilor/manageri provin din rândul celor care au avut anterior profesii tehnice: 61% regiunea Sud-Est 54,8% Sud-Est Muntenia 50% regiunea Nord-Vest 51,2% Nord-Est 50,8%, Vest 37,7%, Sud-Vest Oltenia, și 32,1% Centru.

Evoluția situației întreprinderilor din 2008 până în 2014 indică următoarele:

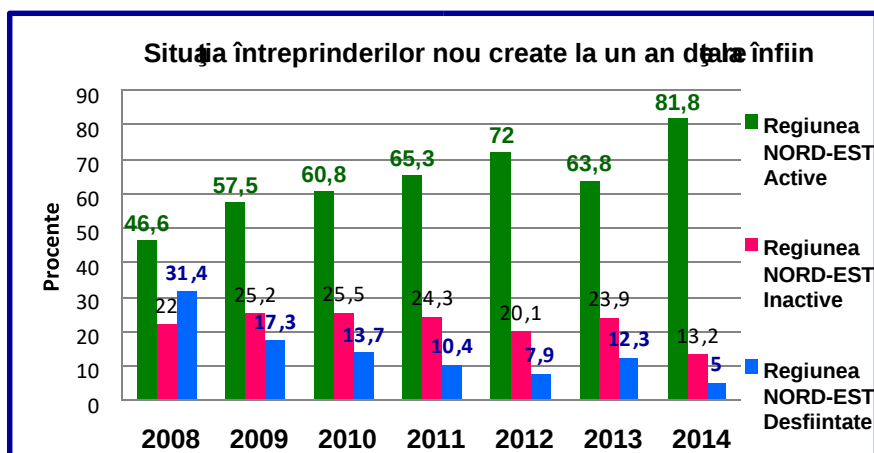
- întreprinderile active înregistrează o creștere a de la 51,7% la 81,1%;
- întreprinderile desființate înregistrează o scădere de la 27,9% la 5,9%;
- întreprinderile inactive înregistrează o scădere de la 20% la 13 %.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La nivelul regiunii Nord-Est situația este similară, dar cu valori puțin mai mari decât la nivel național astfel:

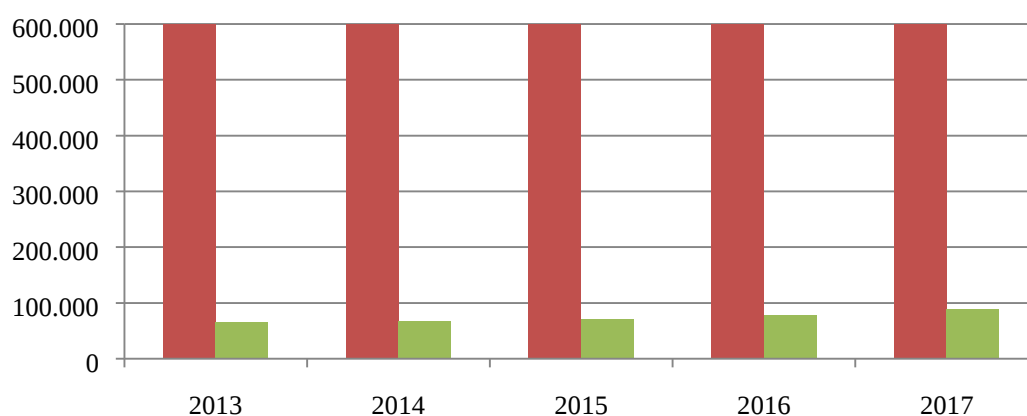
- întreprinderile active înregistrează o creștere a de la 46,6% la 81,8% ceea ce reprezintă o creștere relativă, în perioada analizată cu 75,53%;
- întreprinderile desființate înregistrează o scădere de la 31,5% la 5% adică o diminuare cu 84,39%;
- întreprinderile inactive înregistrează o scădere de la 22% la 13,2%, deci o scădere cu 40%.



Valoarea adăugată brută, la orizontul anului 2019, indică pe total economie la nivel național o creștere de 3,7% în 2014 și de 5,4% în 2019 cu un ușor declin în 2015 care se resimte și la nivelul regiunii Nord-Est. Urmând trendul național regiunea Nord-Est va avea conform prognozei o creștere de 4,0% în 2014, aproape o staționare în anul 2015 unde creșterea este doar de 0,1%, și o creștere de 5,5% în anul 2019.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Regiunea de Dezvoltare Nord-Est a înregistrat, în anul 2017, o valoare a Produsului Intern Brut (PIB) de 88.847,7 milioane lei, ceea ce reprezintă 10,36 % din PIB-ul României și doar 0,126% din PIB-ul UE-28. În profil temporal, la nivel regional se remarcă o creștere a valorii acestui indicator în anul 2017 cu 36,22%, față de anul 2013.



Produsul Intern Brut la nivel național și al regiunii de Nord-Est în perioada 2013-2017

În anul 2017, contribuția la formarea PIB-ului național plasează Regiunea Nord-Est pe locul V (10,36%), fiind urmată de regiunile Sud-Est (10,25%), Vest (9,43%) și Sud-Vest-Oltenia (7,45%).

Rata reală de creștere a PIB în România în perioada 2013-2017 a înregistrat valori pozitive și o creștere constantă, înregistrând o valoare a ratei anuale de creștere de 7,1% la nivelul anului 2017, România situându-se pe locul II, după Irlanda, în rândul țărilor componente ale Uniunii Europene.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cele 6 județe care compun Regiunea Nord-Est au o contribuție diferită la formarea PIB-ului regional, astfel că, în anul 2017, doar 2 dintre acestea înregistrează performanțe economice semnificative în acest sens. Este vorba despre județele Iași și Bacău, ale căror rezultate sunt net superioare celorlalte 4 județe: Suceava, Neamț, Botoșani și Vaslui.

În intervalul de timp studiat, 2013-2017, cea mai mare creștere a valorii PIB-ului s-a înregistrat în județul Iași (45,22%) urmat de județele Neamț și Suceava.

Analizând PIB/ locuitor exprimat în PPS, se observă că în anul 2011 Regiunea Nord-Est se afla pe ultimul loc la nivelul regiunilor UE, cu o valoare de 7.400 PPS/locuitor. În perioada 2013-2016, pe ultimele locuri se aflau 3 regiuni din Bulgaria (Severozapaden, Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen) urmate de Regiunea Nord-Est. În anul 2018, pe ultimele locuri se aflau 4 regiuni din Bulgaria (Severozapaden, Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen, Severoiztochen), urmate de Regiunea Nord-Est cu o valoare a indicatorului de 12.800 PPS/locuitor.

În anul 2017, România a înregistrat un PIB/locuitor de 9.600 euro ce reprezenta 31,89% din media UE-28 și canaliza resursele asupra activității de cercetare-dezvoltare într-un procent de 0,50% din PIB. Ponderea cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare la nivel național a crescut ușor față de anul 2016, când s-a situat la 0,48%. Ponderea cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare a rămas însă relativ constantă în ultimul deceniu.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La nivelul Regiunii Nord-Est, ponderea cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare în PIB are o tendință descrescătoare. În anul 2017 regiunea se situa pe penultimul loc cu 0,17%, iar PIB/locuitor era de 6.000 euro.

Valoarea Adăugată Brută (VAB) reprezintă valoarea creată de factorii de producție în perioada 2013-2019, urmând aceeași linie precum valoarea nominală a PIB-ului. Acest indicator oferă o radiografie corectă a structurii economiei pe ramuri de activitate comparativ cu PIB-ul, deoarece impozitele, taxele sau subvențiile pot modifica importanța ramurilor.

În regiune, agricultura este singura ramură în care sunt înregistrate cele mai mici creșteri ale numărului unităților locale active în 2018, față de anul precedent (0,38%). În profil județean, numărul unităților locale active din agricultură se prezintă astfel (2018):

- în agricultură, vânătoare și serviciile anexe - dintr-un total regional de 1.820 unități locale active, se remarcă județele Iași (414), Vaslui (326) și Botoșani (305);
- în silvicultură și exploatarea forestieră - dintr-un total regional de 728 unități locale active, se remarcă județele Suceava (362), Neamț (145), Bacău (131);
- în *pescuit și acvacultură* - dintr-un total regional de 94 unități locale active, se remarcă județele Iași (23), Vaslui (17), Bacău (14) și Botoșani (14).

În anul 2018, cele mai multe unități locale active din industria prelucrătoare din Regiunea Nord-Est erau active în industria alimentară (17,41%), prelucrarea lemnului (16,61%), industria textilă și a articolelor de îmbrăcăminte (15,23%),

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

adică în sectoare cu valoare adăugată redusă. La nivel județean, sectorul prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite ocupă primul loc în județele Suceava (493) și Neamț (284), iar industria alimentară ocupă primul loc în județele Iași (251), Bacău (222), Botoșani (128) și Vaslui (122).

Printre activitățile cu un număr semnificativ de unități locale active din industria prelucrătoare, se mai regăsesc:

- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte - dintr-un total regional de 789 unități locale active, se remarcă județele Iași (208), Neamț (190), Bacău (133), Vaslui (106);
- Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații - dintr-un total regional de 637 unități locale active, se remarcă județele Iași (154), Neamț (149), Bacău (135), Suceava (116);
- Fabricarea de mobilă - dintr-un total regional de 522 unități locale active, se remarcă județele Iași (134), Suceava (117), Bacău (101), Neamț (86);
- Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastic - dintr-un total regional de 342 unități locale active, se remarcă județele Neamț (102), Bacău (64), Suceava (52) și Iași (52);
- Fabricarea altor produse din minerale nemetalice - dintr-un total regional de 286 unități locale active, se remarcă județele Suceava (87), Bacău (59), Iași (58);

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor - dintr-un total regional de 241 unități locale active, se remarcă județele Iași (85), Bacău (55), Neamț (39);
- Fabricarea produselor textile - dintr-un total regional de 234 unități locale active, se remarcă județele Iași (69), Bacău (49), Suceava (43);
- Tipărire și reproducerea pe suporti a înregistrărilor - dintr-un total regional de 229 unități locale active, se remarcă județele Iași (81), Bacău (46), Neamț (42);
- Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor - dintr-un total regional de 205 unități locale active, se remarcă județele Vaslui (65) și Suceava (65);
- Alte activități industriale n.c.a. - dintr-un total regional de 320 unități locale active, se remarcă județele Iași (127), Bacău (63), Suceava (55);

În ceea ce privește numărul de firme radiate la nivelul Regiunii Nord-Est, după ce în anul 2017 s-au înregistrat scăderi, în anii 2018 și 2019 numărul firmelor radiate a crescut, ajungând la un total de 14.907.

Din analiza firmelor radiate la nivel național în 2019, reiese că din totalul de 42 de județe, județul Iași se află pe locul 2 în ceea ce privește numărul mare de firme radiate, urmat de județul Bacău (locul 6), județul Neamț (locul 18), județul Suceava (locul 28), județul Vaslui (locul 32), județul Botoșani (locul 36). Pe locul 1 în clasament, se află Bucureștiul care se detașează net cu un număr foarte mare de firme radiate și anume 12.554 în 2019.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



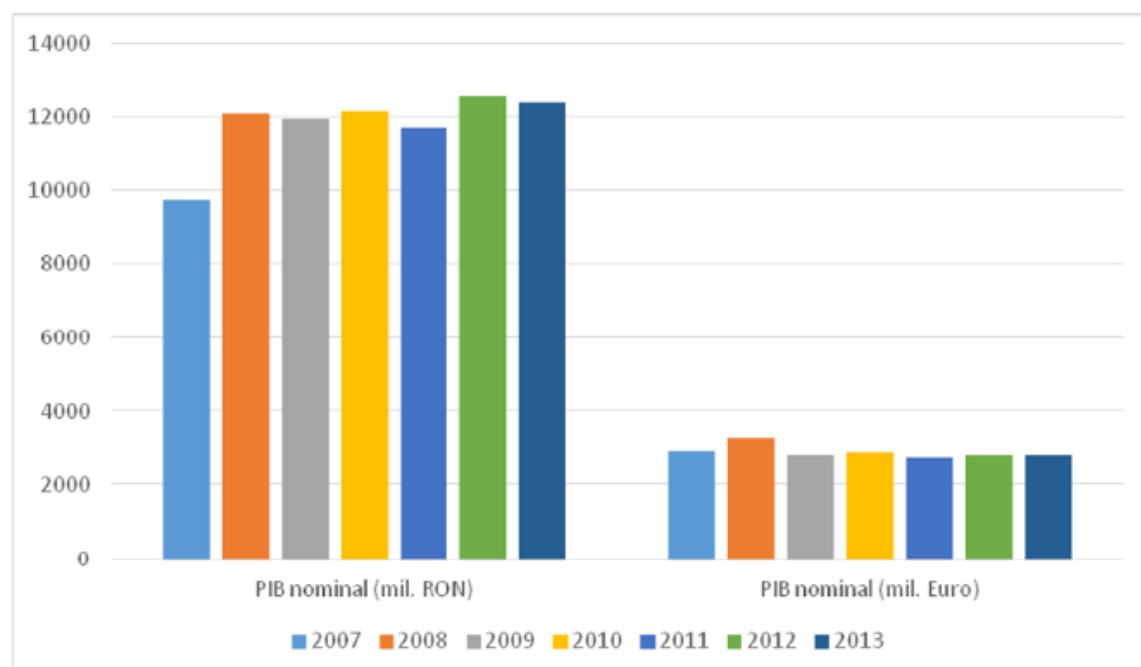
Conform datelor INS, din perspectiva principalului indicator macroeconomic, județul Bacău este unul dintre județele mediu-dezvoltate ale țării, acesta fiind plasat pe locul 12 din perspectiva PIB în valori absolute, contribuind în anul 2013 (ultimul pentru care există date statistice) cu 2% la PIB-ul total al României și cu 19,1% la cel al regiunii de dezvoltare Nord-Est (locul II, după județul Iași). Valoarea absolută a PIB-ului plasează Bacăul în aceeași categorie cu județe precum Arad, Galați, Suceava sau Dâmbovița.

În intervalul 2007-2013, Produsul Intern Brut al județului Bacău a crescut, în termeni nominali și în monedă națională, cu 27,9%, ritmul de creștere fiind mult inferior celui înregistrat de PIB regional (+43,7%) și național (+52,4%). În monedă europeană, PIB-ul județean a scăzut în termeni nominali, în același interval, cu 3,4%, situație care a fost mai întâlnită doar în județele Caraș-Severin, Hunedoara, Mehedinți, Bihor și Argeș - toate confruntate cu dispariția sau restrângerea activității unor agenți economici cu un impact major asupra PIB (cum a fost cazul RAFO Onești în cazul județului Bacău).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Evoluția PIB județean nominal, în valori absolute și PIB județean în Euro, în perioada 2007-2013



În ceea ce privește indicatorul PIB/locuitor (PPS), conform EUROSTAT, acesta se ridică, în anul 2013, (ultimul pentru care există date statistice), la valoarea de 9.300 Euro/locuitor, ușor peste mediaregională (9.000 Euro), dar cu 35,4% sub media națională (14.400 Euro). Față de anul 2007, PIB/locuitor a crescut, în termeni comparabili ai puterii de cumpărare cu 24% (față de o rată medie de creștere de 34% la nivel regional, de 35% la nivel național și de doar 3% la nivelul UE-28), județul Bacău rămâne una dintre zonele cele mai sărace din Uniunea Europeană, atingând doar 35% din media U.E. – 28 (față de 29%, în 2007). Prin urmare, se poate afirma că județul Bacău recuperează treptat decalajul de dezvoltare față de alte regiuni europene, însă într-un ritm mai lent decât alte

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

județe din țară (de ex. București, Timiș, Cluj sau chiar Iași – toate cu un sector terțiar foarte dinamic).

Din perspectiva PIB/locuitor la putere de cumpărare standard, județul Bacău ocupă doar locul 32 la nivel național, respectiv locul 2 la nivel regional, după Iași.

În anul 2016, conform ONRC Bacău, la nivelul județului erau înregistrați 26.669 de profesioniști activi, dintre care 10.407 persoane fizice autorizate și 16.262 de persoane juridice. Față de anul 2009, se constată o scădere a numărului de persoane fizice autorizate cu 13,3%, respectiv o creștere a numărului de persoane juridice cu 4,4%, ceea ce a condus, per ansamblu, la o scădere de ansamblu cu 3,3% a numărului de comercianți. Totuși, trebuie menționat faptul că nu toți comercianții activ din punct de vedere legal desfășoară în mod curent și activitate economică, iar în cazul în care o fac, nu toți au depus și situații financiar-contabile în anii precedenți.

Astfel, la nivelul anului 2014, în județul Bacău erau înregistrate, conform datelor INS, doar 11.380 de unități locale active (persoane juridice cu sediul sau subunități în județ care au avut activitate economică), în scădere cu 4,9% față de anul 2007, scădere mai puțin accentuată decât cea înregistrată la nivel regional (-5,9%), dar situată peste rata de scădere înregistrată la nivel național (-1,8%). Cu un număr mediu de 18,5 unități locale active/1.000 de locuitori, județul Bacău se află peste media regională (16,7), dar mult sub cea națională (25,9) și a U.E.- 28, de circa 40 firme/1.000 de locuitori.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

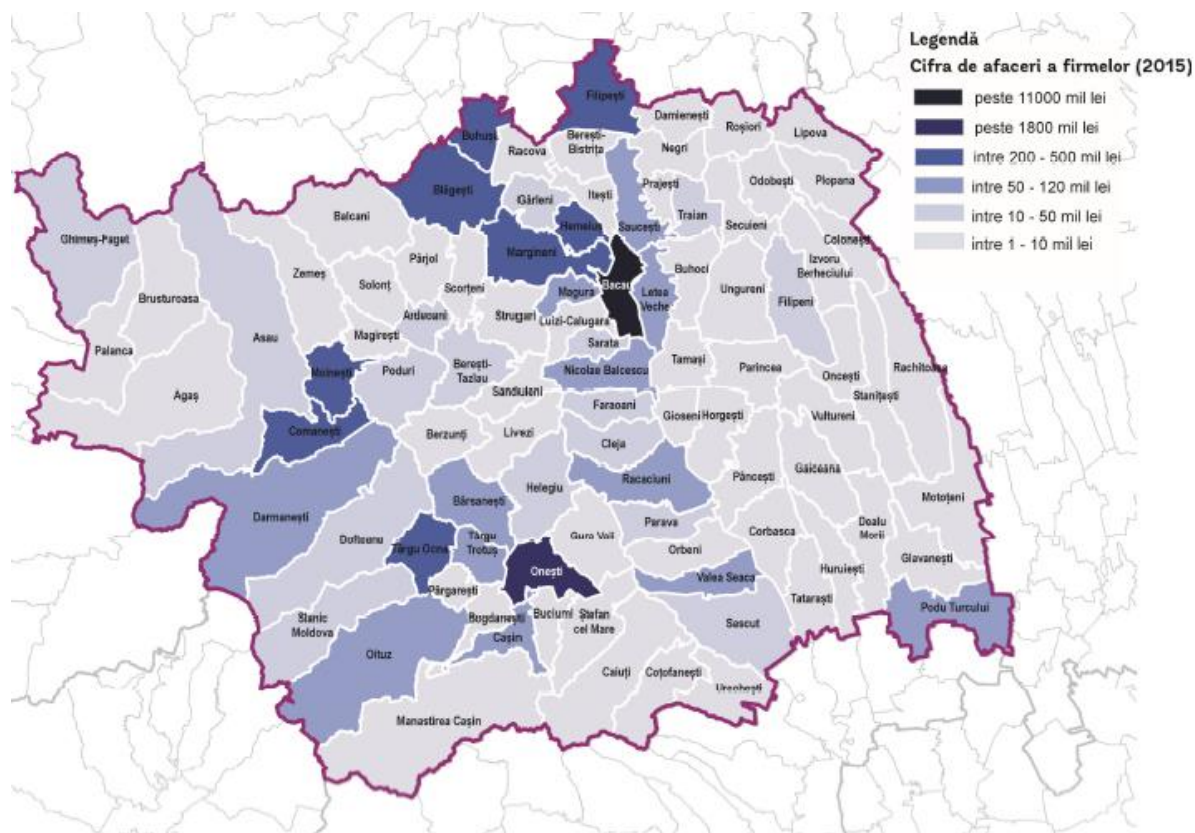
Pe de altă parte, există disparități importante cu privire la distribuția în teritoriu a agenților economici activi. Astfel, în mediul urban activează circa 68% din numărul agenților economici activi, dintre care 34% doar în municipiul Bacău, respectiv 8% în municipiul Onești.

În mediul rural, cele mai multe întreprinderi sunt active în comunele din imediata apropiere a municipiului Bacău (Hemeiș, Măgura, Săucești, Mărgineni, Nicolae Bălcescu), unde s-au relocat în ultimele decenii numeroși agenți economici, sub presiunea costurilor terenurilor, dar și a constrângerilor de mediu din zona urbană. La polul opus, un număr foarte mic de firme active există în comunele îndepărtate de orașe, aflate în declin socio-economic (Izvorul Berheciului, Lipova, Huruiș, Odobești, Gioseni, Vultureni, Ungureni, Tătărași, Strugari, Solonț, Secuieni, Roșiori, Plopana, Parava, Oncești, Motoșeni, Negri, Găiceana, Filipeni, Corbasca, Coțofănești, Dămieniș, Colonești etc.).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cifra de afaceri a firmelor, în anul 2015 la nivel de UAT



Din perspectiva volumului anual al cifrei de afaceri, polarizarea economică a județului Bacău este și mai evidentă. Astfel, 68% din aceasta este generată de companiile din municipiul Bacău, urmat la mare distanță de Onești (10%) și Comănești (3%). Mediul rural generează doar 16% din cifra de afaceri totală generată de județ, însă comunele cele mai active din punct de vedere economic sunt cele din jurul municipiului Bacău (Mărgineni, Hemeiș, Letea Veche, Filipești, Săucești, Nicolae Bălcescu, Letea Veche etc.). La polul opus, regăsim comune în care activitatea sectorului privat este nesemnificativă, ceea ce se transpune și în nivelul scăzut de dezvoltare socio-economică a acestor localități

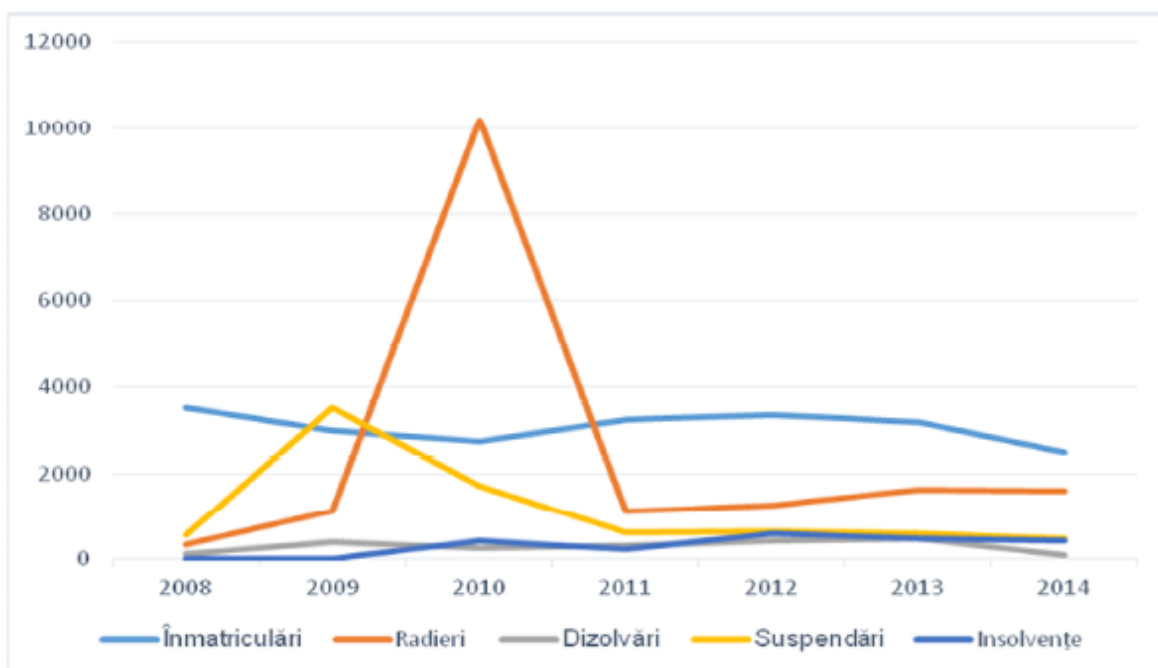
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(de ex. Colonești, Coțofănești, Găiceana, Oncești, Odobești, Vultureni, Ungureni, Tătăraști, Stănișești, Strugari, Roșiori etc.)

Criza economică și financiară globală instalată în anul 2008 și-a pus amprenta și asupra mediului de afaceri local, concretizându-se într-un număr record de firme suspendate (anul 2009), radiate (2010), intrate în insolvență (2012) sau dizolvate (2013), concomitent cu scăderea numărului de înmatriculări, care au atins un minim în anul 2014.

Dinamica operațiunilor cu privire la agenții economici din județ, în perioada 2008-2015



Din perspectiva clasei de mărime, 99,7% dintre companiile active din județul Bacău intră în categoria IMM-urilor, dintre care 89,5% în cea a microîntreprinderilor, cele mai multe dintre acestea fiind mici afaceri de familie, cu 1-2 salariați înregistrați. Această structură a mediului de afaceri județean este

233

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

similară cu cea întâlnită la nivel regional și național.

Față de anul 2007, se remarcă o scădere a numărului de întreprinderi din județ la toate clasele de mărime (cu 7,1% la microîntreprinderi, cu 13,8% la întreprinderi mici, cu 38,6% la întreprinderi mijlocii și cu 43,4% la întreprinderi mari), cele mai afectate fiind firmele cu un număr de peste 100 de salariați, care au trecut, în general, prin procese ample de restructurare pe durata crizei. La nivelul anului 2014, conform datelor INS, doar 30 de agenți economici din județ numărau peste 250 de salariați, 22 dintre aceștia fiind activi în domeniul industrial, 5 în comerț, 3 în construcții, 2 în transporturi, 1 în IT&C și 2 în servicii.

Totuși, din perspectiva cifrei de afaceri, sectorul IMM contribuia, în anul 2014, cu 66% la cifra de afaceri totală realizată în județ, dintre care microîntreprinderile cu 19%. Din această perspectivă, județul Bacău se remarcă printr-o structură a mediului de afaceri mai echilibrată decât alte județe din țară, în sensul că nu depinde economic de un număr foarte restrâns de unități economice cu capital străin. La nivel județean există o serie de companii mijlocii și mari cu capital autohton, în majoritatea sectoarelor de activitate, care au o contribuție semnificativă la PIB-ul Bacăului.

În ceea ce privește structura mediului antreprenorial din județul Bacău pe principalele sectoare ale economiei naționale, se poate observa că cele mai multe firme activau, la nivelul anului 2013, în domeniul comerțului (32,4% din total), construcțiilor (13,9%), al industriei prelucrătoare (13,6%), al transporturilor (10,3%) și al activităților științifice, tehnice și profesionale (7%). În comparație cu anul 2007, se constată o creștere a numărului de companii active în domeniile

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

agricultură (+28,7%), industrie extractivă (+35,2%), servicii de utilități publice (+81,8%), hoteluri și restaurante (+1,3%), intermediari financiare (+1,9%), tranzacții imobiliare (+5,3%) concomitent cu scăderea numărului de firme din domeniile industrie prelucrătoare (-24,9%), construcții (-22,1%), comerț (-24,8%), transporturi și depozități (-10,1%), IT&C (-25,5%), activități științifice, tehnice și profesionale (-15,2%), servicii administrative și suport (-21%), activități de spectacole, recreative și culturale (-6,7%), aceste domenii fiind fie mai puțin atractive pentru întreprinzătorii locali, fie într-un proces de consolidare a pieței în jurul unor companii mai mari (de ex. în sfera comerțului).

Din perspectiva investițiilor străine (privite ca subscrieri la capitalul social al firmelor), județul Bacău are o poziție medie în context național, ocupând locul 20 din 42 din perspectiva numărului de agenți economici cu capital străin, respectiv locul 10 la valoarea capitalului străin subscris.

La nivelul anului 2015, în județ erau înregistrate 1.937 de firme cu capital străin (+87,7% față de anul 2007), ceea ce poziționează Bacăul pe locul II la nivel regional, după Iași. Trebuie totuși menționat că toate aceste firme sunt active legal, însă nu și economic, o parte nederulând activități economice propriu-zise în prezent. Capitalul străin cumulat aportat în aceste firme era, la sfârșitul anului 2015, de circa 2.719 mil. lei (931 mil. Dolari/694 mil. Euro), în creștere cu 113% față de anul 2007 în monedă națională, cu 123% în dolari și cu 116% în Euro (diferențe determinate de evoluția cursului valutar în acest interval). Acesta reprezenta însă doar 1,7% din totalul investițiilor străine atrase de România după anul 1990 și poziționează județul Bacău pe primul loc la nivel regional.

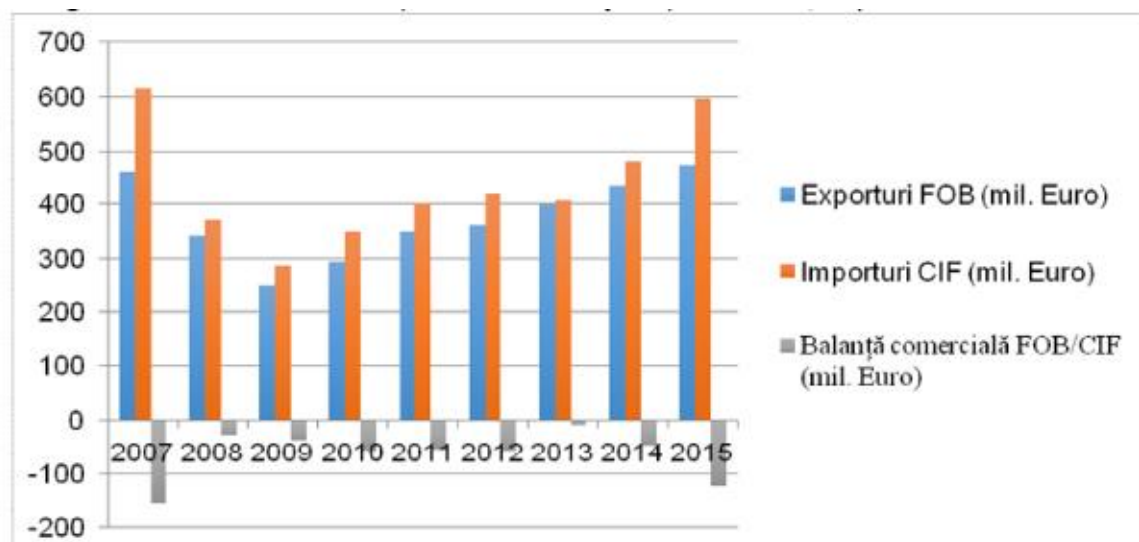
Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În perioada 2007-2015, activitatea de comerț exterior a județului Bacău a avut o evoluție fluctuantă. Astfel, în perioada 2007-2009, aceasta a scăzut accentuat, atât în cazul exporturilor, cât și al importurilor, ca urmare a sistării activității RAFO Onești (cel mai mare agent economic din județ la acel moment), dar și a contextului extern defavorabil (criza economică instalată în anul 2008).

Începând cu anul 2010, s-a înregistrat o creștere continuă a volumului exporturilor și importurilor, susținut de revigorarea piețelor externe, inclusiv a furnizorilor locali. Din perspectiva valorii schimburilor comerciale, județul Bacău ocupă locul II la nivel regional după Iași.

Volumul comerțului exterior al județului Bacău, în perioada 2007-2015



În ceea ce privește structura importurilor, cea mai mare pondere o dețineau în anul 2015 mașinile, aparatele și echipamentele electrice (18,4%), urmate de materialele textile (15,1%), produsele din metal (12,9%), materialele de construcții (9,2%), masele plastice și articolele din cauciuc (7,7%), produsele din lemn (7,6%) și mobilă (7,4%). Volumul și structura exporturilor sunt puternic

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

influențate de faptul că în județ își are sediul cea mai importantă companie de bricolaj din România, care importă multe dintre produsele comercializate, respectiv de ponderea ridicată a exporturilor în regim lohn, care implică importul și procesarea manufacturieră a unor materiale, mai ales în industria textilă.

Principalii parteneri comerciali ai județului Bacău provin din Italia, Germania, Franța, Israel, Ungaria, China, Olanda, Austria, Polonia, India, Grecia și Republica Moldova.

Sectorul primar generează doar 7,2% din valoarea adăugată brută de la nivel județean, însă asigură ocuparea a 27,1% din forța de muncă, agricultura și silvicultura fiind activitățile predominante în majoritatea comunelor din județ. Rezultatele recensământului din 2011 indică faptul că procentul ocupării forței de muncă în agricultură și silvicultură era și mai mare decât estimările INS – 42,5% din total, 6,7% în mediul urban, respectiv 66,5% în mediul rural, Din cele peste 54.600 de persoane ocupate în acest domeniu, doar 2.800 (5%) au statutul de salariat, restul fiind persoane ocupate în propria gospodărie sau lucrători care nu sunt remunerați.

În acest context, productivitatea muncii în acest sector este de peste 5 ori mai redusă decât media, context în care putem vorbi încă despre practicarea pe scară largă a unei agriculturi de subzistență, pe parcele de mici dimensiuni, bazată pe mijloace semi-rudimentare și orientată către autoconsum.

Valoarea totală a producției agricole realizate în județul Bacău s-a cifrat, în anul 2015, la circa 1.717 mil. de lei (13,6% din valoarea înregistrată la nivel regional și 1,9% din cea de la nivel național), conform estimărilor INS, dintre care

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

57,4% a provenit din sectorul vegetal, 42,1% din cel zootehnic și 0,4% din sectorul de servicii agricole. Față de anul 2007, se constată o creștere nominală de 46% a valorii producției agricole, ceea ce în termeni reali (corecțai cu rata inflației) înseamnă o creștere de circa 10% a acestui sector, mai ales pentru componenta de producție vegetală.

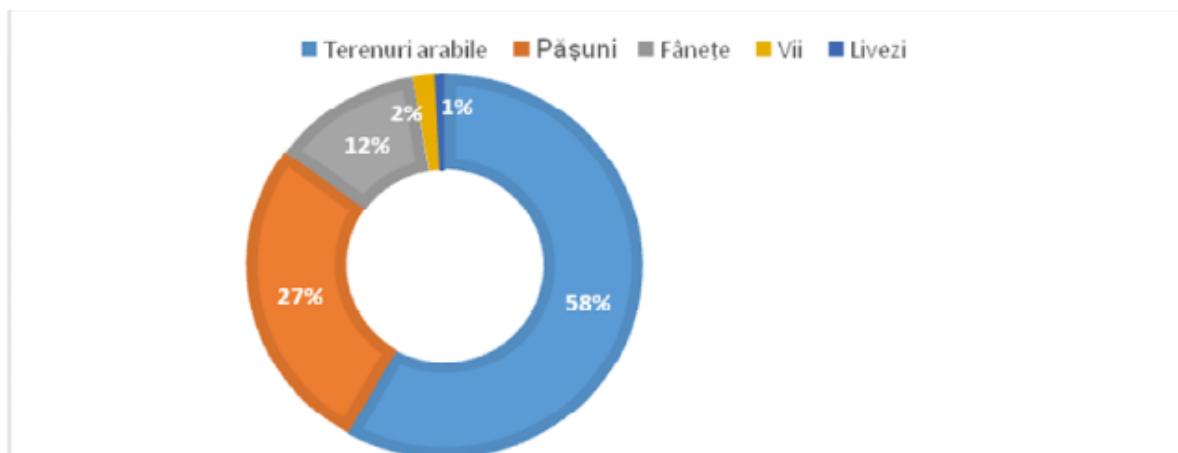
La nivelul anului 2014, în județul Bacău funcționau 357 de unități locale active cu profil agricol, în creștere cu peste 25% față de anul 2007, dintre care 7 erau întreprinderi mijlocii, 43 mici și 307 microîntreprinderi.

În conformitate cu datele INS, județul Bacău dispunea, în anul 2014, de 320.756 ha de terenuri agricole (48,4% din suprafața administrativă totală), dintre care 98,3% se află în proprietate privată, procent mai ridicat față de media națională. Față de anul 2007, suprafața agricolă a județului a crescut cu 242 ha, mai ales pe fondul restrângerii suprafețelor împădurite, dar și a presiunii de expansiune imobiliară mai redusă în comparație cu alte județe din țară.

Din totalul suprafețelor cu destinație agricolă din județ, 58,1% sunt terenuri arabile, 26,9% pășuni, 12,3% sunt fânețe, 1,8% sunt vii, iar 0,8% livezi. Județul are un profil agricol mixt, specific zonelor cu relief de podiș și de munte, dispunând de condiții favorabile atât pentru cultura plantelor (mai ales în partea central-estică), cât și pentru zootehnie (cu precădere în zona de vest).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Modul de utilizare a suprafețelor agricole din județul Bacău, în anul 2014



Ramurile industriale care asigură cele mai multe locuri de muncă la nivelul județului Bacău erau, la nivelul anului 2015, următoarele: industria ușoară (confecții-textile și încălțăminte), industria alimentară, industria prelucrării lemnului și a mobilei, industria chimică și cea aeronautică. Față de anul 2008, se constată o scădere a numărului de salariați în majoritatea ramurilor industriale – industrie textilă și a confecțiilor (-14,2%), alimentară și a băuturilor (-19%), chimică și petrochimică (- 49,2%), construcțiilor metalice și produselor din metal (-10,8%), pielăriei și încălțăminte (-30,3%), extracției petrolului și serviciilor conexe (-55,9%), extracției sării (-29,1%), prelucrării lemnului și mobilei (-40,2%), hârtiei și tipăriturilor (-68,3%), metalurgiei (-100%), cauciucului și maselor plastice (- 32,4%), echipamentelor electrice (-24,7%), mașinilor, utilajelor și echipamentelor (-78,4%), energiei electrice și termice (-65%) etc. Singurele excepții notabile sunt industria materialelor de construcții (+66,2%), cea a echipamentelor electronice (+59,1%), a aeronavelor (+2,9%) și a componentelor auto (+202%).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La nivelul anului 2014, în județ funcționau 1.324 de unități locale active cu profil industrial, în scădere cu 7,2% față de anul 2008, dintre care 21 aveau peste 250 de salariați (mai puține cu 4 față de 2008).

Cifra de afaceri cumulată a acestora era de 4.526 mil. lei (circa 1 md. Euro), în scădere nominală cu 15% față de 2007. De asemenea, cuantumul total al investițiilor realizate de acestea se ridica la 656 mil. lei, în scădere nominală cu 20,2% față de anul 2007, pe fondul efectelor crizei economice globale instalate în anul 2008.

Comuna Brusturoasa este o unitate administrativ teritorială tipică pentru zona de deal și de aici rezultă principalele caracteristici socio – economice. Astfel, majoritatea populației își câștigă existența prin agricultură și creșterea animalelor.

Se impune așadar o diversificare a economiei locale prin atragerea de investitori în zonă. În afară de investiții în ferme de animale (zona fiind prielnică pentru astfel de activități) și agricultură, se pot face investiții și în alte activități economice, cum ar fi localizarea unor fabrici din alte regiuni, în condițiile în care comuna dispune de forță de muncă. Nu trebuie însă neglijate inițiative economice individuale la nivel de comună, cum ar fi deschiderea de ciupercării, creșterea prepelițelor, etc., afaceri care să nu necesite capitaluri de start importante, deoarece locuitorii nu dispun de aceste sume.

Comuna Brusturoasa exercită deja o atracție concretizată prin stabilirea de noi locuitori ce revin de la orașe sau alte localități. Astfel , există condiții pentru o revitalizare a activităților economice și culturale pe plan local.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În comuna Brusturoasa sunt 98 de agenți economici, ceea ce reprezintă 0,23 % din totalul agenților economici din Județul Bacău. Cifra de afaceri de la acești agenți economici este de 7 milioane (0,02% din cifra de afaceri din Județul Bacău). Numărul de angajați din comună este de 35 (0.04 % din totalul de angajați din Județul Bacău. S-a obținut un profit de 830 mii lei (0,01% din profitul net realizat în județul Bacău.

Clasamentul firmelor după cifra de afaceri se prezintă astfel:

- ATOMIC SHOP SRL (2.5 milioane lei);
- DELL – TOD SRL (1,5 milioane lei);
- AT NET SRL (740 mii lei).

După numărul de angajați firmele se clasifică astfel:

- ATOMIC SHOP SRL (10 angajați);
- DELI TOD SRL (8 angajați);
- BOG & DAN SRL (3 angajați).

După profit:

- AT NET SRL (170 mii lei);
- ISSAFARM SRL (135 mii lei);
- ATOMIC SHOP SRL (120 mii lei).

Cei mai mulți angajați se află în societăți cu caen-ul comerț cu amănuntul, exploatarea forestieră, activități de telecomunicații.

Profitul cel mai mare s-a realizat în activități de telecomunicații, dar și în comerț.

Ultimile firme înființate în Comuna Brusturoasa sunt:

- COM& RUS SERV SRL;
- CIUBOTARIU GHEORGHITĂ – II;
- SPERANȚA MUNTELUI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ.

III.8. Infrastructura

Analizând rețeaua feroviară din regiune, se observă ca majoritatea liniilor funcționale se conectează direct la rețeaua TEN-T feroviară (cu excepția liniilor 512 și 703).

Punctele de trecere a frontierei pentru rețeaua feroviară de bază sunt pentru Ucraina – Vicșani, iar pentru Republica Moldova – Cristești Jijia (Ungheni). Rețeaua feroviară a regiunii Nord-Est cuprinde numeroase tronsoane de cale ferată neelectrificată, fapt care determină o viteză mai scăzută a trenurilor. Liniile neelectrificate sunt: toată magistrala 600, secțiunea situată la nord de Suceava din magistrala 500, liniile operaționale 509, 511, 605, 607, 608, 703.

În anul 2017 erau în decalare lucrările de reparație a liniilor feroviare Pașcani-Iași, Prisaca Dornei – Câmpulung Est, iar la stația Suceava Nord se executau reparații la clădirea de călători.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Pe traseul TEN-T feroviar se află 3 municipii reședință de județ: Bacău, Iași și Suceava, 5 municipii (Câmpulung Moldovenesc, Onești, Pașcani, Roman și Vatra Dornei), respectiv 11 orașe și 73 de comune, procentul populației din UAT-urile menționate reprezentând 36,2% din populația regiunii.

De-a lungul liniilor conectate direct la rețeaua TEN-T de bază se află 3 municipii reședință de județ: Botoșani, Piatra Neamț și Vaslui, 5 municipii (Bârlad, Dorohoi, Fălticeni, Moinești, Rădăuți), 9 orașe și 79 de comune, reprezentând o pondere de circa 25,9% din populația regiunii. Dintre acestea, municipiile Moinești, Fălticeni și Rădăuți, orașele Siret și Vicovu de Sus, precum și 14 comune (reprezentând 5,9% din populație), se află momentan de-a lungul unor linii conectate direct la rețeaua TEN-T, însă închise. Rețeaua de căi ferate în regiune se prezintă la un nivel comparabil cu media pe țară în ceea ce privește dotarea tehnică și lungimea tronsoanelor (condițiile geografice și de amplasament impun unele restricții de circulație). Astfel, ponderea rețelei regionale de căi ferate

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În total rețeaua națională de cale ferată este de 15,03% la sfârșitul anului 2012. În perioada 2013-2017 nu s-au produs modificări semnificative, la sfârșitul anului 2017 procentul acesta fiind de 15,04%.

Dintre municipiile din regiune, doar Huși nu este amplasat de-a lungul rețelei TEN-T feroviar sau a liniilor care se conectează direct la aceasta. Orașul Murgeni se află, de asemenea, pe o linie neconectată direct la rețeaua TEN-T feroviară, (închisă), la fel ca linia de cale ferată care traversează orașul Săveni. Populația aflată în Huși, Murgeni și Săveni, precum și în celelalte 9 comune aflate de-a lungul liniilor neconectate direct la rețeaua TEN-T reprezintă 1,9% din populația regiunii, majoritatea aflându-se de-a lungul unor linii închise.

În regiune există unele areale fără acces la calea ferată (în care se regăsesc și 7 orașe – Slănic Moldova în Bacău; Darabani, Flămânzi și Ștefănești în Botoșani; Broșteni, Cajvana și Solca în Suceava). Principalele motive ale lipsei conectivității sunt reprezentate pe de o parte de configurația terenului, în această categorie încadrându-se: sudul județului Suceava și nordul județului Neamț (partea central-nordică a Carpaților Orientali), vestul județului Vaslui și estul județului Bacău (colinele Tutovei), iar pe de altă parte de lipsă de interes în derularea unor proiecte investiționale care să vizeze extinderea rețelei de cale ferată în Regiunea Nord- Est.

Astfel, 43,8% din populația regiunii nu are acces la rețeaua de căi ferate ale regiunii, la care se adaugă 7,8% din populație aflată de-a lungul liniilor închise, ponderea totală ajungând la 51,6%.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Transport feroviar

În perioada 2013-2017 (raportat la anul de referință 2012) se constată că lungimea căilor ferate din regiune și România a rămas neschimbată, însumând 1.621 km, conducând la o densitate de 43,9 km/1000 kmp.

În ceea ce privește traficul de mărfuri pe rețeaua feroviară, încărcările cu destinația alte regiuni reprezintă cca. 30% din total încărcări la nivelul tuturor regiunilor (produse rafinate din petrol, produse chimice și fibre manufacturate, produse din cauciuc și mase plastice), în timp ce la descărcări provenind din alte regiuni, respectiv trafic intraregional Regiunea Nord-Est are o pondere mult mai modestă de 9,5%, respectiv 1,2%. Comparativ cu anul 2013, se constată că în 2017 traficul intraregional a scăzut cu 20% .

Regiunea Nord-Est, încărcările având ca destinație alte regiuni au scăzut cu 4,5%, iar descărcările provenite din alte regiuni au scăzut cu 12,4%. Comparativ cu situația existentă în anul anterior, traficul intraregional a scăzut cu 5,3%, încărcările având ca destinație alte regiuni au crescut cu aproape 1,8%, iar descărcările provenite din alte regiuni au scăzut cu 7,6%.

Rețeaua TEN-T de baza traversează Regiunea Nord-Est atât de la nord la sud, cât și de la est la vest prin partea mediană, asigurând, pe de o parte, conexiunea capitalei București cu Ucraina prin nordul regiunii (traversând municipiile Bacău, Roman, Fălticeni, Suceava și ajungând la punctul de trecere a frontierei Siret), cât și conexiunea cu vestul țării (Timișoara, Cluj, Târgu Mureș) a părții de est (Piatra Neamț, Iași) a Regiunii Nord-Est și apoi cu Republica Moldova (cu punct de trecere a frontierei pe rețeaua de bază – Ungheni. Rețeaua

245

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

TEN-T extinsă include conexiunea municipiului București cu municipiul Chișinău pe direcția SV-NE, traversând municipiile Bârlad și Huși din regiunea Nord-Est, respectiv a municipiului Bacău cu municipiul Brașov.

Pe rețeaua TEN-T rutieră sunt amplasate 10 municipii, 5 orașe și 82 de comune, unități cu o populație totală de 1,6 milioane locuitori.

Transportul feroviar se desfășoară pe trei sectoare de linii care străbat teritoriul județului, însoțind cursul principalelor râuri:

- linia magistrală Suceava-București, care străbate județul pe direcția nord-sud, pe malul drept al râului Siret;
- linia Adjud-Ciceu, cu prelungirea Comănești-Moinești, construită de-a lungul Văii Troțușului și
- linia Bacău-Piatra Neamț, care urmează cursul râului Bistrița.

Densitatea căilor ferate în județul Bacău de 33,4 km/1000km², în 2015, este redusă, față de media pe țară care este de 36 km/1000 km².

Pe teritoriul județului funcționează:

- calea ferată dublă și electrificată: - Adjud – Bacău – Roman care face parte din magistrala 500 București – Buzău – Focșani – Bacău – Pașcani – Vișani, cotate ca magistrală trans-europeană;
- calea ferată dublă și electrificată – pe direcția Onești – Adjud;
- calea ferată simplă electrificată – pe traseul Onești – Comănești – Ciceu;

Traseele care au cale ferată simplă neelectrificată sunt pe direcțiile: Comănești – Moinești și Bacău – Bicăz.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Municipiul Bacău este un important nod de cale ferată, situat pe una din magistralele feroviare ale țării, linia 500, de importanță europeană: București – Ploiești - Buzău – Focșani - Bacău – Suceava, dispunând de infrastructură pentru traficul de călători și marfă. În anul 2015, lungimea totală a căilor ferate în exploatare era de 221 km, în scădere față de 1990 (226 km) iar cea a căilor ferate electrificate era de 189 km, de asemenea în scădere față de 1990 (191 km).

Repartizarea geografică a căilor ferate asigură o bună legătură între orașele și centrele industriale ale județului cu volum mare de transport, cât și cu celelalte județe învecinate. Municipiul reședință de județ Bacău, nu dispune de legături solide prin cale ferată cu județele învecinate din vest și est.

Starea tehnică a rețelei de cale ferată în județ este în general bună, însă nivelul dotărilor și starea tehnică a liniilor nu permit viteze mai mari de 60-80 km/h. Lucrările de artă întâlnite pe rețeaua de căi ferate a zonei în studiu sunt viaductele, podurile cu deschideri mai mari de 10m și podețe cu deschideri între 0,5 și 10m. Treckerile la nivel cu calea ferată în mare parte nu dispun de instalații automate de semnalizare rutieră, sunt fără barieră și nu sunt păzite. Pasajele denivelate, superioare sau inferioare de pe traseul căilor ferate sunt într-un număr redus.

Comuna Brusturoasa este străbătută de calea ferată.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Transport rutier

Drumurile naționale sau județene care se intersectează cu coridorul TEN-T asigură conectivitatea directă. Unitățile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri sunt conectate direct la rețeaua TEN-T, acestea însumând aproximativ 1,9 milioane de locuitori (48,2% din populația regiunii). În această categorie intră 7 municipii, 23 de orașe și 295 de comune.

Drumurile naționale sau județene care realizează legătura la un coridor TEN-T prin intermediul unui drum național modernizat reprezintă conectivitatea indirectă.

Unitățile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri sunt conectate indirect la rețeaua TEN-T. Populația acestor UAT-uri ajunge la aproximativ 370 mii de locuitori (9.5% din populația regiunii) din 109 comune. Drumurile care nu se intersectează cu un drum național sau județean care la rândul lui să se conecteze cu rețeaua TEN-T sunt considerate ca fiind neconectate la rețea. Unitățile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri cuprind cca. 83 de mii de locuitori (2,1% din populația regiunii) fiind formate din 20 de comune și un oraș (Cajvana, județul Suceava).

- București – Bacău – Roman – Suceava - Siret (punct de control și trecere a frontierei) – E85
- Suceava - Vatra Dornei – Cluj Napoca (E 576) care face legătura cu E 60 Cluj Napoca- Oradea

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Bacău – Brașov – Pitești - E 574 (care face legatura cu E 70 Craiova – Vidin - Skopje)
- București – Bârlad – Albița (punct de trecere a frontierei) – Chișinău – E 581 care străbate județul Vaslui

Regiunea Nord-Est este străbătută de o serie de coridoare rutiere europene, după cum urmează:

- Roman- Târgu Frumos cu ramificație către Botoșani (E 58) și Iași – Sculeni (punct de trecere a frontierei) (E 583)

Proiectele care vizează construcția/reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere, la nivelul Regiunii Nord-Est, prezente în Masterplanul General de Transport al României se regăsesc în anexa 5.8. Conform site CNAIR (noiembrie 2017) este prevăzută a se realiza varianta ocolitoare a municipiului Bacău în perioada 2016-2018, pe direcția S-E-N făcând legătura între DN11-DN2-DN15.

Variantele ocolitoare prevăzute în Masterplanul General de Transport a se realiza până în 2023 sunt înscrise în aceeași anexă. Totodată, până în prezent a fost realizată varianta ocolitoare Iași Sud.

Comparativ cu situația din anul 2013, în 2017 se constata că lungimea totală a drumurilor publice în Regiunea Nord-Est a crescut cu 789 km, ceea ce reprezintă 65% din totalul creșterii la nivel național. Aceasta evoluție se regăsește în special în creșterea lungimii drumurilor comunale nemodernizate din județul Botoșani (296 km). Din această cauză, deși lungimea drumurilor modernizate în regiune a crescut cu 7,3% în 2015, 11,5% în 2016 și 2,2 în 2017, ponderea lor în total

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

drumuri publice a rămas aproximativ constant (34,08% în 2013, 34,76% în 2015, 36,1% în 2016 și 36,7% în 2017).

În ceea ce privește repartizarea drumurilor modernizate pe județe, se constată că modificări mai importante în 2017 (față de 2013), au avut loc în județele Iași (creștere cu 22,5%) și Botoșani (creștere cu 27,3%).

La nivel regional ponderea drumurilor județene modernizate era de aproximativ 40%, în timp ce a drumurilor comunale modernizate de 12,4%. (2017). Față de anul de referință 2013, se constată următoarele:

- Creștere cu 13,2% a lungimii drumurilor județene modernizate;
- Creștere cu 93,6% a lungimii drumurilor comunale modernizate.

Față de anul precedent, în 2017 modificările semnificative sunt:

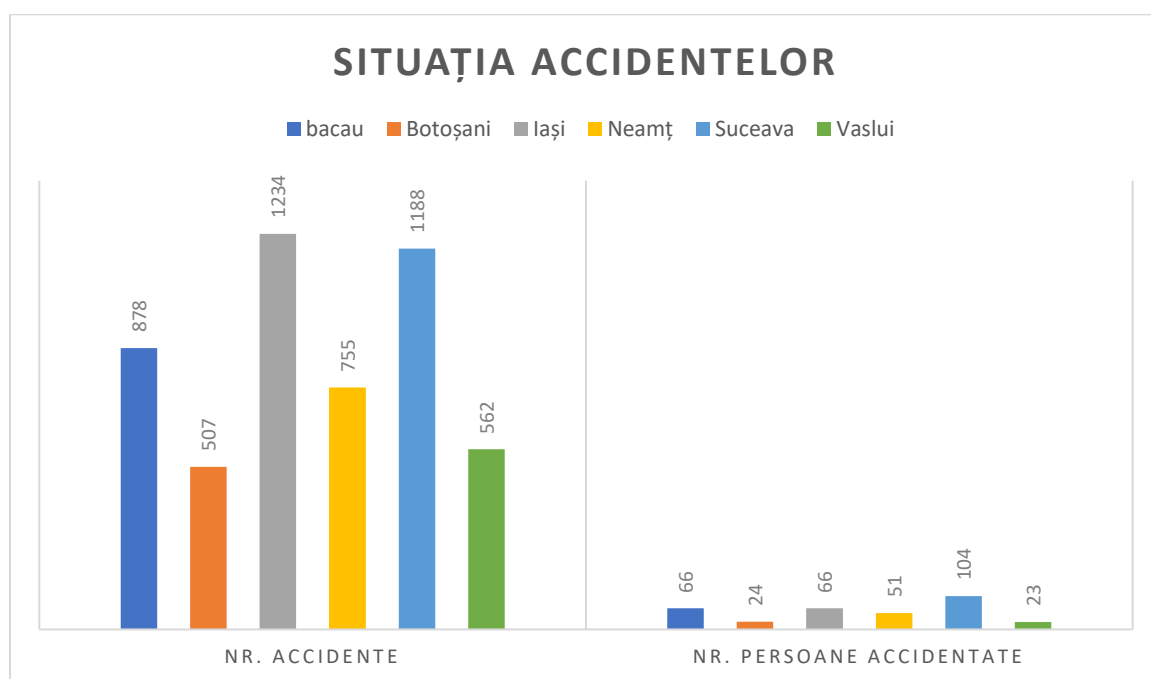
- În județul Suceava, 35 km drumuri județene au fost modernizate;
- În județul Botoșani, 68 km drumuri comunale au fost modernizate, reprezentând o creștere cu 36% a lungimii drumurilor comunale modernizate;
- În județul Botoșani, 24 km drumuri județene de pământ au fost aduse la statutul de drum pietruit.

În ceea ce privește transportul rutier de mărfuri se observă că încărcările cu destinația alte regiuni reprezintă doar 7,4% din total încărcări la nivel național și constă în principal din produse alimentare, lemn și produse din lemn (exceptând mobila) și produse agricole. Marfa provenită din alte regiuni reprezintă 9% din total descărcări la nivel național și constă în produse alimentare, minereuri metalice și produse minerale nemetalice. Traficul intraregional constă în principal

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

din produse minerale nemetalice, minereuri metalifere și lemn și produse din lemn (exceptând mobila) și reprezintă 10,6% din total trafic la nivel național.

2007	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
Nr. Accidente	878	507	1234	755	1188	562
Nr. Persoane accidentate	66	24	66	51	104	23



În perioada 2014-2017 (comparativ cu 2013) se constată o creștere a numărului de accidente și al persoanelor accidentate pe drumurile rutiere.

251

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Tendința este aceeași pentru toate județele regiunii și în concordanță cu cea națională.

Astfel, în 2017 a avut loc o creștere a numărului de accidente cu 41,6% față de 2013 și o creștere a numărului persoanelor accidentate cu 41% față de 2013. Comparativ cu anul precedent se constată o oarecare îmbunătățire a situației în județele Iași și Suceava în sensul scăderii atât a numărului de accidente cât și a numărului persoanelor accidentate (cu 5,7%, respectiv 5,1%).

Din numărul total de persoane accidentate în România, în 2017, 16,3% au fost înregistrate în Regiunea Nord-Est.

Județul Bacău constituie un nod de transport de impact în inima Moldovei. Rețeaua de drumuri județene este densă mai ales în zona de Vest, acestea constituind premise pentru creșterea competitivității județului.

Județul Bacău dispune de o densă rețea de drumuri în mare parte modernizate sau în curs de modernizare. Lungimea totală a drumurilor publice este, pentru anul 2014, de 2.455 Km din care 18,3 % drumuri naționale (95% fiind modernizate), 34,7% drumuri județene și 46 % drumuri comunale (din acestea doar 23% fiind modernizate).

Din analiza echipării cu drumuri publice – DN, DJ, DC a județului Bacău, a rezultat că, în 2014, lungimea drumurilor publice, în total județ, conform datelor din Anuarul Statistic 2016, este 37km/100 kmp, fiind peste media pe țară care este de 35,8 km/100 kmp. Din totalul drumurilor publice, 525 km - 28%, sunt drumuri modernizate, 504 km - 21,9%, au îmbrăcămînți asfaltice ușoare și 1.274 km -55,3%, sunt nemodernizate.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Rețeaua drumurilor locale – DJ și DC – are o lungime de 2.005 km respectiv:

- 49 drumuri județene – în lungime de 926,233 km, reprezentând 46,18% din lungimea totală a drumurilor publice din județ;
- 211 drumuri comunale – în lungime de 1.078,957 km, reprezentând 53,82 % din lungimea totală a drumurilor din județ, fiind parțial modernizate, parțial cu îmbrăcămînți asfaltice ușoare, parțial nemodernizate, pietruite sau din pământ.

Rețeaua drumurilor locale completează rețeaua principală a drumurilor naționale și servește rețeaua de localități și traficul local. Drumurile județene și comunale nu asigură fluenta traficului, îmbrăcămînțile moderne existente având durata de serviciu expirată pe o lungime de 439 km.

Existența unor poduri cu stare de viabilitate necorespunzătoare sau subdimensionate, a unor pasaje de nivel cu C.F. unde circulația auto este îngreunată prin staționarea la barieră, duc la diminuarea vitezei comerciale și a capacității de circulație, dar mai ales la consumul suplimentar de carburanți.

Astfel, pe drumurile județene sunt 6 poduri în stare rea și 18 în stare medie, iar pe drumurile comunale sunt 29 de poduri în stare rea și 44 de poduri în stare medie.

Drumurile județene și comunale, în mare parte nu asigură o suprafață de rulare corespunzătoare pentru desfășurarea unui trafic de călători în condiții de siguranță și confort optime.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Raportul de activitate al Consiliului Județean Bacău, pentru anul 2015, menționează că au fost întocmite documentații tehnice pentru o serie de drumuri județene în vederea accesării de fonduri europene nerambursabile pe diferite programe. Prin amploarea acestor lucrări de întreținere s-a reușit, ca la sfârșitul anului 2015, peste 75% din lungimea de 674,51 km a drumurilor asfaltate să fie menținută în stare bună și foarte bună, iar pe restul drumurilor județene starea de viabilitate să fie în bună măsură corespunzătoare. Se observă o evoluție ușor crescătoare a lungimii drumurilor, atât la nivelul întregii țări, cât și la nivelul județului și al regiunii.

În ceea ce privește lungimea totală a drumurilor comunale, din județul Bacău, sub 1% au fost modernizate, 21% sunt cu îmbrăcămînți asfaltice ușoare, 59% sunt drumuri pietruite și 20% drumuri de pământ. Drumurile comunale de pământ reprezintă cca 15% din totalul drumurilor comunale din pământ la nivelul regiunii, drumurile pietruite 18% iar drumurile cu îmbrăcămînți ușoare rutiere 30%, fiind modernizate un procent de 0,45% din totalul drumurilor de pământ modernizate de la nivelul Regiunii Nord-Est.

Conform Planului de Dezvoltare al Regiunii Nord-Est, nevoile exprimate pentru reabilitarea/ modernizarea străzilor orașenești vizează localitățile: Bacău (inclusiv parări și pasaje), Buhuși, Moinești, Dărmănești, Slănic Moldova, Comănești, Onești.

Județul Bacău se află la intersecția mai multor căi de comunicație terestră: este traversat de de la nord la sud de E85 (DN2) care face legătura între București și Nordul țării, se leagă de municipiul Vaslui către Est prin DN2F, spre Vest

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

comunică prin DN11 (E 574) cu Brașovul, spre Piatra Neamț și centrele de interes turistic din zonă prin DN15, spre Miercurea Ciuc prin DN12A.

Municipiul Bacău, nod rutier important, este traversat de drumurile europene E85 și E57 ce fac legătura cu Bucureștiul, cu nordul țării și cu Transilvania; de asemenea este punct de intersecție între DN 2F (ce face legătură cu partea de est a județului), DN 2G (ce face legătură cu partea de vest a județului) și DN 15 (ce face legătură cu partea de nord a județului). În municipiul Onești se întretaie 2 drumuri naționale, cel care străbate Valea Trotușului, făcând legătura cu Transilvania prin Trecătoarea Ghimeș - Palanca și cel care face legătura între Bacău și Brașov, prin Trecătoarea Oituz.

Accesul rutier în Dărmănești se poate realiza prin intermediul DN 12A, care tranzitează orașul și care îl leagă direct de Onești și Miercurea-Ciuc. De la Bacău la Dărmănești se ajunge via Moinești prin intermediul drumului DN 2G, care intersectează DN12A la Comănești.

În județul Bacău, transportul în comun se realizează prin intermediul autobuzelor și amicrobuzelor particulare. Județul nu beneficiază transport ecologic - troleibuze sau tramvaie.

Transportul public local este organizat doar în 4 localități urbane din județul Bacău (conform datelor publicate de către ANRSC pe site-ul său), iar numărul de operatorilor de transport public local autorizați este de 6 (Alexdomat SRL Buhuși, Transmar SRL Moinești, Chimoto Transcom, Genora ComSRL, Transmoldova SRL în Onești și Transport Public SA în Bacău).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Parcul auto din localitățile urbane cuprindea, în 2015, în total 77 vehicule de inventar pentru transport public de pasageri, autobuze și microbuze, în scădere accentuată față de 1990 (209 vehicule).

Distanța până la reședința de județ, Municipiul Bacău și Comuna Brusturoasa este de 81 km pe drumul național DN 2G.

Teritoriul administrativ al comunei este străbătut pe direcția est-vest prin localitatea Brusturoasa de drumul național DN 12A, care face legătura între Municipiul Onești și Comuna Brusturoasa.

Relația între reședința de comună Brusturoasa și localitățile componente ale comunei este facilitată de prezența drumurilor comunale DC 136, DC 144 și DC 143.

Lungimea totală a drumurilor naționale, comunale și satești de pe teritoriul comunei Brusturoasa este de 46,7 km; drumurile locale și comunale sunt asfaltate pe o distanță de 8,7 km, pietruite pe o distanță de 1,2 km și de pământ pe o distanță de 13 km.

În profil teritorial situația drumurilor publice este următoarea:

- Satul Brusturoasa are o rețea stradală în lungime de 12,52 Km;
- Satul Camenca are o rețea stradală în lungime de 10,01 km;
- Satul Hingănești are o rețea stradală în lungime de 3,84 km;
- Satul Buruieniș are o rețea stradală în lungime de 1,2 km.
- Satul Cuchiniș are o rețea stradală în lungime de 1,17 km.
- Satul Buruienișul de Sus are o rețea stradală în lungime de 3,9 km.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Conform chestionarelor, populația comunei Brusturoasa este mulțumită de calitatea drumurilor, dar își doresc extinderea modernizărilor.

Transport aerian

Transportul aerian în regiune este susținut de o infrastructură specifică formată din trei aeroporturi care deservește curse interne (către București), cât și externe. Cele trei aeroporturi sunt situate în Bacău, Iași și Suceava. În perioada 2014-2016 se constată, în Regiunea Nord-Est o creștere a numărului de pasageri transportați, de la un total de 556.375 în 2013 la 1.351.780 în 2016 (creștere cu 143%).

Aeroportul Bacău (George Enescu), situat la 6,5 km sud de municipiul Bacău, asigură infrastructura necesară efectuării în condiții de securitate a zborurilor aeronavelor de până la 400 tone. Aeroportul are o pistă cu o lungime de 2500 metri și o lățime de 80 metri, fiind situată la altitudinea de 185 m. Aeroportul deservește atât populația județului Bacău cât și pe cea din județele învecinate.

Amplasarea geografică favorabilă în zona centrală a Moldovei, cât și conectarea la magistrala feroviară 500 (București-Suceava) și la drumul european E85 (București-Suceava) facilitează accesul populației la aeroport, fiind atuuri importante pentru dezvoltarea viitoare. În prezent, pe Aeroportul Bacău operează curse aeriene regulate ale companiei Blue Air cu zboruri directe către Milano

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(Bergamo), Londra, Roma, Bologna, Bruxelles, Dublin, Torino, Liverpool și Madrid.

Cursele interne se desfășoară către București. Începând cu anul 2015 au început lucrările de modernizare a aeroportului Bacău. Prima investiție (2015-2017) de valoare aproximativă de 20,4 mil. Euro a vizat construirea terminalului de pasageri, a turnului de control, parcare și a terminalului intermodal. A doua investiție (2017-2020) vizează modernizarea pistei și a căilor de rulare.

Aeroportul Iași se află situat la 8 km nord de Iași, la o altitudine de 120 m, fiind destinat traficului aerian intern și extern de pasageri, având o pistă de decolare-aterizare de 2.400 metri lungime.

Accesul la aeroport se face pe drumul județean DJ 282G și apoi pe DJ 282I. Aeroportul Iași se află în zona de graniță a Uniunii Europene cu țările estice, poziția sa fiind una de o importanță deosebită având în vedere cooperarea transfrontalieră. Relativa apropiere față de Vaslui, Botoșani și Neamț permite satisfacerea cererii de transport aerian pentru locuitorii din aceste zone, care au astfel avantajul accesului rapid spre aceste centre urbane. Ca program regulat de zbor, activitatea aeroportului Iași este caracterizată de operările cu aeronave aparținând companiilor Tarom, BlueAir, WizzAir și Austrian Airlines. De pe Aeroportul Internațional Iași, sunt deservite destinațiile: Roma, Bologna, Torino, Londra, Catania, Munchen, Tel Aviv, Paris, Bruxelles, Koln, Viena, Veneția, Madrid, Barcelona, precum și Cluj, Timișoara și București. Prin proiectul de modernizare desfășurat în perioada 2013-2015 (POS-T 2007-2013), s-a construit o nouă pistă (flexibilă), o nouă cale de rulare și un nou terminal.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Aeroportul Suceava (Ștefan cel Mare) este situat pe teritoriul orașului Salcea, la aproximativ 15 km est de Suceava și 40 km de Botoșani, accesul fiind asigurat prin drumul național DN29.

În septembrie 2015, Consiliul Județean Suceava a luat decizia transmiterii în administrarea Regiei Autonome Aeroportul „Ștefan cel Mare” Suceava a mai multor clădiri ale Centrului Economic Bucovina Suceava (CEBS) pentru amenajarea noilor terminale pentru plecări și sosiri și pentru transporturile cargo. Cursele regulate sunt asigurate de către compania TAROM pe relația Suceava – București și WizzAir către Londra, Milano, Bologna și Roma. În 2015 a fost finalizat proiectul "Modernizare suprafața de mișcare și balizaj, turn de control și amenajarea terenului în vederea amplasării sistemului de navigație tip ILS la Aeroportul 'Ștefan Cel Mare' Suceava" în valoare de 39,5 mil. euro (POS- T 2007-2013).

Toate cele 3 aeroporturi sunt înscrise în lista investițiilor prevăzute în Masterplanul General de Transport al României, investiții care vor viza modernizarea acestora.

Județul Bacău este deservit de Aeroportul Internațional din municipiul Bacău, a cărui aerogară destinată transportului de marfă și persoane, asigură curse regulate către diferite destinații naționale și europene. Aeroportul Internațional Bacău este situat la 6,5 Km sud de municipiul Bacău, poziția în teritoriu creând disfuncționalități datorită amplasamentului acestuia în zona de locuit a municipiului Bacău.

În ultimii trei ani, Aeroportul Internațional „George Enescu” Bacău s-a poziționat în primele cinci aeroporturi la nivel național ca număr de pasageri procesați. Statutul de Aeroport Internațional conferă dreptul operatorilor aerieni de a efectua zboruri externe directe, regulate, atât în spațiul european (Schengen), cât și în afara acestuia.

Traficul de pasageri pe Aeroportul Internațional „George Enescu” Bacău a înregistrat o creștere cu 2% în 2014 față de 2013 și cu 16% în 2015 față de 2014. Aeroportul dispune de o pistă de 2.500 m lungime și 80 m lățime și o suprafață totală de peste 200 ha, Bacăul fiind cel mai mare aeroport din zona nord estică a României. Poziția geografică favorabilă în zona centrală a Moldovei - distanțe aproximativ egale față de principalele centre urbane din vecinătate - Galați, Brașov, Suceava, Iași, Piatra Neamț, Vaslui, Focșani și accesul rapid la importantecăi de comunicații terestre: calea ferată București - Suceava și drumul european E 85 (ambele la mai puțin de 400 m de aerogară), sunt atu-uri importante pentru dezvoltarea viitoare a aeroportului.

III.9. Dezvoltarea rurală și amenajarea teritoriului

Conceptul "amenajarea teritoriului" a apărut în perioada exodului rural către orașele care se dezvoltau în ritm accelerat sub influența revoluției industriale. A apărut necesitatea de a separa spațial funcțiile urbane: de locuit, de muncă, de cultură, de circulație etc., amenajarea teritoriului extinzându-se asupra ansamblului spațiului geografic, atât urban cât și rural.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Elaborarea planurilor de amenajare regională a teritoriului trebuie să se bazeze pe un complex de elemente de bază, de natură diferită pentru a determina soluții tehnice prietenoase față de mediu, utile și eficiente pe plan economico-social.

Legea fondului funciar, prevede că organizarea și amenajarea teritoriului agricol - componenta dominantă a spațiului rural - trebuie să asigure crearea condițiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producției agricole, pe bază de studii și proiecte pentru rezolvarea următoarelor probleme:

- corelarea dezvoltării agriculturii cu celelalte activități economice și sociale din zonă, stabilind măsuri care să determine creșterea producției agricole și îmbunătățirea exploatării terenului, cunoașterea terenurilor pe proprietari și destinații în concordanță cu structurile de proprietate și cu formele de cultivare a pământului.

- stabilirea perimetrului fiecărei proprietăți prin comasarea terenurilor dispersate și rectificarea hotarelor amplasate nerațional; elaborarea de proiecte pentru organizarea și amenajarea exploatațiilor agricole;

- stabilirea rețelei de drumuri tehnologice agricole ca o completare a rețelei de drumuri clasate etc.

În funcție de sfera de cuprindere, în domeniul amenajării teritoriului deosebim:

- Planul de amenajare a teritoriului, constituit ca un ansamblu de studii referitoare la o suprafață de teren definită care prevede obiectivele, acțiunile și

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

măsurile de adoptare pe o perioadă determinată care orientează aplicarea unor politici în domeniul organizării teritoriului național, regional sau local;

-Planul urbanistic general, documentație care stabilește obiectivele, acțiunile și măsurile pentru localitate, pe o perioadă determinată în vederea amenajării teritoriului. În concordanță cu acesta se elaborează planul urbanistic zonal și planul urbanistic de detaliu.

În urma centralizării chestionarelor a rezultat ca populația Comunei Brusturoasa dorește să aibă cinema, spații de recreere, zone de agrement, spații de joacă pentru copii, dar și evenimente culturale.

Agricultură

Activitățile economice de bază în mediul rural sunt: agricultura (cultivarea culturilor cerealiere - cultura cartofului și a sfeclei de zahăr fiind practicate aproape în toate județele, viticultura-județele Vaslui, Bacău și Iași, pomicultura-județele Iași, Suceava și Neamț, zootehnia), exploatarea și/sau prelucrarea lemnului-județele Suceava, Neamț și Bacău și turismul rural în județele Suceava, Neamț și Bacău.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Suprafața totală a regiunii era la nivelul anului 2014 de 3.684,9 mii hectare (15,45% din suprafața totală a României), din care 2.124,8 mii hectare reprezenta suprafața agricolă (14,52% din suprafața agricolă a României). În proprietate privată se găsesc 2.019,7 mii hectare (95,05 % din suprafața agricolă). Față de 2013 se observă o creștere a suprafeței agricole, atât la nivel național (cu 15 mii ha), cât și la nivel regional (cu 3 mii ha)⁹¹.

Cele mai mari suprafețe agricole se înregistrează în județele Vaslui, Botoșani și Iași, fiecare deținând în jurul a 18-19% din suprafața agricolă totală a regiunii. Cele mai mari suprafețe arabile sunt în județele Vaslui și Botoșani, unde la 100 ha suprafața agricolă corespund 73 ha, respectiv 76 ha suprafața arabilă. Județele Vaslui și Iași dețin cele mai mari suprafețe viticole, împreună având 76,5% din suprafața totală viticolă a regiunii.

La nivelul anului 2017, în regiunea Nord-Est, doar 6,37% din suprafața agricolă avea amenajări pentru irigații.

Dacă se ia în calcul suprafața agricolă irigată cu cel puțin o udare, în 2017, la nivel regional, se constată ca aceasta – deși s-a triplat comparativ cu 2012 -,

263

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

reprezintă doar 9,6% din total suprafață agricolă amenajată pentru irigații. Suprafețele agricole irigate efectiv se găsesc cu precădere în județele Iași (79,6%) și Vaslui (16,8%). La nivel județean cea mai mare pondere a suprafețelor agricole amenajate pentru irigații raportate la totalul suprafețelor agricole județene sunt în județele Iași și Vaslui, cu 20,7%, respectiv 7,4%.



La nivel regional, în anul 2017, cea mai mare parte a suprafeței cultivate era formată din cultura cerealelor pentru boabe (56,5%), plante uleioase (17,9%) și furaje verzi din teren arabil (17,7%). Pentru cultura cerealelor pentru boabe cele mai întinse suprafețe erau cultivate cu porumb boabe (66,4%), respectiv grâu (22,4%).

Cele mai mari suprafețe cultivate în 2017 cu culturi cerealiere pentru boabe sunt în județele Botoșani (21,6%), Iași (20,2%) și Vaslui (18,6%) din suprafața totală a regiunii (pe acest segment agricol). În privința suprafețelor cultivate cu grâu cele mai mari părți din totalul suprafeței cultivate pentru acest tip de cereale la nivel regional se regăsesc în județele Vaslui (23,5%), Iași (22,8%) și Botoșani

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(17,5%). În perioada 2013-2016 se observă o creștere continuă a suprafețelor cultivate cu grâu în toate județele regiunii, în medie cu apr. 10%. În 2017 această suprafață a scăzut cu apr. 11% față de anul precedent.

Cele mai mari suprafețe cultivate cu porumb pentru boabe sunt în județele Botoșani – 23,2%, Iași – 20,6%, Vaslui – 17,9% și Bacău – 17,9% din totalul suprafeței cultivate pentru această cultură la nivel regional.

La nivel județean, în anul 2016, cele mai mari contribuții la valoarea agricolă totală sunt aduse de județele Suceava cu 21,84%, Botoșani și Iași cu câte 18-19%. În mod surprinzător, deși economia județului Vaslui are un caracter predominant agricol, aportul acestui județ este de numai 13,1% ceea ce indică practicarea pe suprafețe întinse a unei agriculturi de subzistență. Față de anul 2012, valorile producției agricole au crescut cu apr. 671 mil. Lei la nivel regional, înregistrându-se scăderi doar în județele Suceava și Vaslui. Menționăm ca 98,7% din valoarea producției agricole a fost realizată de către sectorul privat. Pentru producția agricolă vegetală, cele mai mari contribuții în anul 2016 sunt aduse de județele Iași, Botoșani și Suceava cu ponderi cuprinse între 19% și 21%, în timp ce cea mai redusă este a județului Bacău cu 12,3%.

Pentru producția agricolă animală cele mai mari aporturi sunt ale județelor Suceava și Bacău cu 27%, respectiv 16,6%.

La sfârșitul anului 2017, regiunea dispunea de: 499,7 mii bovine, 458,3 mii porcine, 1.395,8 mii ovine, 133,6 mii cabaline, 230,8 mii caprine, 13.997,9 mii păsări, 215,5 mii familii de albine.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În comparație cu anul 2012 se observă o scădere a efectivelor de bovine (cu 15,6 mii), porcine (cu 92,6 mii) și cabaline (cu 16,9 mii) și o creștere a efectivelor de ovine (cu 99 mii), caprine (cu 28,2 mii) păsări (cu 1.130,7 mii) și familii de albine (cu 44,8 mii). Îngrijorător este faptul că mare parte din scăderile de efective s-a întâmplat în 2017, în acest an scăzând inclusiv efectivele de ovine.

În 2017 suprafața totală a fondului forestier a fost de 1198,1 mii hectare, reprezentând 18,2% din fondul național, regiunea situându-se pe locul doi, după Regiunea Centru, care deține 19,3% din totalul fondului forestier. Cea mai mare parte a acestei suprafețe se regăsește în județul Suceava (36,5%). Urmează județele Bacău și Neamț cu 22,5%, respectiv 21,8% din total suprafață. Comparativ cu situația existentă în anul 2013 există o ușoară creștere a suprafeței totale (0,4%). În anul 2017, în regiune s-au înregistrat cele mai mari suprafețe pe care au fost făcute lucrări de regenerare a pădurilor, reprezentând 30,6% (3.288 ha) din suprafața totală regenerată la nivel național. Cea mai mare parte a acestor lucrări au fost efectuate în județul Suceava (58,4%). Comparativ cu anul 2013, suprafața terenurilor regenerate a crescut cu 20%. Regiunea reprezintă cel mai mare furnizor de masă lemnoasă (5333,6 mii mc. în 2017 față de 4.688,6 mii mc. în 2016, 4.811,1 mii mc recoltați în 2015 și 5.412,5 mii mc recoltați în 2013), reprezentând 29,1% din masa lemnoasă totală recoltată a României. Cel mai mare aport îl are județul Suceava care asigură aproximativ 45% din masa lemnoasă recoltată din regiune, urmat de județul Neamț cu 23%. Menționăm că speciile de rășinoase reprezintă cca. 56% din masa lemnoasă recoltată.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Condițiile climaterice și de sol permit desfășurarea unei agriculturi care poate fi competitivă în condițiile unei mecanizări corespunzătoare.

Agricultura și creșterea animalelor sunt principalele ramuri economice ale comunei, cele care asigură existența majorității populației.

Gradul de mecanizare al agriculturii este relativ scăzut și din acest motiv și productivitatea este scăzută. Această situație se datorează și suprafețelor agricole individuale reduse care nu permit investiții în mecanizare, investiții ce nu ar fi amortizate. Toate utilajele sunt în zona de șes.

În ultimul timp s-a constatat o tendință de concentrare a terenurilor, tendința care se va intensifica în viitor, fapt impus de o agricultură performantă.

Utilajele agricole actuale sunt performante, iar comuna dispune de un atelier pentru reparații utilaje agricole, absolut necesar dacă luăm în calcul suprafața de teren arabil.

Eventuala renunțare la sistemul subvenționării va conduce la neutilizarea acestora, agricultura locală devenind una complet ecologică.

Există un potențial de prelucrare primară și avansată a produselor agricole și animale, care nu a fost încă fructificat pe deplin și care reprezintă o oportunitate de dezvoltare a comunei: prelucrarea laptelui, a cărnii, a legumelor, a florii soarelui, a cartofului, etc.

Agricultura de pe raza comunei este una ecologică, fără a se utiliza îngrășăminte chimice în exces. Randamentul acestei activități poate fi îmbunătățit prin:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- construirea de platforme ecologice pentru colectarea și depozitarea gunoiului de grajd și împrăștierea acestuia după un an pe suprafețele agricole.

- comasarea suprafețelor agricole în vederea prelucrării cât mai eficiente și cu randament sporit a terenului agricol.

Zona se pretează și la creșterea pomilor fructiferi de genul prun, cireș, păr. Înființarea unor astfel de culturi necesită însă investiții masive care se amortizează în timp mai îndelungat. Însă domeniul reprezintă potențial pentru dezvoltarea unor activități legate de producerea și îmbutelierea sucurilor naturale și a alcoolului.

În scopul dezvoltării economice autoritățile locale au datoria de a sprijini întreprinzătorii privați pentru diversificarea gamei de produse prin introducerea unor activități noi (cultura ciupercilor, sere, creșterea prepelițelor, creșterea melcilor, etc.).

Oportunitățile de finanțare de genul programelor de finanțare a agriculturii au fost prea puțin folosite din cauza necunoașterii. Aceste tipuri de afaceri nu implica investiții foarte mari. Sprijinul autorităților locale către potențialii întreprinzători constă în acordarea de consultanță pentru întocmirea cererilor de finanțare în domeniul dezvoltării agricole.

În conformitate cu datele INS, județul Bacău dispunea, în anul 2014, de 320.756 ha de terenuri agricole (48,4% din suprafața administrativă totală), dintre care 98,3% se află în proprietate privată, procent mai ridicat față de media națională. Față de anul 2007, suprafața agricolă a județului a crescut cu 242 ha, mai ales pe fondul restrângerii suprafețelor împădurite, dar și a presiunii de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

expansiune imobiliară mai redusă în comparație cu alte județe din țară. Din totalul suprafețelor cu destinație agricolă din județ, 58,1% sunt terenuri arabile, 26,9% pășuni, 12,3% sunt fânețe, 1,8% sunt vii, iar 0,8% livezi. Județul are un profil agricol mixt, specific zonelor cu relief de podiș și de munte, dispunând de condiții favorabile atât pentru cultura plantelor (mai ales în partea central-estică), cât și pentru zootehnie (cu precădere în zona de vest).

În anul 2015, la nivelul județului Bacău, au fost cultivate 150.961 ha (80,9% din terenurile arabile existente, în creștere cu 1,4% față de 2007), dintre care 69,1% cu cereale boabe (porumb, grâu, orz și orzoaică, ovăz), 5,7% cu plante uleioase (floarea soarelui, rapiță), 2% cu cartofi, 4,1% cu legume, 19,1% cu furaje perene, iar restul cu alte plante. Se remarcă dispariția aproape completă a suprafețelor cultivate cu plante textile, precum cânepa și inul pentru fibre, dar și cu sfeclă de zahăr sau soia, în condițiile în care unitățile de procesare din zonă s-au desființat după 1990. Suprafața de teren arabil în repaus a fost de circa 3.469 ha, ceea ce reprezintă 1,9% din totalul suprafețelor arabile existente în județ, în scădere cu 80,9% față de anul 2007, cultivarea terenurilor fiind încurajată, în primul rând, de acordarea de subvenții.

În perioada 2007-2015, se constată modificări minore în structura culturilor la nivel județean, concretizate în creșterea suprafețelor cultivate cu floarea soarelui (+51%), cartofi (+38%), legume (+21%) și furaje (+12%), concomitent cu o ușoară scădere a suprafețelor ocupate cu cereale pentru boabe (-3,7%). Totuși, trebuie menționat că structura culturilor variază de la an la an, în funcție de condițiile meteo, rotația culturilor etc. La nivelul județului Bacău, circa 24.000

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

de agricultori care au suprafețe de peste un hectar primesc subvenții din fonduri naționale și europene, la care se adaugă circa 5.000 de crescători de animale.

În pofida creșterii ponderii terenurilor cultivate, în unele localități din județ existau încă, la Recensământul General Agricol din 2010, suprafețe în repaus extinse (altele decât cele pentru care se primesc subvenții în acest sens), printre acestea aflându-se Blăgești, Căiuți, Cleja, Colonești, Coțofănești, Dealu Morii, Filipeni, Găiceana, Glăvănești, Helegiu, Huruiești, Motoșeni, Roșiori, Scorțeni, Ștefan cel Mare, Târgu Trotuș, Tătăraști, Traian, Vultureni (peste 100 ha fiecare).

Suprafețe extinse de terenuri în repaus care beneficiază de subvenții regăsim mai ales în comunele Traian, Vultureni, Filipeni și Dămieniști. Pe fondul îmbătrânirii populației și a lipsei structurilor asociative, există riscul ca în unele localități rurale să crească suprafața terenurilor nelucrate. De altfel, trebuie menționat și faptul că județul Bacău se află pe penultimul loc la nivel regional din perspectiva suprafețelor arabile cultivate.

Producțiile medii la hectar înregistrate la nivelul județului Bacău în anul 2015 au fost aproape duble, în comparație cu anul 2007, la cereale boabe, triple la plante uleioase și aproximativ aceleași în cazul cartofilor și al plantelor de nutreț. Producțiile medii de la nivel județean sunt superioare celor de la nivel regional pentru cerealele boabe și plantele uleioase, dar rămân încă inferioare celor de la nivel național și european, pe fondul mai multor cauze: condițiile pedo-climatice mai puțin favorabile culturii plantelor la nivelul județului, manifestarea efectelor schimbărilor climatice, lipsa unor structuri asociative puternice, a sistemelor de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

irigații funcționale, dimensiunea foarte redusă a exploatațiilor și practicarea agriculturii de subzistență etc.

Suprafețele agricole acoperă peste 50% din suprafața tuturor unităților administrativ-teritoriale din județ, cu excepția municipiului Bacău, unde terenurile sunt ocupate în mare măsură de construcții, precum și a localităților din zona montană și de dealuri înalte (Moinești, Comănești, Dărmănești, Slănic-Moldova, Agăș, Asău, Balcani, Blăgești, Brusturoasa, Buhoci, Căiuți, Dofteana, Ghimeș-Făget, Mănăstirea Cașin, Oituz, Zemeș etc.), care dispun de suprafețe împădurite foarte extinse.

Cele mai mari suprafețe agricole (peste 5.000 ha) se întâlnesc în localitățile Dărmănești, Agăș, Dealu Morii, Filipeni, Filipești, Ghimeș-Făget, Motoșeni, Podu Turcului, Răchitoasa, Sascut, Stănișești, Ungureni, Vultureni – toate cu un profil agricol tradițional. Terenurile arabile sunt concentrate în localitățile din zonele mai joase din partea central-estică a județului, propice culturii plantelor de câmp, precum Dealu Morii, Filipeni, Filipești, Glăvănești, Horgești, Huruiești, Motoșeni, Parincea, Pâncești, Podu Turcului, Răcăciuni, Răchitoasa, Sascut, Săucești, Stănișești, Tătăraști, Ungureni, Vultureni – fiecare cu peste 2000 ha. Pășunile și fânețele ocupă suprafețe mai extinse în zona montană din partea de vest a județului (Dărmănești, Agăș, Ghimeș-Făget, Oituz, Mănăstirea Cașin, Palanca etc.), în care zootehnia este o ocupație tradițională.

Pomicultura se practică pe suprafețe relativ restrânse, mai ales în localitățile Berești-Bistrița, Filipeni, Itești, Odobești, Plopana, Roșiori, Stănișești și Târgu Trotuș (peste 50 ha fiecare), fiind plantați maiales meri, pruni, cireși și

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

vișini. Producția de fructe rămâne însă redusă din cauza fenomenului secetei, a lipsei sistemelor de irigații, a atacului dăunătorilor și a îmbătrânirii plantațiilor.

Plantații viticole mai extinse se regăsesc în localitățile Bârsănești, Berzunți, Cleja, Corbasca, Dealu Morii, Faraoani, Găiceana, Glăvănești, Gura Văii, Helegiu, Motoșeni, Nicolae Bălcescu, Orbeni, Pâncești, Parava, Podu Turcului, Răcăciuni, Răchitoasa, Sascut, Stănișești, Tătăraști, Urechești, Valea Seacă și Vultureni. Totuși, prin comparație cu județele învecinate (Vrancea, Bacău), aceste plantații sunt exploatate mai ales în scop de autoconsum.

Cartofii sunt cultivați mai ales în zona de vest a județului (comunele Agăș, Ghimeș-Făget, Palanca), iar legumele în comunele Pâncești, Răcăciuni și în orașul Comănești. Suprafața de solarii este foarte restrânsă (11 ha), fostele sere din perioada comunistă fiind dezafectate.

Zootehnia este o ramură agricolă tradițională dezvoltată la nivel județean, efectivele de animale fiind însă reduse în comparație cu extensia terenurilor agricole. Densitatea ovinelor și caprinelor este inferioară mediei naționale și regionale, iar cea a bovinelor depășește media națională, dar nu și pe cea regională. Totuși, județul Bacău se remarcă prin numărul mare al efectivelor de porcine.

În perioada 2007-2015, efectivele de animale din județul Bacău a scăzut cu 37,2% la bovine, cu 31,1% la porcine, cu 10,5% la ovine, cu 28,4% la cabaline și cu 44,4% la iepuri, în primul rând ca urmare reducerii efectivelor din gospodăriile populației, care este tot mai îmbătrânită, mai ales în mediul rural și trebuie să renunțe la practicarea agriculturii de subzistență, în timp ce tinerii

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

preferă să lucreze în alte domenii sau să emigreze. Creșteri de efective se înregistrează doar la caprine (+30,8%), la păsări (+40,2%) și la familiile de albine (+20,8%), acestea fiind, în general, mai ușor de crescut și beneficiind de subvenții atractive.

Efectivele de bovine, ovine, caprine, albine și cabailine se regăsesc în proporție de peste 90% în gospodăriile populației, în timp ce în cazul păsărilor acest procent este de 57%, iar în al porcinelor de 78%. Fermele de tip industrial (ale societăților comerciale sau societăților/asociațiilor/cooperativelor agricole) sunt relativ puține, după cum urmează:

- bovine: Onești, Berești-Bistrița, Filipești, Ghimeș-Făget, Livezi, Sascut, Săucești, Secuieni, Tătăraști;
- porcine: Berești-Bistrița, Cleja, Măgirești, Răcăciuni, Săucești;
- ovine: Dealu Morii, Podu Turcului, Răcăciuni, Sascut;
- caprine: Cașin, Gioseni, Helegiu, Dealu Morii, Podu Turcului, Vultureni;
- păsări: Horgești, Letea Veche, Luizi Călugara, Racova, Scorțeni, Traian.

Totuși, efectivele fermelor de tip industrial au crescut, în perioada 2007-2015, la toate speciile de animale: bovine (+18%), ovine (+76%) caprine (+1270%), porcine (+0,4%) și păsări (+24,2%), tendință care, dacă va continua, va conduce la creșterea valorii adăugate a sectorului agricol de la nivel județean, prin integrarea producției vegetale cu cea zootehnică și, eventual, cu componentele de procesare și comercializare, într-un lanț integrat de furnizare.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Efectivele de animale din gospodăriile populației au scăzut semnificativ în ultimii ani la majoritatea speciilor, dar rămân semnificative mai ales în anumite localități cu un sector zootehnic tradițional, respectiv:

- bovine: Dărmănești, Agăș, Bârsănești, Balcani, Berzunți, Ghimeș-Făget, Dofteana, Filipești, Lipova, Poduri, Plopana, (peste 1.000 de capete);
- porcine: Bârsănești, Blăgești, Corbasca, Ghimeș-Făget, Helegiu, Horgești, Nicolae Bălcescu, Pâncești, Poduri, Răcăciuni, Răchitoasa, Sascut, Ștefan cel Mare, Târgu Trotuș (peste 1.500 de capete);
- ovine: Dărmănești, Sascut, Stănișești, Comănești, Agăș, Asău, Blăgești, Dofteana, Gura Văii, Horgești, Poduri, Ungureni (peste 3.000 de capete);
- caprine: Moinești, Dărmănești, Găiceana, Gura Văii, Horgești, Izvoru Berheciului, Pâncești, Răchitoasa, Stănișești, Ungureni, Vultureni (peste 1.000 de capete);
- păsări: Moinești, Blăgești, Cleja, Filipești, Glăvănești, Helegiu, Horgești, Mărgineni, Motoșeni, Nicolae Bălcescu, Pâncești, Parincea, Podu Turcului, Poduri, Răcăciuni, Răchitoasa, Sascut, Ștefan cel Mare, Târgu Trotuș (peste 20.000 de capete);
- cabaline: Dărmănești, Balcani, Blăgești, Ghimeș-Făget (peste 500 de capete);
- iepuri: Balcani, Măgirești (peste 500 de capete);

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- familii de albine: Comănești, Găiceana, Plopana, Răchitoasa, Stănișești (peste 1.000).

Județul Bacău se află printre cele 15 județe din România în care nu a fost atestat niciun produs tradițional, în condițiile în care doar în județul învecinat Brașov au fost certificate peste 140 de astfel de produse, cu perspective foarte bune de comercializare pe piața internă și externă.

Activitatea piscicolă din județul Bacău reunește 14 exploatații (crescătorii, pepiniere, păstrăvării), conform datelor ANPA, în locațiile Dieneț, Horgești, Motoșeni, Onișcani, Orbeni, Cărunta, Mănăstirea Cașin, Blăgești, Buhuși, Păltiniș - cu o suprafață totală de 244 ha. Acestea sunt administrate de Direcția Silvică Bacău și de companii private care au concesionat luciuri de apă.

Parcul de mașini și utilaje agricole de la nivelul județului Bacău s-a extins semnificativ, în perioada 2007-2015, după cum urmează: tractoare agricole fizice (+37,6%), pluguri pentru tractoare (+20,5%), semănători mecanice (+15,7%), prese pentru balotat paie și fân (+215,2%) etc. Această creștere poate fi pusă pe seama finanțărilor nerambursabile la care au avut acces fermierii în perioada de programare 2007-2013, dar și a apariției unor ferme de dimensiuni mai mari, moderne, care au beneficiat de investiții din partea proprietarilor.

Cu toate acestea, fiecărui tractor din județ îi revenea o suprafață medie de 51,2 hectare teren arabil, peste media regională și națională, ceea ce indică necesitatea continuării procesului de extindere a parcului de utilaje agricole din județ. Localitățile din județ cu cea mai bună dotare cu mașini și utilaje agricole erau, la recensământul din 2010, următoarele: Onești, Corbasca, Dealu Morii,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Filipești, Glăvănești, Horgești, Motoșeni, Pâncești, Parava, Parincea, Podu Turcului, Răcăciuni, Roșiori, Sascut, Săucești, Tătărăști – zone cu profil agricol pronunțat, iar la polul opus regăseam localități precum Zemeș, Moinești, Slănic-Moldova, Târgu Ocna, Agăș, Asău, Brusturoasa, Dofteana, Ghimeș-Făget, Mănăstirea Cașin, Palanca – zone montane cu puține terenuri arabile.

Conform datelor furnizate de Comuna Brusturoasa suprafața fondului funciar se prezintă astfel: 10.986 ha suprafața totală a comunei, din care:

- 180 ha arabil;
- 1006 ha pășune;
- 1514 ha fânețe;
- 8045 ha pădure;
- 93 ha ape;
- 58 ha drumuri și căi ferate;
- 87 ha curți construcții;
- 3 ha neproductiv

Conform datelor prezentate de primăria Comunei Brusturoasa există efectivul de animale:

- 711 bovine;
- 2700 ovine;
- 35 porcine;
- 81 cabaline;
- 2400 păsări;
- 324 familii albine.

Turism

Ariile naturale protejate de interes național de pe teritoriul Regiunii Nord-Est sunt reprezentate de 120 rezervații naturale, 20 de monumente ale naturii (peșteri, cascade, locuri fosilifere, etc), precum și parcuri naționale și naturale.

Astfel, dintre cele 13 parcuri naționale ale României, trei se află în Regiunea Nord-Est: Parcul Național Munții Călimani, Parcul Național Cheile Bicazului – Hașmaș și Parcul Național Ceahlău. Dintre cele 18 parcuri naturale, parcul Vânători Neamț se află pe de asemenea, pe teritoriul Regiunii Nord-Est. În plus, menționăm faptul că la nivelul regiunii, figurează 103 arii naturale care au devenit situri „Natura 2000”.



Unele arii protejate se pot suprapune parțial, rezultând zone protejate atât pentru habitate, cât și pentru componenta avifaunistică. De asemenea, există

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

suprapuneri și cu alte arii protejate, precum parcuri naționale, parcuri naturale sau alte rezervații de interes național, județean sau local.

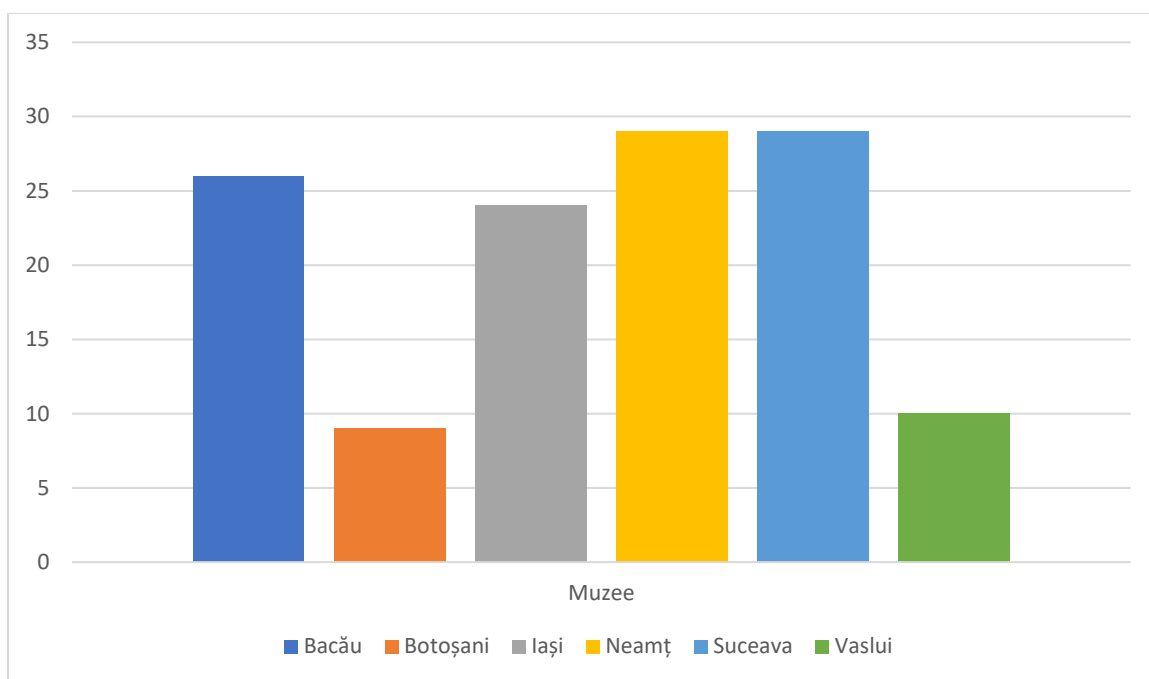
Regiunea Nord-Est deține 4.003 monumente de interes internațional, național și local, conform listei *Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii și Cultelor*, cuprinzând situri arheologice, clădiri de interes istoric și arheologic, case memoriale, etc. Dintre acestea, sunt remarcabile edificiile religioase din județele Iași, Neamț și Suceava, care formează „coloana vertebrală tradițională” a atracțiilor turistice din Regiunea Nord-Est.

Aceste lăcașe de cult medieval cuprind opt biserici cu fresce exterioare, incluse în patrimoniul UNESCO: Biserica "Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul" din satul Arbore, Biserica "Adormirea Maicii Domnului și Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii Humor, Biserica "Buna- Vestire" a Mănăstirii Moldovița, Biserica "Înălțarea Sfintei Cruci" din Pătrăuți, Biserica "Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii "Sfântul Ioan cel Nou" din Suceava, Biserica "Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii Voroneț, Biserica "Învierea Domnului" a Mănăstirii Sucevița, Biserica "Sfântul Nicolae" a Mănăstirii Probota.

O zona cu o cultură bogată, prin prisma bunurilor culturale care se regăsesc pe teritoriul acesteia, dar și a tradițiilor culturale specifice, Regiunea Nord-Est reunește în fiecare an numeroși turiști. Muzeele reprezintă o componentă semnificativă a punctelor de atracție frecventate de către vizitatori. Regiunea Nord- Est se află pe locul al doilea, după Regiunea Centru, ca număr de muzee și colecții publice, cu 127 de astfel de unități culturale înregistrate în anul 2017 (în creștere față de 2013 cu trei unități, în scădere față de 2016 cu o unitate).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Muzee		Vizitatori muzee	
	2016	2017	2016	2017
Bacău	25	26	90012	118556
Botoșani	10	9	32211	4997
Iași	25	24	554201	681525
Neamț	29	29	567552	635247
Suceava	29	29	666641	772993
Vaslui	10	10	177439	175495

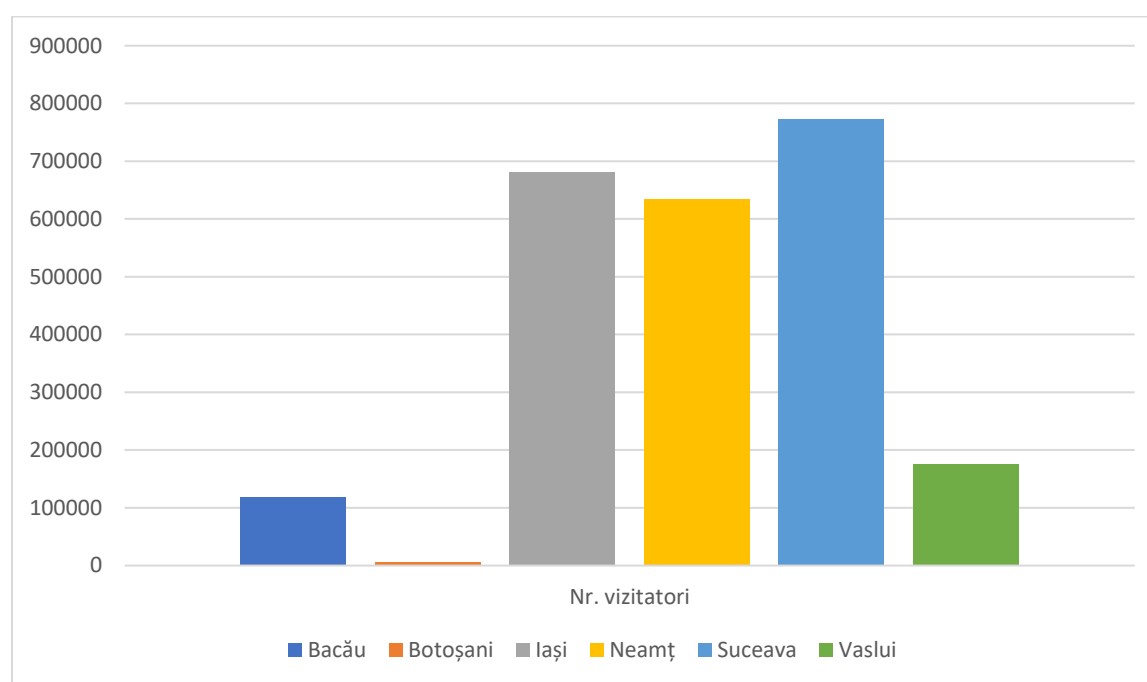


Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Per ansamblu, numărul total de vizitatori în muzeele din Regiunea Nord-Est, în anul 2017 a fost de 2.433.787 persoane, în creștere cu 65,4% față de numărul înregistrat în anul 2013 și cu 16,5% față de valoarea din 2016.

Din analiza informațiilor existente, se poate concluziona că la nivelul anului 2017, muzeele care au atras cei mai multi vizitatori sunt cele din județele Suceava, Neamț și Iași.



Cu toate că județul Bacău deținea 26 de muzee în anul 2017, numărul de vizitatori reprezintă doar 4,8% din totalul regional, comparativ cu 28%, procent înregistrat în județul Iași, pentru aproape același număr de muzee.

În ceea ce privește instituțiile și companiile de spectacol sau concerte, orașele Iași, Botoșani, Bacău și Vaslui au fiecare câte o instituție dramatică. De asemenea, în Iași, Botoșani și Bacău funcționează o instituție de animație (teatru de păpuși și marionete), o filarmonică și o orchestră simfonică.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ciuda potențialului turistic variat și a importanței naționale și chiar internaționale a unor monumente sau areale turistice, nu există în continuare un sistem coerent și vizibil de indicatoare turistice în cadrul sau în proximitatea aeroporturilor, a garilor și a autogărilor, care să afișeze și să îndrume eventualii turiști către anumite obiective turistice. Pe drumurile naționale și chiar pe cele județene întâlnim ocazional unele indicatoare către monumente istorice, însă insuficient corelate cu alte elemente de promovare (hărți, trasee, marcaje, puncte de informare turistică, etc.) care să poată îndruma turiștii către alte obiective.

Menționăm că în Regiunea Nord-Est, figurează în prezent 40 de centre de informare turistică, după cum urmează: 4 în județul Bacău, 3 în județul Botoșani, 9 în județul Iași, 6 în județul Neamț, 16 în județul Suceava și 2 în județul Vaslui. La nivelul anului 2014, capacitatea de cazare în funcțiune în regiune era de 7.731 mii locuri-zile, în creștere față de 2013 cu 2,68% (200 de mii de locuri-zile). Totodată, acest nivel reprezenta 9,95% din capacitatea de cazare la nivel național. La nivelul anului 2015, s-a înregistrat o creștere cu 4,62%, reprezentând peste 350 de mii de locuri-zile. Tendința de creștere a continuat: în anul 2016 (8.371 mii locuri-zile în creștere cu 3,5% față de 2015) și în anul 2017, ajungându-se la 8.728 mii locuri-zile, reprezentând o creștere de 4,2% față de anul precedent.

Graficul alăturat surprinde evoluția capacității de cazare turistică din județele Regiunii Nord-Est, pentru perioada 2013-2017. Se observă că la nivelul anului 2017 capacitatea de cazare a crescut față de 2013 cu 22,2% (5678 locuri).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cu excepția județelor Botoșani și Vaslui, unde se înregistrează o relativă stagnare a numărului locurilor de cazare turistică disponibile, în celelalte județe ale regiunii, se observă o creștere a acestui indicator.

Deși nivelul capacității de cazare în funcțiune poate părea mic în raport cu potențialul turistic existent în regiune, se constată că indicele de utilizare are un nivel redus, de numai 26,6% în anul 2017. Totuși, acesta are un trend ușor ascendent, 21,44% în anul 2013, 22,12% în anul 2014, 23,91% în anul 2015, 26,5% în 2016 și 26,6% în 2017. Se constată, de asemenea ca județul cu cel mai mare indice de utilizare este Iași (36,8%) iar județul Neamț are cel mai mic indice de utilizare a capacității de cazare (21,4%).

	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
Sosiri 2013	101826	33349	183305	160707	241629	35190
Sosiri 2014	105505	39848	197024	176226	260684	33593
Sosiri 2015	124517	37670	246470	182384	310548	37886
Sosiri 2016	134550	43972	298657	224105	342710	40051
Sosiri 2017	144489	52343	321359	238783	385676	45173

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Evoluția numărului de turiști a înregistrat de asemenea, un trend pozitiv în intervalul 2013- 2017.

Astfel, în anul 2013 numărul de turiști din Regiunea Nord-Est a atins valoarea de 756 mii, în anul 2014 a avut loc o creștere cu 7,53%, în 2015 cu 24%, înregistrându-se aproximativ 939 mii de turiști, în 2016 o creștere cu 15,3% față de anul precedent (1.084 mii total turiști), iar în 2017 o creștere cu 9,5% (1.187,8 mii total turiști).

Totodată, menționăm că numărul turiștilor sosiți în Regiunea Nord-Est în anul 2017 reprezintă 9,78% din totalul național al sosirilor, un nivel care s-a menținut aproape constant comparativ cu anul 2013 – 9,52%.

În anul 2017 cei mai multi turiști (aproape 80% din total) au vizitat județele Suceava (385.676 turiști, reprezentând 32% din totalul regional), Iași (321.359 turiști) și Neamț (238.783 turiști). Cei mai puțini turiști au fost înregistrați în județele Botoșani și Vaslui, cu câte 4,4%, respectiv 3,8% din numărul total al turiștilor.

În privința numărului de înnoptări în Regiunea Nord-Est, în perioada 2014-2017 s-a înregistrat o creștere constantă, ajungându-se la un total de 2.322 mii, ceea ce reprezintă o creștere cu 43,8% față de anul 2013. Posibile cauze ale creșterii numărului de turiști și a înnoptărilor pot fi creșterea veniturilor și reducerea fiscalității în sectorul turistic (reducerea cotei TVA). Atractivitatea turistică a regiunii poate fi măsurată în special cu ajutorul duratei medii de ședere. În anul 2014, valoarea acestui indicator a scăzut de la 2,14 (anul 2013) la 2,10 nopți per turist. În anul 2015, scăderea a continuat, ajungând la 2,06 nopți per

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

turist. Această tendință de s-a păstrat și în anii 2016 și 2017 când durata medie de ședere a fost de 2,03 respectiv 1,95 nopți per turist.

În 2017 s-a înregistrat cea mai scăzută valoare din ultimii ani, cauzată de diminuarea sejururilor lungi în regiune, evidențiindu-se o trecere către un turism fie de weekend, ocazional sau de tranzit.

Ținând cont de potențialul turistic existent, considerăm că acest nivel este inferior în raport cu posibilitățile existente. Mai mult, în întreaga perioadă analizată, nivelul înregistrat la nivel regional a fost inferior celui național. În anexă sunt prezentate localitățile care au un număr mai mare de turiști sosiți (peste 3.000 sosiri în 2014-2017), evidențiindu-le pe cele care se situează deasupra valorii medii regionale anuale în ceea ce privește durata medie de ședere, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică pentru anii 2014-2017.

Astfel, din datele prezentate, se observă ca la finalul anului 2017, dintre localitățile cu o durată medie de ședere de peste trei nopți /turist din Regiunea Nord-Est se disting: Târgu Ocna, Slănic Moldova și Măgura din județul Bacău, cu 5,21, 3,6 respectiv 3,58 nopți/turist, Băltătești din județul Neamț, cu 11,84 nopți/turist, Vatra Dornei și Dorna Candrenilor, cu 4,48, respectiv 3,34 nopți/turist. 10.1 de turiști anual, sunt Bacău, Onești, Tg. Ocna, Slănic Moldova, Măgura, Botoșani, Iași, Piatra Neamț, Ceahlău, Alexandru cel Bun, Roman, Agapia, Târgu Neamț, Suceava, Vatra Dornei, Gura Humorului și Șcheia.



Pe de altă parte, la nivelul aceluiași an, localitățile Regiunii Nord-Est care primesc peste 10.1 de turiști anual, sunt Bacău, Onești, Tg. Ocna, Slănic Moldova, Măgura, Botoșani, Iași, Piatra Neamț, Ceahlău, Alexandru cel Bun, Roman, Agapia, Târgu Neamț, Suceava, Vatra Dornei, Gura Humorului și Șcheia.

Privind evoluția numărului de structuri de primire turistică existente în stațiunile turistice în perioada 2013-2017, se pot observa următoarele evoluții, așa cum apar evidențiate și în grafic:

- Creșteri în Vatra Dornei, Ceahlău (inclusiv Durău), Gura Humorului, Târgu-Ocna;
- Stagnare în Piatra Neamț, Târgu Neamț, Băltătești, Câmpulung Moldovenesc.

Din punct de vedere al tipurilor de structuri de primire turistică, s-a constatat o preponderență a pensiunilor turistice în toate stațiunile turistice de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

interes național, iar în comuna Ceahlău, un număr crescut de pensiuni agroturistice. În toate aceste stațiuni hotelurile ocupă locul secund ca număr.

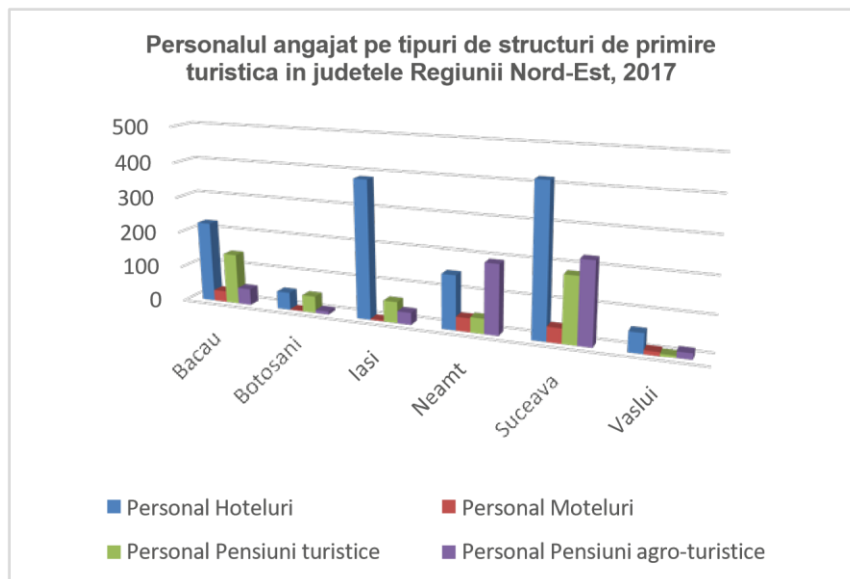
Comparativ cu numărul total al personalului ocupat în structurile de primire turistică la nivel național (32.801 persoane în 2017), în Regiunea Nord-Est se înregistrează un nivel redus al populației ocupate în structuri de primire turistică (doar 2.756 persoane), reprezentând doar 8,4%.

După cum se poate observa din datele prezentate, cele mai multe persoane ocupate în structurile de cazare turistică se găsesc în județul Suceava, ceea ce este justificat ținând cont de capacitatea de cazare existentă în acest județ și numărul total de turiști.

Comparativ cu anul anterior, în anul 2017 personalul ocupat în structurile de cazare turistică a crescut cel mai mult în județele Suceava cu apr. 16% (148 de persoane) și Botoșani (48% - 43 de persoane). În județele Iași și Neamț, în anul 2017 s-au înregistrat scăderi de personal.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Sursa: Prelucrare baza de date TEMPO - online, INS

Sursa: Prelucrări date din „Frecvența structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare în anul 2015”, Institutul Național de Statistică, 2013-2016

Nota: Datele referitoare la personalul angajat în structurile de primire turistică reprezintă media anuală, calculată prin media aritmetică a valorilor trimestriale comunicate de INS.

• Populația ocupată în turism

În ceea ce privește repartizarea personalului pe tipuri de structuri de cazare, în anul 2017, procentul cel mai mare a personalului ocupat în structuri de cazare turistică îl întâlnim în hoteluri, cu ponderi cuprinse între 33% (Neamț) și 75% (Iași).

Deși Regiunea Nord-Est oferă posibilități largi pentru dezvoltarea turismului balnear, doar o mică parte din potențialul curativ natural este valorificat la un nivel satisfăcător.

Localitățile Regiunii Nord-Est cărora le-a fost acordat statutul de stațiune balneoclimatică sunt:

- Municipiul **Vatra Dornei**, județul Suceava,
- Orașul **Slănic Moldova**, județul Bacău,
- Orașul **Târgu Ocna**, județul Bacău,

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Arealul corespunzător zonei de agrement- tratament **Nicolina** din municipiul Iași, județul Iași.

- după scăderea cu 30,8% a numărului de turiști sosiți în stațiunea Slănic Moldova în anul 2014 (comparativ cu anul anterior), în anul 2015, ca urmare a deschiderii pârtiei de schi Nemira, numărul turiștilor a crescut considerabil, respectiv cu 46%. În anul 2016 se observă o scădere a numărului de turiști cu apr. 10% față de anul precedent. În 2017 se constată o revenire pe trend ascendent (creștere cu 80%).

- un trend crescător pentru numărul de sosiri în stațiunile balneoclimatice Târgu Ocna și Vatra Dornei. În anul 2014, s-a înregistrat o creștere cu 25,7% și respective 7,5%, în anul 2015 numărul de turiști a crescut în continuare cu 8,18%, respectiv 9,51%, iar în anul 2016 doar Vatra Dornei a mai înregistrat o creștere a numărului de turiști (1,3%). În schimb, în 2017 s-au înregistrat creșteri substanțiale pentru toate cele trei stațiuni balneoclimatice, 79,4% pentru Slănic Moldova, 16% pentru Tg. Ocna și 6,8% pentru Vatra Dornei.

Pe lângă stațiunile balneoclimatice menționate, există și alte localități care au beneficiat în trecut de statutul de stațiune, precum Sărata Băi din județul Bacău, băile Strunga din județul Iași, Negulești din județul Neamț, Ghermânești-Dranceni din județul Vaslui, sau Cacica și Solca din județul Suceava.

La nivelul anului 2017, numărul de sosiri turistice este de 383 persoane la Sărata Băi, 6.820 la Cacica și doar 216 la Solca. Multe dintre structurile de cazare ale acestor stațiuni necesită reparații majore sau chiar capitale.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În Regiunea Nord-Est, zona Bucovinei cuprinde mai multe areale agroturistice – Țara Huțurilor din Nordul Sucevei, zona Moldovița – Izvoarele Sucevei, Comuna Vama, etc. O altă zonă agroturistică este zona Masivului Ceahlău, în special zonele Bicăz, Ceahlău și Durău. Astfel, la nivel regional, în anul 2017 existau 451 de pensiuni agroturistice, în creștere cu 99 de unități față de anul precedent, Regiunea Nord-Est ocupând locul doi pe țară, după regiunea Centru.

În Regiunea Nord-Est se pot practica drumețiile montane, sporturile de iarnă, dar și activitățile specifice turismului de aventură și sportiv: alpinismul, escalada, mountain bike, zboruri cu parapanta. În prezent, în Regiunea Nord Est, stațiunile montane unde se pot practica aceste sporturi de iarnă (schi, patinaj, snowbord) sunt Vatra-Dornei, Gura Humorului, Piatra Neamț, Durău, Sucevița, Mălini, Câmpulung Moldovenesc, Slănic Moldova și Cârlibaba.

În caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020, desfășurată în localitățile mici și mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocări cu care se confruntă comunitățile locale.

Numărul locurilor de cazare în județul Bacău în structurile de primire au avut o evoluție similară, acestea crescând de la 3613 (în 2012), la 4735 (în 2015). Cele mai însemnate creșteri au avut loc în municipiile Bacău și Moinești, în orașele Comănești, Slănic Moldova, Târgu Ocna și în comunele Cleja, Filipești, Itești, Letea Veche, Oituz, Parava și Stefan cel Mare.

Turismul montan și sportiv este favorizat de existența masivelor muntoase, a suprafeței mari acoperite cu păduri, a zonelor de rezervații naturale și cursuri de apă, zone propice pentru practicarea drumeției, alpinismului, mountainbike, pescuit și vânătoare. Poate fi practicat în partea de vest a județului, în zonele de agrement (ex. Lacul Bacău, Lacul Poiana Uzului, Zona de Agrement Parc Măgura, etc.)

Turismul balnear este susținut de stațiunile balneare, ce valorifică potențialul apelor minerale și al bio-climatului pentru tratarea diverselor afecțiuni, astfel:

- **Stațiunea turistică și balneoclimatică Slănic Moldova** este situată la o altitudine de 530 m, pe versantul estic al Carpaților Orientali, într-o depresiune străbătută de Pârâul Slănic.

Profilul preponderent al tratamentului balnear este cel al afecțiunilor digestive, hepato biliare, metabolice și de nutriție, a bolilor reumatice, cardiovasculare, respiratorii etc.

Stațiunea are o capacitate de cazare de aproximativ 1741 locuri. Baza de tratament a Hotelului Venus cu o suprafață de 452 mp, ce asigură un număr de 1192 proceduri zilnic, este amenajată pentru tratarea afecțiunilor aparatului digestiv, hepato-biliare, căilor respiratorii, metabolice și de nutriție asociate. Baza de tratament dispune de spații amenajate, instalații și aparatură medicală pentru a asigura următoarele proceduri și tratamente: hidroterapie, masoterapie, electroterapie, terapie respiratorie. Tratamentele sunt efectuate sub supravegherea personalului medical.

- **Stațiunea turistică și balneoclimatică Târgu Ocna** dispune de un climat de dealuri cu temperaturi moderate și precipitații de 700 mm anual. Izvoarele minerale din Târgu Ocna, folosite în cura internă și externă sunt recomandate pentru afecțiuni gastro-intestinale, afecțiuni hepato-biliare, boli de nutriție, stări alergice, intoxicații cu metale, afecțiuni ale rinichilor și căilor urinare, afecțiuni ale aparatului locomotor.

Între potențialul stațiunii și posibilitățile de primire a turiștilor există o discrepanță, potențialul fiind valorificat în procentde 15-20% pentru turism balnear și de tranzit. Stațiunea dispune de două baze de tratament: hotelul Măgura, a cărui capacitate de cazare este de 230 locuri și sanatoriul Târgu Ocna, amplasat pe o suprafață de 6.400 mp, ce dispune de cabinet medical, 10 paturi, sală de gimnastică și facilități de agrement. Salina de la Târgu Ocna atrage vizitatorii care doresc să primească tratament medical în mediul specific minelor de sare, dar și pe cei care doresc să cunoască modul de lucru specific în minele de sare și peșterile subterane. Serviciile oferite în interiorul salinei de către societatea de exploatare a sării sunt: transportul în salină, tratamentul cu aerosoli naturali halini, vizitarea salinei și agrement: terenuri de sport(baschet, mini fotbal, tenis de câmp, tenis de masă), spații de joaca pentru copii, participare la slujbe religioase în biserica „Sfânta Varvara”, amenajată în salină.

- **Sărata Băi** este o stațiune cu izvoare cu apă sulfuroasă, clorurată, iodurată, calcică și bromurată concentrată, care sunt folosite pentru multe afecțiuni ale sistemului nervos periferic, boli ale aparatului

locomotor, reumatism, afecțiuni post-traumatice, varice, ulcere varicoase, boli ginecologice, dermatoze, psoriazis, stări alergice, precum și o serie de alte afecțiuni ale căilor respiratorii. Decăzută din lipsa operațiunilor de întreținere, noul proprietar, Centrul catolic de Spiritualitate și Tratament Balnear "Fericitul Ieremia" din Iași, a început reamenajarea locului, existând astăzi posibilități de cazare, precum și o bază de tratament.

Turismul cultural - religios este practicat în timpul marilor sărbători creștine, ce atrag un aflux mare de credincioși la numeroasele lăcașuri de cult din județ și este susținut de asemeni de obiectivele de patrimoniu cultural analizate în secțiunea 7.3. Principalele atracții din această categorie cuprind:

- Biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena” din Bacău, ridicată de boierii Enachi Krupenski și Anton Barzu între anii 1842-1845.
- Catedrala Sf. Nicolae, din Bacău, construită în stil neoclasic, cu două turnuri în partea de vest, însă afectată de cutremure și incendii. Biserica a fost pictată în 1936 de renumitul pictor Constantin Ionescu din Bacău. Din nefericire, pictura s-a deteriorat iremediabil la cutremurul din anul 1940, fiind înlocuită la reparațiile ulterioare. Catedrala a fost re consolidată și repictată, pictura murală abordând temele iconografiei tradiționale de origine bizantină.
- Biserica și Curtea domnească din Bacău, fostă reședință a lui Alexandru, fiu al lui Ștefan cel Mare, în perioada 1481-1496. Ruinele vechii Curți Domnești datează din vremea lui Ștefan cel Mare, păstrează

vestigii ale casei (pivnițele) și ale turnului-locuință. În ansamblu se află și biserica „Adormirea Maicii Domnului” – Precista, construită din cărămidă de Alexandru, fiul lui Ștefan cel Mare, între anii 1490-1491, este tipică pentru seria ctitoriilor domnești din această epocă. Lăcașul a fost reparat de domnitorul Vasile Lupu (1641).

- Mănăstirea Casin, în comuna cu același nume, situată la 16 km de Onești. Aceasta a fost ridicată în 1655 de voievodul Gheorghe Ștefan. Planul bisericii, arhitectura fațadelor, dimensiunile sale sunt identice cu cele ale bisericii Golia din Iași, dar formele sunt simplificate.
- Palatul Știrbei, situat la 3 km de localitatea Dărmănești, în mijlocul unei păduri de gorun, pe un platou, la o altitudine de 600 m și ocupă o suprafață de 1.031 mp. Palatul Știrbei a fost construit de maeștri italieni, după planurile arhitectului Nicolae Ghika Dudești la sfârșitul secolului XIX și prima jumătate a secolului XX. Până în anul 1944 castelul a fost întreținut de familia prințului Știrbei.

Este o construcție masivă din cărămidă, pe patru nivele și cu o aripă în „L”. Între anii 1947-1977 clădirea a funcționat cu destinația de sanatoriu T.B.C. Din 1978 a devenit tabără pentru copii. În tot acest timp monumentul a suferit numeroase degradări, avarieri ale structurii de rezistență în zona turnului principal datorită neconformării antiseismice a structurii.

- Castelul Roșu, satul Lilieci, comuna Hemeiș, construit între anii 1864-1866, într-un stil nedefinit, romano-gotic, venețian și brâncovenesc. Aspectul medieval al Castelului Roșu este completat de minunatul parc

ce-l înconjoară. Acesta se întinde pe o suprafață de 49 ha și este considerat al doilea parc dendrologic din România datorită numeroaselor specii de arbori și plante deosebite.

- Casa Memorială George Bacovia, Bacău, a fost deschisă pentru admirația publicului începând cu anul 1971. Numeroasele colecții literare au reușit să fie adunate aici, casa reușind să fie transformată într-un adevărat muzeu literar.
- Ansamblul palatului Ghica, din orașul Comănești datând din secolul al XIX-lea (ansamblu format din palat și parc), precum și gara orașului (construită în 1899), ambele monumente istorice de arhitectură de interes național.
- Monumentele comemorative din orașul Comănești, cuprinzând singurul Cimitir Internațional al eroilor din România, special construit în anul 1933 după încetarea ostilităților din primul război mondial (aici odihnesc 165 de eroi români, 46 soldați germani, 2141 soldați ruși, 370 soldați unguri și 191 soldați austrieci); Troița Comemorativă a Eroilor din Războiul de

Independență din 1877 și din Primul Război Mondial amplasată pe dealul Comăneștiului, construită în anii 1925-1928; Monumentul Eroilor din curtea bisericii din Lăloaia construit între anii 1933-1938.

- Monumentul DADA, ridicat la intrarea în municipiul Moinești (dinspre Bacău) în cinstea lui Tristan Tzara și a curentului artistic generat de

acesta, la celebrarea a 100 de ani de nașterea artistului. Monumentul fost realizat de sculptorul german de origine română Ingo Glass.

- Monumentul eroilor Regina Maria, din Onești, închinat eroilor căzuți în Războiul de Întregire a Neamului 1916 – 1919.

Turismul de afaceri/târguri și conferințe este relativ slab dezvoltat, dar reprezintă o oportunitate legată de dezvoltarea economică a județului, folosind infrastructura existentă în special în municipiul Bacău.

Turismul rural/agroturismul este posibil a fi dezvoltat în comunitățile rurale din zonele montane, depresiunea Tazlăului, lacul Belci, etc., dar și în zonele ce dețin un tezaur etnografic și folcloric bogat, prezentat în cadrul centrelor etnografice Balcani, Brusturoasa, Fundu Răcăciuni, Berzunți, muzeul etnografic Prăjești, muzeul etnografic Dofteana, Oituz, etc.

La nivelul Comunei Brusturoasa exista potential de dezvoltare pentru agroturism. Etnografia si folclorul contribuie la cresterea potentialului turistic, arealul comunei fiind unul in care traditiile populare sunt bine pastrate.

III.10. Mediul înconjurător

Gaz

În perioada 2012-2017 se constată o extindere a rețelei de gaze naturale atât la nivel regional, cât și la nivel național. Totodată, a avut loc și o creștere a numărului de localități conectate, de la 91 în 2012 la 102 în 2017. Aceasta creștere

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

nu a atras după sine și creșterea consumului, acesta continuând să scadă și în perioada menționată. Lungimea rețelei a crescut cu 10,3% față de anul 2012, iar consumul total de gaze naturale a scăzut cu 9,4% față de același an de referință. În perioada 2016-2017 se constată o creștere ușoară a consumului de gaze naturale, atât a volumului total (4,2%) cât și a celui pentru uz casnic (5,4%), înregistrându-se și o creștere a lungimii rețelei cu 11,9% față de anul 2015.

În perioada 2013-2017, numărul localităților urbane din regiune conectate la rețeaua de gaze naturale a fost constant, iar numărul localităților rurale conectate a crescut cu 11 (5 în județul Bacău, 1 în județul Botoșani, 2 în județul Iași, 3 în județul Vaslui).

În perioada 2013-2017 a continuat tendința de scădere a cantității totale de energie termică distribuită, în toate județele regiunii (excepție județul Suceava până în 2016), cât și pe plan național. Mai mult, încă 4 localități urbane (Onești, Piatra Neamț, Siret și Huși) nu mai au sistem de producere și de distribuție a energiei termice, în timp ce municipiul Câmpulung Moldovenesc a fost reconectat la rețeaua de distribuție a energiei termice. În anul 2015 cantitatea totală de energie termică distribuită a scăzut față de 2012 cu 15%, fapt explicat atât prin reducerea numărului de localități conectate, nivelul redus al veniturilor disponibile, cât și de evoluțiile climatice (variații anuale).

În 2016 se constată o creștere de 6,9% față de anul precedent a energiei termice distribuite, provenită din consumul de energie termică din județul Suceava.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În 2017 consumul total regional s-a menținut aproximativ la aceeași cote ca în anul precedent scăderi constatându-se în județele Iași, Suceava și Vaslui.

Spre deosebire de rețelele de alimentare cu apă și de canalizare, lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor a cunoscut un progres permanent, de la un an la altul, ajungând la 905 km în anul 2012 în județul Bacău.

Diferențele de la o microregiune la alta sunt însă consistente. În microregiunea Colinele Tutovei, doar două comune (Podu Turcului și Huruiеști) dispun de o rețea de alimentare cu gaze naturale, însumând 27,2 km în anul 2012.

În microregiunea Valea Siretului, lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale este de 479,6 km, respectiv mai mult de jumătate din lungimea acesteia la nivelul întregului județ. În municipiul Bacău, rețeaua de gaz are o lungime de 267,8 km (2012), iar în Buhuși, Mărgineni și Hemeiuș, aceasta are o lungime cuprinsă între 38 și 43 km. Pe de altă parte, majoritatea comunelor nu sunt racordate nici în această microregiune la rețeaua de distribuție a gazelor naturale. Microregiunea Valea Trotușului se caracterizează printr-o lungime a conductelor de distribuție a gazelor de 146 km (2012), exclusiv în Municipiul Onești și în două comune, Oituz și Cașin.

În schimb, rețeaua de distribuție a gazelor este mai bine dezvoltată în microregiunea Valea Muntelui, unde însumează o lungime de 252,2 km, din care peste 210,9 km sunt în cele cinci municipii și orașe, cu un maxim la Moinești (75 km). Doar două comune, Zemeș și Solonț, sunt racordate la rețeaua de distribuție a gazelor naturale.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Comuna Brusturoasa nu dispune în prezent de un sistem centralizat de incalzire centrala. Locuintele si dotarile social-culturale, precum si obiectivele industriale existente pe teritoriul comunei utilizeaza pentru caldura surse locale de incalzire precum sobele cu combustibili solizi (lemne), deseuri agricole sau carbuni.

Canalizare

În concordanță cu evoluția prezentată a crescut și numărul celor care accesează internetul în mod frecvent (cel puțin o dată pe săptămână), puțin peste 50% din populația de peste 16 ani, sub nivelul național (61%) și departe de media comunitară (81%). În perioada 2014-2017 pe fondul creșterii consumului individual cât și a veniturilor, a crescut și procentul celor care au cumpărat produse și/sau servicii prin internet atât pe plan național cât și în regiune. Totuși, valoarea regională de 16% (egala cu media națională) este mult mai mică decât cea comunitară.

În anul 2017 doar 37,3% (34,96% în 2016, 34,06% în 2015, 32,97% în 2014, 30,25% în 2013 și 28,44% în 2012) din localitățile regiunii erau racordate la sisteme de canalizare, situație similară cu cea națională 39,3% (37,22% în 2016, 35,27% în 2015, 33,67% în 2014, 30,87 în 2013 și 29,11% în 2012).

Mai mult, orașele Milisăuți și Vicovu de Sus nu au rețea de canalizare. Situația este cu totul alta când analizăm procentul populației conectate din total populație, media regională (la nivelul anului 2017) de 35,5% fiind cu mult sub nivelul național de 50,9%.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Față de anul 2012 se observă o stagnare a ponderii regionale, în timp ce cea națională a crescut cu 4 procente.

În anul 2013 s-a înregistrat o scădere cu peste 100 mii a populației din Regiunea Nord-Est conectate la rețeaua de canalizare, urmată de o creștere în 2014 (cu 30 mii persoane), cele mai mari fluctuații înregistrându-se în județele Iași, Neamț și Botoșani. În anul 2015 se constată o creștere ușoară la nivel regional a numărului de locuitori conectați cu 6537 față de 2014, însă s-au înregistrat și scăderi în județele Bacău și Vaslui. Tendința de ușoară creștere continuă și în perioada 2016-2017, ajungându-se la un total de 1.147.401 locuitori conectați la sistemul de canalizare. Toate județele au valori inferioare nivelului național. Județele Suceava, Botoșani și Vaslui sunt cele care au cele mai mari probleme, doar 29,6%, 30,4% respectiv 30,5% din populație având acces la acest serviciu. Beneficiau de acces la rețele de canalizare (2017), 44 de orașe și municipii din regiunea Nord Est; rețeaua având o lungime totală de 2644,2 km, (65,2% din lungimea totală a rețelei de canalizare de la nivelul regional).

S-a realizat o rețea de canalizare cu un număr de 381 cămine, 6 stații de pompare apă menajeră, 714 racorduri apă menajeră, capacitatea stației de epurare face față la 195 mc/zi, bazinul de denitrificare are 178 mc, bazinul de aerare are 347 mc, iar decantorul secundar are 34 mc

La fel ca și în cazul infrastructurii de alimentare cu apă, lungimea totală simplă a conductelor de canalizare a avut valoarea maximă, la nivelul județului Bacău, în anul 2008, când însuma 718,9 km. După declinul din 2010, a

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

urmat o perioadă de creștere a lungimii conductelor de canalizare, care în 2012 aproape că a atins valoarea din 2009, și anume 607,2 km.

Conductele de canalizare deservesc în principal localitățile urbane, dar și o parte din localitățile rurale. La recensământul din 2011, ponderea locuințelor care dețineau instalație de canalizare în locuință era de 54,1%, o valoare apropiată de cea a ponderii locuințelor cu instalație de alimentare cu apă la nivelul județului Bacău. De altfel, se constată că, în multe comune, ponderea locuințelor care dispun de instalație de alimentare cu apă și a celor cu instalație de canalizare este identică, ceea ce sugerează introducerea simultană a celor două, așa cum este de dorit. În mediul rural îndeosebi, acolo unde nu a existat posibilitatea racordării la sistemul centralizat, s-au creat sisteme individuale (prin fose septice).

Și în cazul instalațiilor de canalizare, se observă că microregiunea Colinele Tutovei înregistrează valori substanțial mai scăzute decât celelalte în ceea ce privește lungimea totală a conductelor (un total de doar 25,1 km, din care 15 km într-o singură comună – Podu Turcului) și a ponderii locuințelor care dispun de instalație de canalizare (sub sau în jur de 10% la majoritatea comunelor).

În Comuna Brusturoasa nu există un sistem de canalizare.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Apa

În anul 2017, doar 68,6% din localitățile Regiunii Nord-Est erau conectate la rețeaua publică de furnizare a apei potabile, nivel inferior mediei naționale – 79,6%. Se remarcă o creștere a acestei ponderi cu 6,5 pp față de 2012. Se remarcă o creștere a numărului localităților conectate la rețeaua de apă din județul Suceava, de la 48 în anul 2012, la 60 în 2017 precum și în județul Vaslui de la 60 în 2012 la 67 în 2017. La nivel regional, în 2017, față de anul 2016, au fost conectate 6 noi localități (3 în județul Iași și câte o localitate în județele Botoșani, Neamț și Vaslui). Urmărind populația deservită de rețeaua de apă, diferența regional-național în 2017 este și mai accentuată – 47,4% (45,4% în 2012) la nivelul regiunii, față de media națională de 67,5% (60,3% în 2012). La nivel intraregional, cel mai mic procent al populației conectate la rețeaua de apă se înregistrează în județele Suceava (35,0%) și Botoșani (35,9%), iar cele mai mari nivele în județele Iași (56,6%) și Bacău (55,2%).

În 2014 se observă o creștere cu peste 140 mii a numărului de locuitori conectați la rețeaua de apă în județul Iași și cu 14 mii în județul Suceava, dar și o scădere a populației conectate din județele Neamț (- 36 mii), Botoșani (-7 mii) și Vaslui (-1.60052). În anul 2015 creșterea a fost mai modestă, cu aproape 5000 de persoane la nivel regional. Se remarcă în 2015 (față de anul precedent) scăderea numărului persoanelor conectate la rețeaua de apă în județul Vaslui (2558), Iași (1760) și Bacău (380).

În 2016 se observă o scădere a procentului populației conectată la sistemul de alimentare cu apă până la valoarea de 46,2%. Cea mai mare descreștere se

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

observă în județul Iași, 134.423 locuitori nu mai figurează ca fiind conectați la rețeaua de apă potabilă.

În 2017 se observă o ușoară redresare a situației la nivel regional aprox. 31.000 persoane apar în plus, conectate la rețeaua de apă potabilă.

Pe de altă parte, ponderea consumului de apă potabilă pentru consum casnic în totalul volumului de apă distribuită este în Regiunea Nord-Est de 71,5%, nivel ușor sub media națională (75,2%).

Aceste valori sunt în creștere față de 2012 (64,58% în Regiunea Nord-Est; 67,1% media națională).

Urmărind datele aferente consumului de apă potabilă pentru uz casnic per locuitor, se constată ca nivelul total în 2017 este de 17,6 m³/persoana (în scădere cu 1,9 m³ față de 2012 dar în creștere față de 2016 cu 0,5 m³), valoare cu mult sub nivelul mediu național (28,7 m³). Pe de altă parte, se constată și o scădere continuă anuală a consumului de apă potabilă în mediul urban, atât pentru uz casnic, cât și pentru agenții economici, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pentru întreaga regiune, scăzând de la 99.119 mii metri cubi în 2012, la 78.892 în 2013, 73.259 în 2014, în perioada 2015-2017 având o evoluție sinusoidală.

De asemenea, o importanță majoră, în localitățile rurale o au alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate. Acestea sunt esențiale din punctul de vedere al următorilor indicatori: confortul locuitorilor, igiena și sănătatea acestora, atractivitatea comunei pentru investitorii privați, valorificarea potențialului turistic și protecția mediului.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Infrastructura fizică (apă – canal, electricitate, gaze naturale, drumuri, etc.) a comunei trebuie modernizată și necesită fonduri foarte mari de care comuna nu dispune. Situația actuală în domeniul infrastructurii fizice este superioară altor comune similare. Însă costurile de modernizare și introducere a infrastructurii fizice vor fi mai crescute și datorită poziției geografice destul de izolate. Singura soluție pentru rezolvarea infrastructurii fizice (de care depinde dezvoltarea economiăa propriu-zisă) este accesarea fondurilor structurale legate de modernizarea infrastructurii rurale. În același timp trebuie foarte atent studiate pragurile până la care comuna se poate îndatora în scopul asigurării cofinanțării proiectelor și a plății studiilor de fezabilitate. Vor trebui executate studii de fezabilitate, apoi identificate resursele financiare, urmând ca în continuare să se porneasca execuția lucrărilor, începând cu tronsoanele unde populația este mai numeroasă. Pentru introducerea rețelelor de utilități va trebui colaborat cu autoritățile din comunele limitrofe, deoarece rețele comune de utilități pentru un număr mai mare de beneficiari (ex. apă, canalizare, stație de epurare a apelor uzate, gaz metan, colectare deșeuri) înseamnă costuri mai mici de exploatare și întreținere.

Lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile a cunoscut, la nivelul județului Bacău, un maxim în anul 2009, când însuma 1655,9 km. După un recul puternic în anul 2010, pe fondul crizei economice, rețeaua de apă a cunoscut o nouă expansiune, ajungând în 2012 la 1604,5 km. În prezent, ea este extinsă în toate așezările urbane și în majoritatea comunelor, fiind însă în continuare necesare lucrări de extindere și de modernizare.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Conform rezultatelor preliminare ale recensământului din 2011, 55,9% din totalul locuințelor din județul Bacău dispun de instalație de alimentare cu apă, fie din sistemul centralizat, fie prin mijloace proprii (cazul localităților fără sistem centralizat de distribuție a apei).

Se constată o distribuție neuniformă a rețelei de alimentare cu apă în microregiunile județului Bacău. Astfel, în microregiunea Colinele Tutovei, cu o singură excepție (comuna Podu Turcului, unde 31,3% din locuințe au instalație de alimentare cu apă), în celelalte comune ponderea locuințelor care dispun de instalație de alimentare cu apă este foarte scăzută, sub 20%, și chiar sub 10%. Microregiunea Valea Siretului deține cea mai lungă rețea de alimentare cu apă dintre toate microregiunile, peste 750 km, și datorită prezenței municipiului Bacău, cu o rețea de peste 260 km.

Ponderea locuințelor care dețin instalații de alimentare cu apă este foarte ridicată în municipii și orașe (Bacău 97,6%, Buhuși 77,4%), dar depășește 50% și în cazul unor comune (Hemeiș, Mărgineni, Nicolae Bălcescu, Luizi-Călugăra). Celelalte comune se caracterizează prin ponderi între 20% și 50%, cu mici excepții (Izvoru Berheciului și Odobești, sub 10%).

Microregiunea Valea Trotușului însumează 248,3 km de rețea de alimentare cu apă. Valoarea ponderii locuințelor cu instalație de alimentare cu apă variază între 8% și 95% remarcându-se Municipiul Onești cu 95,2% și comuna Oituz cu 26,9%, în ciuda lipsei rețelei de alimentare cu apă.

Microregiunea Valea Muntelui avea o lungime totală a rețelei de distribuție a apei de peste 455,4 km (2012). Cu excepția câtorva comune din bazinul

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Tazlăului, celelalte comune dispun de o rețea de distribuție, uneori de mici dimensiuni. Ponderea locuințelor care dispun de instalații de alimentare cu apă este ridicată în municipii și orașe (Moinești 87,6%, Comănești 85%, Târgu Ocna 78,3%, Slănic Moldova 75%), cu excepția orașului Dărmănești (46,2%), a cărui valoare este comparabilă cu a unor comune (Zemeș și Asău au chiar ponderi mai mari).

Comuna Brusturoasa nu dispune încă de un sistem centralizat de alimentare cu apă pentru toate localitățile arundate. Pentru alimentarea cu apă locuitorii comunei utilizează apa din fântânile special amenajate. În prezent s-a depus o solicitare în programul Anghel Saligny pentru rețeaua de apă din Comuna Brusturoasa. Pentru localitatea Brusturoasa este întocmit studiul de fezabilitate.

Conform chestionarelor 40 % din populația Comunei Brusturoasa nu este multumită de condițiile oferite de autorități locale, nu sunt racordate la rețeaua de gaz natural, apă și canalizare.

Iluminat

Județul Bacău, datorită potențialului său hidroenergetic ridicat, este unul din producătorii energetici importanți din România. Pe cele 2 râuri mari (Siretul și Bistrița) ce străbat teritoriul au fost date în exploatare în perioada 1946 – 1985 o serie de hidrocentrale: Buhuși, Racova, Gârleni, Lileci și Bacău pe Bistrița, Galbeni, Răcăciuni și Berești pe Siret. La acestea se adaugă și CHE Poiana Uzului pe Uz și CHE Tazlău Belci pe râul Tazlău. În afara hidrocentralelor, în

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

județ există și o serie de termocentrale: Borzești I și II, Comănești, Bacău, SOFERT-Bacău, Letea Bacău, Dărmănești și Buhuși.

Teritoriul județului Bacău este strabătut de următoarele magistrale de transport a energiei electrice, magistrale ce fac parte din Sistemul Energetic Național (SEN). Linii de 400 kv (LEA 400 kv): -Gutinași – Smârdan; -Gutinași – Brașov; -Gutinași – Bacău – Roman (funcționează la 220 kv); Volumul de instalații LEA 400 kv – 230,6km. Linii de 220 kv (LEA 220 kv): -Gutinași – Barboși; -Gutinași – Vaslui – Iași -Gutinași – Dumbrava – Bicăz; Volumul de instalații LEA 220 kv – 287,1 km. Rețele de repartiție publică: Linii de 110 kv (LEA 110 kv) – Adjud – Borzești – Comănești – Făgetul de Sus – Comănești – Buhuși. Volumul de instalații LEA 110 kv – 1.099,2 km. Rețelele de distribuție publică: Liniile de distribuție publică (linii de 20 kv sau 6 kv) au răspândire mare atât în mediul rural cât și în cel urban.

Preponderente sunt liniile aeriene (LES 20 kv). Aceste rețele sunt destinate alimentării cu energie electrică a consumatorilor casnici, edilitari, sociali, culturali, - consum terțiar – inclusiv a celor consumatori industriali de puteri reduse (agenți economici). SDFEE Bacău are în exploatare o rețea de medie tensiune în lungime de 2698,79 km, din care: - 494,394 Km linii electrice subterane (LES) de medie tensiune; - 2204,401 km linii electrice aeriene (LEA) de medie tensiune. Volumul de instalații electrice de joasă tensiune din exploatarea SDFEE Bacău este de 4955,48 km, din care: - 3906,9 km linii electrice aeriene de joasă tensiune. - 1048,59 km linii electrice subterane de joasă tensiune. În județul Bacău sunt 27 de stații de transformare din care stațiile

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

din Bacău Sud (220/ 110 kv) și Gutinaș (400/ 220/ 110 kv) sunt stații care alimentează stația de repartiție (110 kv), iar celelalte alimentează rețeaua de distribuție de medie tensiune. În ceea ce privește ponderea locuințelor care dispun de instalație electrică, se constată că la recensământul din 2011, în județul Bacău, valoarea era de 95,6%, mai ridicată în mediul urban (98,3%) decât în mediul rural (93,1%). În general, electrificarea locuințelor este realizată în procent de aproape 100%, situațiile care apar fiind efectul unor situații mai aparte (debranșări, gospodării temporare sau în stare de degradare, nelocuite).

În ceea ce privește energia termică, aceasta este asigurată în sistem centralizat doar în municipiile Bacău și Onești, iar consumul de gigacalii scade vizibil de la un la altul, ca urmare a debranșărilor de la sistemul centralizat, fiind preferate centralele termice de apartament sau de scară, mai eficiente din punct de vedere economic și care asigură o mai mare independență energetică și în luarea deciziilor.

În anul 2012, energia termică distribuită la nivelul județului Bacău a fost de 150525 gigacalii, din care 138770 gigacalii în municipiul Bacău și peste 11000 de gigacalii în municipiul Onești. Tendința actuală este de descentralizare a serviciului de asigurare a energiei termice, deoarece, centralele termice existente au rămas la nivelul anilor 1970, cu echipamente uzate atât fizic cât și moral.

În ceea ce privește ponderea locuințelor care dispun de încălzire centrală, aceasta este de 39,3% la nivelul județului Bacău, dar cu deosebiri foarte mari între mediul urban (peste 76%) și cel rural (7,5%). În mediul rural, precum și în

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

majoritatea orașelor, instalația de încălzire centrală presupune, în lipsa sistemului centralizat de termoficare, existența unei centrale individuale.

Telecomunicații

Din datele statistice prezentate reiese că, în 2017, 70% din gospodăriile din regiunea Nord-Est erau conectate la internet (cu 34 p.p. mai mult față de 2011), creștere datorată lucrărilor de extindere a rețelelor de internet, derulate de furnizorii de internet (ex. proiectul Ro-Net). De asemenea, 189 localități din regiune (27 urban, 162 rural) au aplicat în cadrul apelului WIFI4EU, inițiativă a Comisiei Europene. Prin această inițiativă se finanțează crearea rețelelor wi-fi în spații publice.

În concordanță cu evoluția prezentată a crescut și numărul celor care accesează internetul în mod frecvent (cel puțin o dată pe săptămână), puțin peste 50% din populația de peste 16 ani, sub nivelul național (61%) și departe de media comunitară (81%). În perioada 2014-2017 pe fondul creșterii consumului individual cât și a veniturilor, a crescut și procentul celor care au cumpărat produse și/sau servicii prin internet atât pe plan național cât și în regiune. Totuși, valoarea regională de 16% (egală cu media națională) este mult mai mică decât cea comunitară.

Spațiul rural din Regiunea Nord-Est este alcătuit din 506 comune și 2.414 de sate însumând o populație totală de 1.881.728 persoane.

În regiune există zone rurale care nu cuprind orașe pe o rază de 30 km. Astfel, cele mai întinse areale sunt cele din estul județului Bacău – vestul județului

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Vaslui, în acest perimetru fiind necesară modernizarea unor localități rurale cu rol de servire în zona de influență. Harta “Localități rurale situate la distanțe mai mari de 30 km față de localitățile urbane” se găsește la secțiunea 3 din prezentul raport.

Localitățile îndepărtate, cele care au populație mai mare de 4000 de persoane sunt reprezentate de următoarele sate resedință de comună: Ghimeș-Făget, Pâncești, Răchitoasa, Stănișești (județul Bacău), Andrieșeni, Bivolari, Ciorlești, Moșna, Răducăneni, Vlădeni (județul Iași), Codăești, Dragomirești, Voinești (județul Vaslui).

Calitatea aerului

Calitatea aerului a fost monitorizată continuu prin rețeaua automată de monitorizare a calității mediului reprezentată la nivelul regiunii de 19 stații automate (2016), dintre care 6 de tip fond urban, 6 de tip industrial, 2 de tip trafic, 1 de tip fond suburban, 1 de tip fond regional, 1 de tip fond rural, 2 de tip neprecizat (jud. Vaslui).

Concentrațiile medii anuale ale poluanților atmosferici NO₂, SO₂, PM₁₀, O₃, C₆H₆, Pb, As, Cd și Ni determinați în cadrul RNMCA (Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului) la stațiile de fond, trafic și industrial, în anul 2014, în raport cu valorile limita anuale/valoarea țintă, au fost depășite la indicatorul ozon, de stația IS 4 (Iași) cu aproape 20 μg/m³ (limita fiind de 120 μg/m³).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Din analiza datelor existente se constată ca pentru perioada 2009-2014, la toți poluanții luați în studiu, la toate tipurile de stații există o tendință generală de reducere a concentrațiilor medii anuale, care de regulă s-au situat sub valorile limită / valorile țintă, inclusiv în anul 2014.

În 2017, conform rapoartelor anuale privind starea mediului, elaborate de agențiile județene pentru protecția mediului, se constată următoarele:

Jud. Bacău:

- concentrația medie anuală de dioxid de azot (NO₂) nu a depășit valoarea limită impusă;
- valorile maxime zilnice ale mediilor concentrațiilor pe 8 ore pentru monoxidul de carbon (CO) s-au situat mult sub valoarea maximă zilnică pentru protecția sănătății umane (10 mg/mc);
- concentrația de ozon (O₃) nu a depășit valoarea limită impusă;
- la indicatorul particule în suspensie PM₁₀ s-au evidențiat un număr total de 45 depășiri ale valorii limită zilnice înregistrate la cele trei stații de monitorizare, în municipiul Bacău; nu a fost depășită valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (40 g/mc) în nicio stație de monitorizare
- în anul 2017 nu au fost analizate metalele deoarece laboratorul AMP Bacău a fost în reparații capitale.

Jud. Botoșani

- concentrația medie anuală de NO₂ nu a depășit valoarea limită impusă, de asemenea, valorile înregistrate au fost sub valoarea limită orară (200μg/m³), care nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- la indicatorul dioxid de sulf (SO_2), valorile înregistrate au fost mult sub valoarea limită orară ($350\mu\text{g}/\text{mc}$), care nu trebuie depășită mai mult de 24 ori/an, dar și sub valoarea limită zilnică ($125\mu\text{g}/\text{mc}$), care nu trebuie depășită mai mult de 3 ori/an, conform Legii 104/2011, privind Calitatea Aerului.
- monitorizarea monoxidului de carbon, indică o valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore de $3,04\text{ mg}/\text{mc}$, mult sub valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane ($10\text{mg}/\text{m}^3$);
- concentrațiile la ozon (O_3) s-au situat sub pragul de informare - $180\mu\text{g}/\text{m}^3$ și de alertă – de $240\mu\text{g}/\text{m}^3$ (media pe 1h). Nu au fost înregistrate depășiri ale valorii țintă pentru protecția sănătății umane ($120\mu\text{g}/\text{m}^3$),
- la indicatorul particule în suspensie PM_{10} gravimetric s-a înregistrat o valoare medie de $31,38\mu\text{g}/\text{m}^3$ și un număr de 21 depășiri. Pentru PM_{10} nefelometric media anuală a fost de $29,78\mu\text{g}/\text{m}^3$ și un număr de 19 depășiri. Concentrațiile de PM_{10} mai mari decât valoarea limită s-au înregistrat în perioada rece a anului, datorită funcționării centralelor termice și a condițiilor meteorologice (calm atmosferic, ceață).

Jud. Iași:

- valoarea limită medie anuală la particule în suspensie PM_{10} ($40\mu\text{g}/\text{m}^3$) a fost depășită, iar numărul depășirilor valorii limită zilnice a fost mai mare de 35 (stația de trafic IS1 Podu Piatră);
- s-au înregistrat 8 depășiri ale valorii țintă pentru protecția sănătății umane ($120\mu\text{g}/\text{m}^3$), pentru ozon (valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore), la stația de fond rural IS-4 Aroneanu, dar nu s-a depășit, numărul de 25 de zile pe an

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

calendaristic, conform legii nr. 104 din 2011 privind calitatea aerului înconjurător). Depășirile s-au produs pe fondul dispersiei scăzute, condiții de calm atmosferic, temperaturi ridicate și radiație solară maximă, care au condus la producerea și acumularea de ozon.

- s-a înregistrat depășirea valorii limită orare și anuale pentru protecția sănătății umane la indicatorul dioxid de azot în stația de trafic IS-1 Podu de Piatră. Media anuală înregistrată la NO₂ a fost de 43,14 μg/m³ față de valoarea limită anuală de 40 μg/m³;

- pentru restul poluanților monitorizați (dioxid de sulf, monoxid de carbon, benzen, PM_{2.5}, plumb, cadmiu și nichel din fracția PM₁₀), nu s-au înregistrat depășiri ale valorilor limită/valorilor țintă;

Jud. Neamț:

- pentru dioxidul de azot nu s-a depășit valoarea maximă orară de 200 μg/m³ ;

- nu s-au înregistrat valori ale concentrației de dioxid de sulf care să depășească valorile limită pentru protecția sănătății umane, pragul de alertă sau nivelul critic anual pentru protecția vegetației. Valoarea medie anuală pentru județul Neamț a concentrației de dioxid de sulf a fost de 6,21 μg/m³;

- pentru ozon nu s-au înregistrat valori care să depășească valoarea țintă de 120 μg/m³ la stația NT1 Piatra Neamț și stația NT2 Roman, pragul de informare de 180 μg/m³, nici cel de alertă de 240 μg/m³;

- la stația automată NT1 Piatra Neamț s-au înregistrat opt depășiri a concentrației maxime admise la PM₁₀ gravimetric și nouă depășiri la PM₁₀ nefelometric. Aceste depășiri s-au înregistrat în lunile februarie, noiembrie și se datorează

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

condițiilor meteo nefavorabile, emisiilor provenite din instalațiile de ardere rezidențiale.

Principalele surse de emisii de poluanți atmosferici în județul Bacău sunt reprezentate de sectorul energetic, industrie, transporturi și agricultură. Monitorizarea calității aerului a fost urmărită printr-o serie de măsurători continue și discontinue, efectuate în 3 puncte amplasate la nivelul județului:

a) **Stația Bacău 1** - stație de fond urban este amplasată în municipiul Bacău - Parc Prefectură, str. Războieni, nr. 11. Acest tip de stație evaluează influența activității umane din zona centrală a municipiului asupra calității aerului. Raza ariei de reprezentativitate este de 1 – 5 km. Poluanții monitorizați pe parcursul anului 2015 sunt: dioxid de sulf (SO₂), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃), oxizi de azot (NO, NO_x, NO₂), benzen, particule în suspensie PM₁₀ (măsurări gravimetrice și nefelometrice), metale grele - determinări manuale (Pb, Cd, Ni și As) și parametrii meteo.

Stațiile de fond urban sunt amplasate astfel încât nivelul de poluare să fie influențat de contribuțiile integrate ale tuturor surselor din direcția opusă vântului. La nivelul județului Bacău nu sunt amplasate stații de tip suburban, rural, de fond rural destinate protecției vegetației și ecosistemelor.

b) **Stația Bacău 2** - stație de fond industrial, este amplasată în municipiul Bacău - cartier Izvoare, str. Izvoare nr. 1 bis. Acest tip de stație evaluează influența activității industriale dezvoltate în partea de E-SE a municipiului asupra calității aerului. Raza ariei de reprezentativitate este de 100 m - 1 km. Poluanții

monitorizați pe parcursul anului 2015 sunt: dioxid de sulf (SO_2), amoniac (NH_3), monoxid de carbon (CO), oxizi de azot (NO , NO_x , NO_2), ozon (O_3), particule în suspensie PM_{10} (măsurări nefelometrice și gravimetrice) metale grele – determinări manuale (Pb , Cd , Ni și As) și parametrii meteo.

c) **Stația Bacău 3** - stație de fond industrial, este amplasată în municipiul Onești - cartier TCR strada Cauciucului, nr. 1. Stația evaluează influența activității industriale dezvoltate în partea de E-NE a municipiului Onești, asupra calității aerului. Raza ariei de reprezentativitate este de 100 m - 1km. Poluanții monitorizați pe parcursul anului 2015 sunt: dioxid de sulf (SO_2), monoxid de carbon (CO), oxizi de azot (NO , NO_x , NO_2), ozon (O_3), pulberi în suspensie PM_{10} (măsurări nefelometrice) și parametrii meteo.

Principalii parametri în care se încadrează poluanții monitorizați sunt descriși în secțiunile următoare:

Dioxidul de azot (NO_2) și oxizii de azot (NO_x): Oxizii de azot provin în principal din arderea combustibililor fosili, dar și prin arderea de combustibili lichizi sau gazoși în diferite instalații industriale, rezidențiale, comerciale, și transport rutier. Oxizii de azot au efect eutrofizant și/sau de acidifiere asupra componentelor UHGM ale capitalului natural: ape, sol, sisteme ecologice terestre, acvatic, și de zone umede, etc. Dioxidul de azot este un poluant atmosferic transportabil la distanțe mari și cu un rol important în chimia atmosferei, inclusiv în formarea ozonului troposferic.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Expunerea la dioxid de azot în concentrații mari determină inflamații ale căilor respiratorii și reduce funcțiile pulmonare, crescând riscul de afecțiuni respiratorii și agravând astmul bronșic.

Conform raportului anual privind starea mediului în județul Bacău, pe anul 2015, datele înregistrate pentru acest poluant în stațiile BC1 și BC2 sunt insuficiente (captura sub 75%) pentru a respecta criteriile de calitate conform Legii 104/2011, cu toate acestea valorile înregistrate arată o concentrație medie anuală de NO₂ sub valoarea limită de (40 μg/mc) pentru toate stațiile de monitorizare.

Conform raportului anual privind starea mediului în județul Bacău, pe anul 2015, datele înregistrate pentru acest poluant în stația BC3 sunt insuficiente pentru a respecta criteriile de calitate conform Legii 104/2011.

Conform raportului anual privind starea mediului în județul Bacău, pe anul 2015, datele înregistrate pentru acest poluant în stațiile BC1 și BC2 sunt insuficiente pentru a respecta criteriile de calitate conform Legii 104/2011. Maxima zilnică a concentrației de CO înregistrată în anul 2015 la stațiile de monitorizare din județul Bacău nu înregistrează depășiri ale valorilor zilnice de CO.

La nivelul județului Bacău conform raportului anual privind starea mediului în județul Bacău, pe anul 2015, a fost depășită valoarea țintă pentru protecția sănătății umane (120 μg/m³, calculată ca maximă zilnică a mediilor curente pe 8 ore, a nu se depăși în mai mult de 25 de zile dintr-un an calendaristic, mediat pe 3 ani)

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În Comuna Brusturoasa aerul este poluat de la autovehicule datorită circulației de pe DN12A.

Calitatea apelor

Regiunea Nord Est cuprinde din punct de vedere hidrografic două bazine principale Siret și Prut, fiecare având în componență sub-bazine, dintre care menționăm: sub-bazinele Suceava, Moldova, Bistrița, Trotuș pe partea dreaptă a Siretului, sub- bazinul Bârlad pe partea stângă a Siretului și sub- bazinul Jijia pe partea dreaptă a râului Prut.

Conform “Sintezei calității apelor în România în 2016”, publicate de Administrația Națională “Apele Romane”, în cadrul bazinului hidrografic **Siret** au fost evaluate un număr de 56 corpuri de apă - râuri prin monitorizarea elementelor biologice cât și a elementelor suport, pe o lungime de 5121,94 km. Repartiția pe lungimi în raport cu starea ecologică este următoarea: 4383,44 km (85,58 %) în stare ecologică bună; 738,50 km (14,42 %) în stare ecologică moderată.

În județul Bacău, calitatea apelor de suprafață și a apelor subterane este controlată și monitorizată de A.N. “Apele Romane” - Administrația Bazinală de Apă „Siret” Bacău. Resursele de apă ale județului sunt constituite din apele de suprafață - râuri interioare, lacuri naturale și artificiale și într-o măsură mai mică, din apele subterane.

Captarea apelor în sistemul de alimentare se realizează în județul Bacău astfel:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- **Municipiul Bacău** - este alimentat din trei surse: Lacul Poiana Uzului si Uzina de Apa Dărmănești, localizata la aproximativ 50 km vest de oraș si doua fronturi de captare apa subterana, localizate la aproximativ 5 km nord de oraș. Captările de apă subterană sunt:
 - a) Stația Mărgineni Fronturi de captare: Mărgineni I (28 foraje), Hemeiuș I + II (13 + 5 foraje) Adâncime: 8-12 m sub nivelul solului, capacitate: max. 270 L/s
 - b) Stația Gherăiești Fronturi de captare: Mărgineni II (16 foraje), Gherăiești I + II (44 + 35 foraje) Adâncime: 9-15 m sub nivelul solului, capacitate: max. 415 L/s

Captare de suprafață:

- a) Aducțiune UTA Dărmănești - Bacău
- b) Aducțiune Mărgineni - Barați
- c) Aducțiuni de la foraje la stațiile de pompare Mărgineni și Gherăiești
 - **Comuna Măgura** - puț forat la adâncime, debit 20 metrii cubi/oră.
 - **Comuna Hemeiuș** - are ca Sursa de alimentare cu apa rezervorul Trebes al comunei Mărgineni.
 - **Comuna Letea Veche** - nu exista captare.
 - **Comuna Mărgineni** - comuna se alimentează din Sursa de suprafață din Lacul Poiana Uzului prin conducta de aducțiune Dărmănești - Bacău.
 - **Comuna Traian** - sistemul de alimentare cu apă al comunei Traian primește apă din cele două puțuri de adâncime. Stația de pompare asigura un debit de 13,04 metrii cubi/oră.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- **Comuna Prajești** - sistemul de alimentare cu apa al comunei Prajești primește apă din cele trei puțuri de adâncime. Stația de pompare asigură un debit de 28,8 metri cubi/oră.
 - **Comuna Faraoni** - sistemul de alimentare cu apa al comunei Faraoni primește apa din cele 10 puțuri de adâncime. Stația de pompare asigură un debit de 56,88 metri cubi/oră.
 - **Comuna Tătăraști** - sistemul de alimentare cu apa al comunei Tătăraști primește apa din puțul de adâncime. Stația de pompare asigură un debit de 15,2 metri cubi/oră.
 - **Comuna Filipești** - sistemul de alimentare cu apă al comunei Filipești primește apă din puțul de mică adâncime.
- Orașul Țirgu Ocna** - este alimentat din ramura sudică a sistemului principal APA SERV Bacău prin intermediul a două conexiuni.
- **Comuna Ștefan Cel Mare** - sistemul de alimentare cu apă din comună primește apa tratată din Lacul Poiana Uzului prin conducta de aducțiune Dărmănești - Comănești.
 - **Comuna Buciumi** - sistemul de alimentare cu apă din comună primește apă tratată din Lacul Poiana Uzului prin conducta de aducțiune Dărmănești - Comănești.
 - **Comuna Cașin** - sistemul de alimentare cu apă din comună primește apă tratată din Lacul Poiana Uzului prin conducta de aducțiune Dărmănești - Comănești.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- **Orașul Buhuși** - este alimentat din 3 surse de apă subterană: Coscav, Poiana Morii, Bistrița (rețea separată) și o sursă de rezervă suplimentară, Frunzeni și 4 fronturi de captare: Coscav (capacitate 20 L/s), Poiana Morii (8 foraje, 35 L/s), Bistrița (4 L/s) și Frunzeni (10 foraje în rezervă).
- **Orașul Moinești** - este alimentat din sistemul principal APA SERV Bacău și se găsește la capătul ramurii sudice. Cea mai veche stație de pompare Vasiești a fost înlocuită de noua stație de pompare din comuna Vermești (care alimentează și cele 3 comune Poduri, Ardeoani și Magirești).
- **Comuna Ardeoani** - sistemul de alimentare cu apă din comună primește apă tratată din Lacul Poiana Uzului prin conducta de aducțiune Dărmănești - Moinești.
- **Comuna Poduri** - sistemul de alimentare cu apă din comună primește apă tratată din Lacul Poiana Uzului prin conducta de aducțiune Dărmănești - Moinești.
- **Comuna Măgirești** - sistemul de alimentare cu apă din comună primește apă tratată din Lacul Poiana Uzului prin conducta de aducțiune Dărmănești - Moinești.
- **Orașul Dărmănești** - este alimentat din ramura nordică a sistemului principal APA SERV Bacău prin intermediul a 14 conexiuni. Stație de pompare 264 mc/zi (pentru alimentarea cartierului Lapos).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Calitatea solurilor

Conform Raportului anual privind starea mediului în România pentru anul 2016, Regiunea Nord-Est este afectată de diferite procese de pantă (eroziune de suprafață, de adâncime, alunecări de teren) pe o suprafață totală de 1.129.652 ha, reprezentând 33,5% din suprafața totală afectată a României.

Alte procese naturale și/sau antropice care afectează calitatea solurilor sunt:

- compactarea primară și/sau secundară – în Regiunea NE 28,5% din total național;
- poluarea produsă prin sedimente datorită eroziunii (colmatare) - 85% din suprafața afectată este situată în regiunea Nord-Est (11.293 ha), județele afectate sunt Bacău (3.143 ha), Iași (3.130 ha), Neamț (1065 ha) și Vaslui (3.955 ha).
- poluare cu halde, iazuri de decantare, depozite de steril, etc. În Regiunea Nord-Est se regăsesc 20,5% din suprafața totală națională.

Activitățile din sectorul industrial reprezintă, de asemenea, o sursă importantă de poluare, care afectează calitatea solurilor. Astfel, deosebim mai multe tipuri de poluare, în funcție de sursa de poluare:

- poluare cu substanțe purtate de aer (hidrocarburi, etilena, dioxid de sulf, cloruri, etc.) – 28,8% din total suprafețe afectate se regăsesc în Regiunea Nord-Est;
- poluare cu materii radioactive – acest tip de poluare îl regăsim în județul Suceava;
- poluare cu deșeuri și reziduuri agricole și forestiere – cele mai mari suprafețe afectate se regăsesc în județul Bacău (626 ha din 1140 ha la nivel național).

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- poluare cu pesticide – din cele 2076 ha la nivel național, 1986 ha se regăsesc în județul Bacău, în jurul Combinatului Chimcomplex;
- poluarea cu ape sărate sau asociată și cu poluarea cu țiței – în regiune se regăsesc 27,9% din total suprafață la nivel național;

În anul 2016, în Regiunea Nord-Est au fost înregistrate 6 poluări accidentale ale solului, astfel: Bacău - 3, Iași - 2, Neamț - 3, Vaslui - 1, cauzate, în principal, de scurgeri din conductele de transport țiței, deversări/scurgeri de ape uzate menajere și industriale, defecțiuni tehnice instalații de GPL, etc. În anul 2017, conform rapoartelor anuale privind starea mediului la nivel județean, existau în județul Bacău 185.311 ha (28% din suprafață totală a județului) terenuri degradate prin eroziune; în județul Iași suprafață acestor terenuri este de 169.852 ha (31% din suprafață totală), iar în județul Suceava 61.168 ha (7,1% din suprafața județului).

La nivelul județului Bacău factorii naturali de degradare care afectează cea mai mare parte a solurilor sunt deficitul de elemente nutritive, eroziunea solului, acidifierea, secetă periodică, și sărăturarea.

Factorii de presiune antropici cu consecințe asupra solurilor din județ sunt reprezentați de activitățile industriale extracție a petrolului.

Conform raportului anual privind starea mediului în județul Bacău, pe anul 2015, suprafața totală a solurilor contaminate a fost redusă cu 3,7 ha în special datorită atenuării naturale a poluărilor cu produs petrolier și, de asemenea, o suprafață de 84,01 ha a fost propusă a fi scoasă din inventar datorită lucrărilor de reconstrucție ecologică realizate pentru aducerea indicatorilor de poluare în

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

limitele prevăzute de Ordinul 756/ 2007 (Sursa: Raport anual privind starea mediului în județul Bacău, pe anul 2015).

În Comuna Brusturoasa poluarea solului este minimă, de ceva timp nu se mai administrează îngrășăminte chimice. Sunt construite două platforme de gunoi de grajd aparținând persoanelor fizice.

Deșeuri

În continuare este prezentată situația deșeurilor menajere, distribuția la nivel județean, pe grad de acoperire și cantități colectate și necollectate.

În 2017 (2016 pentru județele Bacău și Neamț), comparativ cu anul 2015, se observă o creștere în medie cu aprox. 3 pp în mediul rural în toate județele a gradului de acoperire a populației cu servicii de salubritate, excepție fiind județul Bacău unde s-a înregistrat o creștere cu aprox. 20 pp. Din punct de vedere al evoluției cantității de deșeuri colectate se constată o creștere în toate județele, excepție fiind județul Iași (descreștere cu 60%) iar în ceea ce privește cantitatea de deșeuri necollectate aceasta a scăzut în toate județele regiunii, crescând doar în județul Botoșani cu aprox. 500 t.

Principalele surse de poluare la nivelul comunei sunt legate de poluarea casnica:

- gospodăriile populației prin fosele septice (40% din populație deține), a colectării deșeurilor menajere, a colectării reziduurilor rezultate în urma creșterii animalelor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Datorită neutilizării pe scară largă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor în agricultură, nu există pericolul poluării cu substanțe chimice.

Deșeurile municipale constituie totalitatea deșeurilor generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale (deșeuri menajere și asimilabile), deșeuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, precum și deșeuri din construcții și demolări colectate de operatorii de salubritate. În anul 2012, în județul Bacău, cantitatea totală de deșeuri colectate a fost de 120.361,6 tone (în scădere cu 7,84% față de 2010), iar cea necolectată de 30.966 tone. Cea mai mare parte a deșeurilor colectate provin de la gospodării și de la unitățile economice (raport 2 la 1).

Cea mai mare parte a deșeurilor municipale generate sunt eliminate prin depozitare. Conform prevederilor HG 349/2005, privind depozitarea deșeurilor, închiderea și ecologizarea spațiilor de depozitare a deșeurilor în mediul rural s-a finalizat în anul 2009, iar depozitele neconforme din mediul urban au fost închise. Concomitent cu sistarea depozitării pe depozitele neconforme, au fost realizate stații de transfer și sortare care au preluat deșeurile colectate din localitățile în care a fost sistată activitatea pe depozitele neconforme. Astfel, în cursul anului 2012, au fost în operare un număr de 3 stații de transfer și/sau sortare, în Bacău, Comănești, Moinești. În județ exista la nivelul anului 2012 o platformă de compostare pentru deșeurile biodegradabile, în municipiul Bacău.

Activitățile de colectare și transport al deșeurilor municipale din județul Bacău sunt organizate diferit, în funcție de mărimea localității, numărul persoanelor deservite, dotare, forma de proprietate.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Situația contractelor de salubritate este evidențiată în cele ce urmează:

- Toate localitățile urbane au contract de salubritate cu un operator autorizat și au amenajate puncte de colectare a deșeurilor municipale.
- Sistemele de colectare selectivă existente nu au demonstrat eficiența așteptată, deoarece predomină colectarea deșeurilor municipale în amestec, care ajung la depozitele de deșeuri.
- În mediul rural, 68 primării dețin contract de salubritate, iar 17 primării nu au încheiat contract de salubritate cu un operator autorizat.

La nivel județean sunt autorizați 3 operatori economici pentru activitatea de valorificare a deșeurilor provenite din construcții și demolări. De asemenea, există 32 de agenți economici pentru colectare DEEE și 1 unitate pentru tratare. Pentru colectarea și tratarea (dezmembrarea) vehiculelor scoase din uz (VSU), erau autorizați la sfârșitul anului 2014, un număr de 4 operatori economici pentru colectare, respectiv 19 operatori economici autorizați pentru tratare. (Sursa PLAM Bacău).

Facilitățile de colectare selectivă a deșeurilor municipale existente sunt următoarele:

- „Eco-Valea Muntelui - Sistem de colectare selectivă și reciclare a deșeurilor prin Stația de transfer Comănești” cu suprafața de 5512 mp. Stația de transfer cuprinde instalație de sortare, instalație de presare și balotare a deșeurilor de hartie/carton, PET, doze aluminiu.
- „Sistem de colectare selectivă, centru de valorificare și optimizarea transportului deșeurilor în arealul municipiului Moinești și a comunelor

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

învecinate” cu suprafața de 2800 mp. Aceasta cuprinde instalație de sortare și instalație de presare și balotare a deșeurilor de hârtie, carton și plastice.

- „Colectare selectivă și transportul deșeurilor în zona turistică Târgu Ocna” teritoriul administrativ al orașului Târgu Ocna, cu suprafața de 660 mp. Aceasta cuprinde instalație de presare și balotare a deșeurilor de hârtie, carton și plastice.

În 2010, în județul Bacău a fost înființată Asociația de Dezvoltare Intercomunitară din care fac parte ca membri fondatori toate UAT-urile de pe raza județului Bacău, inclusiv Consiliul Județean Bacău.

Aceasta are statut de persoană juridică și statut de utilitate publică, recunoscut prin lege. Consiliul Județean execută responsabilitățile administrative și de management pentru implementarea proiectului *„Sistem integrat de management al deșeurilor solide în județul Bacău”*, prin Unitatea de Implementare a Proiectului.

Pe parcursul anului 2015, conform Raportului Consiliului Județean Bacău, Unitatea de implementare a proiectului a realizat recepția finală la Celula 2 a depozitului conform de deșeuri din municipiul Bacău și la închiderile depozitelor neconforme din județ: Onești, Dărmănești, Buhuși, Moinești, Comănești și Târgu Ocna. De asemenea în luna mai 2015, s-a semnat de către ADIS Bacău contractul de delegare a serviciului de colectare și transport deșeuri în județul Bacău, cu operatorul desemnat în urma licitației.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În urma emiterii ordinului de începere a serviciului, în perioada de mobilizare, Compania Romprest S.A., operatorul desemnat pentru prestarea serviciilor, a distribuit în județul Bacău aproximativ 45.000 pubele pentru colectarea deșeurilor menajere și 6.500 pubele pentru colectarea deșeurilor biodegradabile, echipamente care au fost achiziționate de către Consiliul Județean Bacău prin proiectul „Sistem integrat de management al deșeurilor solide în județul Bacău”.

Comuna Brusturoasa se pretează la agricultură, însă desfășurarea intensivă a acestor activități și cu profitabilitatea corespunzătoare, necesită dezvoltarea unor unități de producție mecanizate. În acel moment se va pune problema controlului polării.

Deșeurile menajere din gospodăriile populației care nu se elimină prin ardere sunt colectate de către o firmă privată. Colectarea deșeurilor menajere se realizează de către o firmă privată, dar nu selectiv.

Conform chestionarelor marea majoritate din populația comunei Brusturoasa este mulțumită de colectarea deșeurilor menajere.

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT își propune o prezentare a punctelor tari, slabe, oportunităților și amenințărilor care determină spațiul geografic și socio-uman al comunei. Analiza expune și concentrează în formulari cât mai precise și concise următoarele aspecte:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- punctele forte (S = strengths)
- punctele slabe (W = weaknesses)
- oportunitățile (O = opportunities)
- amenințările (T = threats)

Punctele forte și cele slabe țin exclusiv de mediul intern al comunității, de resursele acesteia. Oportunitățile și amenințările vin din mediul extern și țin de cadrul legal, de actorii externi ce pot avea o influență pozitivă sau dimpotriva negativă asupra comunității.

Analiza SWOT a fost efectuată în colectiv de factorii implicați atât în elaborarea cât și în implementarea strategiei.

Analiza SWOT este aplicată în cadrul analizei teritoriului și este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării în cadrul administrațiilor publice.

Înainte de începerea realizării unei analize SWOT este necesară prezentarea unei descrieri a cadrului general al situației existente, tocmai de aceea în capitoul anterior a fost prezentată situația socio-economică a comunei.

Clasificarea celor 4 aspecte:

1. Punctele tari

Punctele tari rezultă din analiza indicatorilor comunității și reprezintă caracteristicile interne ale comunității care îi oferă un avantaj, ele pot fi răspunsul la o serie de întrebări printre care enumerăm:

- La ce suntem cei mai buni?

- Ce aptitudini specifice are forța de muncă de care dispunem?
- De ce avantaje dispunem pentru a atrage investitori?
- Ce experiență deținem în implementarea de proiecte?
- Ce resurse unice deținem?
- De ce resurse financiare dispunem?
- Ce tehnologie deținem?
- Care este gradul de optimizare al proceselor interne?

2. Punctele slabe

Punctele slabe sunt la polul opus față de punctele tari, ele reprezentând slăbiciunile cadrului local. Acestea pot fi identificate răspunzând la întrebări precum:

- La ce suntem cei mai slabi?
- Ce resurse lipsesc la nivel de comună?
- Care sunt resursele financiare disponibile?
- A alocat autoritatea locală un buget suficient pentru a acoperi anumite cheltuieli neprevăzute?
- Ce nu facem bine?
- Ce ar trebui să fie îmbunătățit?
- Ce ar trebui evitat pentru a nu repeta greșelile din trecut?

3. Oportunități

Oportunitățile pot fi stabilite și identificate răspunzând la întrebări precum:

- Ce schimbări ale mediului extern putem exploata?
- La ce finanțări am putea avea acces?
- Ce orizonturi s-ar putea deschide?
- Care sunt direcțiile strategice majore ale comunității
- Unde se poate identifica, sau cum se poate crea, un avantaj concurențial?

4. Amenințări

Amenințările includ implicațiile negative ale măsurilor adoptate. Acestea pot fi identificate și răspunzând la întrebări precum:

- Ce legislație nouă ne-ar putea lovi interesele?
- Ce schimbări ale normelor sociale, ale profilurilor populației și a stilurilor de viață ar putea fi o amenințare?
- Cum ne va afecta ciclicitatea economică?

În urma analizei SWOT, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente prioritare:

- **construiește pe Punctele Tari**
- **elimină Punctele Slabe**

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- **exploatează Oportunitățile**
- **îndepărtează Amenințările**

Aspecte generale	
Puncte tari	Puncte slabe
- 10.986 Ha suprafața comunei; - existența a importante resurse naturale pe raza comunei (180 ha arabil; 1006 ha pășune; 1514 ha fânețe; 8045 ha pădure; 93 ha ape; 58 ha drumuri și căi ferate; 87 ha curți construcții; 3 ha neproductiv) - distanța redusă între comuna + Brusturoasa și Bacău. - forța de muncă este ieftină pe raza comunei; - acces la rețeaua de telefonie fixă și internet; - infrastructura de educație relativ modernizată;	- slaba dezvoltare a infrastructurii de utilități: alimentare cu apă, canalizare (în curs de implementare), gaz metan (inexistent); - nivelul de modernizare al rețelei de drumuri redus; - resurse financiare scăzute la dispoziția Primăriei; - insuficienta dezvoltare a activităților economice derulate de locuitorii comunei; - dotare nesatisfăcătoare în domeniul asistenței sociale; - absența fondurilor de start pentru demararea afacerilor; - slaba dezvoltare a mediului de afaceri;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- grad de poluare redus datorită inexistenței agenților economici poluatori; - zonă atractivă din punct de vedere al resurselor naturale de care dispune și relieful; - 99% - racord locuitorii comunei la rețeau electrică; - proiecte pentru infrastructura de drumuri, în derulare; - lipsă aglomerării populației; - apropierea de alte localități poate duce la proiecte comune de infrastructură (utilități) cu o reducere semnificativă a costurilor; - intervenția omului în mediul înconjurător este redusă; - existența proiectelor în derulare pentru accesarea fondurilor europene.	
Oportunități	Amenințări

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-Romania- membru al UE și oportunități de dezvoltare echilibrată a regiunilor; - potențial de creștere a activității economice datorită resurselor naturale; -existența unor potențiale surse de finanțare externe prin intermediul unor fonduri diverse (de modernizare a administrației, de dezvoltare rurală) -posibilități de atragere a investitorilor datorită existenței forței de muncă pe plan local; -posibilitatea accesării pieței europene;	-necesitatea investițiilor financiare mari în agricultură și creșterea animalelor; -insuficienta dezvoltare a infrastructurii; -trafic de mare tonaj care afectează calitatea drumurilor; -lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială; -imposibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile de anvergură pentru dezvoltarea comunei datorită lipsei punctajului
--	--

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Educație	
Puncte tari	Puncte slabe
-Existența infrastructurii fizice pentru învățământ: școli, grădinițe. - Școala Gimnazială Brusturoasa; -Grădinița Brusturoasa. - Infrastructura unităților de învățământ reabilitată și modernizată parțial; -Existența personalului calificat în domeniul educației: 33 cadre didactice dintre care 4 preșcolar, 9 primar și 20 gimnazial; -Existența dotărilor IT în școli; -Existența infrastructurii de comunicații, inclusiv internet; -Calitatea ridicată a actului didactic; - Manifestarea interesului elevilor de a participa la diferite olimpiade, concursuri etc.;	-infrastructura fizică necesită modernizare și reabilitare pentru a corespunde standardelor; -dotările materiale, inclusiv dotările IT necesită investiții; -lipsa dotărilor adecvate pentru ateliere și laboratoare; -resurse alocate pentru achiziționarea de materiale didactice reduse; - fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Proiecte în derulare pentru amenjare de spații de joacă la școli și grădinițe;	
Oportunități	Amenințări
-finanțări guvernamentale pentru învățământ în mediul rural (program de reabilitare a scolilor prin Ministerul Educatiei); -fondurile pentru învățământ vor trece în administrarea comunităților locale; - programe școlare internaționale care permit școlilor locale să stabilească parteneriate cu instituții de învățământ din afara țării;	-persoanele cu grad de școlarizare ridicat părăsesc localitatea pentru slujbe mai bine plătite; -absența proiectelor de dezvoltare a infrastructurii pentru educație; -dirijarea fondurilor locale spre alte priorități; -neimplicarea comunității în acest domeniu și irosirea de resurse pentru activități fără impact; -previzibila îmbunătățire a bazei materiale (prin fonduri externe) s-ar putea sa nu fie dublată de existența resurselor umane capabile să o folosească;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cultură	
Puncte tari	Puncte slabe
Existența infrastructurii fizice pentru cultură: cămine culturale, biblioteca comunală, biserici. -Organizarea periodică de evenimente care susțin și promovează valorile culturale și tradiționale ale comunei; -Organizarea de evenimente care marchează anumite sărbători de instituțiile de învățământ în colaborare cu administrația publică locală;	-infrastructura fizică necesită modernizare și reabilitare pentru a corespunde standardelor; -dotările material necesită investiții; -fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile; - nu există personal salarizat pentru activități culturale
Oportunități	Amenințări
-finanțări guvernamentale pentru cultură în mediul rural (program de reabilitare a caminelor culturale prin Ministerul Culturii); -fondurile pentru cultură vor trece în administrarea comunităților locale; -există spații pentru activități culturale;	-absența proiectelor de dezvoltare a infrastructurii pentru educație și cultură; -neimplicarea comunității pentru promovarea și conservarea culturii; -dispariția meșterilor populari din comună datorită lipsei posibilității de valorificare a produselor create;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-posibilitatea promovării unor obiective culturale din comună prin includerea acestora în ofertele turistice; -realizarea de parteneriate între instituții de învățământ, administrația locală și mediul privat pentru promovarea culturii;	
---	--

Sănătate și asistență socială	
Puncte tari	Puncte slabe
-existența infrastructurii de sănătate: - 1 cabinet medical; -2 farmacii; - existența personalului calificat pentru furnizarea de servicii în domeniul sănătății: - 1 medic de familie; -2 farmaciști; - 1 – personal sanitar mediu;	-infrastructura de sănătate insuficient modernizată și dotată; -absența actorilor locali capabili să presteze sau să preia servicii sociale; -fonduri reduse la nivel local pentru servicii sociale; -dotarea materiala în domeniu este insuficientă; -lipsa de spații adecvate și a dotărilor; -lipsa unor centre sociale;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-existența unor spații care pot fi reabilite și transformate în obiective sociale; -acces direct la informații datorită liniilor de comunicatii existente; -poziționarea geografică a comunei, - infrastructura de sănătate acoperă necesitățile populației la nivelul întregii comune;	-neatractivitatea mediului rural pentru specialiștii în domeniu;
Oportunități	Amenințări
-posibilitatea ca infrastructură existentă să servească ca spații pentru furnizarea de servicii sociale în urma reabilitărilor și modernizărilor absolut necesare; -existența de spații excedentare la nivel de comună; - oportunități de finanțare nerambursabilă prin fonduri guvernamentale și prin fonduri structurale Programul Operațional Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală.	-neindeplinirea standardelor în domeniul sănătății și al asistenței sociale; -slaba capacitate de absorbție a fondurilor existente la nivel de guvern sau a fondurilor UE datorită absenței specialiștilor și a consultanței în domeniu; -absența fondurilor locale pentru activități sociale;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Infrastructură	
Puncte tari	Puncte slabe
-Existența drumului național DN12A care asigură legătura comunei Brusturoasa cu orașele și comunele limitrofe; -99% gospodării electrificate; -Colectarea deșeurilor se realizează de către o firmă de salubritate; -existența de proiecte aflate în derulare pentru modernizarea drumurilor agricole din comuna Brusturoasa; - investiții realizate în perioada 2014-2020 pentru modernizarea drumurilor de interes local din comună; -existența de proiecte aflate în derulare pentru modernizarea drumurilor din comuna Brusturoasa;	-inexistența rețelei de gaz metan, apă și canalizare; - inexistența la nivelul comunei a specialiștilor care să întocmească proiecte de infrastructură; -lipsa fondurilor locale necesare pentru întreținerea drumurilor comunale și sătești.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-apropierea geografică de alte localități și posibilitatea construirii rețelei de utilități comune; -existența rețelelor de utilități – alimentare cu apă, energie electrică, iluminat public; -accesibilitatea populației la serviciile de comunicații și internet.	
Oportunități	Amenințări
-existența unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale; -posibilitatea accesării de fonduri europene nerambursabile pentru extinderea infrastructurii rutiere din comună; -existența fondurilor structurale: Programul Operational Sectorial Mediu, POS Transport, și Programul National de Dezvoltare Rurală; - posibilitatea de a apela la specialiști și firme din Bacău și alte	-capacitate scăzută a autorităților locale de a finanța investiții mari în infrastructura; - posibilități reduse de a asigura cofinanțarea la potențiale proiecte mari de infrastructură; -insuficienta colaborare cu unități administrativ teritoriale învecinate pentru promovarea unor proiecte de interes regional; -capacitate scăzută a populației de a prelua costuri specifice de utilizare și întreținere a infrastructurii;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

orașe în domeniul dezvoltării infrastructurii; -posibilitatea obținerii de credite pentru infrastructură; -potențial ridicat de valorificare a resurselor regenerabile; -există surse de apă, lipsește bugetul pentru extinderea rețelei de apă.	- trafic de mare tonaj intens care afectează calitatea drumurilor din comună; -deteriorarea infrastructurii rutiere datorită condițiilor meteo extreme;
--	---

Agricultură	
Puncte tari	Puncte slabe
-Bogația naturală a comunei propice pentru agricultură, creșterea animalelor și silvicultură (180 ha arabil; 1006 ha pășune; 1514 ha fânețe; 8045 ha pădure; 93 ha ape; 58 ha drumuri și căi ferate; 87 ha curți construcții; 3 ha neproductiv) -Existența condițiilor climaterice și de sol favorabile unei agriculturi care poate fi competitivă în condițiile unei mecanizări corespunzătoare;	- Investiții reduse în agricultură; - Abandonul unor suprafețe agricole, în special al pășunilor; -Inexistența unui sistem centralizat de desfacere a produselor agricole; -Slaba dezvoltare a exploatațiilor agricole și lipsa specialiștilor în agricultură; -Slabă dezvoltare a infrastructurii de drumuri agricole;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-Existența potențialului de prelucrare primară și avansată a produselor agricole și animale; -Existența oportunităților de finanțare externă nerambursabilă care pot contribui la dezvoltarea agriculturii și silviculturii.	
Oportunități	Amenințări
-Existența unor fonduri de la guvern pentru dezvoltare rurală; -Existența fondurilor structurale: PNDR; -Posibilitatea obținerii de credite pentru agricultură și silvicultură; - Condiții favorabile pentru creșterea animalelor; -Existența unor asociații profesionale pentru sprijinirea producătorilor în agricultură;	-Degradarea calității solurilor/suprafețelor agricole; -Utilizarea incorectă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor; -Condiții climaterice și de mediu nefavorabile (ploi, secetă, etc.); - Capacitate scăzută a populației de a investi în agricultură; -Lipsa informării cu privire la normele europene pentru agricultură și fondurile disponibile în domeniu; -Cadrul legislativ instabil.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Industrie comerț servicii	
Puncte tari	Puncte slabe
-forță de muncă ieftină; -prezența resurselor naturale impulsionează dezvoltarea economică; - cadru natural propice pentru dezvoltarea de activități economice; -potențial pentru înființare ferme bovine, ovine, centre de prelucrare a a laptelui, centre de predare a produselor din carne; - structura populației pe categorii de vârstă este echilibrată; -cadrul socio – economic permite diversificarea activităților economice individuale;	-inexistența serviciilor de consultanță pentru afaceri; - parteneriatul public – privat este slab dezvoltat; - lipsa informației în domeniu: oportunități de finanțare, juridic, etc.; -nesiguranța mediului de afaceri; -alinieră la normele europene implică costuri suplimentare și va conduce unele firme spre faliment; -starea infrastructurii fizice și de utilități; -promovare insuficientă a potențialul zonei; -relativa izolare geografică față de orașele mari; - absența fondurilor de start la populație pentru pornirea afacerilor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Oportunități	Amenințări
-posibilitatea atragerii de investitori datorită existenței forței de muncă ieftine; -existența fondurilor structurale europene nerambursabile pentru dezvoltarea întreprinderilor; -posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri; - facilități acordate de stat în domeniul agricol și zootehnic: subvenții, etc. - neutilizarea intensivă a îngrășămintelor chimice a permis păstrarea calității solului; - valorificarea potențialului agroturistic.	-infrastructura fizică insuficient dezvoltată; -slaba competitivitate a agenților economici locali; -inexistența la populație a fondurilor minime pentru demararea unor afaceri; -pregătire managerială redusă; -dese modificări legislative în domeniul fiscal; -acces redus la credite; -turism nevalorificat; -neatractivitate economică a zonei datorită izolării și a infrastructurii precare.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Turism	
Puncte tari	Puncte slabe
-Cadrul natural favorabil (peisaje, calitatea aerului și apei); - Potențial ridicat de dezvoltare a turismului;	-Fonduri reduse pentru investiții în turism/agroturism; -Lipsa unei oferte turistice complexe; -Slaba modernizare a infrastructurii; - Lipsa promovării potențialului turistic al comunei; -Lipsa investitorilor care să ofere servicii complete de turism (excursii, drumeții, etc.);
Oportunități	Amenințări
-Investiții în derulare pentru modernizarea infrastructurii; -Existența potențialului de dezvoltare a turismului/ agroturismului; -Constituirea unui parteneriat public-privat pentru valorificarea potențialului turistic/ agroturistic; -Existența Fondurilor nerambursabile pentru investiții în	- Slaba promovare turistică a zonei; -inexistența unităților de primire turistică;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

structuri de primire turistică și
dezvoltarea agroturismului;

Mediu înconjurător	
Puncte tari	Puncte slabe
-poluare redusă a aerului, apei și solului; - utilizarea la scară redusă a pesticidelor și îngrășămintelor chimice în agricultură; - utilizarea îngrășământului natural în agricultură; -inexistența activităților industriale poluante; - relativa depărtare de platformele industriale poluante; - proiecte de viitor pentru introducerea rețelei de canalizare; -suprafață mare de pășuni și fânețe; - existența unei diversități a resurselor naturale; -existența sistemului de colectare al deșeurilor;	-inexistența unui sistem de monitorizare al poluarii apei, aerului și solului pe raza comunei; -absența infrastructurii de canalizare pentru întreaga comună conduce la poluarea apelor de suprafață și a celor subterane; - dejecțiile animale afectează calitatea mediului; -inexistența unor actori locali interesați în parteneriate pentru protecția mediului; -absența fondurilor locale pentru proiecte de mediu; - inexistența la nivel local de specialiști care să elaboreze proiecte de mediu;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Oportunități	Amenințări
-existența unor programe cu finanțare nerambursabilă orientate direct spre protecția mediului și a naturii; -creșterea interesului autorității locale în promovarea de parteneriate pentru protecția mediului; -posibilitatea dezvoltării de colaborări în domeniul protecției mediului; - existența PO Mediu; -valorificarea resurselor regenerabile de energie; -crearea unor parteneriate între administrația publică locală și mediul privat pentru protecția mediului înconjurător.	-fenomene de saturare, suprapasunat, eroziune; -insuficiența fondurilor destinate protecției mediului; -costurile proiectelor de mediu finanțate prin fonduri UE implică cofinanțări mari de care autoritatea locală nu dispune; -producerea de calamități naturale; -poluarea accidentală a apelor de suprafață; -exploatarea intensivă a fânețelor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Administrație publică	
Puncte tari	Puncte slabe
-Implicarea activă a conducerii în procesul de reformă a administrației; -existența unor proceduri organizaționale care facilitează desfășurarea raporturilor de muncă în instituție și asigură un flux informațional și al documentelor adecvat; - actualizarea periodică a organigramei instituției; -aplicarea unui management financiar riguros bazat pe utilizarea rațională și eficientă a bugetului/fondurilor disponibile; -existența personalului propriu care poate constitui nucleul pentru dezvoltarea de programe; -asigurarea liberului acces la informații de interes public și transparența procesului administrativ pentru dezvoltare comunitară;	-Eficiența redusă a politicilor publice aplicate la nivelul Primăriei; -Imposibilitatea promovării salariaților în cadrul instituției; - Personal insuficient și alocarea de sarcini suplimentare care depășesc fișa postului; -Absența expertizei în absorbția de fonduri structurale; - Lipsa unor metodologii de raportare și evaluare lunară a activității desfășurate; - Bază materială precară; -Dotări IT depășite din punct de vedere tehnic; -Lipsa parteneriatelor public-privat; - Resurse financiare insuficiente pentru modernizarea și dezvoltarea Primăriei; -Constrângerile financiare restrâng domeniile de intervenție;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Oportunități	Amenințări
-Oportunități de finanțări nerambursabile în domeniul pregătirii personalului administrației -Oportunități de modernizare a administrației: PO Dezvoltarea Capacității Administrative.	-Fluctuații de personal; -Ciclurile electorale perturbă uneori funcționarea administrației locale; - Absența resurselor financiare; - Inexistența parteneriatelor pentru dezvoltarea de programe; -Imposibilitatea stimulării potențialilor parteneri; -Absența de personal calificat în unele domenii; -Cadrul legislativ instabil.

Analiza și matricea SWOT oferă cadrul general care permite definirea unor alternative strategice, pe baza unei analize combinate ale comunei și a mediului extern. Uneori, simpla analiză a celor 4 elemente specifice permite acumularea unor informații importante și esențiale pentru dezvoltarea comunității.

Elementele de bază ale analizei SWOT sunt extrem de simple și clare. Pe lângă faptul că formularea exactă a atuurilor, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor este o chestiune foarte delicată și de durată, transpunerea acestora în alternative strategice este dificilă.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

O altă problemă este luarea unei decizii. Chiar dacă matricea a fost elaborată cu grijă, deciziile vor fi luate după o atentă analizare de către persoanele implicate. În stabilirea direcțiilor de acțiune, considerațiile legate de riscurile implicate de fiecare dintre alternative și cele legate de resurse joacă un rol la fel de important ca analiza propriu-zisă.

IV. Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiție

1.Educație		
Resurse existente	Resurse umane	33 cadre didactice (4– preșcolar, 9 – primar și 20 gimnazial)
	Resurse materiale	Infrastructura de educație din comuna Brusturoasa cuprinde următoarele unități: 23 săli de clasă; 3 laboratoare școlare; 15 calculatoare; 1 școală; 1 grădiniță.
	Alte informații	Potrivit datelor obținute, sunt cuprinși în învățământ 354 copii – anul școlar 2019-

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

		2020 (64 preșcolar, 147 – primar, 143 – gimnazial)
Intervenții/acțiuni necesare:	- Reabilitarea/modernizarea și dotarea unităților de învățământ (mobiliu nou Săli de clasă, aviziere); - Dotări IT ale unităților de învățământ – echipamentele se uzează; - Amenajare spații de joacă la Grădinițe; - Construire unei săli de sport în localitatea Brusturoasa; - Înființare/ amenajare baze sportive în fiecare sat din comună; - Achiziționare microbuze școlare; - Amenajare curți și împrejurimi la grădiniță, școală și parcuri; - Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților; - Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator.	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Materiale	Adoptarea materialelor de construcții moderne cu calități termice deosebite
	Financiare	- Resurse bugetare - Resurse atrase - Resurse locale - Fonduri nerambursabile
	Umane	Colectivele Școlilor din comuna Brusturoasa
Observații	Sistemul educativ local trebuie să devină principala sursă de competențe profesionale pentru mediul rural	

2.Cultură		
Resurse existente	Resurse umane	Nu există director de CC Există post de bibliotecar
	Resurse materiale	În comună există biserici 1 bibliotecă comunală cu 12113 volume și 311 cititori activi
	Alte informații	Obiceiuri de iarnă – tradiții
Intervenții/acțiuni necesare:	- Dotare cămine culturale; - Înființarea altor biblioteci - Dotare bibliotecă comunală;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Înființare punct de informare în cadrul căminului cultural; - Identificarea de actori locali care să investească – de exemplu săli internet, activități recreative etc. - Identificarea de resurse financiare externe; - Diversificarea activităților din cadrul căminelor culturale.	
Mijloace de realizare	Materiale	- Organizarea mai judicioasă a spațiilor din Căminul Cultural
	Financiare	- Resurse bugetare (cum ar fi fondul Ministerului Culturii pentru reabilitarea căminelor culturale din mediul rural) - Resurse atrase (Identificarea de actori locali care să investească) - Resurse locale - Fonduri europene nerambursabile
	Umane	Angajați din cadrul primăriei
Observații	Activitățile culturale pot crea o relansare a specificului local al comunei	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

3.Sănătate		
Resurse existente	Resurse umane	1 medic de familie, 1 – personal sanitar mediu 2 - farmaciști
	Resurse materiale	1 cabinete medicale medicină de familie 2 farmacii
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Înființare cabinete medicale în satele unde nu există; - Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei; - Program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire.	
Mijloace de realizare	Materiale	Baza materială actuală
	Financiare	Fonduri publice, fonduri atrase, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Personal de specialitate
Observații	Politica de sănătate umană constituie una din prioritățile importante ale Uniunii Europene	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

4.Asistență socială		
Resurse existente	Resurse umane	persoane beneficiare de ajutor social persoane cu dizabilități
	Resurse materiale	Serviciul de asistență socială din cadrul Primariei
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Consiliere psihologică pentru copiii abandonati/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei; - Construirea unui centru de zi destinat persoanelor defavorizate; - Construirea unui centru pentru persoane vârstnice; - Înființare post de psiholog si personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate); - Înființare posturi de asistent social; - Campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Identificarea de potențiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care să preia administrarea sau să sprijine aceste servicii.	
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	- Resurse bugetare - Resurse atrase (potențiali actori locali - parohii, ONG-uri, etc.- care să preia administrarea acestor servicii) - Fonduri europene
	Umane	- Asistenți personali, maternali, asistenți sociali
Observații	-	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

5.Ordine și siguranță publică		
Resurse existente	Resurse umane	SERVICIUL VOLUNTAR PENTRU SITUATII DE URGENTA
	Resurse materiale	Sediul de poliție Serviciu S.V.S.U.
	Alte informații	În cadrul SVSU există Compartiment pentru prevenire, Echipaje/trupe de intervenție si Echipe specializate.
Intervenții/acțiuni necesare:	- Campanii de educație a populației în spiritul respectării legii.	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	- Fonduri bugetare
	Umane	- Personal de specialitate format dintre localnici sau atras
Observații	Siguranța publică devine o prioritate locală importantă legată de frecvența tot mai ridicată a fenomenelor naturale	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

6. Condiții de locuit		
Resurse existente	Resurse umane	Populația comunei –3417 locuitori (conform datelor furnizate de INSSE - 2020)
	Resurse materiale	Gospodării din comună;
	Alte informații	99% din total sunt racordate la rețeaua de curent electric
Intervenții/acțiuni necesare:	- Aplicarea Codului construcțiilor privind locuințele (reabilitarea celor vechi și construirea altora noi); - Acțiuni educative de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit; - Cadastru gratuit teren extravilan	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Fonduri proprii Fonduri bugetare
	Umane	Forța de muncă calificată, plecată în străinătate sau disponibilă pe plan local
Observații	- Este necesară o campanie de conștientizare a populației cu privire la necesitatea creării unor condiții de locuit la standarde înalte de confort	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

7.Tehnico-edilitar		
Resurse existente	Resurse umane	3417 locuitori
	Resurse materiale	-majoritatea gospodăriilor sunt racordate la rețeaua de iluminat; Nu există rețea de canalizare și apă potabilă; Există latrine sau fose septice; Există fântâni sau captări de izvoare de către locuitorii satelor, lucrări ce sunt insuficiente și nu prezintă siguranță;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Introducerea rețelei de gaz metan, apă și canalizare pentru acoperirea nevoilor populației și instituțiilor; - Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni.	
	Materiale	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Financiare	Fonduri atrase, fonduri publice, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Persoane active din comună (aplicarea proiectelor generează surse de venituri pentru populație)
Observații	Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate	

8. Rețeaua energetică		
Resurse existente	Resurse umane	
	Resurse materiale	rețea iluminat public în toate satele comunei;
	Alte informații	Potențial utilizare surse alternative de producere a energiei electrice hidroenergia, energia aerului, solară, etc
Intervenții/acțiuni necesare:	- Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public; - Modernizarea iluminatului public cu led; - Valorificarea resurselor energetice regenerabile – eoliene, energia solară;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică produselor agricole.	
Mijloace de realizare	Materiale	Terenul disponibil Potențial eoliene, panouri solare, hidroenergie etc. – resurse energetice regenerabile
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Locuitorii satelor
Observații	- Nu există o tradiție locală în domeniul aplicațiilor energetice din surse regenerabile (excepție, lemnul pentru foc) - Valorificarea potențialului acestui sector constituie o șansă pentru dezvoltarea comunei	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

9. Rețeaua de transport		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei
	Resurse materiale	Drumuri de interes local modernizate sau în curs de modernizare; Existența unor proiecte demarate pentru modernizarea drumurilor comunale, sătești din comună.
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comună - Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație agricolă; - Amenajare refugii de călători; - Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apa, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap; - Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor; - Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfă din zona și	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali. - Amenajare drumuri de exploatare pe raza comunei Brusturoasa.	
Mijloace de realizare	Materiale	Calitatea drumurilor de acces în localitate
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri europene nerambursabile, fonduri publice
	Umane	
Observații		

10.Agricultură		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei
	Resurse materiale	10.986 ha suprafață totală a comunei Dintre care 180 ha arabil; 1006 ha pășune; 1514 ha fânețe; 8045 ha pădure; 93 ha ape; 58 ha drumuri și căi ferate; 87 ha curți construcții; 3 ha neproductiv
	Alte informații	Principalele culturi: porumb, cartofi și legume.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Intervenții/acțiuni necesare:	- Înfiiințarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ; - Reabilitarea torenților, versanților în zonele de risc de eroziune și execuția lucrărilor de îndiguire în zonele de risc de inundații; - Înfiiințarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare; - Înfiiințarea unui depozit de legume-fructe ; - Ecologizarea albiei râurilor; - Promovarea unei politici agricole care să conducă la performanța și la valorificarea biomasei (nealimentar); - Înfiiințarea de pepiniere pentru plantarea puieților forestieri; - Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură; - Împăduriri terenuri neproductive și plantări pe terenuri aparținând domeniului public	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Surse proprii, Surse publice, Surse atrase- fonduri nerambursabile - PNDR

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Umane	
Observații	Creșterea animalelor va rămâne activitatea de bază pentru dezvoltarea economică a comunei, dar trebuie să devină performantă printr-o abordare managerială modernă	

11.Industrie		
Resurse existente	Resurse umane	134 de persoane salariate
	Resurse materiale	În comuna Brusturoasa există unități comerciale în domeniul alimentar și industrial.
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Acțiuni de sprijinire a mediului de afaceri local; - Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor - Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare; - Înființarea unui depozit de legume-fructe - Sprijinirea înființării de firme prelucrătoare a materialului lemnos;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	- Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole; - Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale; - Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale;	
	Materiale	
	Financiare	Atragerea de surse financiare din fonduri publice sau fonduri private
	Umane	Continuarea studiilor de către absolvenții școlii
Observații		

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

12.Comerț și alimentație publică		
Resurse existente	Resurse umane	Întreprinzătorii privați de pe raza comunei
	Resurse materiale	unități comerciale – magazine mixte;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale; - Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, Fonduri europene pentru sprijinirea microîntreprinderilor
	Umane	
Observații	Risc: regimul sever al condițiilor de comercializare a produselor alimentare impun cheltuieli ridicate pentru investiții	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

13. Servicii		
Resurse existente	Resurse umane	Întreprinzătorii privați de pe raza comunei
	Resurse materiale	Poșta Cablu TV+INTERNET; Telefonie mobilă; Servicii medicale; Farmacie umană; Unități comerciale – magazine mixte;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Punct bancar; - Unitate reparații electrocasnice; - Cizmărie; croitorie; - Punct de colectare a laptelui; - Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană.	
Mijloace de realizare	Materiale	Dotări adecvate pentru servicii de performanță
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, Fonduri externe

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Umane	Tineri care se pot califica în scopul desfășurării unor activități în domeniul serviciilor
Observații	Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor	

14. Turism		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitori ai comunei Brusturoasa Întreprinzători privați Personal din cadrul primăriei
	Resurse materiale	
	Alte informații	Comuna are potențial turistic
Intervenții/acțiuni necesare:	- Modernizarea infrastructurii; - Valorificarea zonei cu potențial turistic; - Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism; - Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic; - Construire pensiuni agro turistice; - Promovarea traseelor turistice existente în comuna Brusturoasa;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Amenajarea traseelor turistice existente în comună; - Informare și asistență privind fondurile interne și externe disponibile; - Accesarea fondurilor disponibile (POR, PNDR etc.) - Înființare rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Brusturoasa;	
Mijloace de realizare	Materiale	- Zone ale comunei care pot fi amenajate pentru agro-turism - Obiective naturale ce pot fi valorificate
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Intreprinzători, oameni de afaceri Administrația publică locală
Observații	Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot căpata specific local .	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

15.Managementul teritoriului		
Resurse existente	Resurse umane	Responsabilul pe urbanism, primarul; cei 3417 de locuitori ai comunei
	Resurse materiale	Cele 10986 ha ale comunei
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care teritoriul constituie o resursă; - Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic și crearea conceptelor necesare de valorificare a acestui potențial - completare, finalizare; - Definitivarea reconstituirii proprietății asupra terenurilor și clădirilor; - Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare rurală;	
Mijloace de realizare	Materiale	Intreg teritoriul comunei
	Financiare	Resurse bugetare, resurse atrase, fonduri europene

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Umane	Acces la consultanță de specialitate pentru realizarea obiectivului
Observații	Managementul teritoriului diferă de amenajarea teritoriului	

16.Amenajarea teritoriului		
Resurse existente	Resurse umane	Disponibilitatea celor 3417 de locuitori de a participa la activitățile de amenajare a teritoriului
	Resurse materiale	Cele 10986 ha ale comunei
	Alte informații	Potențial înființare parc eolian, energie solară, valorificare potențial hidroenergetic.
Intervenții/acțiuni necesare:	- Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces; - Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;	
Mijloace de realizare	Materiale	Încurajarea dezvoltării unor activități economice locale pentru amenajări și întreținere

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Financiare	Fonduri private, fonduri atrase, fonduri europene
	Umane	Crearea de locuri de muncă pentru populația activă locală pentru lucrări de amenajare
Observații	Promovarea unei politici de amenajare și creare a unor premise de dezvoltare locală pe principii durabile	

17. Calitatea mediului (apă, aer, sol)		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei nu sunt expuși la poluare sau generatori de poluare
	Resurse materiale	Gospodăriile populației, dejecțiile animaliere.
	Alte informații	O parte din populație deține instalații pentru apă realizate din surse proprii.
Intervenții/acțiuni necesare:	- Identificarea surselor de poluare și a stadiului de afectare a mediului înconjurător; - Monitorizarea calității, luarea unor măsuri de protecție care vizează starea de confort și sănătate a populației; - Educația ecologică trebuie promovată la toate nivelele de administrare și de vârstă;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Materiale	Depoluare naturală (macrofite)
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase
	Umane	Reprezentanții societății civile, personal specializat pentru aplicarea proiectelor
	Observații	

- Formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu trebuie să înceapă și să se desfășoare în mod sistematic în grădinițe și școli;
- Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei (prezintă nitriți și nitrați în cantități considerabile), solului;
- Program de restructurare a activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului;
- Program de conștientizare a populației comunei asupra riscurilor de expunere la poluare și a măsurilor de evitare a poluării mediului înconjurător;
- Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor ecologice

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

18. Protecția sănătății umane		
Resurse existente	Resurse umane	1 medic de familie; 1 personal sanitar mediu Populația comunei de 3417 locuitori
	Resurse materiale	1 cabinete medicale;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Program de conștientizare a populației cu privire la expunerea agenți nocivi în diferite situații și necesitatea unor măsuri drastice de protejare; - Construirea unui staționar pentru supravegherea stării de sănătate; - Modernizarea cabinetelor medicale pentru asigurarea serviciilor de sănătate la standarde înalte; - Program de educare a populației pentru adoptarea unui mod de viață sănătos; - Monitorizarea unor factori de risc pentru sănătatea umană: poluare chimică, zgomot, stres; - Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de sănătate umană;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Materiale	Clădiri și mijloace de comunicare și transfer de cunoștințe
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private, fonduri europene
	Umane	Specialiști și voluntari
Observații	Focalizarea politicii administrației publice pe satisfacerea nevoilor umane	

19.Utilizarea durabilă a resurselor naturale		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei Brusturoasa
	Resurse materiale	10.986 ha teren
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Desfășurarea unei campanii de conștientizare a populației cu privire la gestionarea durabilă a resurselor locale; - Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile; - Utilizarea resurselor regenerabile pentru iluminatul public; - Elaborarea de planuri de gestionare și valorificare a bazinelor hidrografice;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Proiect de educare și transfer de cunoștințe cu privire la conceptul de dezvoltare durabilă și a raportului nevoi/ resurse; - Împăduriri terenuri neproductive și plantări pe terenuri aparținând domeniului public	
Mijloace de realizare	Materiale	Mijloace moderne de conducere și control al proceselor
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private
	Umane	Proprietarii de pământ de pe raza comunei pentru resursele solului
Observații	Oportunitatea valorificării potențialului sectorului este o prioritate a Strategiei Europene	

20.Managementul integrat al deșeurilor		
Resurse existente	Resurse umane	Colectarea deșeurilor de o firmă de salubritate
	Resurse materiale	
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele; - Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide; - Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor; - Înființarea unui Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice; - Ecologizarea albiei râurilor; - Educația ecologică trebuie promovată la toate nivelele de administrare și de vârstă	
Mijloace de realizare	Materiale	Infrastructura de colectare, depozitare, transport
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, fonduri externe
	Umane	Personal calificat
Observații	Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

21.Spații verzi		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei 3417 persoane
	Resurse materiale	Spații publice, curțile oamenilor și ale instituțiilor
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Înfăințarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic - Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămin cultural; - Amenajare parc; - Realizarea unor spații verzi; - Program de conștientizare și educare a populației la toate nivelurile de vârstă.	
Mijloace de realizare	Materiale	Acces la material biologic adecvat
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice, fonduri externe
	Umane	Acces la consultanța peisagistică
Observații	Pentru locuitorii comunei amenajările peisagistice trebuie să devină un factor de confort și sănătate	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

22.Administrație publică		
Resurse existente	Resurse umane	Angajații Primăriei Comunei Brusturoasa;
	Resurse materiale	Sediu propriu
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Reabilitare și modernizare sediu primărie; - Programe de dotare și întărire instituțională a administrației publice; - Dotare la standarde corespunzătoare pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite populației, inclusiv cu echipamente IT de ultimă generație care să permită menținerea înregistrărilor (de taxe și impozite, de terenuri, etc.) în condiții corespunzătoare și care să contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar. - Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe; - Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă; - Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente; - Achiziționare sistem de încălzire sediu primărie;	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- | | |
|--|---|
| | <ul style="list-style-type: none">- Cadastru gratuit teren extravilan- Introducere rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Brusturoasa- Introducere rețea camere supraveghere video pe raza comunei Brusturoasa- Achiziționare mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren;- Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);- Achiziționarea de servicii publicitare pentru promovarea obiectivelor din comună;- Achiziționare sistem de alarmare;- Programe de perfecționare a personalului propriu, inclusiv familiarizarea cu programe informatice pentru menținerea înregistrărilor (cadastru, taxe si impozite, etc.) ;- Constituirea de parteneriate public private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public;- Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor |
|--|---|

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară; - Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite participarea cetățenilor la luarea deciziilor și implicarea acestora.	
Mijloace de realizare	Materiale	Patrimoniul public și privat al comunei
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri bugetare și fonduri externe
	Umane	Creșterea numărului de salariați ai Primăriei pentru a se mări calitatea actului de administrație publică
Observații	Creșterea autonomiei administrației publice locale presupune constituirea mijloacelor adecvate a aplicare și urmărire a consecințelor politicii economice, sociale și ecologice și a impactului asupra cetățenilor și bunurilor lor.	

V. Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei

Prezenta strategie se referă doar la domenii de intervenție în care are atribuții Consiliul Local, fiind excluse domeniile care nu cad în sarcina acestei instituții, cum ar fi activitățile private în domeniul economic. Aceste activități private pot fi însă sprijinite de către administrația locală, mai ales că în viitor vor aduce venituri la bugetul local. Strategia se referă și la acele posibilități ale autorităților locale de a sprijini dezvoltarea economică și socială a comunității.

Consiliul Local al Comunei va stabili ordinea priorităților în funcție de nevoile locale și de resursele financiare disponibile.

Obiectivul general al strategiei de dezvoltare:

Dezvoltarea echilibrată și armonioasă a comunei, prin crearea și susținerea unui mediu economico – social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică în ritm continuu și Creșterea calității vieții cetățenilor.

Obiective specifice principale:

- Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile ;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Asigurarea protecției și calității mediului înconjurător în vederea creșterii standardului de viață al locuitorilor și dezvoltării durabile a comunei Brusturoasa.
- Îmbunătățirea serviciilor sociale furnizate pentru comunitatea locală și asigurarea echității, egalității de șansă și facilitarea integrării sociale și pe piața muncii a grupurilor defavorizate.
- Dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul comunei Brusturoasa prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, crearea cadrului pentru desfășurarea de activități extracurriculare, creșterea calității și diversificarea serviciilor educaționale.
- Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și susținerea ofertei de servicii medicale în vederea asigurării accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile de sănătate de bază.
- Dezvoltarea culturii locale, prin reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural, punerea în valoare a resurselor antropice și crearea de facilități pentru petrecerea timpului liber.
- Dezvoltarea durabilă a sectorului turistic în comună prin promovarea potențialului cultural local și crearea condițiilor pentru dezvoltarea unui turism de agrement.
- Crearea unei game largi de servicii destinate tinerilor, accesibile, de calitate și adaptabile nevoilor individuale și globale ale acestora care să prevină, să limiteze, să combată situațiile de marginalizare socială a tinerilor, să recupereze și să reintegreze social tinerii aflați în situații de risc.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Revigorarea și diversificarea economiei locale, bază a dezvoltării socio-economice a comunei Brusturoasa
- Diversificarea economiei locale prin sprijinirea micilor afaceri și promovarea antreprenoriatului.
- Creșterea capacității administrației publice locale de furnizare a serviciilor către populație și de sprijinire a dezvoltării mediului de afaceri local.

Obiective pe termen mediu și lung pe sectoare de activitate:

1. EDUCAȚIE

- Asigurarea unui sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;
- Facilitarea accesului pentru toți la educație;
- Modernizarea infrastructurii de educație și asigurarea dotărilor, inclusiv IT, necesare desfășurării unui proces educațional competent și competitiv;
- Facilitarea accesului la formare profesională continuă a adulților;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru educație sportivă cu baze materiale corespunzătoare;
- Implementarea de programe școlare pentru formarea comportamentului și deprinderilor privind protecția mediului;

2. CULTURĂ ȘI ARTĂ

- Diversificarea activităților culturale la nivelul comunei;
- Modernizarea infrastructurii de cultură, întreținerea și conservarea obiectivelor culturale;
- Facilitarea accesului la informații prin intermediul structurilor de cultură;
- Revitalizarea practicilor tradiționale/artei populare, valorificarea acestora și asigurarea transmiterii către generațiile viitoare.

3. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

- Asigurarea de servicii medicale suficiente și la standarde europene;
- Facilitarea accesului populației la servicii medicale de calitate; -
- Dezvoltarea unui program complex pentru informarea și educarea populației în spiritul unui mod de viață sănătos;
- Efectuarea unui studiu pentru identificarea factorilor de risc asupra calității vieții și aplicarea soluțiilor corespunzătoare;
- Îmbunătățirea calității serviciilor sociale;
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru diverse proiecte/programe sociale (asistarea mamelor singure, consiliere psihologică pentru copii, etc.) sau identificarea actorilor locali care să preia administrarea serviciilor sociale;

- Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de asistență socială prin crearea de centre pentru bătrâni, persoane defavorizate, persoane cu nivel scăzut de trai, etc.

4. INFRASTRUCTURA

- Creșterea standardului de viață pentru locuitorii comunei;
- Crearea de condiții de viață atractive atât pentru menținerea populației tinere în localitate cât și pentru atragerea populației care ar dori să se stabilească în comună;
- Crearea de condiții și facilități pentru familiile monoparentale, familiile tinere cu copii, persoane defavorizate;
- Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin creșterea gradului de informatizare ca urmare a introducerii tehnologiei IT, atât în instituțiile publice (primărie, școli, cămine culturale, etc.), cât și în gospodăriile populației;
- Crearea de noi locuri de muncă, în diverse domenii de activitate (inclusiv domenii non-agricole) cu venituri suficiente pentru a asigura un nivel de trai decent;
- Facilitarea accesului la formare profesională în vederea calificării sau recalificării pentru reconversia profesională în domenii căutate pe piața forței de muncă.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Informarea și conștientizarea locuitorilor comunei cu privire la necesitatea racordării la rețeaua tehnico-edilitară pentru eliminarea riscului expunerii la poluare și agenți patogeni;
- Asigurarea de dotări edilitare complete și funcționale, capabile să deservească necesitățile locuitorilor comunei, în condiții civilizate;
- Facilitarea accesului tuturor locuitorilor comunei la rețeaua tehnico-edilitară.
- Crearea unei rețele de drumuri la standarde UE, care să deservească necesitățile locuitorilor comunei și să asigure cadrul necesar pentru dezvoltarea activităților economice;
- Modernizarea infrastructurii de drumuri și transport în acord cu normele privind protecția mediului înconjurător;
- Creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a locuitorilor comunei.

5. AGRICULTURA – SILVICULTURA

- Creșterea productivității în sectorul agricol și zootehnic, reducerea populației ocupate în agricultura de subzistență;
- Diversificarea activităților agricole generatoare de venit;
- Promovarea unor politici agricole care să dezvolte practici de agricultură durabilă, să conducă la performanță și la valorificarea biomasei (nealimentar);

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Dezvoltarea unei agriculturi ecologice care și-ar putea găsi piața de desfacere în Uniunea Europeană;
- Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;
- Promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii;
- Organizarea de exploatații agricole pentru culturi performante.

6. INDUSTRIE – COMERȚ – SERVICII

- Crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea unui comerț civilizat pe raza comunei, comerț care să respecte reglementările în vigoare și care să nu pericliteze sănătatea populației;
- Asigurarea facilităților necesare (utilități) pentru localizarea de afaceri în comună;
- Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale;
- Promovarea unor tehnici eficiente de marketing;
- Creșterea calității serviciilor pe raza comunei;
- Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor;
- Facilitarea accesului la servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene;
- Promovarea spiritului antreprenorial în rândul populației comunei prin organizarea a diverse forme de pregătire în domeniu;

- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor.

7. *TURISM*

- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot căpăta specific local;
- Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – căi de acces și alte utilități;
- Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu – pensiuni turistice, etc.;
- Sprijin și asistență pentru accesarea fondurilor disponibile (FDR, FEADR, etc.);
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru valorificarea zonelor cu potențial turistic/agroturistic.

8. *MANAGEMENTUL ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI*

- Creșterea potențialului economic al comunei și reducerea cheltuielilor de întreținere a infrastructurii prin investiții în domeniul sus menționat;
- Efectuarea unui studiu hidrogeologic pentru a identifica problemele comunei în domeniul sus menționat;

- Amenajarea albiilor apelor și regularizarea canalelor cu torent în zonele afectate sau cu risc de a fi afectate;
- Împădurirea suprafețelor degradate sau afectate de alunecări de teren;
- Efectuarea unui studiu cu privire la posibilitatea irigației terenurilor arabile, concomitent cu dezvoltarea economiei agrare.

9. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

- Elaborarea unui proiect de educare și transfer de cunoștințe cu privire la conceptul de dezvoltare durabilă;
- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile;
- Aplicarea unui program de educare a populației pentru adoptarea unui mod de viață sănătos, promovarea conceptelor moderne privind sănătatea umană;
- Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei, solului;
- Stoparea poluării și depoluarea cursurilor de apă, inclusiv repopularea piscicolă a acestora;
- Restructurarea activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului;
- Reducerea poluării prin înființarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Rezolvarea situației canalizării - închiderea foselor din gospodăriile populației;
- Promovarea practicilor de agricultură ecologică;
- Realizarea unor sisteme de alarmare a populației din zonele potențial a fi afectate de fenomene de poluare;
- Identificarea și aplicarea soluțiilor de stopare a poluării și de restaurare ecologică.
- Îmbunătățirea calității vieții și creșterea gradului de confort pentru populația comunei prin amenajarea spațiilor verzi din comună;
- Dezvoltarea unui program de educație ecologică a locuitorilor comunei;
- Elaborarea unui proiect comunitar de amenajare a spațiilor verzi;
- Creșterea gradului de curățenie a comunei și reducerea poluării prin înființarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- Creșterea nivelului de cunoștințe a populației cu privire la depozitarea neorganizată a deșeurilor solide post-utilizare și arderea poluantă a unor materiale post – utilizare (cauciuc, mase plastice, textile sintetice);
- Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;
- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor.

10.ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

10.1 Întărire instituțională

- Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrația publică locală prin întărirea capacității instituționale, dotare la standarde corespunzătoare (inclusiv în IT);
- Elaborarea unui sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale și consolidarea cadrului instituțional;
- Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru creșterea participării cetățenilor la viața comunei – stabilirea unor modalități de consultare a cetățenilor și implicarea acestora în procesul decizional;
- Orientarea serviciilor publice către necesitățile locuitorilor comunei;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii comunității;
- Creșterea nivelului de accesare a fondurilor externe nerambursabile oportune pentru dezvoltarea comunității;
- Eficientizarea gestionării mijloacelor publice;
- Reevaluarea sistemului de servicii publice și orientarea unor activități către domeniul privat;
- Crearea unui sistem de monitorizare și evaluarea a calității serviciilor publice oferite locuitorilor comunei;
- Eliminarea blocajelor birocratice și implementarea unui sistem de management al calității în serviciile publice.

10.2 Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor public-private

- Constituirea de parteneriate public – private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public: identificarea actorilor locali care pot fi implicați;
- Încurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participarea la viața publică a comunității – identificarea nucleelor existente și potențiale și sprijinirea acestora;
- Sprijinirea ONG-urilor care desfășoară activități în folosul locuitorilor comunei;
- Elaborarea de proiecte investiționale comune cu sectorul economic privat, în diverse domenii (social, cultural, turism, mediu, etc.).

10.3 Creșterea calității resurselor umane

- Identificarea necesităților și oportunităților de instruire;
- Derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu;
- Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară ;
- Elaborarea unui regulament de organizare și funcționare a personalului din administrația publică;

- Încadrarea corectă a personalului pe funcții și activități bine definite, în funcție de pregătire și experiență;
- Asigurarea transparenței în funcționarea sistemului instituțional pentru fiecare angajat;
- Creșterea responsabilității și a independenței profesionale a funcționarilor publici.

10.4 Consolidarea managementului finanțelor publice

- Aplicarea de măsuri concrete și fezabile pentru obținerea veniturilor proprii, crearea și menținerea echilibrului bugetar;
- Elaborarea unei strategii pentru obținerea de fonduri extrabugetare care să susțină proiecte/programe de interes local;
- Sprijinirea dezvoltării antreprenoriatului ca instrument esențial al economiei de piață;
- Aplicarea unui management financiar riguros care să permită un control strict și eficient asupra executării bugetului;
- Planificarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor;
- Aplicarea de măsuri concrete de control asupra cheltuielilor publice;
- Dezvoltarea unui program pentru administrarea corespunzătoare a banilor publici.

10.5 Managementul informațiilor

- Racordarea instituțiilor, a agenților economici și a populației la sistemele actuale de comunicare;
- Construirea de parteneriate cu agenți privați și implicarea acestora în activități comerciale în sfera IT, eventual asigurarea de spații în caminul cultural pentru înființarea și derularea de activități specifice;
- Analizarea nevoilor în domeniul IT și informatizarea serviciilor oferite cetățenilor de către primărie (registru agricol, taxe și impozite, evidența populației, etc.);
- Coordonarea cu alte activități a acestui domeniu – înființarea punctului de informare și conectarea la surse de informare locale, județene și naționale.
- Aducerea informației europene și guvernamentale în fața populației locale în scopul fructificării oportunităților legate de integrarea în Uniunea Europeană – accesarea de fonduri structurale, absorbției fondurilor comunitare și în special al fondurilor de dezvoltare agricolă – deschidere de noi afaceri, infrastructura rurală, etc.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

VI. Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție

1. Educație	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitarea/modernizarea și dotarea unităților de învățământ (mobilier nou Săli de clasă, aviziere);	1-4
Dotări IT ale unităților de învățământ – echipamentele se uzează;	1-2
Amenajare teren de sport;	1-3
Amenajare spații de joacă la Grădinițe;	1-2
Construire unei săli de sport în localitate;	1-2
Înființare/ amenajare baze sportive în fiecare sat din comună;	1-4
Achiziționare microbuze școlare;	1-2
Amenajare curți și împrejurimi la grădinițe, școli și parcuri;	1-3
Înființarea unei școli profesionale de meserii;	2-4
Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților;	1-7
Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator.	1-7
Responsabili	
- Compartiment achiziții publice	
- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Resurse disponibile

- Fonduri locale,
- Fonduri guvernamentale – Ministerul Educației și Cercetării Împrumuturi.
- PO Capital Uman
- PO Regional – Axa Prioritară 10
- PNDR-Măsura 7, Submăsura 7.2
- Program Național Dezvoltare Locală
- Fonduri europene Grupuri de Acțiune Locală (GAL)

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare SF
- Obținere avize
- Analiza situației actuale și a necesarului în ceea ce privește dotarea (inclusiv IT)
- Efectuarea unui studiu cu privire la necesitatea spațiilor pentru sport, precum și a unei analize de cost
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
- Programe/campanii educaționale privind protecția mediului

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

2. Cultură și artă	
Acțiuni propuse	Durata
Dotare cămine culturale;	1-3
Înființare bibliotecă comunală;	1-2
Dotare biblioteca comunală;	1-2
Înființare punct de informare în cadrul căminului cultural	1-3
Amenajare curți și împrejurimi la căminul cultural;	1-4
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Biblioteca comunală	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale – Ministerul Culturii - Împrumuturi, - PO Capital Uman - PO Regional – Axa Prioritară 5 - PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2, 7.6	
Etape pentru finanțarea proiectului Identificarea de actori locali care să investească; Identificarea agenților economici interesați în construirea de parteneriate pentru susținerea activităților culturale și cointeresarea acestora pentru investiții în infrastructură - Pregătire cerere/ documente specifice	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
- Organizare programe culturale

3.Sănătate	
Acțiuni propuse	Durata
Înființare cabinete medicale în satele unde nu există;	1-5
Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei;	1-2
Program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire.	1-2
Responsabili - Serviciu asistență social și comunitară - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale – Ministerul Sănătății - Împrumuturi - PO Capital Uman- Axa prioritară 4, Obiectiv specific 4.2 - PO Regional Axa prioritară 8	
Etape pentru finanțarea proiectului - Efectuarea unui studiu local pentru identificarea direcțiilor de dezvoltare a asistenței medicale	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Pregătire SF
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare

4.Asistență socială	
Acțiuni propuse	Durata
Consiliere psihologică pentru copiii abandonați/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei;	1-7
Construirea unui centru de zi destinat persoanelor defavorizate;	1-2
Construirea unui centru pentru persoane vârstnice;	1-2
Înființare post de psiholog și personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate);	1-2
Înființare posturi de asistent social;	1-2
Campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială;	1-7
Identificarea de potențiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care să preia administrarea sau să sprijine aceste servicii.	1-7
Responsabili	
- Compartiment asistență socială , stare civilă și registru agricol	
Resurse disponibile	
- Fonduri locale,	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Fonduri guvernamentale – Ministerul Muncii și Protecției Sociale
- Împrumuturi,
- PO Capital Uman- Axa prioritara 4, Obiectiv specific 4.2
- PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2
- PO Regional Axa prioritară 8

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare analiză socială
- Elaborarea unui plan de servicii sociale
- Realizare expertiza tehnică
- Pregătire SF
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare

5.Ordine și siguranță publică

Acțiuni propuse		Durata
Campanii de educație a populației în spiritul respectării legii		1-7
Responsabili		
- Compartiment administrativ		
Resurse disponibile		
- Fonduri locale		

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

6. Condiții de locuit	
Acțiuni propuse	Durata
Aplicarea Codului construcțiilor privind locuințele (reabilitarea celor vechi și construirea altora noi);	1-7
Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit;	1-7
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment autorizări și disciplină în construcții	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale	
Etape pentru finanțarea proiectului - Efectuarea unui studiu local pentru identificarea nevoilor - Pregătire SF - Obținere aviz - Pregătire cerere de finanțare	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

7.Tehnico-edilitar	
Acțiuni propuse	Durata
Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;	1-4
Introducerea rețelei de apă și canalizare;	1-4
Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a apei potabile în comuna Brusturoasa;	1-4
Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni.	1-7
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Împrumuturi - PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2	
Etape pentru finanțarea proiectului - Realizare SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

8.Rețea energetică	
Acțiuni propuse	Durata
Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;	1-3
Modernizarea iluminatului public cu led;	1-2
Valorificarea resurselor energetice regenerabile – eoliene, energia solară;	1-7
Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică produselor agricole.	1-7
Responsabili - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Împrumuturi - PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2	
Etape pentru finanțarea proiectului - Realizare SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

9. Rețea de transport	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comună	1-4
Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație agricolă;	1-4
Amenajare refugii de călători;	1-2
Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apa, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap;	1-4
Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor;	1-4
Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfă din zona și promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali.	1-7
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment administrativ	
Resurse disponibile - Fonduri locale; - Fonduri guvernamentale - Împrumuturi - PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare SF
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

10.Agricultură	
Acțiuni propuse	Durata
Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor	1-7
Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;	1-2
Înființarea unui depozit de legume-fructe ;	1-2
Ecologizarea albiei râurilor;	1-3
Promovarea unei politici agricole care să conducă la performanța și la valorificarea biomasei (nealimentar);	1-2
Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;	1-7
Înființarea de pepiniere pentru plantarea puieților forestieri;	1-3
Responsabili	
- Compartiment registru agricol - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultura	
Resurse disponibile	
- Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Împrumuturi - PNDR – Masura 4
Etape pentru finanțarea proiectului - Asigurarea de consultanță agricolă de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Sprijinirea persoanelor fizice și juridice care pregătesc proiecte să obțină avizele necesare - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare

11.Industrie	
Acțiuni propuse	Durata
Acțiuni de sprijinire a mediului de afaceri local;	1-7
Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor	1-2
Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;	1-2
Înființarea unui depozit de legume-fructe ;	1-2
Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole;	1-3
Sprijinirea înființării de firme prelucrătoare a materialului lemnos;	1-3
Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale;	1-7

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale	1-7
Responsabili - Compartiment registru agricol - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale– ANIMMC - Fonduri private - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4	
Etape pentru finanțarea proiectului - Asigurarea de consultanță de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

12.Comerț și alimentație publică	
Acțiuni propuse	Durata
Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale;	1-4
Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET	1-3
Responsabili - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4	
Etape pentru finanțarea proiectului - Asigurarea de consultanță de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

13.Servicii	
Acțiuni propuse	Durata
Înființare punct bancar	1-2
Înființare unități reparații electrocasnice și electronice;cizmărie; croitorie, sectii pentru reparatii utilaje agricole	1-2
Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană	1-3
Responsabili	
- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile	
- Fonduri locale,	
- Fonduri guvernamentale	
- Fonduri private	
- Împrumuturi	
- PO Capital Uman –Axa prioritară 3, OS 3.7	
- PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4	
Etape pentru finanțarea proiectului	
- Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene	
- Organizarea de întâlniri de informare	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

14.Silvicultură	
Acțiuni propuse	Durata
Lucrări de împădurire și amenajarea de perdele forestiere;	1-7
Împăduriri terenuri neproductive și plantări pe terenuri aparținând domeniului public	1-7
Realizarea unor culturi de specii silvice cu creștere rapidă pentru valorificare energetică;	1-7
Organizarea de programe de FPC pentru proprietarii de păduri private.	1-7
Responsabili - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Compartiment registru agricol	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private - Împrumuturi - PNDR – Măsura 4, Submăsura 4.1a	
Etape pentru finanțarea proiectului - Asigurarea de consultanță agricolă de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Sprijinirea persoanelor fizice și juridice care pregătesc proiecte să obțină avizele necesare	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare

15. Turism	
Acțiuni propuse	Durata
Modernizarea infrastructurii;	1-3
Valorificarea zonei cu potențial turistic;	1-7
Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism;	1-2
Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic	1-3
Construire pensiuni agro turistice;	1-3
Promovarea traseelor turistice existente	1-3
Amenajarea traseelor turistice existente în comună;	1-3
Informare și asistența privind fondurile interne și externe disponibile;	1-7
Accesarea fondurilor disponibile (POR, PNDR etc.)	1-3
Responsabili	
- Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile	
- Fonduri locale - Fonduri guvernamentale - Fonduri private	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Împrumuturi - POR – axa prioritară 7
Etape pentru finanțarea proiectului - Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene - Organizarea de întâlniri de informare - Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu

16.Managementul teritoriului	
Acțiuni propuse	Durata
Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care teritoriul constituie o resursă;	1-7
Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic și crearea conceptelor necesare de valorificare a acestui potențial - completare, finalizare;	1-7
Definitivarea reconstituirii proprietății asupra terenurilor și clădirilor;	1-7
Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare rurală;	1-7
Responsabili - Compartiment juridic și relații publice	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Compartiment administrativ
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private

17.Amenajarea teritoriului	
Acțiuni propuse	Durata
Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;	1-2
Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;	1-7
Responsabili - Compartiment administrativ - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

18.Managementul integrat al deșeurilor	
Acțiuni propuse	Durata
Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide;	1-7
Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele;	1-2
Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;	1-3
Înființarea unui Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice;	1-3
Ecologizarea albiei râurilor	1-3
Responsabili Compartiment administrativ Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile Fonduri locale, Fonduri guvernamentale, PNDR, Masura 7, Submasura 7.2	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

19.Spații verzi	
Acțiuni propuse	Durata
Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic	1-4
Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămine culturale;	1-2
Amenajare parc;	1-3
Realizarea unor spații verzi;	1-4
Program de conștientizare și educare a populației la toate nivelurile de vârstă.	1-7
Responsabili - Compartiment registru agricol - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale, - Fonduri private, - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2 - PO Infrastructura mare	
Etape pentru finanțarea proiectului - Consultarea populației cu privire la locațiile spațiilor de joacă și de agrement	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Campanii de educare a populației
- Analize și studii privind soluțiile tehnice de realizare a investiției
- Realizare SF și analize de cost
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

20.Infrastructura	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitare și modernizare sediu primărie	4-7
Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe;	1-3
Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă:	1-3
Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente;	1-7
Achiziționare mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren;	1-3
Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);	1-2
Achiziționare sistem de alarmare;	1-5
Intabularea imobilelor ce aparțin domeniului public și privat în vederea atestării inventarului prin hotărâre de consiliu local	1-4
Cadastru gratuit teren extravilan	1-4
Introducere rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Brusturoasa	1-2

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Înființare rețea camere supraveghere video pe raza comunei Brusturoasa	1-2
Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră – identificarea surselor potențiale de finanțare	3-6
Responsabili - Compartiment administrativ	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Împrumuturi - PO Capacitate Administrativă - PNDR – Măsura 19, Submăsura 19.1, 19.2	
Etape pentru finanțarea proiectului - Pregătire SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

21. Resurse umane	
Acțiuni propuse	Durata
Organizare/participare la programe de formare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu	1-7
Responsabili Compartiment administrativ	
Resurse disponibile Fonduri locale, guvernamentale Împrumuturi PO Capital Uman PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1	
Etape pentru finanțarea proiectului Analiza nevoilor de formare ale angajaților Pregătire cerere de finanțare și documentație conexă	

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

22.Parteneriate publice-private	
Acțiuni propuse	Durata
Identificarea potențialilor investitori și construirea de parteneriate public private pentru dezvoltarea comunității	1-2
Elaborarea de propuneri de proiecte pentru finanțări din fondurile destinate modernizării administrației locale	1-3
Responsabili Compartiment administrativ	
Resurse disponibil Fonduri locale, Împrumuturi guvernamentale Împrumuturi PNDR PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1	
Etape pentru finanțarea proiectului Pregătire SF Obținere avize Pregătire cerere de finanțare	

VII. Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027

Având în vedere că până la data elaborării prezentei strategii nu a fost publicate programele operaționale care pot fi accesate pentru perioada de programare 2021-2027 prezentăm mai jos sursele de finanțare aferente perioadei 2014-2020. Fondurile alocate pentru perioada de programare 2014-2020 pot fi accesate și după anul 2020, perioada fiind prelungită până în anul 2023.

Pentru atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă a comunei Brusturoasa au fost identificate mai multe surse de finanțare, după cum urmează:

1. Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (PNDR) – program prin care se acordă fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană și Guvernul României pentru dezvoltarea economico – socială a spațiului rural din România.

Investitorii au noi oportunități financiare pentru proiecte de investiții în dezvoltarea agriculturii și a zonei rurale.

Fermierii, societățile private și autoritățile publice locale au la dispoziție aproximativ 8 miliarde de euro, fonduri europene nerambursabile pentru investiții la standarde europene, eficiente și rentabile.

**PRINCIPALELE PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE RURALĂ
PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2014-2020**

Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole;

Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri;

Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural.

Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele nonagricole din mediul rural;

Promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicate;

Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții și diversificarea economiei rurale, precum și combaterea sărăciei și excluderii sociale. Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este instituția care asigură implementarea tehnică și financiară a PNDR 2014 - 2020

Prin Planul Național Strategic 2007 – 2013 și ulterior prin PNDR s-au conturat patru direcții (axe) prioritare pentru finanțare prin FEADR.

Prima direcție prioritară pentru dezvoltarea spațiului rural :

Axa I - *Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic* - urmărește restructurarea și dezvoltarea producției agricole și silvice, dar și a industriilor prelucrătoare aferente, pentru a le face mai competitive și pentru a contribui la creșterea economică și convergența veniturilor din spațiul rural (acolo unde este posibil), în paralel cu asigurarea condițiilor de trai și protecția mediului din aceste zone.

Axa II - *Îmbunătățirea mediului și a zonelor rurale* - pune accent pe menținerea și îmbunătățirea calității mediului din zonele rurale ale României prin promovarea unui management durabil atât pe suprafețele agricole, cât și pe cele forestiere. Obiectivele privind menținerea biodiversității și conservarea naturii se materializează prin sprijinirea conservării și dezvoltării pădurii, asigurarea unei ocupări echilibrate a teritoriului și dezvoltarea practicilor de management durabil al terenurilor agricole.

Nu au fost uitate mult așteptatele investiții în dezvoltarea infrastructurii și serviciilor rurale, o mai mare importanță acordându-se multifuncționalității economice a zonelor rurale, dar și conservării și punerii în valoare a patrimoniului cultural și arhitectural. Axa III - *Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale* - vizează gestionarea și facilitarea tranziției forței de muncă din sectorul agricol către alte sectoare care să le asigure un nivel de trai corespunzător din punct de vedere social și economic.

O a patra direcție (Axa IV) – **LEADER** – are în vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru îmbunătățirea guvernării administrative la nivel rural.

DOMENII DE FINANȚARE PRIN PNDR 2020

Măsura 4 - Investiții în active fizice

Submăsura 4.1 - Investiții în exploatații agricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

OBIECTIVE:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute;
- Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
- Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

BENEFICIARI:

- Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Cooperativele (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL:

În cazul fermelor având dimensiunea economică până la 500.000 SO (valoare producție standard) sprijinul public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- pentru proiectele care prevăd achiziții simple:
 - maximum 500.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru fermele mici;
- pentru proiectele care prevăd construcții-montaj:
 - maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv 200.000 euro pentru fermele mici din sectorul vegetal;
 - maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic, respectiv 300.000 euro pentru fermele mici din sectorul zootehnic;
- pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:
 - maximum 2.000.000 euro, respectiv 400.000 euro pentru fermele mici;

În cazul fermelor având dimensiunea economică peste 500.000 SO sprijinul public nerambursabil va fi de 30% și nu va depăși:

-pentru proiectele care prevăd achiziții simple:

- maximum 500.000 euro;

-pentru proiectele care prevăd construcții- montaj:

- maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic;

- pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:

- maximum 2.000.000 euro;

În cazul cooperativelor și a grupurilor de producători sprijinul va fi 50% fără a depăși maximum 2.000.000 euro indiferent de tipul investiției.

Submăsura 4.1a - Investiții în exploatații pomicole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente, înființarea, modernizarea și/ sau extinderea unităților de procesare, înființarea de plantații pomicole, reconversia plantațiilor existente și creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole.

OBIECTIVELE submăsurii 4.1a

- Creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării fructelor la nivel fermă și a comercializării directe a produselor obținute;
- Dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- Eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie .

BENEFICIARI:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Grupurile de producători și cooperative (societăților cooperative agricole și cooperativelor agricole, constituite în baza legislației naționale în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative), care activează în sectorul pomicol, cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL se va acorda după cum urmează:

Ferme mici, medii și obținere de material de înmulțire și material de plantare fructifer

- Ferme mici: intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 100.000 euro pentru achiziții simple;
- 300.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- 450.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).
- Ferme medii :
 - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - 200.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;
 - 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);
 - 900.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).
- Obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer
 - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare).
- Ferme mari:
 - intensitatea sprijinului este de 50 % din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - 250.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie);

- 1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).

- Forme asociative :

- intensitatea sprijinului este de 50 % din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 350.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;

- 600.000 euro pentru obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

- 750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie;

-1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).

Submăsura 4.2 - Sprijin pentru investiții în prelucrarea/comercializarea și/ sau dezvoltarea de produse agricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea întreprinderilor care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor pescărești.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

OBIECTIVELE submăsurii 4.2:

- Înființarea și/ sau modernizarea unităților de procesare și comercializare;
- Introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese;
- Aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES;
- Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Creșterea numărului de locuri de muncă.

BENEFICIARI:

- Întreprinderile definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele, grupurile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de:

- 50% din totalul cheltuielilor eligibile pentru IMM-uri și grupuri de producători/cooperative
- 40% pentru alte întreprinderi
- nu va depăși:
 - o 1.000.000 Euro/ proiect pentru IMM, în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;

- o 1.500.000 Euro/ proiect pentru alte întreprinderi pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- o 2.500.000 Euro/ proiect pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat (indiferent de tipul de solicitant), precum și pentru forme asociative (cooperative și grupuri de producători) în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat.

Submăsura 4.2a - Investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este acordă pentru investiții corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor de prelucrare și comercializare a fructelor și marketingul produselor din fructe.

OBIECTIVELE submăsurii 4.2a:

- modernizarea și crearea de unități de procesare;
- introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese tehnologice;
- creșterea valorii adăugate a produselor din sectorul pomicol;
- îmbunătățirea controlului intern al calității;
- creșterea numărului de locuri de muncă;
- scăderea consumului de energie și a emisiilor de GES.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

BENEFICIARIII care pot solicita sprijin nerambursabil prin această submăsură sunt:

- Întreprinderile micro, mici, mijlocii și mari, definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele și grupurile de producători care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene (TFUE), cu excepția produselor pescărești.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL se va acorda după cum urmează:

- Întreprinderi micro și mici - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - o 600.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care acoperă tot lanțul alimentar;
 - o 900.000 euro pentru investițiile care acoperă tot lanțul alimentar (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare);
- Întreprinderi mijlocii - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - o 800.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;

- o 1.100.000 euro pentru investițiile care conduc total un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

Întreprinderi mari - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 1.000.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 1.500.000 euro pentru proiectele care conduc la un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

Submăsura 4.3.I - Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice - Componenta infrastructura de IRIGAȚII

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de restructurare a modului de administrare și utilizare a infrastructurii de acces și de adaptare a infrastructurii de acces la noua structură agricolă, precum și folosirea eficientă a infrastructurii utilizabile.

OBIECTIVELE submăsurii 4.3.I:

- Modernizarea infrastructurii de irigații;

BENEFICIARI:

- Organizații/ federații ale utilizatorilor de apă, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole în conformitate cu legislația în vigoare.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile, și nu va depăși::

- 1.000.000 Euro/ proiect pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune;
- 1.500.000 Euro/ proiect pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de pompare și repompare.

Măsura 6 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Submăsura 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de sprijinire a stabilirii pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/ conducători unici ai unei exploatații agricole.

OBIECTIVE:

- Creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatație, fiind încurajați să devină competitivi, să se asocieze, să participe la lanțurile alimentare integrate;
- Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;
- Crearea posibilității tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, în vederea instalării ca șefi/ conducători ai exploatației agricole.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

BENEFICIARI:

- Tinerii fermieri în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole
- Persoanele juridice în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 care se instalează împreună cu alți tineri fermieri și care exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare în cadrul exploatației respective

SPRIJINUL NERAMBURSABIL de maximum 50.000 Euro:

- va fi acordat sub formă de primă în două tranșe, astfel:
 - 75% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare
 - 25% din cuantumul sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare;

Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea facilitării diversificării prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol din zonele rurale, în vederea unei

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei în spațiul rural.

OBIECTIVELE submăsurii 6.2:

- Crearea de noi activități neagricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural;
- Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
- Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale.;

BENEFICIARI:

- Fermierii sau membrii unei gospodării agricole din spațiul rural, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată;
- Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;
- Micro-întreprinderi și întreprinderile mici din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării sprijinului
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii Cererii de Finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii proiectului(start-ups)

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

SPRIJINUL NERAMBURSABIL:

- va fi acordat sub formă de primă în două tranșe astfel:
 - 70% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
 - 30% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri fără a depăși 5 ani de la data semnării Deciziei de Finanțare.
- va fi în valoare de:
 - 70.000 Euro/ proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism
 - 50.000 Euro/ proiect în cazul altor activități;

Submăsura 6.3 - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub- măsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

OBIECTIVE:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Orientarea spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni;

BENEFICIARI:

- Fermierii, care dețin în proprietate sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de fermă mică:

SPRIJINUL NERAMBURSABIL de maxim 15.000 Euro:

- se acordă în două tranșe astfel::
 - o 75% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
 - o 25% din cuantumul sprijinului în maximum 3 ani de la primirea deciziei de finanțare;

Submăsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale.

OBIECTIVELE submăsurii 6.4.

- Stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale;
- Dezvoltarea activităților non-agricole existente; crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban;

BENEFICIARI:

- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici existente, din spațiul rural;
- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici nou-înființate, din spațiul rural, care fac dovada cofinanțării;
- Fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL va fi de maxim 90% din costul total al proiectului

- nu va depăși 200.000 Euro/ beneficiar pe 3 ani fiscali

- va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis

Măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Submăsura 7.2 - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de:

- creare și modernizare a infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală;
- crearea și modernizarea infrastructurii educaționale ante și preșcolară și a infrastructurii de învățământ secundar superior, cu profil resurse naturale și protecția mediului dar și a școlilor profesionale în domeniul agricol.

OBIECTIVELE submăsurii 7.2

- Crearea infrastructurii rutieră de interes local și o infrastructură de apă/apă uzată îmbunătățite, care vor contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale;
- Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

BENEFICIARI:

- Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school);

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL acordat este de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri care sunt NEgeneratoare de venit și nu va depăși:
 - 1.000.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri, apă sau apă uzată);
 - 2.500.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează înființarea infrastructurii de apă și apă uzată și 1.500.000 euro pentru extinderea acestei infrastructuri;
 - 500.000 Euro, pentru proiectele de infrastructură educațională/socială;
 - 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (ADI din care fac parte comune) (proiecte care vizează mai multe comune) fără a depăși valoarea maximă /comună/tip de sprijin.

Submăsura 7.6 - Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de protejare a patrimoniului cultural sau/ și realizare a investițiilor pentru conservarea

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

moștenirii de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a modernizării așezămintelor culturale.

OBIECTIVELE submăsurii 7.6:

- Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale;
- Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale;
- Dezvoltare locală sustenabilă;

BENEFICIARI:

- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B;
- Comunele conform legislației în vigoare;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, NEgeneratoare de venit dar
- nu va depăși 500.000 euro;

Măsura 9 - Sprijin pentru înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

Submăsura 9.1 - Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale.

OBIECTIVELE submăsurii 9.1:

- Adaptarea producției și a produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței;
- Introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- Stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității;
- Realizarea unor activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare și pentru protejarea mediului.

BENEFICIARI:

- grupurile de producători care se încadrează în definiția IMM-urilor și care sunt recunoscute conform legislației naționale în vigoare, pentru următoarele sectoare:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- o culturi de câmp;
- o horticultură (exceptând grupurile sprijinite prin subprogramul pomicol);
- o creșterea animalelor și păsărilor, mixte;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100% dar nu va depăși:

- anual 10% din valoarea producției comercializate
- 100.000 euro/ an

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

- Anul I - 10%;
- Anul II - 8%;
- Anul III - 6%;
- Anul IV - 5%;
- Anul IV - 4%;

Sprijinul nerambursabil se va plăti sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut.

Submăsura 9.1a - Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de înființare a grupurilor de producători în sectorul pomicol.

OBIECTIVELE submăsurii 9.1a:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor pomicole;
- O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari;
- Creșterea veniturilor producătorilor prin comercializarea în comun a producției;
- Crearea și promovarea lanțurilor scurte;
- Respectarea standardelor comunitare de mediu și climă, siguranță alimentară etc;

BENEFICIARI:

- Grupurile de producători din sectorul pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă după 1 ianuarie 2014 și înainte de solicitarea sprijinului;

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL acordat este 100% public și nu poate să depășească anual 10% din valoarea producției comercializate și 100.000 euro/an .

Sprijinul nerambursabil se plătește sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut.

Sprijinul nerambursabil se calculează pe baza producției comercializate anual prin intermediul grupului. În primul an, se poate plăti grupului de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia, în ultimii trei ani înainte de aderarea la grup.

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- anul I - 10%
- anul II - 8%
- anul III - 6%
- anul IV - 5%
- anul V - 4%.

Submăsura 16.4 și Submăsura 16.4a - Sprijin acordat pentru cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în sectoarele agricol și pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este cooperarea dintre actori în sectorul agro-alimentar, inclusiv din sectorul pomicol, pentru a comercializa produsele din lanțurile scurte de aprovizionare și a facilita utilizarea metodelor inovatoare de comercializare a produselor și atragerea unor categorii noi de consumatori.

OBIECTIVELE submăsurilor 16.4 și 16.4a, nu presupun numai cooperarea dintre fermieri, procesatori, comercianți alimentari cu amănuntul, restaurante, hoteluri și alte forme de cazare în mediul rural, ci și

- Realizarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și autorități publice;
- Promovarea cooperării între actorii locali, în scopul comercializării produselor agroalimentare prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare;

BENEFICIARIII acestor submăsuri sunt PARTENERIATELE constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/ o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol/ pomicol, în funcție de submăsură:

- Fermierii;
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii Locale;
- Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unitățile sanitare, de agrement și de alimentație publică;

PONDEREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL este de maxim 100% din totalul cheltuielilor eligibile, dar nu va depăși 100.000 euro astfel:

- în cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor submăsuri (4.1/ 4.1a și/ sau 4.2/ 4.2a), atunci costurile sunt acoperite din submăsurile 16.4 și 16.4a, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor submăsuri;
- valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor submăsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul submăsurii 16.4 și submăsurii 16.4.a;
- Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus.

LEADER

Grupurile de Acțiune Locala sunt entități ce reprezintă parteneriate public – private, constituite din reprezentanți ai sectorului public, privat și civil, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Acțiunile care vor fi întreprinse în cadrul Axei IV sunt sintetizate în cadrul a 3 măsuri, respectiv :

Submăsura 19.1 - Sprijin pregătitor

SCOPUL investițiilor, în cadrul acestei submăsuri este de a sprijini parteneriatelor privat-publice locale pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală .

OBIECTIVELE submăsurii 19.1:

- Creșterea capacității de colaborare, necesară pentru elaborarea unor strategii integrate, ceea ce va oferi actorilor locali și reprezentanților din diferite domenii de activitate posibilitatea de a lucra împreună și de a interacționa în favoarea comunităților din teritoriile LEADER;
- Întocmirea strategiei de dezvoltare locală, reprezintă o oportunitate ideală pentru GAL de a implica, în mod activ, actori locali și organizații noi. În acest fel, GAL-ul poate analiza nu numai nevoile și oportunitățile de dezvoltare, ci și mecanismul de implicare activă a populației;
- Acțiuni de construcție instituțională și de creare de rețele, cu scopul de a pregăti și implementa o strategie integrată de dezvoltare locală pentru o anumită zonă.

BENEFICIARI:

- Parteneriate privat-publice constituite în baza unui Acord de Parteneriat, indiferent dacă reprezintă teritorii care sunt acoperite de GAL-

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

uri ce au fost selectate în cadrul PNDR 2007-2013, sau parteneriate potențiale/existente formate din parteneri care au fost membri în GAL-uri autorizate și/ sau parteneri care nu au mai fost membri în GAL-uri;

- Partenerii economici privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51% la nivel decizional. Reprezentanții orașelor vor reprezenta maximum 25% la nivel decizional (organisme de conducere ale GAL-ului și comitet de selecție) și raportat la populația acoperită într-un teritoriu GAL;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100%:

Se va oferi sprijin de asistență tehnică în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.1303/2013, până la suma maximă de 20.000 Euro pentru SDL (strategie dezvoltare locala) depusă de parteneriat, astfel:

- cheltuielile pentru animare vor fi de maximum 10.000 euro, acordate proporțional cu numărul de locuitori acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală (maximum 100.000 de locuitori). Prin urmare, alocarea financiară va fi 0,1euro/ locuitor
- cheltuielile legate de elaborarea strategiei se vor încadra în suma maximă de 10.000 de euro, indiferent de mărimea teritoriului și populația acoperită de SDL.

Submăsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală

OBIECTIVELE submăsurii 19.2:

- Stimularea inovării;;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Consolidarea identității locale și a profilului local;
- Îmbunătățirea calității vieții și a atractivității zonei locale;
- Soluționarea problemelor demografice;
- Crearea și păstrarea locurilor de muncă în zonele LEADER;
- Îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități și membrii minorităților;
- Creșterea competitivității la nivel local;
- Conservarea resurselor și protecția mediului natural;
- Aplicarea unei abordări integrate și multisectoriale.

BENEFICIARI:

- Entități juridice private/publice, stabilite prin fișa măsurii din Strategia de Dezvoltare Locală, cu respectarea prevederilor din Regulamentul Uniunii Europene 1305/2013;
- În cazul în care în Strategia de Dezvoltare Locală s-a identificat oportunitatea dezvoltării unor operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv, pentru care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul, GAL poate fi beneficiar cu condiția aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de până la 100% dar nu mai mult de 200.000 Euro/ proiect.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Pentru operațiunile specifice FEADR, GAL va stabili intensitatea sprijinului în limita maximă prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.
- Intensitatea sprijinului pentru operațiunile care ies din sfera Regulamentului va fi stabilită de GAL-uri astfel:
- pentru operațiunile generatoare de venit: maximum 90%;
- pentru operațiunile NEgeneratoare de venit: maximum 100%;

Submăsura 19.4 - Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare

OBIECTIVUL submăsurii 19.4

- Asigurarea costurilor de funcționare și a celor realizate cu activitățile de animare ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL)

BENEFICIARI:

- Grupurile de Acțiune Locală (GAL) selectate și autorizate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală (DGDR) - Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (AM- PNDR) pentru perioada de programare 2014 - 2020.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL este de 100%

- La nivelul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală (SDL), costurile de funcționare și de animare nu trebuie să depășească 20% (25% pentru Delta Dunării) din costurile publice totale efectuate pentru această Strategie;
- În cazul Deltei Dunării, procentul de 25% acordat pentru costurile de funcționare și animare are în vedere particularitățile acestui teritoriu, cu

o densitate redusă a populației și cu costuri de transport și logistice mai mari comparativ cu restul teritoriului, determinate de geografia zonei; Adresa:

- în situația în care în cazul SDL au fost bugetate costuri de funcționare și animare mai mici de 20% / 25%, respectarea ponderii bugetate în cadrul Strategiei aprobate va fi obligatorie pe parcursul implementării acesteia.

Tipuri de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv,
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Regulamentului (UE) nr. 1305/ 2013.

2. Programul Operațional Regional (POR)

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul Programului Operațional Regional 2007-2013 și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în calitate de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Autoritate de Management, a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015.

Viziunea strategică privind nevoile de dezvoltare cărora trebuie să le răspundă POR 2014-2020 are la bază analiza situației economice și sociale a regiunilor României (în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2021-2027), care a dus la identificarea principalelor probleme:

- Cercetare-dezvoltare și inovare: transfer limitat al rezultatelor cercetării în piață și nivel scăzut de asimilare a inovării în firme,
- IMM: sector al IMM-urilor insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității economiilor regionale. Principalele puncte slabe ale sectorului IMM-urilor, în documentele de programare strategică națională, sunt:
 - o gradul redus de cultură antreprenorială – reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiunile,
 - o reziliența scăzută a noilor afaceri – 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață.
- Eficiență energetică: consumuri energetice nesustenabile și potențial de economisire ridicat în infrastructurile publice, inclusiv clădiri publice și clădiri rezidențiale.
- Mediu: nivel de poluare ridicat în zonele urbane.
- Dezvoltare urbană: zone urbane degradate, vacante sau neutilizate corespunzător în orașele din România.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Resurse de patrimoniu: resurse valoroase de patrimoniu cultural slab valorificate.
- Turism: potențial turistic valoros, echilibrat distribuit teritorial – alternativă pentru revigorarea zonelor mai puțin dezvoltate/izolate.
- Infrastructură rutieră: gradul scăzut de accesibilitate al anumitor zone ale țării, care are drept consecință o atractivitate scăzută și investiții extrem de reduse.
- Infrastructura socială și pentru educație: infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman.
- Cadastru: nivel scăzut al înregistrărilor cadastrale, care afectează implementarea politicilor privind dezvoltarea socio-economică a comunităților locale.
- Capacitate administrativă: nevoia întăririi capacității administrative a Autorității de Management a POR, a Organismelor de Implementare a POR și a beneficiarilor, pentru o bună implementare a POR.

Aceste direcții de acțiune au fost corelate cu direcțiile de acțiune strategică menționate de Comisia Europeană în ceea ce privește finanțarea din Fondurile Europene Structurale și de Investiții, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională în perioada 2014-2020:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Economie cu emisii reduse de carbon.

POR 2014–2020 își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale, prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, infrastructurii și serviciilor, pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, astfel încât acestea să își poată gestiona în mod eficient resursele și să își valorifice potențialul de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Aceste obiective sunt traduse în 11 axe prioritare (plus o axă de asistență tehnică), care au în total o alocare estimată de 8,25 miliarde euro, din care 6,7 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), iar 1,5 miliarde de euro - contribuția națională:

Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Axa prioritară 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Axa prioritară 5: Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională

Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale

Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Axa prioritară 11: Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară

Axa prioritară 12: Asistență tehnică

Axa Prioritară 3 - Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice

Suma alocată - 2374.57 mil eur

Obiectiv: Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari.

Potențiali beneficiari

- autorități publice centrale și locale

Tipuri de activități:

- eficiență energetică a clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora
- eficiență energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora
- investiții în iluminatul public

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Eficiența energetică a clădirilor publice:

- îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirii;
- reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;
- utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;
- implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (ex. achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice);
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor și a circuitelor electrice - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.);
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO₂) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale:

- îmbunătățirea izolației termice și hidroizolare anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor inclusiv măsuri de consolidare;
- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic – încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic, etc.
- modernizarea sistemului de încălzire: repararea/înlocuirea centralei termice de bloc/scară; achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile – panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldură si/sau centrale termice pe biomasa, etc.;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor și a circuitelor electrice în părțile comune - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.);

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO2) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Investiții în iluminatul public:

- înlocuirea sistemelor de iluminatul public cu incandescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată, durată mare de viață și asigurarea confortului corespunzător (ex. LED), inclusiv prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele, etc.;
- achiziționarea/instalarea de sisteme de telegestiune a iluminatului public;
- extinderea/reîntregirea sistemului de iluminat public în localitățile urbane;
- utilizarea surselor regenerabile de energie (ex. panouri fotovoltaice, etc.);
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului;
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO2) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Axa Prioritară 5 - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Suma alocată - 466.5 mil euro

Obiectiv: Impulsionarea dezvoltării locale prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural și a identității culturale;

Tipuri de activități

- restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Restaurarea, protecția, conservarea și realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
- Restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitizarea acestuia, în cadrul proiectului.

Potențiali beneficiari

- autorități publice locale
- autorități publice centrale
- ONG uri
- unități de cult
- parteneriate

Axa Prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale

Suma alocată - 763.45 mil euro

Obiective:

- Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, , comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate
- Îmbunătățirea calității și a eficienței îngrijirii spitalicești de urgență
- Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Tipuri de activități

- construcția de spitale regionale
- reabilitarea/modernizarea/ dotarea cu echipamente a spitalelor județene de urgență
- reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de servicii medicale (ambulatorii, unități de primiri urgențe)
- construirea/reabilitarea/modernizarea/ dotarea centrelor comunitare de intervenție integrată
- reabilitare/ modernizarea/ dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială construcție/reabilitare de locuințe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.

Potențiali beneficiar:

- autorități publice locale
- furnizori de servicii sociale de drept public și privat, acreditați conform legii
- parteneriate

Axa Prioritară 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Suma alocată - 352.19 mil euro

Obiective:

- Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții
- Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive

Tipuri de activități

- construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe), preșcolare (gradinițe) și a celei pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII)
- reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale, liceelor tehnologice –
- reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare

Potențiali beneficiari

- unități administrativ-teritoriale (APL) - autorități și instituții ale administrației publice locale
- instituții de învățământ superior de stat

3. Programul Operational Capital Uman (POCU)

Programul Operațional Capital Uman (PO CU) stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

European în perioada 2007-2013 și contribuind, totodată, la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat (AP 2014-2020) - implicit al Fondurilor Europene Structurale și de Investiții din România, și anume, de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Obiectiv Tematic: 9. „Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare”: Axă prioritară: 5. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității Prioritatea de investiții: 9.6 strategii de dezvoltare locală elaborate la nivelul comunității Obiective specifice: 5.1, 5.2

5.2 Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.

Beneficiari eligibili:

- Autoritățile locale cu responsabilități în domeniu, în parteneriat cu actorii sociali relevanți/Furnizori de servicii sociale în condițiile legii

Activități eligibile:

- Activități de dezvoltare comunitară integrată
- realizarea de analize cuprinzătoare la nivel de comunitate care să evidențieze nevoile locale, potențialul de dezvoltare, inclusiv a mediului de afaceri, profile de resurse umane și competențe, cererea locală/ a zonelor

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

învecinate de pe piața forței de muncă, care să urmărească incluziunea socială a persoanelor/ grupurilor/ comunităților vulnerabile;

- elaborare de strategii de dezvoltare a comunității și planuri de acțiune/dezvoltare comunitară pentru rezolvarea problemelor comunității printr-o abordare participativă;
- campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active (inclusiv prin valorizarea modelelor de succes din rândul comunităților țintă prin combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse);
- informare, consiliere, formare/ dezvoltare profesională (inclusiv prin schimbul de bune practici, activități de consolidare a capacității și transfer de know-how cu alte comunități și cu actori relevanți la nivel de țară sau din alte State Membre)
- Proiecte soft integrate finanțate prin POCU (proiectele de infrastructură vor fi finanțate prin PNDR pentru zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori, respectiv POR pentru orașe cu peste 20.000 locuitori):
- Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie/ învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate, (ex. costuri de transport și masă, materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenție, măsuri de acompaniere, adaptate nevoilor și specificului comunității etc.)

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, precum și pentru participarea la programe de ucenicie și stagii a persoanelor din cadrul comunităților marginalizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere și alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare
- Furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți etc (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională, servicii sociale/ medicale, consiliere psihologică etc.) prin intermediul centrelor multi-funcționale/ punctelor unice de acces la servicii/one-stop shop sau/si prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială
- Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu, în vederea creării de noi locuri de muncă, prin acordarea de micro-granturi, precum și a serviciilor de consiliere/ consultanță formare profesională antreprenorială și alte forme de sprijin (de exemplu, mentorat) atât în faza de înființare a afacerii, cât și post înființare. Sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul întreprinderilor sociale de inserție

Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii în cadrul centrelor comunitare integrate medico-sociale. O atenție importantă va fi acordată încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale/beneficii de asistență socială o furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv scheme de ucenicie)
 - furnizarea de servicii de către echipe mobile multifuncționale –
 - experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/ sau furnizorii privați de servicii sociale și partenerii comunitari
 - pachet minim social de servicii destinat prevenirii separării copilului de familia sa
- Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, precum și pentru implicarea activă/ voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea .

4. Programul Operational Capacitate Administrativa (PO DCA)

POCA va promova crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Pentru a putea îndeplini acest rol, administrația publică are nevoie de resurse umane competente și bine gestionate, un management eficient și transparent al utilizării resurselor, o structură instituțional-administrativă adecvată, precum și de proceduri clare, simple și predictibile de funcționare. O astfel de administrație trebuie să fie capabilă să ofere decidenților politici instrumentele necesare fundamentării și implementării

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

unor politici publice în interesul cetățenilor. Optimizarea administrației este o condiție importantă pentru punerea în aplicare a oricărei schimbări structurale către o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POCA 2014-2020 se adresează tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare ale României. În cadrul Programului vor putea obține finanțare următoarele tipuri de beneficiari: autorități și instituții publice centrale, autorități administrative autonome, ONG-uri, parteneri sociali, instituțiile de învățământ superior acreditate și de cercetare, Academia Română, autorități și instituții publice locale de la nivelul județelor și municipiilor, autorități și instituții publice locale beneficiare ITI, instituțiile din sistemul judiciar.

Alocarea financiară a programului din Fondul Social European pentru perioada 2014-2020 este de 553,19 milioane de euro.

Bugetul POCA 2014-2020 este structurat pe 3 axe prioritare, după cum urmează:

- Administrație publică și sistem judiciar eficiente, cu o alocare financiară de 326,38 de milioane de euro (59%);
- Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, cu o alocare financiară de 187,69 de milioane de euro FSE (33,93%);
- Asistență tehnică, cu o alocare financiară de 39,11 de milioane de euro (7,07%).

Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Obiectivul specific 1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificarea strategică și bugetarea pe programe la nivel central
- Dezvoltarea de sisteme și instrumente de management
- Îmbunătățirea politicilor publice și creșterea calității reglementărilor
- Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni și mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative ce afectează mediul de afaceri și simplificarea procedurilor administrative pentru cetățeni
- Măsuri pentru susținerea ONG-urilor și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Obiectivul Specific 1.2 - Dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente unitare și moderne de management al resurselor umane;

Exemple de acțiuni:

- Cadru legal și instituțional privind managementul resurselor umane
- Instrumente moderne de management al resurselor umane pentru creșterea profesionalismului și a atractivității administrației publice

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Obiectivul Specific 1.3 - Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul instituțiilor din sistemului judiciar

Exemple de acțiuni:

- Sistem de management strategic și operațional, integrat, prin care să fie asigurate deciziile cheie ce privesc administrarea justiției
- Capacitate instituțională consolidată la nivelul sistemului judiciar pentru creșterea performanței instituționale, inclusiv pentru continuarea punerii în aplicare a noilor coduri

Obiectivul Specific 1.4 - Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu

Exemple de acțiuni:

- Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul legal și instituțional în domeniul achizițiilor publice –
- Sprijin pentru măsuri care să vizeze îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Obiectivele specifice ale axei prioritare 2 vor sprijini susținerea unui management performant la nivelul autorităților și instituțiilor publice locale, creșterea transparenței, eticii și integrității la nivelul autorităților și instituțiilor publice, precum și îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, inclusiv prin asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul acestuia.

Obiectivul Specific 2.1 - Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificare strategică și financiară
- Sprijinirea introducerii de instrumente, procese de management la nivel local
- Măsuri pentru susținerea organizațiilor non-guvernamentale și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic)

Obiectivul Specific 2.2 - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice

Exemple de acțiuni:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Măsuri de creștere a transparenței în administrația publică
- Mecanisme administrative (audit, control, control managerial intern)
- Capacitatea administrativă de a preveni și a reduce corupția
- Educație anticorupție

Obiectivul Specific 2.3 - Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia.

Exemple de acțiuni:

- Consolidarea planurilor de formare a personalului din sistemul judiciar raportat la noul cadru legislativ și evoluția practicii judiciare.
- Elaborarea de materiale suport pentru formare precum ghiduri, manuale, instrumente IT (e-learning, sisteme audio-video, aplicații mobile etc.) etc.;
- Organizarea de conferințe, seminarii, stagii de formare și specializare pentru formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar și a practicienilor dreptului
- Dezvoltarea și aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței juridice, de evaluare a calității și monitorizare a asistenței.
- Organizarea de campanii de informare, educație juridică și conștientizare
- Dezvoltarea și diversificarea paletei de servicii de consiliere și asistență juridică adecvate nevoilor cetățeanului

- Promovarea și consolidarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor prin derularea de campanii de informare a justițiabililor și magistraților, acțiuni de formare a practicienilor;
- Îmbunătățirea activității de executare a hotărârilor judecătorești
- Dezvoltarea sistemelor informatice necesare asigurării unui grad sporit de transparență și accesibilitate a serviciilor furnizate de sistemul judiciar

5. Programul Operational Infrastructura Mare

Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM) a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2014-2020 și în acord cu Cadrul Strategic Comun și Documentul de Poziție al serviciilor Comisiei Europene. Strategia POIM este orientată spre obiectivele Strategiei Europa 2020, în corelare cu Programul Național pentru Reformă și cu Recomandările Specifice de Țară, concentrându-se asupra creșterii durabile prin promovarea unei economii bazate pe consum redus de carbon prin măsuri de eficiență energetică și promovare a energiei verzi, precum și prin promovarea unor moduri de transport prietenoase cu mediul și o utilizare mai eficientă a resurselor.

Prioritățile de finanțare stabilite prin POIM contribuie la realizarea obiectivului general al Acordului de Parteneriat prin abordarea directă a două dintre cele cinci provocări de dezvoltare identificate la nivel național: Infrastructura și Resursele.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

POIM finanțează activități din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POIM beneficiază de o alocare financiară de cca. 11,8 mld. Euro, din care:

- 6,94 mld. Euro Fond de Coeziune
- 2,48 mld. Euro Fond European de Dezvoltare Regională
- 2,46 mld. Euro Cofinantare

Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric

Suma alocată - 425.531.915,00 Euro

Obiective specifice

4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate Acțiuni:

- Continuarea elaborării planurilor de management/seturilor de măsuri de conservare / planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin) și pentru speciile de interes comunitar neacoperite de proiectele anterioare, cu accent pe:
- Elaborarea studiilor pentru monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Inventarierea speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit;
- Alte activități necesare specifice elaborării planurilor de management.
- Implementarea planurilor de management / seturilor de măsuri de conservare/ planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate (inclusiv cele situate în mediul marin), în special:

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Măsuri pentru menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, inclusiv reconstrucția ecologică a ecosistemelor de pe suprafața ariilor naturale protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000;
- Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Reducerea efectelor presiunilor hidromorfologice la nivelul cursurilor de apă în vederea protecției biodiversității (pasaje de trecere a ihtiofaunei pentru lucrările de barare transversală a cursului de apă, restaurarea zonelor umede, restaurarea albiei și a reliefului din lunca inundabilă a corpurilor de apă, etc);
- Crearea și menținerea coridoarelor ecologice, crearea și menținerea coridoarelor de migrație a speciilor, conservarea conectivității și funcționalității ecologice, menținerea și/sau îmbunătățirea conectivității pentru rețeaua de arii protejate, inclusiv a rețelei Natura 2000;
- Alte tipuri de măsuri similare, conform planurilor de management.
- Menținerea și refacerea ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate (împăduriri, coridoare ecologice etc.), situate în afara ariilor naturale protejate, în acord cu obiectivele europene în domeniu, inclusiv în mediul marin;
- Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor (monitorizarea și evaluarea speciilor și habitatelor,

cunoașterea factorilor de presiune exercitați asupra biodiversității, inclus a speciilor invazive etc.)

Potențiali beneficiari

- MMAP/ANPM/GNM/APM/ANAR/ANAP/
- Institute de cercetare
- Universități
- ONG-uri
- Custozii/Administratorii ai ariilor naturale protejate
- Autorități ale administrației publice centrale/locale
- Alte structuri în coordonarea /subordonarea autorităților centrale / locale

4.3 Reducerea suprafețelor poluate istoric

Acțiuni

- Măsuri de decontaminare și ecologizare a siturilor poluate istoric, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității solului în vederea protejării sănătății umane

Potențiali beneficiari

- Autorități publice / alte organisme publice, inclusiv structuri subordonate acestora, pentru situri contaminate istoric aflate în proprietate sau puse la dispoziția acestora de către proprietar în vederea implementării proiectului

Axa Prioritară 6 - Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon

Suma alocată - 197.329.787,00 Euro

Obiective specifice

6.1 Creșterea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate (biomasă, biogaz, geotermal)

Acțiuni

- Realizarea și/sau modernizarea capacităților de producție a energiei electrice și/sau termice din biomasă și biogaz:
- Realizarea și modernizarea capacităților de producție a energiei termice pe bază de energie geotermale

Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul preluării energiei produse din resurse regenerabile în condiții de siguranță a funcționării SEN

Potențiali beneficiari

- Unități administrativ teritoriale în raza cărora există potențial de utilizare a resurselor de energie regenerabile de tip geotermal sau biomasă/biogaz
- Societăți comerciale care au ca activitate producerea de energie în scopul comercializării.

VIII. Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027

Portofoliul de proiecte este proiectat pentru o perioada de 7 de ani.

Prioritizarea proiectelor este în sarcina Consiliului Local și va ține cont de:

- Nevoile reale ale comunității locale
- Personalul responsabil de toate fazele pregătirii și implementării proiectului (Studii de Fezabilitate, identificarea surselor locale, pregătirea cererii de finanțare, implementarea proiectului, evaluarea impactului proiectului asupra comunității locale)
- Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a comunei și să contribuie la obiectivul general al acesteia
- Resursele disponibile.

1. Educație		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de educație	Proiect 1	Reabilitarea/modernizarea și dotarea unităților de învățământ (mobilier nou Săli de clasa, aviziere);
	Proiect 2	Dotarea cu echipamente IT a unităților de învățământ;
	Proiect 3	Amenajarea unor spații de joacă la Grădinițe;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 4	Înființarea/ amenajarea unei baze sportive în fiecare sat din comună;
	Proiect 5	Achiziționarea de microbuze școlare;
	Proiect 6	Amenajarea curților și împrejurimi la grădinițe, școli și parcuri;
	Proiect 7	Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților educaționale;
	Proiect 8	Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

2. Cultură și artă	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de cultură	Proiect 1 Dotarea căminului cultural cu mobilier și echipamente; Înființare bibliotecă comunală
	Proiect 2 Îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii comunale;
	Proiect 3 Dotarea bibliotecii comunale cu mobilier și echipamente;
	Proiect 4 Înființarea unui punct de informare în cadrul căminului cultural Brusturoasa;
	Proiect 5 Amenajare curți și împrejurimi la căminele culturale;

3. Sănătate/ Servicii medicale	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 3 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale	Proiect 1 Înființarea de cabinete medicale în satele unde nu există;
	Proiect 2 Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

4. Asistență socială	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială	Proiect 1 Furnizarea de servicii de consiliere psihologică pentru copiii abandonați/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei;
	Proiect 2 Construirea unui centru de zi destinat persoanelor defavorizate;
	Proiect 3 Construirea unui centru pentru persoane vârstnice;
	Proiect 4 Înființarea unui post de psiholog și angajarea de personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate);
	Proiect 5 Înființarea de posturi de asistent social;
	Proiect 6 Organizarea de campanii de conștientizare a populației cu privire la

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	necesitatea serviciilor de asistență socială;
5. Ordine și siguranță publică	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 5 Îmbunătățirea domeniului de ordine și siguranță publică	Proiect 1 Organizarea și desfășurarea de campanii de educație a populației în spiritul respectării legii

6. Condiții de locuit	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 6 Îmbunătățirea condițiilor de locuit	Proiect 1 Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit;

7. Tehnico-edilitar	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 7 Introducerea și extinderea rețelelor de	Proiect 1 Introducerea rețelei de gaz metan, apă și canalizare pentru acoperirea nevoilor populației și instituțiilor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

utilități (apă-canal, gaz metan)	Proiect 2	Înființarea rețelei de canalizare;
	Proiect 3	Înființarea rețelei de furnizare a apei potabile în comuna Brusturoasa;

8. Rețea energetică	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 8 Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică	Proiect 1 Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;
	Proiect 2 Modernizarea iluminatului public cu led;
	Proiect 3 Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

9. Rețeau de transport	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 9 Modernizarea infrastructurii de transport rutier	Proiect 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comuna Brusturoasa;
	Proiect 2 Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație agricolă;
	Proiect 3 Amenajarea de refugii de călători;
	Proiect 4 Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apa, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap;
	Proiect 5 Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

10.Agricultura	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 10 Sprijinirea dezvoltării agriculturii	Proiect 1 Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ;
	Proiect 2 Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;
	Proiect 3 Înființarea unui depozit de legume-fructe ;
	Proiect 4 Reabilitarea torenților, versanților în zonele de risc de eroziune și execuția lucrărilor de îndiguire în zonele de risc de inundații;
	Proiect 5 Ecologizarea albiei râurilor;
	Proiect 6 Înființarea de pepiniere pentru plantarea puieților forestieri;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

11.Silvicultură	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 11 Acțiuni realizate în domeniul silviculturii	Proiect 1 Lucrări de împădurire și amenajarea de perdele forestiere;
	Proiect 2 Realizarea unor culturi de specii silvice cu creștere rapidă pentru valorificare energetică;

12.Industrie	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 12 Sprijinirea dezvoltării activităților economice	Proiect 1 Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ;
	Proiect 2 Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;
	Proiect 3 Înființarea unui depozit de legume-fructe ;
	Proiect 4 Sprijinirea înființării de firme prelucrătoare a materialului lemnos;
	Proiect 5 Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 6 Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale;
--	--

13.Comerț și alimentație publică	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 13 Stimularea și incurajarea dezvoltării activităților de comerț	Proiect 1 Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET

14.Servicii	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 14 Stimularea și incurajarea dezvoltării de noi servicii în comună	Proiect 1 Înființare punct bancar
	Proiect 2 Înființare unități reparații electrocasnice și electronice; cizmărie; croitorie
	Proiect 3 Înființarea unui punct de colectare a laptelui
	Proiect 4 Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

15. Turism	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 15 Valorificarea potențialului turistic	Proiect 1 Modernizarea infrastructurii;
	Proiect 2 Valorificarea zonei cu potențial turistic;
	Proiect 3 Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism;
	Proiect 4 Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic;
	Proiect 5 Construire pensiuni agro turistice;
	Proiect 6 Promovarea traseelor turistice existente în comuna Brusturoasa;
	Proiect 7 Amenajarea traseelor turistice existente în comună;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

16. Amenajarea teritoriului	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 16 Lucrări pentru amenajarea teritoriului	Proiect 1 Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;
	Proiect 2 Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;

17. Mediu înconjurător	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 17 Organizarea managementului deșeurilor	Proiect 1 Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele;
	Proiect 2 Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;
	Proiect 3 Înființarea unui Centru de colectare/procesare primară a deșeurilor plastice;
	Proiect 4 Ecologizarea albiei râurilor;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

18. Spații verzi	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 18 Amenajare spații verzi	Proiect 1 Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic
	Proiect 2 Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămine culturale;
	Proiect 3 Amenajare parc;
	Proiect 4 Realizarea unor spații verzi;

19. Infrastructura	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 19 Infrastructura	Proiect 1 Rabilitare și modernizare sediu primărie
	Proiect 2 Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe;
	Proiect 3 Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă:
	Proiect 4 Achiziționarea de stigătoare pentru incendii;
	Proiect 5 Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 6	Achiziționare sistem de încălzire sediu primărie;
	Proiect 7	Achiziționare mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren;
	Proiect 8	Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);
	Proiect 9	Achiziționarea de servicii publicitare pentru promovarea obiectivelor din comună;
	Proiect 10	Achiziționare sistem de alarmare;
	Proiect 11	Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră – identificarea surselor potențiale de finanțare

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

20. Resurse umane	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 20 Dezvoltarea resurselor umane	Proiect 1 Organizare/participare la programe de formare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu

21. Parteneriate publice - private	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 21 Dezvoltarea de parteneriate publice-private	Proiect 1 Identificarea potențialilor investitori și construirea de parteneriate public private pentru dezvoltarea comunității
	Proiect 2 Elaborarea de propuneri de proiecte pentru finanțări din fondurile destinate modernizării administrației locale

IX. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare

Coordonare

Coordonarea implementării Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va fi asumată și asigurată de Consiliul Local al comunei Brusturoasa, prin intermediul structurilor existente sau nou create, de ex: Biroul de Integrare Europeană și a funcționarilor publice specializate, desemnați în acest sens.

Responsabilitățile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locală vizează:

- Asigurarea unui circuit informațional adecvat privind implementarea Strategiei;
- Desfășurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin în implementarea Strategiei;
- Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementări a Strategiei;
- Coordonarea și gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitățile care conduc la implementarea Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient și corect în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate;
- Asigurarea atingerii indicatorilor de progres, impact și rezultat a obiectivelor, direcțiilor și acțiunilor de dezvoltare;

10.2 Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală este un proces complex care, pe lângă oferirea unor direcții de dezvoltare în cadrul documentului strategic, presupune și o implementare eficientă a măsurilor și acțiunilor propuse.

Implementarea cu succes a prezentei Strategii presupune parcurgerea următoarelor etape:

- Supunerea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă a Comunei Brusturoasa, pentru perioada 2021 - 2027, în vederea avizării Consiliului Local, în ședință publică. Astfel documentul devine oficial iar prioritățile prevăzute de acesta vor deveni prioritățile comunității locale.
- Strategia de dezvoltare va fi adusă la cunoștință tuturor instituțiilor publice, organizațiilor și a reprezentanților mediului de afaceri local.
- Punerea în aplicare a Strategiei pentru care se propune o serie de instrumente de implementare care să faciliteze atingerea viziunii și obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de acțiuni este o prezentare structurată a tuturor acțiunilor și proiectelor propuse de prezenta Strategie.

Dezvoltarea socio-economică a comunei presupune implicarea și colaborarea tuturor componentelor sferei sociale și economice locale, fie că e vorba de instituții ale statului, fie că vorbim de unități economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se vor dezvolta parteneriate cu alte instituții sau organizații care să-și aducă contribuția la implementarea Strategiei - care va deveni un document de lucru nu

numai pentru Consiliul Local ci și pentru entitățile cuprinse în parteneriat. Atribuțiile și responsabilitățile partenerului referitor la implementarea activităților prevăzute vor fi stabilite cu precizie încă de la începutul colaborării. Asumarea responsabilităților de implementare, de către Consiliul local Brusturoasa.

10.3 Monitorizarea și evaluarea implementării

Monitorizarea și evaluarea sunt procese corelate și interdependente.

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informației cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către cei abilitați, asigurând transparența în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare. În elaborarea evaluărilor este necesară utilizarea informațiilor relevante colectate în urma activității de monitorizare.

Monitorizarea implementării strategiei este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public. Aceasta presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare/ producere a acestora).

Monitorizarea implementării strategiei are ca scop realizarea obiectivelor stabilite în contextul acțiunilor propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea graficelor de timp, a parteneriatelor încheiate, managementul riscurilor, etc.

Pentru o implementare cu succes se impune un management coerent al riscurilor care pot apărea pe parcursul implementării, fie că vorbim de situații de

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

criză sau situații de forță majoră, reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie sau proiect, etc. Monitorizarea implementării trebuie să includă un plan de revizuire bine pus la punct, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere care să restabilească cursul inițial de implementare a Strategiei și, astfel, să se asigure realizarea impactului așteptat.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei și pentru a-i putea analiza performanța în raport cu scopurile stabilite se va utiliza următorul set de indicatori:

- *Indicatori administrativi* prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanță* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea măsura atingerea rezultatelor implementării.

În funcție de obiectivele strategiei, indicatorii de performanță se pot referi la:

- Gradul de sărăcie;
- Calitatea aerului și a apei;
- Creșterea și diversificarea forței de muncă ;
- Creșterea veniturilor;
- Cuantumul investițiilor directe straine ;
- Transparența administrației publice locale;

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Gradul de satisfacție și de încredere față de administrația publică locală exprimată de locuitori și alți actori locali importanți .

Exemple de indicatori de monitorizare și evaluare:

- Cuanțumul veniturilor pe gospodărie;
- Rata de ocupare a forței de munca active;
- Rata șomajului;
- Drumuri modernizate (%);
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare;
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile;
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului natural;
- Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor ;
- Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi;
- Rata de creștere/ descreștere a capacității de cazare turistică existentă.

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Strategia va fi monitorizată și prin intermediul unor rapoarte semestriale/anuale întocmite de către compartimentul responsabil din cadrul primăriei.

Strategia va fi evaluată anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliți;
- organizarea de întâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanți ai beneficiarilor și ai comunității, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării Planului de Acțiune.

Evaluarea se va efectua în trei etape:

I. Evaluarea inițială (înaintea începerii acțiunii) prin care se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.

II. Evaluarea intermediară a acțiunii care se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.

III. Evaluarea finală (după finalizarea proiectului), prin care se va analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizare a Strategiei, din cadrul compartimentului responsabil.

Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În funcție de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei.

INDICATORI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

1.Educație		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de educație	1	Școli modernizate, reabilite și dotate
	2	Echipamente IT achiziționate și instalate în școli
	3	Teren de sport amenajat
	4	Spații de joacă amenajate la grădinițe
	5	Baze sportive înființate/ amenajate
	6	Număr microbuze școlare achiziționate
	7	Curți și împrejurimi amenajate la școlile, grădinițele și parcurile din comună
	8	Materiale didactice achiziționate și utilizate în școli
	9	Număr programe organizate și desfășurate în școli

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

2.Cultură și artă		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de cultură	1	Mobilier și echipamente achiziționate pentru dotarea căminelor culturale
	2	Înființare bibliotecă; Fondul de carte al bibliotecii comunale îmbogățit
	3	Bibliotecă comunală dotată cu mobilier și echipamente
	4	Punct de informare înființat în căminul cultural
	5	Curți și împrejurimi amenajate la cămin cultural

3.Sănătate -servicii medicale		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 3 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale	1	Înființare unități medicale

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

4.Asistență socială		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială	1	Servicii de consiliere psihologică furnizate
	2	Centru de zi pentru persoanele defavorizate construit
	3	Centru pentru persoane vârstnice construit
	4	Post de psiholog înființat
	5	Număr posturi de asistent social înființate
	6	Număr campanii de conștientizare organizate

5.Ordine și siguranță publică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 5 Îmbunătățirea domeniului de ordine și siguranță publică	1	Număr campanii desfășurate pentru educarea populației

6. Condiții de locuit		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 6 Îmbunătățirea condițiilor de locuit	1	Număr acțiuni educative organizate și desfășurate pentru conștientizarea locuitorilor

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

7.Tehnico - edilitar		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 7 Introducerea și extinderea rețelelor de utilități (apă-canal, gaz metan)	1	Rețea de gaz metan introdusă
	2	Număr gospodării racordate la rețeaua de gaz
	3	Rețea de canalizare
	4	Număr gospodării racordate la rețeaua de canalizare
	5	Număr gospodării racordate la rețeaua de apă
	6	Km rețea de apă modernizată

8. Rețea energetică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 8 Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică	1	Km rețea de iluminat public modernizată
	2	Km rețea de iluminat public extinsă
	3	Km rețea iluminat public cu led
	4	Rețea de gaz metan introdusă
	5	Km rețea de gaz metan
	6	Număr gospodării racordate la rețeaua de gaz metan

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

9. Rețea de transport		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 9 Modernizarea infrastructurii de transport rutier	1	Km drumuri comunale și sătești reabilite
	2	Km drumuri comunale și sătești modernizate
	3	Km drumuri de exploatație agricolă și forestieră modernizate
	4	Km drumuri de exploatație agricolă reabilite
	5	Număr refugii de călători amenajate
	6	Km drumuri modernizate: lucrări canalizare, rețele apă, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap
	7	Km troturar

10. Agricultura		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 10 Sprinijirea dezvoltării agriculturii	1	Km/ ha/ mp versanți reabilitați
	2	Torenți reabilitați
	3	Km lucrări îndiguire
	4	Târg – obor înființat
	5	Piață de comercializare a produselor agroalimentare înființată
	6	Depozit de legume-fructe înființat

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	7	Albia râurilor ecologizată
	8	Număr pepiniere puieți forestieri înființată

11.Silvicultură		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 11 Acțiuni realizate în domeniul silviculturii	1	Ha teren împădurit
	2	Culturi de specii silvice cu creștere rapidă realizate

12.Industrie		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 12 Sprijinirea dezvoltării activităților economice	1	Târg – obor înființat
	2	Piață de comercializare a produselor agroalimentare înființată
	3	Depozit de legume-fructe înființat
	4	Firme prelucrătoare de material lemnos înființate
	5	Firme de prelucrare a resurselor agricole înființată
	6	Număr asociații și grupuri de producători locali înființate

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

13.Comerț și alimentație publică

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 13 Stimularea și încurajarea dezvoltării activităților de comerț	1	Spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET înființate

14.Servicii

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 14 Stimularea și încurajarea dezvoltării de noi servicii în comună	1	Punct bancar înființat
	2	Unitate reparații electrocasnice și electronice, cizmărie, croitorie înființate
	3	Punct de colectare a laptelui înființat
	4	Punct de informare a populației înființat

15.Turism

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 15 Valorificarea potențialului turistic	1	Infrastructură modernizată
	2	Zone cu potențial turistic valorificate
	3	Investitori în turism/ agroturism identificați

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	4	Zone de agrement și de picnic în apropierea Număr pensiuni construite
	5	Număr trasee turistice promovate
	6	Număr trasee turistice amenajate

16.Amenajarea teritoriului		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 16 Lucrări pentru amenajarea teritoriului	1	Zonarea terenurilor agricole realizată
	2	Bază de date privind situația teritoriului constituită și actualizată
	3	Km lucrări îndiguiare realizate

17.Managementul integrat al deșeurilor		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 17 Organizarea managementului deșeurilor	1	Număr pubele achiziționate pentru locuitorii comunei Infrastructura locală de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide creată
	2	Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice înființat

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

18.Spații verzi		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 18 Amenajare spații verzi	1	Număr spații verzi amenajate la școli, grădinițe, cămine culturale
	2	Parc amenajat
	3	Număr Spații verzi amenajate

19.Infrastructura		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 19 Infrastructura	1	Sediul primăriei modernizat, reabilitat și dotat corespunzător
	2	Număr echipamente IT achiziționate - hardware, software, licențe
	3	Echipamente pentru protecție civilă achiziționate
	4	Număr stingătoare achiziționate
	5	Număr sisteme și programe informatice pentru compartimente achiziționate
	6	Sistem de încălzire sediu primărie achiziționat
	7	Mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren achiziționate

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	8	Sistem de plată a facturilor (Pay Point) înființat
	9	Servicii publicitare achiziționate
	10	Sistem de alarmare achiziționat

20. Resurse umane		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 20 Dezvoltarea resurselor umane	1	Număr cursuri de formare profesională a personalului din administrația publică
	2	Număr persoane participante la cursuri de formare profesională

21. Parteneriate publice-private		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 21 Dezvoltarea de parteneriate publice-private	1	Număr parteneriate public-private/contracte încheiate/contractate
	2	Număr proiecte pentru finanțare internă/externă, elaborate
	3	Număr proiecte pentru finanțare internă/externă depuse

Comuna Brusturoasa, Județul Bacău
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Se recomandă ca, la perioade mai mari de timp (5-7 ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore să se efectueze revizuiți ale strategiei.

Impactul strategiei va fi evaluat din punctul de vedere al capacității de a răspunde problemelor comunei și de a crea structuri pentru implicarea comunității locale în procesele de dezvoltare.

Pentru asigurarea impactului durabil al strategiei, se va asigura consultarea și implicarea continuă a comunității locale în planurile și prioritățile de dezvoltare viitoare.